

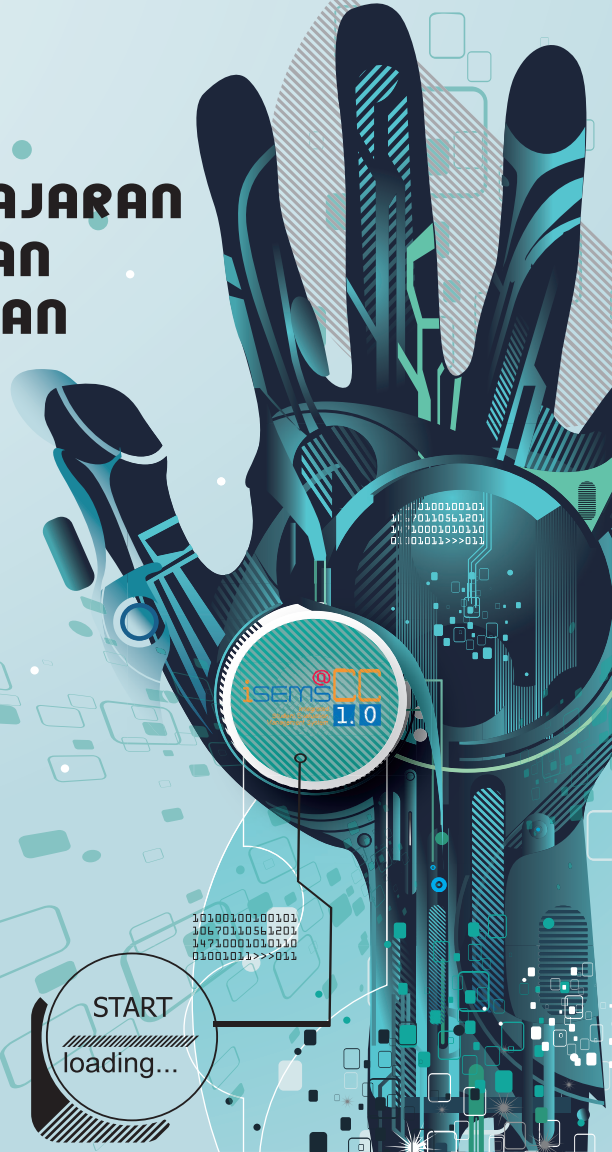
KEMENTERIAN PENDIDIKAN TINGGI

JABATAN PENDIDIKAN
KOLEJ KOMUNITI
KEMENTERIAN PENDIDIKAN TINGGI

SEMINAR PENTAKSIRAN & PENILAIAN KOLEJ KOMUNITI 2016

MEMPERKASA
PENGAJARAN & PEMBELAJARAN
BERKUALITI BERTERASKAN
PENTAKSIRAN & PENILAIAN

eISBN 978-967-0763-10-1

9 789670 763101

**SOARING
UPWARDS**
MALAYSIAN HIGHER EDUCATION

START
loading...

1010010010010
10670110561201
14710001010110
01001011>>>011

KOLEKSI PENYELIDIKAN
SEMINAR PENTAKSIRAN & PENILAIAN
KOLEJ KOMUNITI
TAHUN 2016

JABATAN PENDIDIKAN KOLEJ KOMUNITI
KEMENTERIAN PENDIDIKAN TINGGI

JABATAN PENDIDIKAN KOLEJ KOMUNITI

Bahagian Peperiksaan dan Penilaian

Aras 6, Galeria PjH, Jalan P4W,

Persiaran Perdana, Presint 4,

62100 Putrajaya

Tel: 603-8000 8000

Faks: 603-8888 5634

Laman Web: www.jpkk.edu.my

Hakcipta terpelihara. Tidak dibenarkan mengeluarkan ulang mana-mana bahagian artikel, ilustrasi dan isi kandungan buku ini dalam apa juga bentuk dan dengan apa cara sekalipun, sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanik, rakaman atau cara lain sebelum mendapat izin bertulis daripada Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti, Bahagian Peperiksaan dan Penilaian

Perpustakaan Negara Malaysia

Seminar Pentaksiran & Penilaian Kolej Komuniti 2016

eISBN 978-967-0763

Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti, Bahagian Peperiksaan dan Penilaian

PENAUNG
Dato' Amir Bin Md Noor
Ketua Pengarah, Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti

PENASIHAT
Hj. Rosli Bin Idris
Pengarah, Bahagian Peperiksaan dan Penilaian
Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti

KETUA EDITOR
Norzila Binti Abdul Razak

EDITOR
Aida Normardiana Binti Ayob
Suhaila Binti Madros
Khairun Nisa Binti Azimi
Sarah Binti Abd Hamid

KETUA PANEL PENILAI KERTAS
Dr. Ishak Bin Mohamad

PANEL PENILAI KERTAS

Dr. Noriah Binti Abdul Malek	Kolej Komuniti Hulu Langat
Dr. Rasmuna Binti Hussain	Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti
Dr. Saiful Anwar Bin Nawawi	Universiti Malaya
Dr. Mohammad Taquiuddin Bin Muhammad	Universiti Malaya

JAWATANKUASA KERTAS PENYELIDIKAN

Khairul Ashraf Bin Dato' Hj Mohamad	Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti
Elmiza Binti Roslan	Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti
Mohammad Hafeez Bin Md Ramlee	Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti

ILUSTRASI MUKA HADAPAN
Suriawati Binti Mohd Fadzil

SUSUN ATUR & REKA BENTUK
Nadia Binti Hairi

KANDUNGAN

Bil	Tajuk	Halaman
1.	Meninjau Tahap Kesediaan Pelajar Ke Atas Penggunaan Easy Online Assessment Sebagai Medium Pelaksanaan Pentaksiran Berterusan (PB) Bagi Pelajar Program Sijil Pemasangan Elektrik Di Kolej Komuniti Bukit Beruang (KKBBM) <i>Hasmaini Binti Hashim, Haslina Binti Hashim, Norazean Binti Miswat</i>	1
2.	Kajian Terhadap Penggunaan Jadual Spesifikasi Ujian (JSU) Di Dalam Kurikulum Kolej Komuniti Malaysia <i>Shaliza Amira Binti Sarif, Nuraishahtul Akmar Binti Kamaruddin</i>	17
3.	Pembinaan Item Soalan Dengan Menggunakan Borang Jadual Spesifikasi Item (JSI) Dalam Kalangan Pensyarah Di Kolej Komuniti Wilayah Perak <i>Yufiza Binti Mohd Yusof, Zarul Akmar Bin Abu Bakar, Siti Saleha Binti Abd Azis</i>	40
4.	Kajian Jurang Kemahiran Dalam Kalangan Pensyarah Kolej Komuniti Dengan Menggunakan Curriculum Development Based On Ability Structure (CUDBAS) <i>Hisamudin Bin Mohd Tamim, Mohd Nasir Bin Kamaruddin, Husna Binti Ibrahim</i>	63
5.	Penilaian Berasaskan Hasil (OBA) : Kefahaman dan Kesediaan Pensyarah Kolej Komuniti Di Kelantan Dalam Pelaksanaan Penilaian Pelajar <i>Nurul Halissa Binti Hassan</i>	92
6.	Tahap Literasi Pentaksiran Pensyarah Kolej Komuniti Bandar Darulaman <i>Azfariza Binti Azizi, Turina Binti Tumeran, Haslina Binti Hashim</i>	112

Bil	Tajuk	Halaman
7.	Kajian Tinjauan Amalan Pentaksiran Untuk Pembelajaran Di Kolej Komuniti Kuala Langat <i>Marina Binti Mohamed Zahidi, Nurul Ezza Binti Tumiran</i>	127
8	Kajian Terhadap Perakuan Akreditasi Agensi Kelayakan Malaysia (MQA) bagi Program Sijil Kolej Komuniti <i>Siti Normazila Binti Abdul Aziz, Nadia Binti Hairi</i>	143
9.	Kajian Penerimaan Pelajar Sijil Aplikasi Perisian Komputer Terhadap Rubrik Penilaian Dalam Proses Pengajaran dan Pembelajaran : Satu Kajian Kes <i>Zunainah Binti Abu</i>	161

MENINJAU TAHAP KESEDIAAN PELAJAR KE ATAS PENGGUNAAN EASY ONLINE ASSESSMENT SEBAGAI MEDIUM PELAKSANAAN PENTAKSIRAN BERTERUSAN (PB) BAGI PELAJAR PROGRAM SIJIL PEMASANGAN ELEKTRIK DI KOLEJ KOMUNITI BUKIT BERUANG (KKBBM)

Hasmainsi binti Hashim¹, Haslina binti Hashim² dan Norazean binti Miswat¹

¹Kolej Komuniti Bukit Beruang

²Politeknik Sultan Haji Ahmad Shah

hasmainie_76@yahoo.com, dinna_8081@yahoo.com,

nurazr78@yahoo.com

Abstrak

Kajian ini bertujuan meninjau tahap kesediaan pelajar ke atas penggunaan *Easy Online Assessment* sebagai medium pelaksanaan pentaksiran berterusan (PB) bagi pelajar Sijil Pemasangan Elektrik di Kolej Komuniti Bukit Beruang, Melaka (KKBBM). Dalam melaksanakan kajian ini, terdapat tiga aspek yang telah diambil kira iaitu tahap kesediaan, motivasi dan penguasaan pelajar. Pemilihan item-item ini bertujuan untuk mengkaji sejauhmana tahap kesediaan, motivasi dan penguasaan pelajar terhadap *Easy Online Assessment* dalam pelaksanaan PB di KKBBM. Dalam kajian ini, satu set borang soal selidik telah digunakan dan responden kajian ini terdiri daripada 85 pelajar Sijil Program Pemasangan Elektrik di KKBBM yang telah diberikan pendedahan awal mengenai penggunaan *Easy Online Assessment* dalam pelaksanaan PB. Data yang diperolehi daripada borang soal selidik telah dianalisis dengan menggunakan perisian Microsoft Excell 2010 untuk mendapatkan min dan peratus. Dapatan ini disokong oleh item yang terdapat dalam ketiga-tiga aspek yang dikaji iaitu tahap kesediaan, motivasi dan penguasaan pelajar terhadap penggunaan *Easy Online Assessment* ini. Hasil kajian menunjukkan bahawa min tertinggi bagi aspek kesediaan ialah 3.78 iaitu pelajar mengetahui kepentingan ICT dalam pembelajaran. Min tertinggi bagi aspek motivasi ialah 3.78 menunjukkan pelajar sentiasa memberikan dorongan menggunakan *Easy Online Assessment*. Min tertinggi bagi aspek penguasaan pula ialah 3.78 menunjukkan elemen yang terdapat dalam *Easy Online Assessment* sangat interaktif. Melalui dapatan kajian ini, diharap agar pelajar program Sijil Pemasangan Elektrik di KKBBM mempunyai tahap kesediaan, motivasi dan penguasaan yang tinggi terhadap penggunaan *Easy Online Assessment* sebagai salah satu medium pelaksanaan PB.

Kata kunci: *Easy Online Assessment*, medium, pentaksiran berterusan

1. Pengenalan

Sijil Kolej Komuniti Berterusan atau singkatannya adalah SKK(T) telah diperkenalkan serta dilaksanakan di beberapa kolej komuniti bermula sesi pengajian Julai 2013. Program SKK(T) ini memperuntukkan pengajian selama empat (4) semester dengan 14 minggu per semester. Pengambilan pelajar pula adalah sebanyak tiga kali setahun iaitu pada bulan Mac, Julai dan November. Pada peringkat awal pelaksanaan SKK(T), sebanyak enam (6) ambilan telah dibuat meliputi 15 jenis program di peringkat sijil di seluruh negara. Setelah hampir dua (2) tahun pelaksanaan, SKK(T) ini dilihat bukan sahaja memberi impak terhadap pengajaran dan pembelajaran (PdP), tetapi juga turut memberi impak kepada pelaksanaan pengurusan PdP.

Berbanding dengan mod pengajian terdahulu yang memberi ruang dan masa kepada pensyarah untuk merancang, melaksana dan memantau perjalanan PdP, sistem pengajian 14 minggu per semester dengan pengambilan tiga kali setahun ini dilihat semakin mengecilkan ruang dan masa pensyarah dalam mengimbangi tumpuan terhadap PdP dan pengurusan PdP serta tugas-tugas lain yang berkaitan.

Dalam pelaksanaan sesuatu sistem, Baldwin & McInnis (2002) menyatakan bahawa sistem tersebut boleh memberi kesan kepada aktiviti utama institusi pendidikan sama ada pengajaran, pembelajaran mahupun penyelidikan. Menurut Baldwin & McInnis (2002) lagi, kelebihan pelaksanaan sistem pengambilan tiga kali setahun dapat dilihat dari segi penyusunan semula tahun akademik boleh mempunyai implikasi positif bagi reka bentuk kurikulum dan kualiti dalam pembelajaran pelajar. Selain itu, penggunaan kemudahan dan sumber fizikal secara optimum, sekali gus ia dapat mencapai kecekapan lebih baik bagi penggunaan infrastruktur tersebut.

Setiap program SKK(T) yang ditawarkan di kolej komuniti merangkumi empat (4) modul yang terdiri daripada beberapa Learning Area (LA). Bagi melengkapkan SKK(T), setiap pelajar perlu lulus penilaian bagi setiap LA. Sistem penilaian bagi semua LA yang terdapat pada setiap program SKK(T) di semua kolej komuniti, Kementerian Pendidikan Tinggi terbahagi kepada dua (2) iaitu Pentaksiran Berterusan (PB) dan Penilaian Akhir (PA). PB dilaksanakan sepanjang proses PdP bagi LA tersebut. Jumlah agihan markah bagi PB ialah 70 % manakala agihan markah bagi PA pula ialah 30 %. Pelaksanaan PB bagi setiap LA lazimnya merangkumi kuiz, ujian, tugas dan amali. Setiap penilaian yang terdapat pada PB mempunyai pecahan markah mengikut agihan topik yang terdapat setiap LA. Jumlah minggu bagi keseluruhan pelaksanaan PB dan PA adalah 14 minggu iaitu 13 minggu bagi PB dan 1 minggu bagi PA. Tempoh pelaksanaan PB adalah singkat kerana terdapat pelbagai bentuk penilaian yang perlu dibuat oleh pelajar bagi melengkapi PB.

Aplikasi multimedia berkeupayaan menggalakkan pelajar untuk berfikir secara kritikal, menyelesaikan masalah dan bermotivasi dalam pembelajaran. Oleh yang demikian, pendekatan penggunaan Easy Online Assessment telah diambil oleh penyelidik bagi membantu pengurusan dan pelaksanaan PB di dalam kelas. Melalui pendekatan yang diambil, penyelidik ingin meninjau tahap kesediaan, motivasi dan penguasaan pelajar ke atas Easy Online Assessment sebagai medium pelaksanaan PB di KKBBM. Ini kerana di KKBBM, pelaksanaan PB masih lagi menggunakan kaedah tradisional iaitu kertas soalan kuiz, ujian, tugas dan amali secara bercetak, hanya segelintir sahaja pensyarah yang menggunakan pembelajaran secara e-learning. Penggunaan Easy Online Assessment ini merupakan satu pendekatan yang diambil bagi membantu pelaksanaan pentaksiran berterusan secara terancang dan sistematik, lebih cepat dan mudah. Salah satu daripada rangkaian aplikasi yang sesuai dengan corak pelaksanaan PB di kolej komuniti ialah Easy Online Assessment.

Pada peringkat awal, penyelidikan ini tertumpu kepada pengenalan dan pendedahan kepada Easy Online Assessment kepada pensyarah, seterusnya setelah sistem ini dibangunkan ia boleh diguna pakai oleh pensyarah dan pelajar KKBBM. Penggunaan Easy Online Assessment ini dalam membantu pelaksanaan kelas dengan lebih terancang dan sistematik seperti mana yang telah dirancang oleh pensyarah pada Rancangan Mengajar Modular (RMM) atau Rancangan Mengajar Semester (RMS) pada awal semester. Maklum balas keberkesanan ke atas penggunaan Easy Online Assessment ini akan diperolehi dari semasa ke semasa bagi tujuan penambahbaikan terhadap pelaksanaan PB di KKBBM.

2. Latar Belakang

Seperti yang kita ketahui, trend teknologi pada era globalisasi masa kini telah memberikan pengaruh yang signifikan terhadap dunia pendidikan. Dalam pendidikan, penggunaan internet bukan sahaja tertumpu kepada pencarian maklumat sahaja tetapi sebagai medium penyampaian bahan pengajaran serta menyediakan persekitaran pembelajaran yang berkesan (Noraffandy dan Wan Salihin, 1999). Proses PdP bermula dengan penggunaan papan hitam tradisional di sekolah, kemudian beralih kepada papan putih, seterusnya penggunaan overhead projector (OHP) sehinggalah kepada teknologi terkini iaitu proses PdP secara elektronik iaitu online ataupun e-learning. E-learning adalah berkaitan dengan penggunaan ICT dalam PdP. Penggunaan ICT dalam PdP bermaksud menggunakan ICT secara berfitrah, terancang dan bersesuaian untuk meningkatkan kecekapan proses dan keberkesanan proses PdP (Syarifah, 2003). Selain itu, inovasi perkembangan ICT membolehkan penggunaan pembelajaran elektronik (e-learning) dalam memudahkan proses pembelajaran dan memberikan keberkesanan (Kramer, 2001).

Menurut Jamalludin, Baharuddin Aris dan Zaidatul (2001), multimedia membuka ruang kepada para pengajar mengaplikasikan pelbagai teknik pengajaran, manakala pelajar diberi peluang untuk memegang kuasa kawalan bagi sesuatu sesi pembelajaran. Menurut Jamalludin dan Zaidatul (2000), aplikasi multimedia dalam bidang pendidikan akan melahirkan konsep pembelajaran baru gabungan daripada pendekatan pendidikan dan hiburan iaitu edutainment (education & entertainment).

Pada akhir-akhir ini, perkembangan dalam teknologi multimedia membuka peluang yang lebih besar dalam merubah cara pembelajaran, memperoleh maklumat dan mengaplikasikan maklumat dalam ilmu pengetahuan. Teknologi pendidikan bukan hanya tertumpu kepada peralatan serta penggunaannya dalam proses pengajaran sahaja tetapi ianya adalah lebih daripada itu. Keadaan ini menjadikan proses PdP tersebut dapat memberikan manfaat, mengembirakan, menyeronokkan serta bertimbang rasa. Keberkesanan proses PdP dapat dilihat dengan mengabungkan semua aktiviti dan bahan yang digunakan. Bahan pembelajaran berasaskan komputer ini bertujuan memuatkan segala maklumat bagi menyenangkan pembelajaran pelajar di samping menjadikan pengajaran guru lebih berkesan dan dapat menghasilkan para pelajar yang cemerlang.

Di sini, penyelidik telah mengambil pendekatan dengan membangunkan Easy Online Assessment dan seterusnya ingin meninjau tahap kesiapan, motivasi dan penguasaan pelajar ke atas Easy Online Assessment tersebut sebagai medium pelaksanaan PB di Kolej Komuniti Bukit Beruang, Melaka (KKBBM). Ini kerana di KKBBM, pelaksanaan PB masih lagi menggunakan kaedah tradisional iaitu pendedaran kertas soalan kuiz, ujian, tugas dan amali secara bercetak dan hanya segelintir sahaja pensyarah yang menggunakan pembelajaran secara e-learning. Selain daripada itu, penilaian yang dibuat ke atas pelajar adalah secara manual di mana pensyarah akan menanda kertas jawapan dan seterusnya key-in markah tersebut di dalam borang pentaksiran berterusan.

Salah satu daripada rangkaian aplikasi yang sesuai dengan corak pelaksanaan PB di kolej komuniti ialah Easy Online Assessment yang berperanan untuk menghubungkan antara pensyarah dan pelajar. Dalam membangunkan Easy Online Assessment, satu aplikasi rangkaian digunakan untuk menghubungkan antara pensyarah dengan pelajar dan antara sesama pelajar iaitu Edmodo yang merupakan satu kaedah yang bebas dan selamat untuk menghubungkan pelajar dengan pensyarah bagi mencapai potensi diri. Oleh yang demikian, penggunaan Easy Online Assessment boleh membantu dalam proses PdP dan juga pelaksanaan PB kerana ciri-ciri yang terdapat dalam Easy Online Assessment tersebut dapat membina kerjasama dalam rangkaian. Penggunaan Easy Online Assessment ini merupakan satu pendekatan yang diambil bagi membantu pelaksanaan pentaksiran berterusan secara terancang dan sistematik, lebih cepat dan mudah.

Penggunaan aplikasi secara online diperlukan di kolej komuniti kerana markah pelajar akan terus dijanakan di dalam aplikasi yang digunakan di dalam pembangunan Easy Online Assessment. Selain itu, penggunaan Easy Online Assessment mempunyai banyak kelebihan antaranya ialah menjimatkan kos, masa dan mesra pengguna.

Selain itu, aplikasi rangkaian ini juga dapat dijadikan salah satu daripada medium bagi pelaksanaan PB dan proses PdP di kolej komuniti. Kajian ini dibuat berdasarkan kepada dapatan kajian yang lepas, didapati bahawa penggunaan aplikasi rangkaian edmodo ini dapat membantu meningkatkan tahap motivasi dan penguasaan pembelajaran pelajar dalam learning area Lukisan Terbantu Komputer (CAD) bagi program Pemasangan Elektrik (PE) di KKBBM (Hasmains Hashim, 2014).

3. Objektif Penyelidikan

Objektif am penyelidikan bertujuan meninjau tahap kesediaan pelajar ke atas penggunaan Easy Online Assessment sebagai medium pelaksanaan PB bagi pelajar Sijil Pemasangan Elektrik di KKBBM. Objektif khusus penyelidikan ialah mengkaji tahap kesediaan, motivasi dan penguasaan pelajar terhadap pembangunan Easy Online Assessment bagi pelajar Sijil Pemasangan Elektrik di KKBBM. Secara khususnya kajian ini bertujuan untuk menjawab persoalan-persoalan di bawah:

1. Mengkaji tahap kesediaan pelajar terhadap penggunaan Easy Online Assessment di KKBBM.
2. Mengkaji tahap penguasaan pelajar terhadap penggunaan Easy Online Assessment di KKBBM.
3. Mengkaji tahap motivasi pelajar terhadap penggunaan Easy Online Assessment di KKBBM.

4. Kaedah Penyelidikan

Penyelidikan ini dilakukan melalui kaedah kuantitatif melalui soal selidik yang diagihkan kepada responden dikumpul dan seterusnya dianalisis.

4.1 Soalan Kajian

Instrumentasi merupakan alat yang digunakan bertujuan mengukur dan memperolehi data. Melalui kajian ini, instrumen yang digunakan ialah borang soal selidik yang diedarkan kepada pelajar bagi meninjau tahap kesediaan pelajar ke atas penggunaan Easy Online Assessment sebagai medium pelaksanaan pentaksiran berterusan (PB) bagi pelajar Sijil Pemasangan Elektrik di KKBBM.

Dalam borang soal selidik, penyelidik menggunakan skala Likert bagi mengukur perbezaan tahap kesediaan, motivasi dan penguasaan responden. Penggunaan skala ini membolehkan responden memberi maklum balas berdasarkan kepada skala yang ditetapkan. Jadual 1 di bawah menunjukkan kaedah skala Likert yang digunakan dalam borang soal selidik.

Jadual 1. Skala Pemeringkatan Likert

Skala	Sangat Setuju	Setuju	Tidak Setuju	Sangat Tidak Setuju
Skor	4	3	2	1

Item yang terdapat dalam borang soal selidik merangkumi aspek kesediaan, motivasi dan penguasaan. Item-item yang terdapat dalam borang soal selidik ini bertujuan untuk menjawab persoalan kajian. Jadual 2 di bawah menunjukkan item-item yang terdapat dalam borang soal selidik.

Jadual 2. Item-item dalam Borang Soal Selidik

BAHAGIAN	ITEM
A	Kesediaan
B	Motivasi
C	Penguasaan

4.2 Kerangka Operasi

Tujuan penyelidikan ini dijalankan adalah untuk meninjau tahap kesediaan pelajar ke atas penggunaan Easy Online Assessment sebagai medium pelaksanaan PB bagi pelajar Sijil Pemasangan Elektrik di KKBBM. Penyelidikan ini dilakukan ke atas pelajar yang telah diberikan pendedahan mengenai penggunaan aplikasi rangkaian edmodo di KKBBM. Penyelidikan ini dilaksanakan mengikut urutan yang dikenali sebagai kerangka operasi. Setiap langkah yang

terdapat dalam urutan ini mempunyai kaitan atau lanjutan daripada langkah sebelumnya. Urutan kajian dimulakan dengan pengumpulan maklumat, draf soal selidik, kajian rintis, pengedaran soal selidik, analisis data dan penulisan laporan.

5. Analisis Data

Kaedah analisis data merupakan satu kaedah yang digunakan untuk mengetahui maklum balas daripada pelajar. Kaedah ini melibatkan data yang diperolehi daripada borang soal selidik yang dikumpulkan daripada responden. Data-data dianalisis berdasarkan skala yang telah ditetapkan pada Jadual 1. Merujuk kepada skala tersebut, nombor 1 mewakili skor 1, nombor 2 mewakili skor 2, nombor 3 mewakili skor 3 dan nombor 4 mewakili skor 4. Data-data yang diperolehi daripada borang soal selidik dianalisis dengan menggunakan perisian komputer iaitu Microsoft Excel 2010 untuk mendapatkan nilai min.

Min menjadi ukuran yang utama kerana perhitungan min melibatkan semua data yang dikumpulkan. Maka min boleh dikatakan boleh mewakili set data itu secara keseluruhan. Penentuan nilai min dibuat dengan mengambil jumlah skor daripada setiap responden dalam setiap item, kemudian jumlah tersebut dibahagikan dengan jumlah responden. Jadual 3 menunjukkan julat analisis min.

Jadual 3. Julat Analisis Min

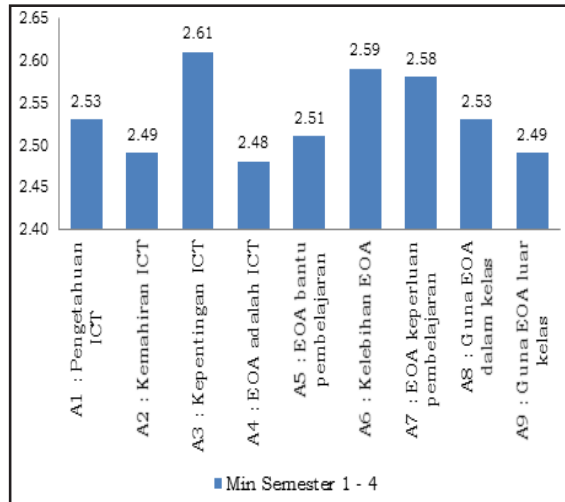
Julat min	Makna
1.00 hingga 2.49	Tak Setuju
2.50 hingga 3.99	Setuju

Penentuan peratus pula dibuat dengan mengambil julat bagi jumlah skor daripada setiap responden dalam setiap item, kemudian jumlah tersebut dibahagikan dengan jumlah responden. Jadual 4 menunjukkan julat analisis purata.

Jadual 4. Julat Analisis Peratus

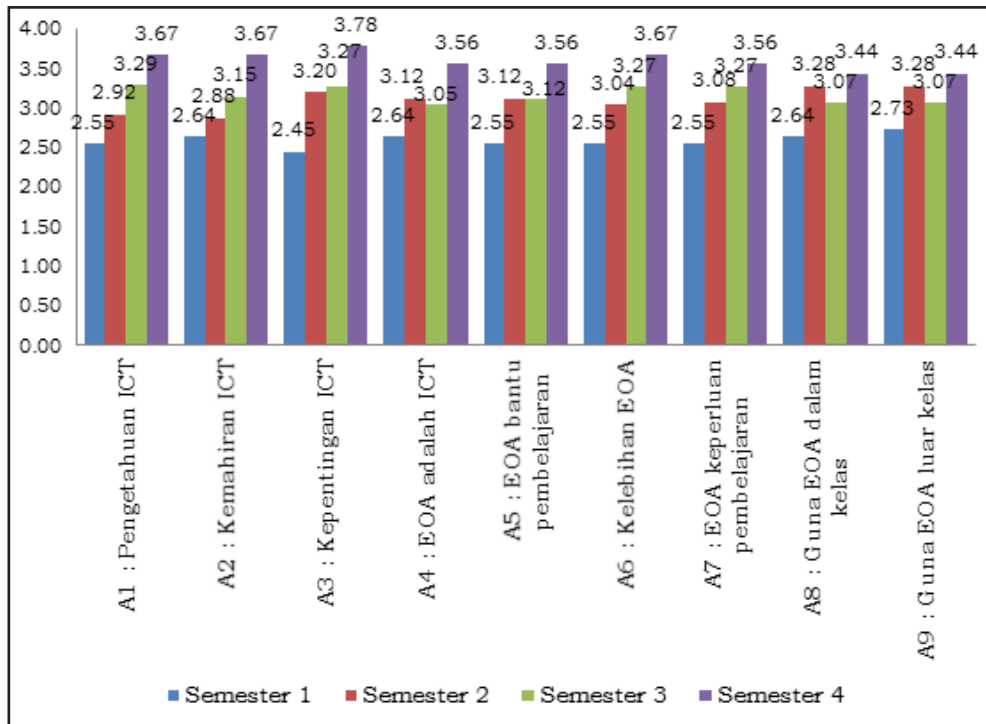
Julat Skor	Makna
1 hingga 2	Tak Setuju
3 hingga 4	Setuju

5.1 Min Kesediaan

Rajah 1. Min tahap kesediaan bagi keseluruhan pelajar.

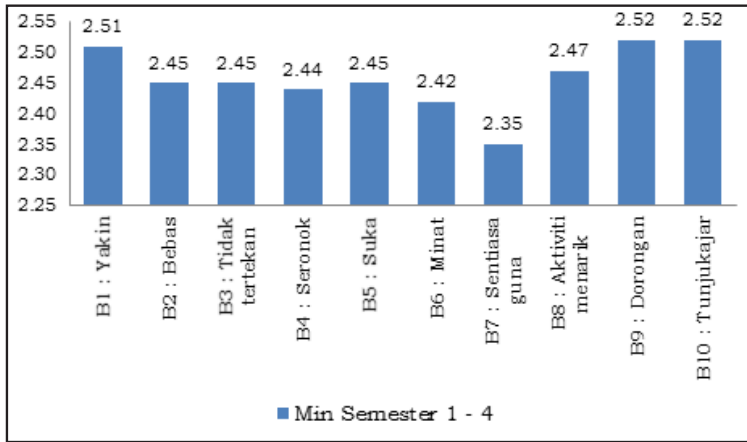
Berdasarkan kepada Rajah 1 di atas didapati bahawa nilai min yang paling tinggi pada aspek kesediaan pelajar adalah 2.61 iaitu pada item A3 manakala nilai min yang paling rendah ialah 2.48 iaitu pada A4. Ini menunjukkan bahawa pelajar bersetuju bahawa ICT merupakan satu keperluan (A3) namun min tahap persetujuan terhadap *Easy Online Assessment* (EOA) sebagai salah satu daripada ICT (A4) adalah lebih rendah berbanding dengan keperluan ICT tersebut. Ini menunjukkan bahawa masih terdapat lagi pelajar yang belum bersedia menggunakan Easy Online Assessment.

Rajah 2. Min tahap kesediaan pelajar bagi setiap semester.

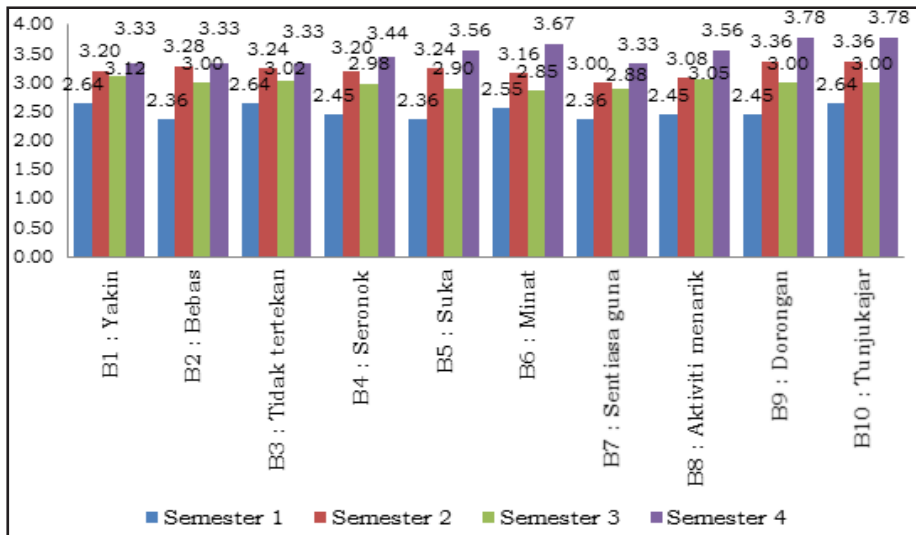
Berdasarkan kepada Rajah 2 di atas didapati bahawa nilai min yang paling tinggi dan min yang paling rendah adalah bagi aspek kesediaan pelajar iaitu item A3. Min yang paling tinggi ialah 3.78 manakala min yang paling rendah ialah 2.45. Tahap persetujuan pelajar semester 4 adalah amat tinggi berbanding dengan pelajar semester 1 terhadap item A3 menunjukkan ICT merupakan satu keperluan. Perbezaan antara kedua-dua min bagi tahap kesediaan ini adalah tinggi. Namun begitu, perbezaan min bagi semester 2 dan 3 adalah lebih rendah.

5.2 Min Motivasi

Rajah 3. Min tahap motivasi bagi keseluruhan pelajar.

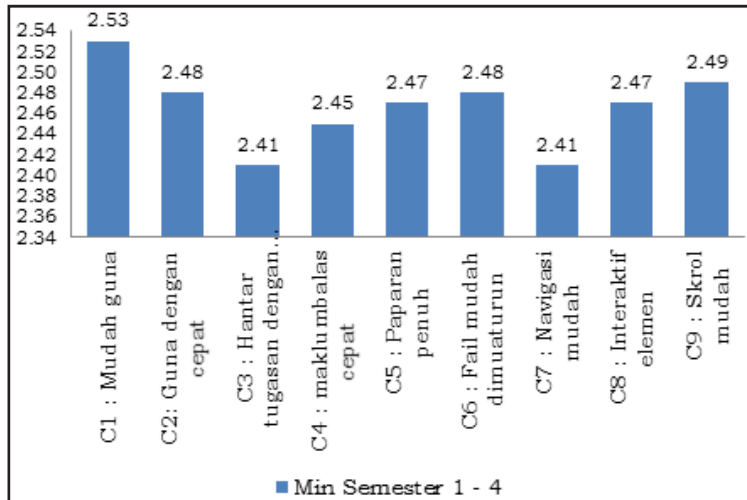
Berdasarkan kepada Rajah 3 di atas didapati bahawa nilai min yang paling tinggi pada aspek motivasi ialah 2.52 iaitu pada item B9 dan B10 manakala nilai min yang paling rendah ialah 2.35 iaitu pada B7. Pelajar bersetuju bahawa pensyarah memberikan dorongan dan tunjuk ajar menggunakan *Easy Online Assessment* (B9 dan B10) namun tahap persetujuan terhadap kekerapan penggunaan *Easy Online Assessment* adalah rendah. Ini kerana terdapat pelajar yang masih tidak sentiasa menggunakan *Easy Online Assesment* terutamanya di luar waktu kelas.

Rajah 4. Min tahap motivasi pelajar bagi setiap semester.

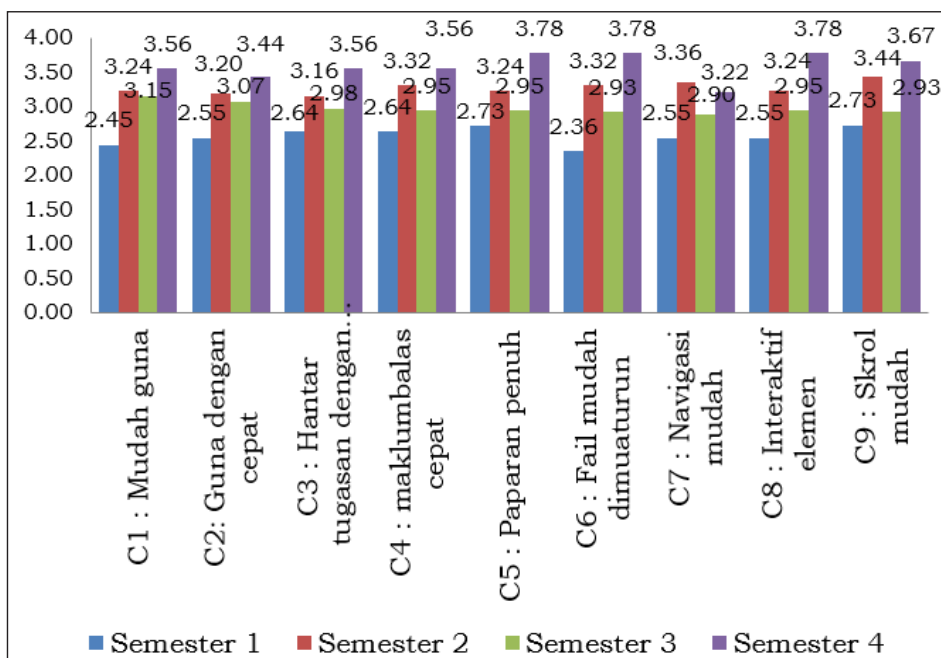
Berdasarkan kepada Rajah 4 di atas didapati bahawa nilai min yang paling tinggi pada aspek motivasi pelajar ialah 3.78 iaitu pada item B9 dan B10 manakala nilai min yang paling rendah ialah 2.36 iaitu pada B2 dan B7. Tahap motivasi pelajar semester 4 adalah tinggi menunjukkan mereka amat bersetuju bahawa pensyarah memberikan dorongan dan tunjuk ajar menggunakan *Easy Online Assessment*. Manakala, tahap motivasi bagi pelajar semester 1 adalah kurang memuaskan terhadap penggunaan *Easy Online Assessment* ini kerana mereka tidak bebas dan tidak kerap menggunakannya.

5.3 Min Penguasaan

Rajah 5. Min tahap penguasaan bagi keseluruhan pelajar.

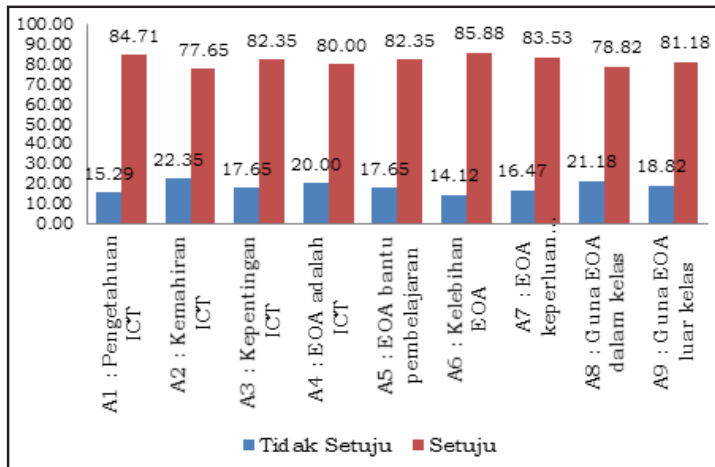
Berdasarkan kepada Rajah 5 di atas didapati bahawa nilai min yang paling tinggi pada aspek penguasaan pelajar ialah 2.53 iaitu pada item C1 manakala nilai min yang paling rendah ialah 2.41 iaitu pada C3 dan C7. Ini menunjukkan pelajar bersetuju bahawa *Easy Online Assessment* ini adalah mudah untuk digunakan (C1). Namun begitu, didapati bahawa pelajar menghadapi masalah bagi menghantar tugas dan navigasi memandangkan masih terdapat pelajar tidak dapat menghantar tugas dengan cepat (C3) dan sukar untuk menggunakan navigasi (C7).

Rajah 6. Min tahap penguasaan pelajar bagi setiap semester.

Berdasarkan kepada Rajah 6 di atas didapati bahawa nilai min yang paling tinggi pada aspek penguasaan pelajar ialah 3.78 iaitu pada item C8 manakala nilai min yang paling rendah ialah 2.36 iaitu pada C6. Pelajar semester 4 amat bersetuju bahawa *Easy Online Assessment* ini mempunyai elemen yang interaktif (C8). Namun begitu, tahap persetujuan bagi pelajar semester 1 terhadap muat turun fail yang mudah (C6) adalah rendah.

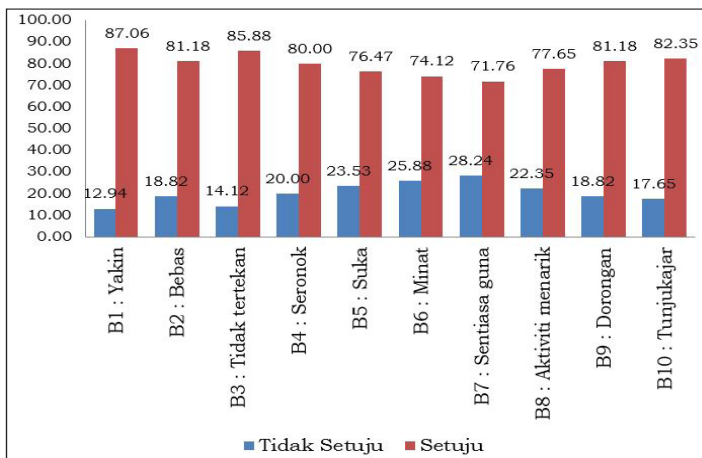
5.4 Peratus Kesediaan

Rajah 7. Peratus tahap kesediaan bagi keseluruhan pelajar.

Berdasarkan kepada Rajah 7 di atas didapati bahawa nilai peratus yang paling tinggi pada aspek kesediaan pelajar ialah 85.88% iaitu pada item A6. Ini menunjukkan bahawa pelajar amat bersetuju bahawa *Easy Online Assessment* mempunyai kelebihan. Peratus yang paling rendah ialah 77.65% iaitu pada item A4. Ini menunjukkan bahawa kemahiran ICT bagi pelajar adalah di peringkat sederhana. Oleh yang demikian, pelajar perlu diberi pendedahan dan tunjuk ajar terhadap penggunaan ICT terutamanya dalam bidang pendidikan.

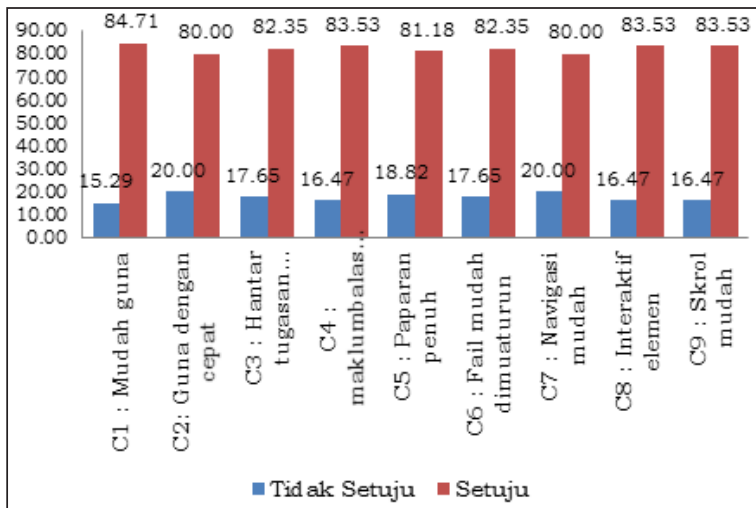
5.5 Peratus Motivasi

Rajah 8. Peratus tahap motivasi bagi keseluruhan pelajar.

Berdasarkan kepada Rajah 8 di atas didapati bahawa nilai peratus yang paling tinggi pada aspek motivasi adalah 87.06% iaitu pada item B1. Ini menunjukkan bahawa pelajar amat setuju dan mereka yakin dapat menggunakan *Easy Online Assessment*. Peratus yang paling rendah ialah 71.76% iaitu pada item B7. Ini menunjukkan bahawa *Easy Online Assessment* tidak sentiasa digunakan oleh pelajar. Oleh yang demikian, pensyarah perlu memberi ruang kepada pelajar untuk menggunakan *Easy Online Assessment* antaranya sentiasa menyampaikan maklumat melalui platform tersebut.

5.6 Peratus Penguasaan

Rajah 9: Peratus tahap penguasaan bagi keseluruhan pelajar.

Berdasarkan kepada Rajah 9 di atas didapati bahawa nilai peratus yang paling tinggi pada aspek penguasaan ialah 84.71% iaitu pada item C1. Didapati pelajar bersetuju bahawa *Easy Online Assessment* ini adalah mudah untuk digunakan. Peratus tahap penguasaan yang paling rendah ialah 80% iaitu pada item C2 dan C7 menunjukkan *Easy Online Assessment* dapat digunakan dengan cepat dan navigasi yang mudah. Namun begitu, perbezaan peratus bagi item yang terdapat dalam aspek penguasaan adalah sedikit iaitu 4.71%.

6. Kesimpulan

Berdasarkan kepada dapatan kajian, didapati bahawa tahap kesediaan, motivasi dan penguasaan pelajar adalah tinggi menunjukkan pelajar amat bersetuju bahawa penggunaan *Easy Online Assessment* adalah sesuai digunakan sebagai medium pelaksanaan PB bagi pelajar Sijil Pemasangan Elektrik di KKBBM.

Namun begitu, didapati bahawa pelajar semester 1 mempunyai tahap kesediaan, motivasi dan penguasaan yang rendah terhadap penggunaan *Easy Online Assessment* sebagai satu medium pelaksanaan PB berbanding dengan pelajar semester 2, 3 dan 4. Ini kerana penggunaan *Easy Online Assessment* dalam pelaksanaan PB bagi pelajar semester 1 adalah di peringkat permulaan. Berbanding dengan pelajar semester 2 hingga 4, pelajar tersebut telah menggunakan *Easy Online Assessment* dalam tempoh yang lama. Cadangan penambahbaikan yang dibuat kepada pelajar semester 1 ialah memberikan pendedahan dan tunjuk ajar terhadap penggunaan *Easy Online Assessment* di sepanjang pelaksanaan PB bagi setiap LA yang berkenaan.

Selain itu, penyelidikan ini bertujuan untuk mengaplikasikan penggunaan *Easy Online Assessment* sebagai satu medium pelaksanaan PB ke atas pelajar Sijil Pemasangan Elektrik di KKBBM. Tujuan utama *Easy Online Assessment* dibangunkan adalah untuk melaksanakan PB ke atas pelajar seperti mana yang telah dirancang oleh pensyarah dan diperlukan oleh kurikulum. Selain itu, aplikasi ini dapat memberikan maklumat kepada pelajar serta mewujudkan komunikasi dua hala antara pelajar dengan pensyarah. Kepentingan kajian ialah dapat memberi banyak manfaat kepada para penyelidik, institusi pendidikan dan komuniti.

- i. **Penyelidik**
Memberi pendedahan dan kemahiran penyelidik dalam bidang penyelidikan, terutama dalam menggunakan e-learning dan teknologi pendidikan terkini.
- ii. **Institusi Pendidikan**
Easy Online Assessment ini dapat dijadikan satu sistem pengurusan yang boleh membantu pelaksanaan PdP seperti mana yang telah dirancang oleh pensyarah di dalam RMM. Selain itu, pengurusan PdP dan kelas dapat ditambah baik serta terkawal. Pengurusan PB yang dibuat secara digital/online akan dapat menjimatkan masa dan kos. Selain itu juga, pendekatan penggunaan *Easy Online Assessment* ini dapat melahirkan pelajar yang berdikari, prihatin terhadap tugas yang diberikan dan berkeyakinan kerana pelaksanaan PdP dan PB adalah bergantung kepada keupayaan ataupun potensi seseorang pelajar.
- iii. **Komuniti**
Hasil penyelidikan akan menjadi rujukan kepada pensyarah bagi membantu khususnya kepada pelajar, komuniti atau masyarakat setempat untuk menimba dan menambah ilmu pengetahuan menggunakan pembelajaran terbuka secara atas talian (online open learning). Ia juga secara tidak langsung dapat melahirkan modal insan yang menguasai teknologi maklumat (IT) dan melestarikan sistem pendidikan yang berkualiti untuk membangunkan potensi individu bagi memenuhi aspirasi negara.

Rujukan

- Baldwin, G., & McInnis, C. (2002). *The Organisation of the Academic Year: Trends, Implications and Issues*. Australia: Commonwealth Department of Education, Science and Training.
- Hasmaini Hashim. (2014, Jun). Kajian Tahap Motivasi Pelajar Terhadap Penggunaan Aplikasi Rangkaian Edmodo Dalam Penguasaan Pembelajaran Lukisan Terbantu Komputer (CAD) Bagi Program Pemasangan Elektrik (PE) di Kolej Komuniti Bukit Beruang, Melaka (KKBBM), Persidangan EduResearch 2014, Kolej Komuniti Wilayah Negeri Sembilan dan Melaka KPM, Melaka.
- Jamalludin, Baharuddin Aris dan Zaidatul. (2001). *Pengenalan Kepada Multimedia*. Kuala Lumpur: Venton Publishing.
- Jamalludin Harun et. al. (2001). *Pembangunan Perisian Multimedia: Satu Pendekatan Sistematis*. Venton Publishing, KL: Intan Spektra Sdn Bhd.
- Jamalludin dan Zaidatul. (2000). *Pengenalan Kepada Multimedia*. Venton Publishing, KL: Intan Spektra Sdn Bhd.
- Ling Ning Ning. (2008). *Kesediaan Penggunaan e-Learning di Kalangan Pelajar Tahun Kedua Kursus Sarjana Muda Sains, Komputer Serta Pendidikan*. Fakulti Pendidikan, UTM -Satu Tinjauan.
- Mohd Najid Ghafar. (1998). *Penyelidikan Pendidikan*. Johor: Falkuti Pendidikan UTM.
- Mohd Norrazli dan Roslan. (2012). *Sukatan Pelajaran Matematik Terlalu Membebankan: Satu Kajian Tindakan di Beberapa Sekolah di Daerah Batang, Perak*. *Contemporary Issues In Mathematics Education*, Fakulti Sains dan Teknologi, Universiti Pendidikan Sultan Idris Tanjong Malim.
- Noraffandy dan Wan Salihin. (1999, Disember). *Model Persekitaran Pembelajaran Melalui Web: Suatu Cadangan*. Mera-era Joint Conference 1999, Century Mahkota Hotel.

KAJIAN TERHADAP PENGGUNAAN JADUAL SPESIFIKASI UJIAN (JSU) DI DALAM KURIKULUM KOLEJ KOMUNITI MALAYSIA

Shaliza Amira binti Sarif, Nuraisahtul Akmar binti Kamaruddin
Kolej Komuniti Selandar, Melaka
shaliza_amira@yahoo.com, mrs.akmar@gmail.com

Abstrak

Kajian ini dijalankan untuk mengetahui sama ada pensyarah-pensyarah Kolej Komuniti Malaysia mempraktikkan penggunaan Jadual Spesifikasi Ujian (JSU) ketika pembinaan item-item ujian di dalam bilik darjah atau pun kelas. Objektif kajian ini adalah untuk mengkaji tahap pengetahuan pensyarah kolej komuniti terhadap proses pembinaan ujian, mengetahui tahap kemahiran pembinaan JSU dan tahap kefahaman pensyarah terhadap kepentingan JSU dalam pembinaan ujian. Instrumen kajian untuk hasil dapatan adalah soal selidik dan skala 5 (lima) mata telah digunakan untuk mengukur jawapan responden. Responden yang dipilih terdiri daripada 160 orang pensyarah-pensyarah iaitu 54 orang lelaki dan 106 orang perempuan yang melibatkan 10 (sepuluh) buah Kolej Komuniti di Malaysia iaitu Kolej Komuniti Arau, Kolej Komuniti Bandar Darul Aman, Kolej Komuniti Kepala Batas, Kolej Komuniti Sg Siput, Kolej Komuniti Selayang, Kolej Komuniti Jelebu, Kolej Komuniti Jasin, Kolej Komuniti Bentong, Kolej Komuniti Kuala Terengganu dan Kolej Komuniti Selandar. Data-data mentah telah di analisis menggunakan perisian SPSS (Statistical Package For The Social Sciences) versi 19 untuk mendapatkan kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai. Hasil dapatan kajian menunjukkan tahap pengetahuan, tahap kemahiran dan juga kepentingan JSU dalam pembinaan item pentaksiran adalah tinggi yang secara puratanya responden bersetuju (50%).

Kata kunci: Penggunaan, Jadual Spesifikasi Ujian (JSU), Kolej Komuniti Malaysia

1. Pengenalan

Selama 45 tahun sistem pendidikan di negara ini dilaksanakan, telah banyak pembaharuan dan penambahbaikan dijalankan bagi memastikan kualiti pendidikan kita sentiasa berada di tahap yang berkualiti. Kerajaan Malaysia berusaha bersungguh sungguh dari segi tenaga kerja dan peruntukan kewangan bagi memastikan pembangunan pendidikan di Malaysia dapat berjalan dengan baik (Mohamad Idris, et.al, 1994).

Pendidikan merupakan bahagian utama di dalam perkembangan ekonomi dan pembangunan sesebuah negara. Proses pengajaran dan pembelajaran yang berlaku di dalam bilik darjah atau pun kelas merupakan petunjuk utama yang dapat mengukur dengan tepat kemajuan masa depan sesebuah negara kerana pengujian, pengukuran dan penilaian adalah sebahagian

daripada proses pembelajaran dan pengajaran. Ia melibatkan aktiviti dan proses pengutipan, pemprosesan maklumat serta membuat keputusan tentang tujuan pendidikan di sesebuah institusi. Hasil maklumat yang diperolehi dapat membantu pensyarah menjalankan pengajaran di aras kebolehan pelajaranya.

Menurut Stufflebeam (1971), penilaian adalah proses mengenal pasti, memperoleh dan menyediakan maklumat berguna bagi keputusan mempertimbangkan pilihan-pilihan yang ada pada kita. Penilaian menentukan jurang perbezaan antara “apa yang dihasilkan” dengan “apa yang dihasratkan” dari sesuatu program pendidikan. Secara ringkas, penilaian merupakan satu proses sistematik untuk menentukan sejauh mana objektif pengajaran dan pembelajaran di dalam kelas dicapai.

Sebagai seorang pensyarah, sudah pasti melalui proses membuat pentaksiran dan peperiksaan akhir bagi sesebuah kelas. Membuat pilihan mengenai jenis ujian yang akan diberikan kepada pelajar bagi tujuan mengukur pencapaian mereka boleh menjadi sukar dan rumit seperti menulis atau membina item itu sendiri.

Sepertimana yang diketahui, ujian atau peperiksaan adalah satu aspek penting dalam sistem pendidikan kita. Berbagai bentuk ujian bertulis boleh diadakan oleh pensyarah dari semasa ke semasa, seperti ujian betul/salah, mengisi tempat kosong, memadankan, ujian beraneka pilihan dan juga bentuk esei.

Ujian merupakan alat pengukuran untuk mengukur sejauh mana kejayaan pelajar dalam aktiviti pengajaran dan pembelajaran yang dijalankan oleh pensyarah. Menurut Mohd Najib (1997), ujian merupakan alat pengukuran atau prosedur yang tersusun atau bersistematik dalam mengukur perubahan tingkah laku.

Apapun bentuk item yang dipilih oleh pensyarah dalam ujian di bilik darjah atau kelas, selain daripada kepentingan ciri-ciri kesahan, kebolehpercayaan dan keobjektifan, proses perancangan dan pembinaan ujian mesti dititikberatkan oleh pensyarah. Proses perancangan ujian yang baik akan memandu ke arah ujian yang tinggi ciri-ciri kesahan, kebolehpercayaan dan keobjektifannya. Hal ini dinyatakan oleh Mok Soon Sang (2003) sebagai:

“..Untuk mendapatkan maklumat-maklumat yang tepat serta memastikan ujian yang dilakukan mempunyai ciri-ciri kesahan dan kebolehpercayaan, serta dapat mencerminkan pencapaian pelajar dalam pembelajaran mereka, guru harus merancang ujian yang sesuai dan berguna.” (m.s 424). Cara yang baik untuk meningkatkan dan memastikan kesahan sesuatu ujian ialah dengan menyediakan blueprint, atau rancangan persediaan yang dinamakan Jadual Spesifikasi Ujian (JSU). JSU ini dapat memastikan kesahan isi ujian yang akan disediakan.

Di mana dalam JSU pensyarah hendaklah menetapkan tajuk-tajuk yang hendak diuji, peringkat objektif mengikut Taksonomi Bloom atau Taksonomi yang seumpamanya, bilangan soalan bagi tiap-tiap satu objektif dan tajuk. Dengan adanya penggunaan JSU, sudah pasti sedikit sebanyak akan dapat membantu untuk memilih jenis item/soalan tersebut. Persoalannya, sejauhmanakah pensyarah benar-benar mempunyai pengetahuan, pemahaman, kemahiran dan amalan sebenar dalam melaksanakan proses-proses penilaian bilik darjah/kelas yang berkualiti dan berkesan.

2. Latar Belakang Kajian

Penggubalan sesuatu kertas ujian perlu mengikut spesifikasi ujian yang ditetapkan. Banyak pertimbangan yang harus dibuat semasa menyediakan soalan ujian. Ujian sebaiknya mewakili keseluruhan sukatan pelajaran, yang mungkin merangkumi komponen pengetahuan, kemahiran, dan sikap yang telah ditetapkan. Pertimbangan ini dibuat bagi memastikan para pelajar diuji dengan menggunakan soalan yang relevan dengan sukatan pelajaran atau objektif pengajaran yang telah disampaikan di dalam kelas. Penggubalan kertas ujian perlu mengikuti pelbagai proses, termasuk penyediaan Jadual Spesifikasi Ujian (JSU)/ Jadual Penentuan Ujian (JPU).

JSU adalah sebuah jadual yang menggambarkan ciri sesuatu ujian dari segi kandungan iaitu konstruk yang ditaksir, pemberatan setiap konstruk, konteks dan pemberatan taburan aras kesukaran. Tujuan JSU disediakan adalah untuk menghasilkan set soalan yang lebih berkualiti berbanding soalan yang hanya disediakan secara spontan dan tidak mengikut aras ilmu. Menurut Mohd Najib (1997), JPU digunakan untuk menerangkan sebaran jenis butiran. Ia perlu mengandungi tajuk kursus yang hendak diuji (berkaitan dengan objektif kursus), penentuan tahap-tahap kognitif (misalnya, pengetahuan, kefahaman, penggunaan dan lain-lain).

Menurut Zimmaro (2004), JSU adalah satu matriks atau carta yang mewakili bilangan item yang hendak diuji mengikut setiap topik dan aras objektif. Pembinaan JSU dapat membantu guru mengenal pasti kemahiran atau objektif yang hendak diuji. Melalui JSU, guru atau pembina ujian akan dapat merancang topik atau kemahiran yang hendak diuji dalam item berdasarkan tahap kognitif yang dicadangkan dalam Taksonomi Bloom (Pusat Perkembangan Kurikulum (PPK), 2001).

Bagi memastikan ujian yang dibina oleh guru menepati tujuan sebenar ujian tersebut dan memenuhi ciri-ciri kesahan dan kebolehpercayaan yang tinggi, maka prosedur pembinaan ujian hendaklah diikuti oleh guru. Masalah timbul apabila tidak ramai guru yang benar-benar mengamalkan prosedur pembinaan ujian bilik darjah yang sistematik dan betul. Mereka sebaliknya lebih senang 'menceduk' soalan-soalan dari buku teks, buku rujukan atau soalan-

-soalan ujian lepas tanpa memikirkan kesesuaian soalan terhadap penilaian pelajar (Mohd Najib, 1997).

Perancangan ujian adalah tidak semudah membina ujian. Ini telah menyebabkan pensyarah mengambil jalan mudah dengan membina ujian tanpa perancangan seperti yang digariskan oleh prosedur di atas.

Kementerian Pelajaran Malaysia (1986) dalam kajian yang dilakukan oleh Siti Nurfariza (2008), menyatakan bahawa terdapat ramai guru yang kurang mengetahui tentang proses pembinaan ujian bilik darjah yang baik termasuklah mengenai kepentingan penggunaan JSU. Selain itu, terdapat juga segelintir guru yang mengetahui tentang prosedur pembinaan ujian tetapi dengan sengaja tidak mengikutinya dengan alasan kekangan masa dan menganggap ia adalah proses yang rumit.

Kurangnya pengetahuan guru-guru terhadap penggunaan JSU dalam membina ujian bilik darjah dilihat amat ketara (Siti Nurfariza, 2008). Sebaliknya, guru-guru kini lebih senang meniru bulat-bulat soalan yang sedia ada di pasaran tanpa menyedari kesahan kandungan dan kebolehpercayaan terhadap penilaian bilik darjah (Abd. Rami Abdullah, 1991 dalam Siti Nurfariza, 2008).

Menurut Siti Nurul Mahfuzah (2014), sebanyak 57% responden iaitu pensyarah tidak pernah menggunakan JSU sebagai kerangka panduan pemilihan item yang berkait dengan objektif pembelajaran.

Natijahnya, kekurangan pengetahuan terhadap proses pembinaan ujian bukan sahaja boleh berlaku kepada guru-guru bahkan kepada pensyarah yang sedang berkhidmat di institusi pendidikan. Tinjauan awal penyelidik terhadap pensyarah Kolej Komuniti Selandar melalui sesi temubual mendapati bahawa hampir semua pensyarah yang membina item ujian tidak pernah menggunakan JSU sebagai langkah utama pembinaan ujian. Penyelidik juga mendapati bahawa tiada sebarang rekod yang menyatakan pensyarah membina item ujian menggunakan JSU sebagai perancangan ujian hal ini dibuktikan melalui penyemakan Fail Rekod Pensyarah. Bagi penilaian akhir, pensyarah-pensyarah dibekalkan dengan JSU yang telah siap dibina oleh Bahagian Peperiksaan dan Penilaian, Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti.

3. Pernyataan Masalah

Berdasarkan kepada pengalaman penyelidik dan analisis awal melalui kaedah temu bual bersama 5 orang Ketua Program di Kolej Komuniti Selandar, Melaka dan semakan rekod mengajar, didapati pensyarah tidak mengamalkan proses penilaian pentaksiran berterusan berpandukan JSU iaitu (i) menentukan tujuan ujian, (ii) membina blueprint atau spesifikasi ujian (JSU), (iii) memilih dan menyediakan item soalan dan (iv) menyemak item soalan.

Kebanyakan mereka lebih gemar membina item soalan berdasarkan pengalaman sendiri tanpa mengikuti proses-proses di atas ataupun mengambil contoh-contoh soalan terus melalui buku-buku rujukan.

Selain itu juga, tiada penetapan satu standard piawaian yang boleh digunakan oleh pensyarah-pensyarah kolej komuniti Malaysia dalam membuat penilaian ke atas proses pengajaran dan pembelajaran khusus kepada penyediaan soalan pentaksiran.

Ekoran daripada itu penyelidik mengkaji apakah sebab-sebab yang mendorong kepada pensyarah untuk menghasilkan penilaian tanpa mengikuti proses yang sebenar. Adakah ianya disebabkan oleh tahap pengetahuan, pemahaman dan kemahiran pensyarah dalam menjalankan proses penilaian item soalan dalam pentaksiran berterusan terutamanya aspek membina JSU.

4. Objektif Kajian

Objektif kajian ini dijalankan adalah untuk:-

1. Mengetahui tahap pengetahuan pensyarah kolej komuniti terhadap proses pembinaan item ujian.
2. Mengetahui tahap kemahiran pembinaan JSU dalam kalangan pensyarah kolej komuniti.
3. Mengetahui tahap kefahaman pensyarah kolej komuniti terhadap kepentingan JSU dalam pembinaan item ujian.

5. Persoalan Kajian

Adalah diharapkan melalui kajian ini, persoalan-persoalan kajian seperti berikut dapat dijawab:

1. Apakah tahap pengetahuan pensyarah kolej komuniti terhadap proses pembinaan item ujian?
2. Apakah tahap kemahiran pembinaan JSU dalam kalangan pensyarah kolej komuniti?
3. Apakah tahap kefahaman pensyarah kolej komuniti terhadap kepentingan JSU dalam pembinaan item ujian?

6. Kepentingan Kajian Terhadap Komuniti/Institusi

Penyelidik berharap melalui kajian ini dapat memberikan jawapan kepada persoalan kajian dengan lebih tepat. Khususnya dalam konteks pembangunan kompetensi organisasi, di mana hasil dapatan kajian dapat dijadikan garis panduan yang berguna kepada:-

i. Pensyarah

Pensyarah dapat memantapkan lagi kaedah pengukuran dan penilaian mereka dalam bilik darjah/kelas supaya lebih sistematik dan bermakna dalam mengukur hasil pengajaran dan pembelajaran berdasarkan kepada kurikulum kolej komuniti. Selain daripada itu, seseorang pensyarah juga perlu tahu tentang tanggungjawab yang telah diberikan dalam proses pentaksiran dan penilaian di mana item soalan yang dibina perlu mendapat kesahan dan kebolehpercayaan terhadap apa yang diukur.

ii. Kolej Komuniti

Pihak kolej komuniti perlu memantapkan pengetahuan pensyarah-pensyarah dalam pembinaan ujian bilik darjah/kelas melalui program dalaman yang berkaitan seperti menyediakan kursus atau bengkel secara berterusan kepada pensyarah untuk meningkatkan tahap profesionalisme dan ikhtisas kepada pensyarah-pensyarah kolej komuniti. Ini adalah sangat penting kerana untuk memastikan kewibawaan institusi pendidikan dapat dijaga.

iii. Bahagian Peperiksaan dan Penilaian, Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti

Daripada hasil kajian ini, Bahagian Peperiksaan dan Penilaian (BPN) dapat memastikan amalan pentaksiran dan penilaian di kolej komuniti memenuhi prinsip-prinsip serta aspek-aspek yang perlu dipatuhi semasa pelaksanaannya serta menyediakan satu garis panduan penggunaan JSU secara menyeluruh di dalam pentaksiran berdasarkan kepada kurikulum kolej komuniti.

7. Skop Dan Batasan Kajian

Kajian ini tertumpu kepada pengetahuan, kefahaman dan kemahiran pensyarah terhadap penggunaan JSU dalam membina ujian di bilik darjah/kelas di Kolej Komuniti Malaysia. Responden yang terlibat hanyalah terdiri daripada 200 orang pensyarah dari beberapa buah kolej komuniti di dalam Malaysia. Penyelidikan dibataskan iaitu hanya sepuluh kolej sahaja yang terpilih daripada keseluruhan populasi. Ini kerana pemilihan sampel adalah secara rawak berdasarkan bilangan populasi dan kekangan peruntukan kewangan serta masa pengumpulan data.

8. Definisi Istilah

8.1 Pengetahuan

Menurut Kamus Dewan Edisi Keempat (2007), pengetahuan bermaksud perihal mengetahui tentang sesuatu perkara. Pengetahuan adalah sesuatu yang diketahui dan dipelajari. Pengetahuan saintifik yang diperolehi daripada pembelajaran konsep dan fakta dapat digunakan dalam kehidupan seharian. Melalui kajian ini, penyelidik ingin mengetahui tahap pengetahuan pensyarah-pensyarah kolej komuniti terhadap proses pembinaan ujian.

8.2 Kefahaman

Kefahaman di dalam Kamus Dewan (1994), merujuk kepada perihal memahami apa yang difahami tentang sesuatu atau sejauh mana sesuatu itu difahami atau tanggapan. Maka kesimpulannya kefahaman adalah kemampuan menerangkan maksud dari sesuatu perkara yang telah dipelajari. Oleh yang demikian, pengkaji ingin mengetahui tahap kefahaman yang membolehkan para pensyarah terhadap kepentingan JSU dalam pembinaan ujian.

8.3 Kemahiran

Dalam Kamus Dewan Edisi Keempat (2007), kemahiran bermaksud kecekapan dan kepandaian melakukan sesuatu. Kemahiran adalah berasaskan kemampuan yang khusus untuk melaksanakannya, cekap iaitu teratur dan memperlihatkan kemampuan tersebut. Justeru dalam kajian ini, penyelidik ingin mengetahui kemahiran pembinaan JSU di kalangan pensyarah kolej komuniti.

8.4 Jadual Spesifikasi Ujian (JSU)

Merujuk kepada kamus Ensiklopedia Jilid 2 (1997), spesifikasi bererti butir-butir terperinci yang dinyatakan untuk sesuatu perkara atau perincian mengenai sesuatu perkara. Dan menurut Najib (1997), JSU adalah jadual penentu ujian yang mengandungi item isi kandungan, tahap kemahiran dan jenis soalan.

9. Sorotan Kajian

Ianya membincangkan tentang pembinaan ujian bilik darjah/kelas oleh pensyarah. Penyelidik juga akan melihat pengetahuan terhadap Taksonomi Bloom, pembinaan JSU dan penggunaan JSU yang perlu diketahui oleh para pensyarah. Melalui sorotan kajian, penyelidik dapat membuktikan dan menjalankan kajian berdasarkan kepada maklumat dan fakta yang diperolehi hasil daripada kajian yang terdahulu.

9.1 Ujian Bilik Darjah

Tujuan ujian bilik darjah adalah untuk mendapatkan maklum balas yang sah, boleh dipercayai dan berguna untuk pencapaian pelajar dalam aktiviti-aktiviti pembelajaran. Menurut Mohd Najib (1997), sesiapa sahaja boleh membina ujian, tetapi untuk membina ujian yang baik ia memerlukan pengetahuan tentang pembinaan ujian dan pengetahuan tentang isi pelajaran yang ingin diuji. Ujian bilik darjah yang baik hendaklah menepati semua ciri-ciri yang perlu ada pada sesuatu ujian iaitu kesahan, kebolehpercayaan, keobjektifan, kebolehtadbiran dan kemudahtafsiran.

Ujian yang mempunyai mutu tinggi perlu mempunyai kesemua ciri-ciri di atas. Mok Soon Sang (2003) menggariskan lima peringkat dalam proses perancangan ujian bilik darjah/kelas yang bermutu tinggi:-

- i. Menentukan matlamat ujian - guru menentukan tujuan ujian seterusnya mengenal pasti bentuk ujian yang hendak dibina sama ada berbentuk objektif atau subjektif.
- ii. Menentukan kandungan ujian - guru perlu menentukan kemahiran, objektif atau topik yang hendak diuji. Pada peringkat ini juga, guru menentukan aras kemahiran yang hendak diuji berdasarkan Taksonomi Bloom.
- iii. Membina JSU - bertujuan menentukan pembahagian atau pemberatan jumlah item yang wajar dari segi topik dan aras kemahiran agar sesuai dengan kebolehan pelajar.
- iv. Menulis item - guru menggubal item berdasarkan JSU dan bentuk ujian yang telah ditentukan.
- v. Menyemak item - guru menyemak item sebelum ditadbirkan untuk memastikan tiada sebarang kesilapan. Pada peringkat ini juga dilakukan penyusunan dalam kertas soalan.

Menurut Daniel dan King (1998) dalam Mohamad Sahari (1999) menegaskan bahawa pelaksanaan ujian amat penting kerana merupakan satu indikator kepada keberkesanan pengajaran guru tersebut. Ianya turut ditegaskan oleh Popham (1995) dalam kajian yang dilakukan oleh Mohamad Sahari (1999) bahawa orang awam akan beranggapan sistem pendidikan dan pengajaran guru adalah berkesan sekiranya amalan pengujian yang dilakukan oleh guru adalah berkesan.

Ciri pertama pada ujian bilik darjah yang baik adalah kesahan, terutamanya kesahan pada kandungan. Kesahan sesuatu ujian merujuk kepada sejauh mana ujian berkenaan dapat

mengumpul maklumat berkaitan bidang yang ditetapkan. Dengan perkataan lain, sesuatu ujian itu dikatakan sah, sekiranya ujian berkenaan boleh mengukur sesuatu yang sebenarnya hendak diukur atau sepatutnya diukur.

Menurut Youngman & Eggleston (1982) serta Sax & Newton (1997) kesahan bermaksud kebolehan ujian mengukur apa yang sepatutnya diukur. Kesahan merujuk kepada kesesuaian dan kekuatan interpretasi markah ujian dan lain-lain keputusan penilaian dengan merujuk kepada kegunaan tertentu alat ukur tersebut. Menurut Fraenkel & Wallen (1996) kesahan boleh dibuktikan melalui beberapa kaedah seperti kesahan isi (content validity), kesahan telahan (predictive validity), kesahan serentak (concurrent validity) dan kesahan gagasan (construct validity). Butler dan McMunn (2006) pula menyatakan bahawa apabila sesuatu ujian itu sah apabila ia mengukur kandungan atau objektif pelajaran yang sepatutnya dan tidak mengukur perkara-perkara lain.

Ciri yang kedua pula adalah kebolehpercayaan (reliability). Menurut Mokhtar (1995), kebolehpercayaan ujian boleh disebut sebagai darjah ketekalan antara dua pengukuran terhadap sesuatu benda, sesuatu ciri atau sifat seseorang. Persoalan asas kebolehpercayaan adalah: "Adalah penilai lain setuju dengan interpretasi tingkah laku pelajar?" Tetapi variasi yang mengganggu pula adalah: "Adakah saya menterjemah tingkah lakunya dalam keadaan yang sama jika saya melihatnya lagi?" (Rowntree:1977). Aspek kebolehpercayaan bukan sahaja dibuktikan dengan pemberian skor yang sama oleh beberapa orang penilai tetapi kita juga harus memberikan skor yang sama walaupun kita menilai pada masa yang berbeza. Pendapat ini disokong oleh Shoemaker (2006), menyatakan bahawa apabila sesuatu ujian itu diperiksa oleh lebih dari seorang guru dengan menggunakan skema pemarkahan yang sama, maka penerangan dan latihan secukupnya perlu diberi kepada pemeriksa agar skor yang dihasilkan adalah konsisten.

Ciri yang ketiga di dalam pembinaan ujian bilik darjah adalah keobjektifan item ujian. Menurut Mohd Najib (2003) keobjektifan merujuk kepada ketepatan ujian mengukur tujuan ujian tersebut. Contohnya ujian untuk mengukur kebolehan pelajar menyelesaikan masalah debit dan kredit di dalam Perakaunan, item dalam ujian tersebut hendaklah item masalah penyelesaian debit dan kredit yang menepati tujuan ujian tersebut. Keobjektifan juga merujuk kepada ketepatan di dalam pemeriksaan skor kepada jawapan yang diberikan oleh pelajar. Menurut Nitko dan Brookhart (2003), jika skema pemarkahan tidak disediakan, maka keobjektifan bergantung kepada kesefahaman antara pemeriksa dalam menentukan kualiti atau skor jawapan pelajar.

9.2 Pengetahuan Terhadap Taksonomi Bloom

Kamus Dewan Edisi Keempat (2005), menyatakan taksonomi adalah kajian tentang

prinsip, peraturan dan amalan dalam pengelasan organisma berdasarkan persamaan dan perbezaan sifat organisma itu. Dalam bidang pendidikan, taksonomi ialah satu model yang biasa digunakan untuk menganalisa bidang-bidang pendidikan. Menurut Mohd Najib (1997), Bloom dan rakan-rakannya (1956) telah mencadangkan taksonomi yang terdiri daripada tiga kelas iaitu kognitif, afektif dan psikomotor. Tiga aspek yang telah dikenal pasti oleh beliau dan rakan-rakan adalah seperti berikut:-

- i. Kognitif – intelek dan pengetahuan.
- ii. Afektif – sikap, kegemaran, penghargaan dan penyesuaian.
- iii. Psikomotor – pandangan dan kecerdasan fizikal.

Bloom dan rakan-rakannya (1956) telah menyarankan tidak bermakna hanya pengelasan tersebut sahaja yang boleh digunakan oleh guru. Guru-guru boleh menggunakan berbagai sumber sebagai rujukan untuk membina objektif ujian termasuklah buku kaedah, laporan, ensiklopedia, panduan kurikulum, buku panduan ujian, bank objektif dan lain-lain lagi.

Sebagai pembangun item ujian, pensyarah juga perlu memastikan bahawa objektif ujian mengikut tahap kognitif yang spesifik dengan berpandukan kepada Taksonomi Bloom yang diperkenalkan oleh Benjamin Bloom pada tahun 1996 (Mohd Najib, 1997). Pensyarah-pensyarah yang membina item ujian perlu mengetahui aras-aras kognitif Taksonomi Bloom dalam penentuan objektif ujian. Aras Taksonomi Bloom seperti yang dinyatakan oleh Zimmaro (2004) ialah:-

- i. Pengetahuan - memerlukan pelajar mengingat fakta. Oleh itu, item mestilah berbentuk mengenal pasti dan mengingat maklumat.
- ii. Kefahaman - memerlukan pelajar membaca dan memahami isi pelajaran, memanipulasi maklumat dan menambah idea kepada maklumat tersebut. Item hendaklah memfokuskan kepada penggunaan konsep.
- iii. Aplikasi - menguji pelajar dalam menggunakan konsep dan mengaplikasikannya dalam semua situasi.
- iv. Analisis- pelajar menggunakan maklumat baru dan memecahkan maklumat kepada bahagian yang spesifik. Ini termasuk membanding dan membezakan maklumat tersebut. Item ujian sepatutnya menguji pelajar untuk mengecilkan skop daripada skop yang besar.
- v. Sintesis - pada aras ini pelajar sepatutnya menggunakan apa yang telah dipelajari untuk mencapai sesuatu yang baru. Item ujian aras ini memerlukan pelajar menggabungkan idea yang sedia ada untuk menghasilkan idea atau konsep yang baru.
- vi. Penilaian - berkaitan dengan kebolehan pelajar menilai idea dari segi pro dan kontra. Item ujian berbentuk memberi pendapat, membuat keputusan dan rumusan.

Namun begitu, menurut Mohd Najib (1997), guru-guru tidak semestinya menggunakan kata kerja yang terdapat di dalam Taksonomi Bloom sahaja. Guru-guru pembina ujian darjah haruslah bijak dalam menentukan kata kerja dan objektif ujian untuk menyesuaikan dengan tujuan ujian dan item yang dipilih. Ianya disokong oleh Mohammad Fauzi (1996) yang berpendapat bahawa guru-guru tidak seharusnya bergantung kepada aras-aras Taksonomi Bloom semata-mata dalam menentukan kandungan ujian dan membina JSU. Sebaliknya, guru-guru hendaklah menyesuaikan sendiri kandungan item berdasarkan perkara yang hendak diuji dalam ujian.

9.3 Jadual Spesifikasi Ujian

Jadual Penentuan Ujian (JPU) atau pun lebih dikenali sebagai Jadual Spesifikasi Ujian (JSU) merupakan satu blue print yang mengandungi ujian tentang topik-topik pelajaran dan perlu dibina setelah guru dapat menetapkan jenis dan kandungan ujian yang hendak dibina. Ujian yang dibina boleh berbentuk objektif, esei, amali, kertas kursus dan lain-lain manakala pemberatan (%) pada kandungan aras kemahiran berdasarkan lama masa mengajar dan kepentingan sesuatu kemahiran itu diajar. Menurut Najib (1997), JSU dinyatakan juga sebagai JPU yang mengandungi item isi kandungan, tahap kemahiran dan jenis soalan.

JSU dibina sebelum ujian ditulis. Seharusnya ia hendaklah dibina sebelum pengajaran dimulakan, (Mehrans dan Lehman, 1973). JSU akan menjadi panduan kepada pensyarah supaya item yang dibina merangkumi semua kandungan pengajaran daripada awal hingga akhir. Dengan demikian, JSU seharusnya dibina seawal mungkin. Memang banyak masa dan tenaga diperlukan bagi membina spesifikasi ujian (Kubiszyn dan Borich, 2003). Linn dan Grunland (2000) menyatakan walaupun prosesnya mengambil dan memakan masa yang lama, tugas yang dijalankan dalam pembentukan jadual penentuan ujian akan membolehkan kerja persediaan lebih mudah pada masa depan. Menurut PPK (2001), JSU dapat membantu guru melalui perancangan tajuk atau kemahiran yang akan diuji mengikut aras kognitif dalam Taksonomi Bloom.

Di dalam Jadual Spesifikasi Ujian juga, bilangan soalan dipaparkan untuk setiap topik. Menurut Zimmaro (2004), JSU adalah merupakan jadual atau matriks yang mewakili bilangan item dalam ujian mengikut topik pelajaran dan aras kemahiran.

9.4 Penggunaan Jadual Spesifikasi Ujian

Penggunaan JSU di dalam tadbiran ujian amat penting. JSU yang lengkap dibina dengan baik akan membantu penggubal kertas ujian dan pembina item soalan ujian. Antara kepentingan penyediaan JSU adalah seperti dapat membina dan menyediakan soalan ujian secara lebih terancang dan sistematik. Selain dapat mengelakkan ujian yang dibina secara sembarangan, JSU akan menjamin kesahan dan kebolehpercayaan soalan, ini berdasarkan kesahan dari segi

pensampelan sukatan pelajaran dapat dijamin. Pembinaan JSU juga dapat menstabilkan taraf dan aras kesukaran ujian dari semasa ke semasa walaupun dibina oleh pembina soalan yang berbeza. Soalan yang dibina juga pastinya mengikuti taburan tajuk secara seimbang dan meliputi keseluruhan pelajaran. Maka dengan itu, perbandingan dapat dibuat di antara satu ujian dengan ujian yang lain.

Kajian yang telah dijalankan oleh Sumini (2002), untuk mengenal pasti samada guru-guru menggunakan Jadual Penentu Ujian atau Jadual Spesifikasi Ujian semasa membina item ujian Kemahiran Hidup. Hasil dapatan beliau mendapati bahawa guru-guru mengetahui tatacara pembinaan JSU dan aras-aras kognitif Taksonomi Bloom yang terdapat dalam JSU tetapi mengabaikan penggunaannya dalam pembinaan ujian. Menurut kajian beliau, faktor masa dan bebanan tugas lain guru menyebabkan guru mengabaikan penggunaan JSU dalam proses pembinaan ujian.

Satu lagi kajian kes yang dijalankan oleh Mohamad Sahari (1999) bahawa masalah dalam amalan pembinaan ujian bilik darjah timbul di kalangan guru apabila guru-guru tidak diberi latihan yang secukupnya mengenai pengukuran dan penilaian semasa latihan perguruan. Kenyataan ini disokong oleh kajian dari Kementerian Pendidikan Malaysia (1999) dalam Mohamad Sahari (1999), yang menyatakan bahawa hanya terdapat dua daripada enam institusi pengajian tinggi dalam negara menawarkan kursus pengukuran dan penilaian kepada guru-guru pelatih. Kesannya guru-guru kurang terlatih mengenai amalan pembinaan ujian bilik darjah yang betul dan sistematik.

Jika diamati daripada kajian kes di atas, sedangkan profesion seorang guru yang telah pun diberikan sedikit latihan terhadap pengukuran dan penilaian masih lagi kurang terlatih, bagaimana pula pensyarah-pensyarah kolej komuniti yang tidak diberikan langsung pendedahan tentang pengukuran dan penilaian. Sudah pastinya perancangan ujian bilik darjah/kelas tidak mengikut JSU ataupun mungkin tidak dibina. Dengan kata yang mudah pensyarah-pensyarah kolej komuniti membina item soalan berdasarkan kepada pengalaman mengajar atau menggunakan buku-buku rujukan. Kenyataan ini disokong melalui kajian Rosmawati (2008), yang menyatakan masalah kekangan masa dan kepakaran menjadi punca kepada tindakan kebanyakan guru-guru di sekolah mengambil jalan mudah dengan mengambil secara langsung soalan daripada buku-buku rujukan atau bank soalan lepas dan mengubahsuainya sebagai ujian bilik darjah. Kesannya adalah terhadap kesahan kandungan dan kebolehpercayaan sesuatu ujian yang boleh diragui.

10. Metodologi dan Instrumen Kajian

Kajian yang dijalankan ini berbentuk kuantitatif yang menggunakan borang soalan selidik sebagai instrumen kajian. Borang soal selidik diedarkan kepada 200 orang pensyarah menggunakan pensampelan rawak yang merangkumi pelbagai bidang dan kursus di seluruh

Malaysia bagi mendapatkan data. Soalan yang diadaptasi dari Farkhrudzafie (2010) dan diolah mengikut konteks pendidikan tinggi di kolej komuniti dengan kesahan .81 maka semua item yang diuji dikekalkan. Soal selidik terbahagi kepada lima bahagian iaitu demografi, pengalaman menggunakan JSU, tahap pengetahuan pensyarah terhadap pembinaan pentaksiran, tahap kemahiran pensyarah dalam pembinaan JSU dan kefahaman terhadap kepentingan JSU dalam pembinaan item pentaksiran. Skala Likert 5 mata (1= Sangat Tidak Setuju), 2 = Tidak Setuju, 3 = Tidak Pasti, 4 = Setuju dan 5 = Sangat Setuju) digunakan bagi mengenal pasti penggunaan JSU dalam kalangan pensyarah kolej komuniti. Data dianalisis dan dipersembahkan dalam bentuk statistik iaitu nilai kekerapan dan nilai peratusan bagi memudahkan perbandingan skor setiap jawapan yang diberikan.

10.1 Populasi dan Pensampelan

Proses pensampelan dijalankan secara rawak mudah dengan populasinya adalah keseluruhan pensyarah yang mengajar di kolej komuniti seluruh Malaysia. Sebanyak 200 borang telah diedarkan melalui pos namun hanya 160 borang sahaja dikembalikan. Kolej Komuniti yang terlibat adalah Kolej Komuniti Arau, Kolej Komuniti Bandar Darulaman, Kolej Komuniti Kepala Batas, Kolej Komuniti Sungai Siput, Kolej Komuniti Selayang, Kolej Komuniti Jelebu, Kolej Komuniti Jasin, Kolej Komuniti Bentong, Kolej Komuniti Kuala Terengganu dan Kolej Komuniti Selandar. Pemilihan kolej komuniti ini adalah kerana kolej komuniti tersebut mempunyai ramai pensyarah terutamanya pensyarah yang banyak pengalaman dalam bidang pendidikan.

11. Dapatan Kajian dan Perbincangan

11.1 Latar Belakang Responden

Data dianalisis secara deskriptif. Seramai 160 orang pensyarah kolej komuniti seluruh Malaysia merangkumi 33.8% lelaki (54 orang) dan 66.3% perempuan (106 orang). Seramai 115 orang (71.9%) mempunyai kelayakan ikhtisas dan 122 orang (76.3%) pernah menghadiri bengkel penggubalan item soalan sebelum ini. Seramai 85 orang (53.7%) menyatakan bengkel penggubalan perlu diadakan setiap semester di kolej komuniti masing-masing dan 135 orang (84.4%) pernah menggunakan JSU dalam penggubalan item soalan penilaian akhir.

Jadual 1. Demografi

Item	Kategori	Peratus (%)
Jantina	Lelaki	34.8%
	Perempuan	66.2%
Bangsa	Melayu	93.1%
	Cina	3.8%
	India	2.5%
	Lain-lain	0.6%
Pengalaman mengajar	Kurang 5 tahun	18.1%
	6 hingga 10 tahun	58.8%
	10 tahun ke atas	23.1%
Kelayakan ikhtisas	Ada	71.9%
	Tiada	28.1%
Pernah menghadiri Bengkel Penggubalan Item Soalan	Ya	76.3%
	Tidak	23.7%
Bersetuju bengkel penggubalan item soalan diadakan setiap semester	Ya	53.1%
	Tidak	46.3%
	Tiada jawapan	0.6%
Pernah menggunakan JSU dalam penggubalan item soalan penilaian akhir	Ya	84.4%
	Tidak	15.6%

11.2 Tahap Pengetahuan Pensyarah Terhadap Pembinaan Item Pentaksiran

Jadual 2. Analisis Deskriptif Taburan Kekerapan, Peratus, Min dan Sisihan Piawai Mengikut Tahap Pengetahuan Pensyarah Terhadap Pembinaan Item Pentaksiran

Bil	Item	Min	SP	Skala Likert				
				1	2	3	4	5
1	Setiap pentaksiran yang dibina mempunyai tujuan tertentu.	4.28	.762	4 2.5%	0 0%	6 3.8%	87 54.4%	63 39.4%
2	Saya akan menetapkan objektif pelajaran yang hendak diuji semasa membina pentaksiran.	4.19	.693	0 0%	5 3.1%	11 6.9%	93 58.1%	51 31.9%

3	Saya mengetahui cara-cara menetapkan objektif pentaksiran secara spesifik sebelum membina pentaksiran.	3.79	.840	3 1.9%	4 2.5%	46 28.8%	77 48.1%	30 18.8%
4	Saya akan membina soalan pentaksiran yang menguji kemahiran atau topik yang hendak diuji sahaja.	4.08	.699	0 0%	5 3.1%	18 11.3%	96 60.0%	40 25.0%
5	Saya akan menentukan terlebih dahulu bilangan soalan untuk setiap kemahiran atau topik yang hendak diuji	4.05	.690	0 0%	6 3.8%	16 10.0%	102 63.8%	36 22.5%
6	Saya mengetahui jenis-jenis soalan yang boleh digunakan sebagai pentaksiran dalam kurikulum.	3.84	.836	3 1.9%	6 3.8%	34 21.3%	87 54.4%	30 18.8%
7	Saya akan mengambil kira tahap kognitif pelajar semasa memilih jenis soalan pentaksiran.	3.99	.816	5 3.1%	1 0.6%	21 13.1%	97 60.6%	36 22.5%
8	Saya akan membina Jadual Spesifikasi Pentaksiran (JSU) terlebih dahulu sebelum menulis soalan pentaksiran	3.71	1.032	8 5.0%	12 7.5%	31 19.4%	77 48.1%	32 20.0%
9	Saya akan memastikan bilangan soalan pentaksiran adalah wajar dengan tempoh pentaksiran dijalankan	4.14	.726	3 1.9%	1 0.6%	11 6.9%	100 62.5%	45 28.1%
10	Arahan pentaksiran mestilah jelas dan lengkap kepada pelajar yang mengambil pentaksiran	4.29	.567	0.0%	0.0%	9 5.6%	95 59.4%	56 35.0%
11	Soalan pentaksiran hendaklah bebas daripada kesilapan ejaan dan kesilapan bahasa	4.43	.600	0.0%	1 0.6%	6 3.8%	76 47.5%	77 48.1%
12	Saya sentiasa memastikan soalan pentaksiran yang dibina mempunyai ciri kesahan dan kebolehpercayaan	4.17	.637	0.0%	1 0.6%	18 11.3%	94 58.8%	47 29.4%
	Nilai Purata			1%	2%	12%	56%	29%

Berdasarkan Jadual 2, dapat dilihat bahawa pensyarah akan memastikan bilangan soalan pentaksiran adalah wajar dengan tempoh pentaksiran yang dijalankan (62.5%) dan pensyarah juga akan menentukan terlebih dahulu bilangan soalan untuk setiap kemahiran atau topik yang diuji sebelum membangunkan item pentaksiran (63.8%). Didapati juga pensyarah akan mengambil kira tahap kognitif pelajar semasa memilih jenis soalan pentaksiran (60.6%). Pensyarah juga berpendapat setiap arahan pentaksiran mestilah jelas dan lengkap kepada pelajar yang mengambil pentaksiran (59.4%). Namun begitu, didapati pensyarah kurang membina JSU terlebih dahulu dengan nilai min (3.71). Secara keseluruhan analisis soal selidik terhadap pengetahuan pensyarah kolej komuniti terhadap pembinaan item pentaksiran memberi purata min 4.08. Purata min yang tinggi ini menunjukkan bahawa tahap pengetahuan pensyarah terhadap pembinaan item pentaksiran adalah sebenarnya tinggi. Mereka mengetahui langkah-langkah dalam pembinaan item ujian. Dapatan kajian ini bercanggah dengan dapatan kajian oleh Siti Nurfariza (1998) yang mendapati tahap pengetahuan guru-guru pelatih yang sedang mengikuti latihan perguruan dalam pembinaan item kajian adalah di tahap sederhana. Ini mungkin disebabkan responden kajian terdiri daripada guru-guru yang mempunyai pengalaman dalam pembinaan ujian bilik darjah.

11.3 Tahap Kemahiran Pensyarah Dalam Pembinaan Jadual Spesifikasi (JSU)

Jadual 3. Analisis Deskriptif Taburan Kekerapan, Peratus, Min dan Sisihan Piawai Mengikut Tahap Kemahiran Pensyarah Dalam Pembinaan Jadual Spesifikasi (JSU)

Bil	Item	Min	SP	Skala Likert				
				1	2	3	4	5
13	Saya mengetahui asas-asas pembinaan Jadual Spesifikasi Ujian (JSU).	3.89	3.306	5 3.1%	11 6.9%	36 22.5%	93 58.1%	15 9.4%
14	Saya mengetahui dengan jelas setiap definisi aras-aras domain dalam Taksonomi Bloom.	3.56	.888	5 3.1%	12 7.5%	48 30.0%	79 49.4%	16 10.0%
15	Saya mengetahui dengan jelas kegunaan setiap aras domain Taksonomi Bloom dalam membina pentaksiran.	3.54	.875	5 3.1%	11 6.9%	52 32.5%	77 48.1%	15 9.4%

Bil	Item	Min	SP	Skala Likert				
				1	2	3	4	5
17	Saya membahagikan soalan-soalan pentaksiran mengikut aras Taksonomi Bloom dalam JSU.	3.64	.849	5 3.1%	8 5.0%	42 26.3%	89 55.6%	16 10.0%
18	Jenis setiap soalan perlu dinyatakan dalam JSU.	4.15	4.123	4 2.5%	4 2.5%	30 18.8%	98 61.3%	24 15%
19	Bilangan soalan perlu dinyatakan mengikut topik atau kemahiran dalam JSU.	3.96	.784	4 2.5%	2 1.3%	22 13.8%	100 62.5%	32 20.0%
20	Saya akan menyatakan wajaran markah untuk setiap soalan semasa membina JSU.	3.94	.750	4 2.5%	1 0.6%	23 14.4%	105 65.6%	27 16.9%
21	Saya memerlukan pengetahuan lanjut mengenai pembinaan JSU daripada pihak yang lebih pakar.	4.19	.702	1 0.6%	1 0.6%	18 11.3%	87 54.4%	53 33.1%
22	Pengalaman mengajar membantu saya memahirkan diri dalam pembinaan JSU.	3.94	.729	1 0.6%	4 2.5%	29 18.1%	95 59.4%	31 19.4%
23	Pengetahuan mengenai konsep pengukuran dan penilaian yang telah dipelajari semasa ikhtisas atau latihan pendidikan (KDC/KIPA/kursus/bengkel soalan) membantu saya dalam membina JSU.	3.92	.839	1 0.6%	11 6.9%	24 15.0%	88 55.0%	36 22.5%

Bil	Item	Min	SP	Skala Likert				
				1	2	3	4	5
24	Pengetahuan mengenai konsep pengukuran dan penilaian semasa perkhidmatan membantu saya dalam membina JSU.	3.88	.764	1 0.6%	7 4.4%	30 18.8%	94 58.8%	28 17.5%
	Nilai purata			3%	4%	21%	56%	16%

Bagi tahap kemahiran pensyarah dalam pembinaan JSU pula, pensyarah akan menyatakan wajar markah untuk setiap soalan semasa membina JSU ialah (65.6%). Pensyarah juga berpendapat bahawa bilangan soalan perlu dinyatakan mengikut topik atau kemahiran dalam JSU dan dinyatakan setiap jenis soalan di dalam JSU ialah (61.3%). Secara purata, tahap kemahiran pensyarah dalam pembinaan JSU adalah di tahap sederhana dengan nilai min 3.85. Ini menunjukkan para pensyarah agak mahir dalam pembinaan JSU tetapi masih memerlukan pengetahuan dan bimbingan yang berterusan dalam pembangunan JSU.

11.4 Kefahaman Terhadap Kepentingan Jadual Spesifikasi Pentaksiran Dalam Pembinaan Item Pentaksiran

Jadual 4. Analisis Deskriptif Taburan Kekerapan, Peratus, Min dan Sisihan Piawai Mengikut Kefahaman Terhadap Kepentingan Jadual Spesifikasi Pentaksiran Dalam Pembinaan Item Pentaksiran

Bil	Item	Min	SP	Skala Likert				
				1	2	3	4	5
25	JSU membantu saya dalam merancang item soalan pentaksiran	4.14	.629	1 0.6%	1 0.6%	13 8.1%	106 65.6%	40 25.0%
26	Pembinaan JSU memudahkan saya membina item soalan pentaksiran.	4.08	.691	1 0.6%	3 1.9%	17 10.6%	100 62.5%	39 24.4%

Bil	Item	Min	SP	Skala Likert				
				1	2	3	4	5
27	Saya mampu membina item soalan pentaksiran yang baik tanpa menggunakan JSU.	3.30	1.092	15 9.4%	21 13.1%	37 23.1%	75 46.9%	12 7.5%
28	Pengalaman mengajar dan pengalaman membina pentaksiran lebih penting daripada penggunaan JSU dalam membina item soalan pentaksiran	3.56	.930	6 3.8%	11 6.9%	50 31.3%	73 45.6%	20 12.5%
29	JSU dapat memastikan kesahan dan kebolehpercayaan sesuatu item soalan pentaksiran.	3.98	.709	1 0.6%	2 1.3%	30 18.8%	94 58.8%	33 20.6%
30	Saya lebih gemar mengubahsuai soalan atau item daripada buku rujukan atau bank soalan daripada membina soalan sendiri.	3.39	1.034	11 6.9%	20 12.5%	38 23.8%	78 48.8%	13 8.1%
31	Pembinaan JSU adalah kerja yang rumit dan memakan masa.	3.70	.930	3 1.9%	17 10.6%	31 19.4%	83 51.9%	26 16.3%
32	Komitmen tugas lain yang banyak meyebabkan saya tidak sempat merancang pentaksiran yang dibina.	3.81	.981	6 3.8%	10 6.3%	29 18.1%	79 49.4%	36 22.5%

Bil	Item	Min	SP	Skala Likert				
				1	2	3	4	5
33	Pihak pentadbiran tidak pernah menekankan penggunaan JSU semasa membina item soalan pentaksiran.	3.30	1.132	14 8.8%	22 13.8%	47 29.4%	56 35.0%	21 13.1%
34	Saya pernah mengikuti kursus atau seminar mengenai perancangan pentaksiran sepanjang perkhidmatan.	3.63	1.102	8 5.0%	23 14.4%	20 12.5%	78 48.8%	31 19.4%
35	Pendedahan mengenai penggunaan JSU perlu diberi kepada pensyarah-pensyarah.	4.31	.795	1 0.6%	3 1.9%	18 11.3%	61 38.1%	77 48.1%
Nilai Purata				3%	8%	19%	50%	20%

Kefahaman pensyarah terhadap kepentingan JSU menunjukkan persetujuan yang sederhana dalam kalangan pensyarah berdasarkan min 3.75. Bagi pensyarah, JSU dapat membantu mereka dalam merancang item pentaksiran (65.6%). Melalui JSU juga, ia memudahkan pensyarah membina soalan-soalan pentaksiran berpandukan kurikulum (62.5%). 58.8% pensyarah berpendapat JSU dapat memastikan kesahan dan kebolehpercayaan sesuatu item pentaksiran. Dapatan ini menunjukkan kebanyakan pensyarah menyatakan adalah penting JSU dibina bagi pembinaan item pentaksiran. Namun begitu, terdapat juga menyatakan bahawa tiada penekanan penggunaan JSU semasa membina item soalan pentaksiran (min = 3.30). Hal ini dapat disokong melalui temu ramah dan penyemakan rekod mengajar sebelum ini. Didapati juga kebanyakan pensyarah menyatakan mereka mampu membina item soalan pentaksiran dengan baik tanpa menggunakan JSU. Hasil dapatan ini menunjukkan kefahaman pensyarah terhadap kepentingan JSU adalah berada di tahap yang sederhana.

12. Rumusan

Dapat dirumuskan melalui hasil dapatan kajian, ia menunjukkan bahawa pensyarah mempunyai persetujuan yang tinggi (min 4.08) dari aspek pengetahuan terhadap proses pembinaan item ujian. Manakala tahap kemahiran pembinaan JSU dan tahap kefahaman pensyarah terhadap kepentingan JSU dalam pembinaan item ujian adalah ditahap yang sederhana. Ini menunjukkan bahawa kebanyakan pensyarah mengetahui proses pembinaan JSU namun masih kurang berkemahiran dalam pembinaannya dan juga kepentingan penggunaan JSU dalam pembinaan item soalan masih belum ditahap yang memuaskan. Oleh yang demikian, bagi meningkatkan pengetahuan dan kemahiran berkaitan penggunaan JSU, adalah dicadangkan bengkel pembangunan JSU dengan lebih kerap diadakan agar pensyarah lebih mahir membangunkan JSU bagi setiap penilaian yang akan dibina. Namun yang demikian, dapatan kajian secara keseluruhannya, menunjukkan tahap pengetahuan, tahap kemahiran dan juga kepentingan JSU dalam pembinaan item pentaksiran adalah tinggi yang secara puratanya responden bersetuju (50%). Walau bagaimanapun, diharapkan pendedahan secara berterusan serta garis panduan yang *standard* dapat diberikan kepada semua pensyarah kolej komuniti terutama kepada mereka yang tidak mempunyai kelayakan ikhtisas serta yang baru berkhidmat dalam sistem pendidikan kolej komuniti agar penghasilan item pentaksiran kurikulum dapat dibina seperti yang dikehendaki oleh kurikulum dan MQA. Kajian yang dijalankan oleh penyelidik adalah terbatas disebabkan oleh faktor masa dan kos yang agak terhad. Daripada hasil kajian dan kesimpulan yang diperolehi, dicadangkan kajian lain dapat dilaksanakan bagi mengkaji hubungan di antara kelayakan ikhtisas dengan penggunaan JSU. Bilangan sampel pada masa hadapan dapat ditambah meliputi kolej komuniti yang berada di Sabah dan Sarawak.

13. Penutup

Kajian ini merupakan satu gambaran yang memperlihatkan penggunaan JSU dalam kalangan pensyarah berkaitan pentaksiran kurikulum yang merangkumi pentaksiran berterusan (kuiz, ujian, pembentangan, amali dan projek) dan penilaian akhir. Pembinaan JSU amatlah diperlukan agar setiap pensyarah dapat memastikan setiap item yang diuji dapat menepati standard yang ditetapkan oleh kurikulum serta dapat menilai dengan tepat setiap kemahiran pelajar. Melalui penggunaan JSU juga ia dapat membantu pensyarah memastikan kesahan dan kebolehpercayaan setiap item yang dibangunkan mengikut piawaian dan standard MQA bagi tujuan akreditasi program Sijil Kolej Komuniti.

RUJUKAN

- Butler, S.M., & McMunn, N.D. (2006). *A Teaching Guide To Classroom Assessment Understanding and Using assessment to Improve Student Learning (3rd ed.)*. San Fransisco: Jossey-Bass A Wiley Imprint.
- Fraenkel, J.R. & Wallen, N.E. (1996). *How to design and evaluate research in education., 3rd edition*. New York : McxGraw-Hill, Inc.
- Linn, R. L., & Gronlund, N. E. (2000). *Measurement and Assessment in Teaching (8th ed.)*. Upper Saddle River, NJ: Merrill (Prentice Hall).
- Kubiszyn, H.W. (1971). *Educational Testing and Measurement Austin*: Harpen Collins College Publishers.
- Kamus Dewan (2007), Kamus Dewan Edisi Keempat. Ampang: Percetakan Dewan Bahasa dan Pustaka
- Mohammad Sahari (1999). *The Perceptions of University Instructors on Their Testing Practices: A Case Study*. Jurnal Pertanika Sains Sosial, Universiti Putra Malaysia Press.
- Mohd Fauzi Yunus (1996). *Pembinaan Soalan dan Analisis Item*. [atas talian] <http://members.tripod.com/^ujid/education/penilaian.pdf926> Feb 2003).
- Mohd Najib Abdul Ghafar. (1997). *Pembinaan dan Analisis Ujian Bilik Darjah*, Skudai : Penerbit UTM.
- Mok Soon Sang (2003). *Ilmu Pendidikan Untuk KPLI (Komponen 1 & 2) Sekolah Rendah Psikologi Pendidikan & Pedagogi*. Subang Jaya: Kumpulan Budiman Sdn. Bhd.
- Mokhtar Ismail. (1995). *Penilaian Di Bilik Kuliah dan Makmal*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Pusat Perkembangan Kurikulum (2001). *Penilaian Kendalian Sekolah*. Kuala Lumpur: Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Rosmawati Musa (2008) *Pengesahan dan Penggunaan Ujian Matematik Tahun Empat Sekolah Rendah: Analisis RASCH*, Universiti Sains Malaysia: Tesis Doktor Falsafah.

- Rowntree, D. (1977) *Assessing Students: How shall we know them?* Harper and Row, London, 1977.
- Siti Nurfariza Mohd Said (2008). *Tahap Pengetahuan Membina Item Aneka Pilihan Dalam Kalangan Guru Pelatih Teknik dan Kejuruteraan (PTK)*, Fakulti Pendidikan UTM, Skudai, Universiti Teknologi Malaysia : Tesis Sarjana Muda.
- Sax, G. & Newton, J.W. (1997). *Principles of educational and psychological measurement and evaluation*. Belmont: Wadsworth Publishing Company.
- Siti Nurul Mahfuzah (2014). *Persepsi Pensyarah Terhadap Pembinaan Item Soalan Di Kolej Komuniti*, Fakulti Teknologi Maklumat & Komunikasi, Universiti Teknikal Malaysia Melaka.
- Stufflebeam, D.L., Folely, W.J., Gephart, W.J., Guba, E.G., Hammond R.L., Merriman, H.O., & Provus, M.M. (1971). *Educational Evaluation and Decision-making*. Itasca, IL: F.E. Peacock.
- Sumini Solatin (2002). *Penggunaan Jadual Penetu Ujian(JPU) ketika Membina Item Soalan Ujian di Kalangan Guru-guru Kemahiran Hidup di Daerah Kulai, Johor*. Universiti Teknologi Malaysia : Tesis Sarjana Muda.
- Youngman, M.B. & Eggleston, J.F. (1982). *Constructing tests and scales*. School of Education University of Nottingham. Zimmaro, D.M., Writing Good Multiple-Choice Exams. www.utexas.edu/academic/mec, 2004

**PEMBINAAN ITEM SOALAN DENGAN MENGGUNAKAN BORANG JADUAL
SPESIFIKASI ITEM (JSI) DALAM KALANGAN PENSYARAH DI KOLEJ KOMUNITI
WILAYAH PERAK**

Yufiza Mohd Yusof, Zarul Akmar Abu Bakar, Siti Saleha Abd Azis
Kolej Komuniti Sungai Siput, Kolej Komuniti Chenderoh, Kolej Komuniti Pasir Salak
fairlady_iz@yahoo.com, zarulakmar@yahoo.com, saleha@kkpsa.edu.my

Abstrak

Penilaian atau pentaksiran adalah merupakan elemen yang penting dalam menilai proses pengajaran dan pembelajaran (PdP). Proses membina item soalan adalah penting untuk menghasilkan soalan-soalan peperiksaan yang bermutu dan bermakna bagi melihat keberkesanan sesuatu proses PdP. Berdasarkan keperluan ini maka pihak pengurusan Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti (JPKK) di bawah Bahagian Peperiksaan dan Penilaian telah menetapkan pencapaian prestasi pelajar adalah selaras dengan tujuan *Malaysian Qualifications Agency* (MQA) - *Malaysian Qualifications Framework* (MQF) yang menggariskan 9 domain sebagai mencapai aspirasi negara dan pembentukan modal insan yang holistik. Pihak pengurusan JPKK telah menggunakan 11 kaedah pentaksiran '*Selection Assessment Method*' (SAM) sebagai kaedah melaksanakan pentaksiran dan penilaian. bagi mencapai tujuan tersebut. Kajian ini dijalankan di 3 buah kolej komuniti di Wilayah Perak iaitu Kolej Komuniti Sungai Siput (KKSS), Kolej Komuniti Chenderoh (KKCP) dan Kolej Komuniti Pasir Salak (KKPS). Reka bentuk kajian yang digunakan di dalam kajian ini ialah kaedah tinjauan/pemerhatian. Alpha Cronbach telah digunakan dan nilai alpha iaitu bagi tahap pemahaman pensyarah kolej komuniti terhadap penggunaan borang JSI adalah 0.62 manakala bagi tahap penerimaan pensyarah kolej komuniti terhadap penggunaan borang JSI adalah 0.832. Hasil dapatan kajian menunjukkan tahap min skor yang sederhana iaitu tahap pemahaman pensyarah kolej komuniti terhadap penggunaan borang JSI pada skor min keseluruhan ialah 4.06 manakala tahap penerimaan pensyarah kolej komuniti terhadap penggunaan borang JSI adalah pada skor min keseluruhan ialah 3.56. Secara keseluruhannya, pensyarah memahami bahawa borang JSI adalah dokumen yang mencatatkan segala aspek keperluan item soalan yang perlu dibina seperti yang ditetapkan oleh pihak MQA. Namun pensyarah merasakan penggunaan borang JSI tidak praktikal untuk digunakan bagi mengubal item soalan.

Kata kunci: Borang JSI, Tahap kefahaman borang JSI, Tahap penerimaan borang JSI.

1. Pengenalan

Sistem Pendidikan Malaysia perlu ditransformasikan secara menyeluruh bagi memenuhi hasrat dan aspirasi membangunkan generasi masa hadapan yang berkualiti sebagai persediaan menghadapi cabaran abad ke-21. Transformasi ini merupakan satu proses yang sangat rumit, meluas, dan mendalam cakupannya, yang hanya dapat dicapai melalui tindakan dan pendekatan yang berbeza daripada amalan kebiasaan.

Tan Sri Datuk Dr. Madinah Mohamad
Ketua Setiausaha Kementerian Pendidikan Malaysia

Menurut Laporan Kementerian Malaysia (2008), maklumat berkaitan perkembangan pelajar adalah merupakan satu faktor penting untuk diketahui oleh pendidik yang mengajar, ibu bapa pelajar serta pelajar itu sendiri. Perkembangan pelajar ini diukur dengan pentaksiran yang merupakan komponen penting dalam pendidikan. Hasil pentaksiran boleh membantu guru menilai kaedah pengajaran dan aktiviti yang dilaksanakan dalam proses PdP.

Dalam perkembangan sistem pendidikan dunia global kini, pembinaan item soalan yang ditaksir haruslah pelbagai untuk menguji kemahiran fizikal dan minda pelajar. Maka item soalan itu tidak hanya tertumpu pada pengetahuan kognitif pelajar sahaja. Peperiksaan tradisional adalah berpusat kepada satu komponen iaitu kognitif pelajar namun era moden ini memerlukan penerapan untuk mencungkil kemahiran pelajar berasaskan kehendak MQA yang melibatkan 9 domain.

Penilaian atau pentaksiran adalah merupakan elemen yang penting dalam menilai proses PdP. Menurut A. E. Ashworth (1982) dalam *Testing for Continuous Assessment: A Handbook for Teacher in School and College* (London: Evans, Yorkshire), beliau telah memberikan tujuh tujuan pengujian atau penilaian, ini termasuklah sebagai dorongan, mendiagnosis, menilai, memilih, melapor, membanding dan meramal keputusan yang perlu dicapai.

Sistem pendidikan mewajibkan pelaksanaan pentaksiran ke atas pelajar-pelajar selepas satu sesi proses PdP. Ini adalah merupakan elemen penting untuk menilai kefahaman dan pengalaman pelajar terhadap proses PdP tersebut. Proses membina item soalan adalah penting untuk menghasilkan soalan-soalan peperiksaan yang bermutu dan bermakna bagi melihat keberkesanan sesuatu proses PdP. Di samping itu juga penambahbaikan boleh dilakukan ke atas PdP hasil dari pencapaian pelajar dalam peperiksaan yang dijalankan.

Oleh itu para pensyarah perlu menyedari kepentingan membina item soalan sebelum ianya ditadbirkan dalam bentuk soalan. Mereka juga perlu tahu peranan mereka dalam menentukan jenis soalan dan tahap kesukaran dalam membina item soalan.

Malah mereka perlu menyedari kepentingan menguji pelajar selaras untuk menambah baik PdP dari semasa ke semasa. Menurut Rosseni D, et. al. (2009), kualiti pentaksiran, mentadbir soalan dan ketika memberi skor serta membuat pelaporan adalah penting bagi menjamin kualiti pentaksiran, kesahan, kebolehpercayaan, keadilan dan kebolehtadbiran soalan.

1.1. Kerangka Konseptual

Rajah 1: Kerangka Konseptual Kajian

Rajah 1 di atas menunjukkan kerangka konseptual kajian yang dibina oleh pengkaji untuk memudahkan proses kajian ini dilaksanakan. Kerangka konseptual ini menunjukkan bahawa BPN telah menjalankan satu *road show* bagi memperkenalkan kepada semua warga kolej untuk membina item soalan dengan menggunakan borang Jadual Spesifikasi Item (JSI). Selesai jerayawara bengkel pembinaan item, pensyarah kolej komuniti dikendaki membina item soalan sebelum ditadbirkan sebagai soalan peperiksaan. Pengkaji ini melihat tahap pemahaman dan tahap penerimaan pensyarah setelah diarahkan menggunakan borang JSI untuk membina item soalan. Dengan pemahaman dan penerimaan penggunaan JSI ini diharap item-item soalan tersebut akur pada silibus yang telah ditetapkan, dapat merangkumkan 9 domain MQA dan akhir sekali item soalan tersebut mempunyai aras kesukaran yang tepat bagi menguji kemahiran pengetahuan pelajar.

2. Pernyataan Masalah

Jadual Spesifikasi Item (JSI) telah diperkenalkan secara meluas pada tahun 2013 di kolej komuniti melalui satu jerayawara yang dijalankan di seluruh Malaysia. JSI merupakan dokumen bagi satu item soalan yang dibina. BPN telah melantik dan melatih seramai 30 orang *trainer* dan 3 orang *master trainer* bagi melaksanakan jerayawara tersebut.

Pensyarah dari setiap kolej diminta untuk membina item soalan dengan menggunakan JSI dan dihantar kepada ketua kluster masing-masing untuk dipilih oleh ketua fasilitator.

yang dibina oleh pensyarah. Pembinaan item soalan masih ditahap rendah kerana terdapat kesalahan dalam membina item soalan menggunakan borang JSI. Rajah 1 menunjukkan salah satu contoh penyediaan item soalan yang diperolehi daripada pensyarah.

KOD	JENIS ITEM	KLASIFIKASI EVIDENS	HASIL PEMBELAJARAN	KONTEKS	ARAS KESUKARAN
MPU	AMALI	PROJEK	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mengenalpasti kompetensi usahawan yang berjaya. 2. Menjana idea untuk menjalankan perniagaan. 3. Mengenalpasti produk dan perletakan harga 4. Mengenalpasti kaedah promosi dan pengagihan dalam perniagaan. 5. Menyediakan Jadual Kos Pelaksanaan Projek dan mengira untung rugi perniagaan. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. KEUSAHAWANAN & PENJANAAN IDEA 2. PRODUK DAN PERLETAKAN HARG 3. PROMOSI DAN PENGAGIHAN 4. KEWANGAN 	RENDAH, SEDERHANA & TINGGI
1221	<p>KERJA BERKUMPULAN</p> <p>Anda dan 3 orang rakan dikehendaki membuat aktiviti jualan sempena "Car Boot Sale" di kolej anda untuk penilaian amali subjek Keusahawanan (SKW 4161). Program tersebut akan diadakan selama 1 hari dan anda dikehendaki memilih satu produk untuk dijual sempena aktiviti tersebut. Segala kos bagi produk tersebut dan lain-lain kos adalah di bawah tanggungan anda dan rakan-rakan anda sendiri. Selesai aktiviti, anda dikehendaki menyediakan dan membentangkan laporan aktiviti jualan tersebut kepada pensyarah anda mengikut tarikh dan masa yang akan ditentukan.</p> <p>A. Berikut adalah maklumat yang perlu ada dalam laporan anda :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kaedah penjanaan idea iaitu jenis aktiviti jualan yang dipilih dan sumber idea aktiviti jualan. 2. Campuran pemasaran 4P's (Produk, Perletakan harga, Promosi dan Pengagihan). 3. Menyediakan KOS PERLAKSANAAN PROJEK/ KOS PERMULAAN ROJEK aktiviti jualan dengan mengandaikan sendiri perbelanjaan aktiviti jualan. Perbelanjaan aktiviti jualan merangkumi : <ol style="list-style-type: none"> i. Keperluan aset tetap. ii. Kos pentadbiran. iii. Kos operasi/pengeluaran. iv. Kos pemasaran. 				
1-4					
PA					
A					
J					
S					

Rajah 1: JSI yang dibina oleh pensyarah kolej komuniti

Penemuan dari JSI ini adalah, pembina item soalan telah memasukkan lima hasil pembelajaran dalam satu JSI. Malah konteks dan tahap kesukaran dalam JSI ini juga dinyatakan sekali. Jelas sekali pembina item soalan ini tidak menepati kehendak penggunaan borang JSI dalam membina item soalan. Daripada JSI ini dapat disimpulkan bahawa pembina item soalan tidak memahami kaedah menyediakan item soalan dengan menggunakan JSI.

Bidang kajian yang ingin dikaji oleh kumpulan pengkaji ini adalah berkaitan dengan kompetensi pensyarah dalam membina item soalan yang bermutu mengikut kehendak MQA yang menetapkan 9 domain yang ingin dicapai bagi melahirkan modal insan yang cemerlang. Pembinaan item soalan adalah merujuk kepada Jadual Spesifikasi Ujian (JSU). JSU ini dibina oleh *Subject Matter Expert* (SME) masing-masing. Item soalan ini dibina dengan menggunakan borang JSI sebelum item soalan itu dijadikan soalan peperiksaan. Item-item soalan ini perlu melalui proses pemilihan oleh jawatankuasa yang dilantik sebagai fasilitator dan SME. Amat penting untuk mengkaji bidang ini kerana keberkesanan menggunakan borang JSI ini dapat menentukan kompetensi pensyarah dalam membangunkan item soalan-soalan yang bermutu.

Selain kompetensi pensyarah, kajian ini bertujuan untuk melihat kefahaman dan penerimaan pensyarah menggunakan borang JSI tersebut.

3. Objektif Kajian

Objektif kajian ini adalah:

- i. Mengenal pasti tahap pemahaman pensyarah kolej komuniti Wilayah Perak terhadap penggunaan borang JSI untuk membina item soalan.
- ii. Mengenal pasti tahap penerimaan pensyarah kolej komuniti Wilayah Perak terhadap penggunaan borang JSI untuk membina item soalan.

4. Persoalan Kajian

- i. Apakah tahap pemahaman pensyarah kolej komuniti Wilayah Perak terhadap penggunaan borang JSI untuk membina item soalan?
- ii. Apakah tahap penerimaan pensyarah kolej komuniti Wilayah Perak terhadap penggunaan borang JSI untuk membina item soalan?

5. Kepentingan Kajian

Kajian ini dijalankan bertujuan untuk meninjau tahap pemahaman dan tahap penerimaan pensyarah dalam membina item soalan dengan menggunakan borang JSI. Hasil kajian ini diharap dapat membantu beberapa pihak dalam menambahbaik proses PdP, merancang pembinaan item yang bermutu dan berkesan serta mencapai ketetapan MQA untuk melahirkan modal insan yang cemerlang. Hasil kajian ini diharap dapat memberi kepentingan kepada:-

- i. Tenaga Pengajar

Pensyarah dapat menilai prestasi pencapaian pelajar hasil daripada proses PdP. Pensyarah mesti lebih komited dalam membina item soalan yang memberi kesan kepada pelajar. Item soalan yang dibina perlu menguji pengetahuan kognitif serta kemahiran yang ada dalam diri mereka.

i. Pihak Pengurusan Kolej Komuniti

Pihak pengurusan kolej komuniti dapat melahirkan modal insan yang cemerlang dan menaikkan imej kolej ke peringkat yang lebih tinggi. Pihak kolej dapat mengenal pasti keperluan pelajar dan memberi dorongan serta kekuatan kepada pelajar untuk terus mencapai kecemerlangan intelek dan fikizal.

i. Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti

Pihak Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti dapat membuat penambahbaikan dalam proses pembinaan item soalan agar soalan yang ditadbirkan dapat melahirkan pelajar yang cemerlang akademik dan sahsiah. Pihak pengurusan JPKK dapat merancang dengan lebih strategik bagi meningkatkan mutu soalan peperiksaan setanding dengan kehendak pendidikan global.

6. Batasan Kajian

Kajian ini menjurus kepada kolej komuniti Wilayah Perak. Namum perkara tidak dijangka perlu diambil kira seperti bilangan pensyarah yang menjawab soal selidik tidak sama dengan bilangan pensyarah dalam kolej komuniti dan ketiadaan pensyarah semasa soal selidik ditadbirkan. Kajian ini ingin melihat secara menyeluruh sama ada pensyarah kolej komuniti Wilayah Perak sebagai pembina item soalan memahami dan menerima penggunaan JSI adalah cara yang terbaik serta akur dengan kehendak MQA. Keikhlasan sampel dalam memberi maklum balas dan data di dalam soal selidik juga boleh dipertikaikan. Mereka mungkin menjawab berdasarkan situasi, tempat kerja dan berkemungkinan dipengaruhi juga oleh kepentingan peribadi.

7. Kajian Literatur

Bidang kajian yang ingin dikaji oleh kumpulan pengkaji ini adalah berkaitan dengan kompetensi pensyarah dalam membina item soalan yang bermutu mengikut kehendak MQA yang menetapkan 9 domain yang ingin dicapai bagi melahirkan modal insan yang cemerlang. Pembinaan item soalan adalah merujuk kepada Jadual Spesifikasi Ujian (JSU). JSU ini dibina oleh *Subject Matter Expert* (SME) masing-masing. Item soalan ini dibina dengan menggunakan borang Jadual Spesifikasi Item (JSI) sebelum item soalan itu dijadikan soalan peperiksaan. Item-item soalan ini perlu melalui proses pemilihan oleh jawatankuasa yang dilantik sebagai fasilitator dan SME. Amat penting untuk mengkaji bidang ini kerana keberkesanan menggunakan borang JSI ini dapat menentukan kompetensi pensyarah dalam melahirkan soalan-soalan yang bermutu. Selain kompetensi pensyarah, kajian ini bertujuan untuk melihat kefahaman dan penerimaan pensyarah menggunakan borang JSI tersebut.

7.1 Pembinaan Item Soalan

Siti Nurfariza dalam kajian Abd Wahid (2010) mengatakan bahawa kekurangan pengetahuan dan kepakaran di kalangan guru-guru terhadap teknik serta metodologi pembentukan ujian dan penggunaan JSU amat ketara. Ini dibuktikan dalam kajian beliau yang mendapati bahawa tahap pengetahuan guru-guru pelatih di sebuah institusi pengajian tinggi awam terhadap aspek merancang ujian dan membina instrumen penilaian adalah pada tahap sederhana walaupun mereka sedang mengikuti latihan kejuruan.

Mohd Fakhrudzafie dalam kajian Ana Hafizan (2012), mendapati guru-guru agak mahir dalam pembinaan JSU, namun masih terdapat guru yang tidak begitu mahir mengenai JSU terutama mengenai aras-aras kognitif dalam taksonomi Bloom yang berkaitan dengan definisi dan kegunaan aras-aras taksonomi Bloom.

Laporan Kajian Lembaga Peperiksaan Malaysia 1999 dalam kajian Ahmad Ali (2014) mendapati bahawa kebanyakan instrumen pentaksiran yang dihasilkan oleh guru-guru di peringkat sekolah masih lagi belum mencapai piawaian di peringkat kebangsaan. Pembinaan soalan-soalan ujian bilik darjah yang dibina oleh guru-guru adalah yang tidak berkualiti. Walaupun kepentingan ujian bilik darjah telah diketahui umum, namun masih terdapat guru-guru Pendidikan Islam yang masih lagi tidak menjalankan proses-proses penilaian bilik darjah di bilik darjah dengan betul dan keadaan ini membimbangkan.

Menurut Senk et.al dalam kajian Ana Hafizan (2012), pelaksanaan penilaian dalam kalangan guru-guru sekolah tinggi Amerika Syarikat masih bergantung kepada pengetahuan dan kepercayaan guru terhadap penilaian itu sendiri. Mereka menganggap bahawa penilaian dan pengujian adalah sesuatu proses yang terasing daripada proses pembelajaran dan pengajaran.

Menurut Rosmawati, dalam kajian Rosni Zainuddin (2010), beliau menjelaskan bahawa guru mungkin tidak mengikut prosedur yang betul apabila membina item ujian terutamanya proses merancang ujian bilik darjah masih kurang diamalkan oleh guru-guru sekolah. Hal ini timbul disebabkan kurangnya pengetahuan guru-guru tersebut terhadap aspek merancang ujian termasuklah penggunaan JSU dan mereka mengambil jalan mudah ketika membina item ujian dengan mengambil terus soalan daripada buku-buku yang dijual dalam pasaran kini.

Malah ada di antara guru yang mengambil jalan mudah dengan menggunakan item soalan yang berada di pasaran tanpa memikirkan kesannya kepada perkembangan intelektual pelajar berdasarkan penemuan Siti Nurfariza dalam kajian Abd Wahid (2010). Abu Bakar dalam kajian Ana Hafiza (2012) menjelaskan lagi, bahawa sikap guru yang masih gemar menggunakan buku-buku soalan yang dikeluarkan oleh pihak pengeluar dan syarikat buku tempatan. Soalan-soalan yang terdapat dalam buku di pasaran tidak mempunyai pelarasan dalam pembinaan

item mengikut tahap kognitif pelajar. Ini ditambah lagi dengan kajian yang dijalankan oleh Norhashimah dan Khadijah dalam Ahmad Ali (2014), mendapati guru-guru tidak mempunyai masa yang mencukupi untuk melaksanakan penilaian formatif kerana tumpuan pada persediaan dan pelaksanaan aktiviti di dalam bilik darjah. Selain itu juga, dapatan kajian mereka juga menyatakan, guru jarang melaksanakan kaedah penilaian seperti pemerhatian, senarai semak, dan rekod individu.

7.2 Domain *Malaysian Qualifications Agency* (MQA)

Domain pembelajaran adalah dibahagikan kepada 3 bahagian utama iaitu kognitif, psikomotor dan afektif. Manakala hasil pembelajaran dalam keperluan MQA adalah terbahagi kepada 9 domain pembelajaran iaitu seperti Rajah 2 di bawah:

Rajah 2: 9 Domain MQA

Deskripsi hasil pembelajaran untuk setiap kelayakan MQA adalah berbeza mengikut tahap kompleks setiap tahap pendidikan itu. Contohnya, pengetahuan dalam program pentadbiran perniagaan pada tahap pendidikan diploma, domain yang diperlukan adalah mengaplikasi asas pengurusan, merekod dan menyediakan maklumat pengurusan tersebut. Manakala di tahap ijazah, domain yang diperlukan adalah membandingkan laporan kewangan dan latihan membuat keputusan. Akhirnya di tahap sarjana, keperluan domain MQA adalah untuk mengintegrasikan pengetahuan dan mengurus masalah-masalah yang lebih kompleks, (Jerayawara MQA, 2008).

Generik taksonomi Bloom telah digunakan secara meluas untuk tujuan pengenalan deskriptor dari segi hasil pembelajaran. Namun terdapat beberapa tahap pengukuran taksonomi Bloom yang diguna pakai. Tahap pengukuran tersebut terdiri daripada:

- i. Pengetahuan (pemikiran) - pengertian, pemahaman, aplikasi, analisis, sintesis dan penilaian
- ii. Kemahiran (melakukan) - persepsi, set, tindak balas berpandu, mekanisme, sambutan terang-terangan lengkap, penyesuaian dan organisasi
- iii. Afektif (perasaan & sikap) - menerima, bertindak balas, menilai, organisasi dan menghayati penyedia pendidikan tinggi bebas untuk menggunakan taksonomi lain yang setanding untuk menggambarkan hasil kursus mereka untuk penyerahan program untuk kelulusan dan akreditasi.

Berdasarkan keperluan ini maka pihak pengurusan JPCK di bawah Bahagian Peperiksaan dan Penilaian (BPN) telah menetapkan pencapaian prestasi pelajar adalah selaras dengan tujuan MQA-MQF yang menggariskan 9 domain sebagai mencapai aspirasi negara dan pembentukan modal insan yang holistik. Untuk mencapai maksud ini pihak pengurusan JPCK telah menggunakan 11 kaedah pentaksiran '*Selection Assessment Method*' (SAM) sebagai kaedah melaksanakan pentaksiran dan penilaian bagi mencapai tujuan tersebut.

7.3 Kaedah Pemilihan Penilaian/*Selection Assessment Method* (SAM)

Proses pentaksiran dan penilaian yang berkesan adalah dengan mengumpul seberapa banyak bukti yang sesuai dan adil untuk menilai calon. Oleh itu, pelbagai kaedah yang sesuai digunakan sebagai alat untuk mentaksir dan menilai. Kaedah penilaian yang digunakan mestilah mempunyai ciri-ciri berikut:

- i. Keesahan dan ketepatan mengukur tahap keupayaan calon. Kandungannya relevan dan cukup cakupan.

- ii. Kebolehpercayaan dan kaedah yang konsisten mentadbir dan mengukur prestasi calon. Tepat dan tekal.
- iii. Keadilan dalam pentaksiran dan penilaian adalah berasaskan latar belakang, lokasi, personaliti dan tingkah laku calon. Diukur dalam konteks dan konstruksinya.

Untuk memastikan calon berjaya, mereka perlu menunjukkan bahawa mereka dapat memenuhi dan mencapai *standard* yang diperlukan untuk satu atau lebih daripada keupayaan yang lain. SAM merangkumi 11 kaedah pentaksiran dan penilaian yang dibahagikan kepada dua bahagian iaitu:

- i) Penilaian berasaskan pengetahuan terdiri daripada:
 - a) Ujian pengetahuan kognitif
 - b) Ujian pengetahuan bidang
 - c) Ujian personaliti
 - d) Inventori bibliografi
 - e) Ujian integriti
 - f) Temuduga berstruktur
- ii) Penilaian berasaskan kerja terdiri daripada:
 - a) Ujian kecerdasan minda
 - b) Penilaian situasi
 - c) Ujian contoh kerja
 - d) Pusat penilaian
 - e) Ujian kebolehan fizikal

7.4 Jadual Spesifikasi Ujian (JSU)

Jadual Spesifikasi Ujian (JSU) adalah jadual yang menggambarkan ciri sesuatu ujian dari segi kandungannya iaitu, konstruk yang ditaksir, pemberatan tiap-tiap konstruk, konteks, pemberatan tiap konteks dan taburan tahap kesukaran. Rajah 3 menunjukkan Jadual Spesifikasi Ujian (JSU) bagi subjek MPU1221- Keusahawanan.

Setiap item soalan yang dibina, perlu mematuhi tahap kesukaran pentaksiran yang ditetapkan. Penentuan aras kesukaran adalah berbentuk R:S:T, iaitu aras rendah, aras sederhana dan aras tinggi. Nisbah penentuan tahap ini telah ditetapkan oleh BPN iaitu R=5, S=3 dan T=2 berbentuk bilangan item soalan manakala R=50, S=30 dan T=2 sekiranya berbentuk markah item soalan bagi soalan jenis amali.

SKK(T) & SKK(M)							JENIS INSTRUMEN		
MPU 1221 - KEUSAHAWANAN							AMALI		
KONSTRUK (Hasil Pembelajaran)	Mengenalpasti kompetensi usahawan yang berjaya	Menjana idea untuk menjalankan perniagaan	Mengenalpasti produk dan perletakan harga	Mengenalpasti kaedah promosi dan pengagihan dalam perniagaan	Menyediakan jadual kos pelaksanaan projek dan mengira untung rugi perniagaan	ARAS KESUKARAN			JUMLAH
						R	S	T	
KEUSAHAWANAN & PENJANAAN IDEA	30 A/A/R	20 A/A/R				50			50
PRODUK DAN PERLETAKAN HARGA			5 A/A/T				10	5	15
			10 A/A/S						
PROMOSI DAN PENGAGIHAN				15 A/A/S			20	5	25
KEWANGAN				5 A/A/S	5 A/A/T				
ARAS KESUKARAN	R	30	20			50			
	S			10	20		30		
	T			5	5			10	
JUMLAH	30	20	15	20	5				10

Rajah 3. Jadual Spesifikasi Ujian MPU1221- Keusahawanan

Ruangan topik bermaksud topik-topik yang terdapat dalam silibus Keusahawanan. Contoh dalam Rajah 3 menunjukkan bahawa dalam silibus Keusahawanan ini terdapat 4 topik yang perlu diajar oleh pensyarah modul. Manakala konstruk adalah hasil pembelajaran yang dicapai dalam silibus tersebut. Walaupun terdapat 4 topik dalam silibus Keusahawanan namun terdapat 5 hasil pembelajaran yang ingin dicapai.

Bagi topik Keusahawanan dan Penjanaan Idea, terdapat dua hasil pembelajaran (HP) yang ingin dicapai. HP1 adalah mengenal pasti kompetensi usahawan berjaya dan HP2 adalah menjana idea untuk menjalankan perniagaan. Bagi item soalan yang akan dibina markah yang dicapai adalah 50 markah, iaitu 30 markah bagi HP1 dan 20 markah bagi HP2, pentaksiran berbentuk amali, bukti amali yang dilaksanakan daripada PdP dan pada aras rendah sahaja. (30 A/A/R dan 20 A/A/R). Sama dengan topik-topik yang lain yang mempunyai HP yang ingin dicapai, bukti daripada PdP dan aras kesukaran yang ditetapkan.

7.5 Jadual Spesifikasi Item (JSI)

Persekitaran PdP di dalam kelas lebih berfokus pada tiga aspek penting iaitu kurikulum, pedagogi dan pentaksiran. Pembinaan item soalan untuk pentaksiran berterusan dan penilaian akhir telah diperkemas dengan memasukkan lebih banyak elemen kemahiran berfikir. Dari aspek pedagogi pula, pendekatan serta strategi pengajaran dan pembelajaran dilakukan dengan menerapkan soalan berfikir tahap tinggi, inkuiri dan penggunaan alat berfikir.

JSI merupakan 'surat beranak' bagi setiap item yang dibangunkan berdasarkan JSU yang telah dibina. Pembinaan item soalan menggunakan JSI perlu berpandukan kepada jenis item ujian - SAM dan 9 Domain MQF-MOHE bagi memastikan *Programme Learning Outcome* (PLO) dicapai. Ini juga merupakan usaha dalam menghasilkan pelajar yang holistik dari segi kompetensi dan intelektual. JSI akan digunakan oleh penggubal item soalan yang merupakan penyarah modul bagi subjek tersebut.

Kod	Jenis Item	Klasifikasi Evidens	Hasil Pembelajaran	Konteks	Aras Kesukaran				
	ITEM SOALAN								
RUBRIK : KRITERIA / DISKRIPTOR / SKEMA PEMARKAHAN]									
	1. Akur Kurikulum	2. Akur Peluang	3. Akur Spesifikasi	4. Tepat HP	5. Tepat Konteks	6. Tepat Bahasa	7. Sesuai Kesukaran	8. Sesuai Penting	9. Sesuai Adil

Rajah 4: Jadual Spesifikasi Item

7.6 Tahap Pemahaman dan Tahap Penerimaan

Dalam Kamus Dewan (1994), 'pemahaman' merujuk kepada perihal memahami apa jua yang difahami tentang sesuatu atau sejauh mana sesuatu itu difahami, atau tanggapan. Maksud pemahaman dari sudut bahasa adalah perihal memahami, segala yang difahami tentang sesuatu atau sejauh mana sesuatu itu difahami atau tanggapan. Contohnya 'Kesan yang paling ketara yang saya perolehi daripada kursus ini ialah pemahaman saya tentang hakikat Islam sebagai tatacara hidup yang lengkap'. (*Pelita Bahasa*, Mac 2012).

Menurut Kamus Dewan (2005) mentakrifkan pemahaman adalah proses, kaedah, perbuatan memahami dan memahamkan. Oleh itu dapat disimpulkan bahawa pemahaman adalah kemampuan untuk menangkap erti dari sesuatu yang telah dipelajari seperti kemampuan seseorang, mentafsirkan maklumat dan meramalkan akibat satu peristiwa.

Manakala penerimaan/pengetahuan bermaksud menerima ilmu tambahan yang boleh diguna pakai untuk melaksanakan sesuatu pekerjaan atau sesuatu perbuatan. Menurut Kamus Dewan Edisi Keempat (2007), 'pengetahuan' bermaksud perihal mengetahui tentang sesuatu perkara. Pengetahuan adalah sesuatu yang diketahui dan dipelajari.

8. Metodologi

Kaedah melaksanakan penyelidikan melibatkan aspek mentadbir soal selidik untuk mendapatkan data dan proses menganalisis data.

8.1 Lokasi dan Reka Bentuk Kajian

Kajian ini dijalankan di 3 buah kolej komuniti Wilayah Perak iaitu Kolej Komuniti Sungai Siput (KKSS), Kolej Komuniti Chenderoh (KKCP) dan Kolej Komuniti Pasir Salak (KKPS). Reka bentuk kajian yang digunakan di dalam kajian ini ialah kaedah tinjauan/pemerhatian. Ini adalah kerana kaedah tinjauan adalah lebih sesuai digunakan untuk penyelidikan yang memerlukan maklumat yang sebanyak mungkin tentang sesuatu populasi. Menurut Mohamad Najib (1999), kaedah tinjauan dengan menggunakan soal selidik merupakan salah satu kaedah yang paling popular dalam kalangan penyelidik.

8.2 Pengumpulan Data

Sumber untuk mendapatkan data bagi kajian adalah soal selidik. Menurut Mohd Majid Konting (2000) adalah data-data mentah ini diperolehi daripada instrumen kajian daripada soalan soal selidik dikatakan mempunyai kebolehpercayaan yang sangat tepat.

8.3 Populasi dan Sampel Kajian

Kajian ini melibatkan populasi dan sampel dalam kalangan pensyarah di Kolej Komuniti Wilayah Perak iaitu KKSS, KKCP dan KKPS. Jumlah pensyarah adalah seperti berikut:

Jadual 1. Statistik pensyarah kolej komuniti Wilayah Perak

BIL.	KOLEJ KOMUNITI WILAYAH PERAK	JUMLAH PENSYARAH
1	Sungai Siput	55
2	Chenderoh	43
3	Pasir Salak	47
	JUMLAH	145

8.4 Instrumen Kajian

Instrumen kajian adalah penting bagi mencapai objektif sesuatu kajian (Mohd Majid, 2000). Instrumen yang digunakan dalam kajian ini ialah soal selidik. Oleh kerana kajian yang dijalankan berbentuk tinjauan, kaedah yang sesuai digunakan adalah menggunakan soal selidik sebagai instrumen kajian. Rujuk Jadual 2 di bawah.

Jadual 2. Jenis-jenis soalan

BIL	ITEM	BILANGAN SOALAN	JENIS SOALAN
A	Demografi Pensyarah	10	Skala Likert 5 poin
B	Tahap Pemahaman Pensyarah	10	
C	Tahap Penerimaan Pensyarah	10	

8.5 Kaedah Analisis

Satu set borang soal selidik yang ditadbirkan mengandungi 3 bahagian iaitu bahagian A-Demografi Pensyarah, B-Tahap Pemahaman Pensyarah dan C-Tahap Penerimaan Pensyarah. Keseluruhan data dianalisis menggunakan perisian SPSS 20.0. Pernyataan di dalam borang soal selidik adalah mengikut skala Likert 5. Menurut Mohamad Najib (1999), skala likert mempunyai tahap kebolehpercayaan dan ketepatan yang baik iaitu 85%.

8.6 Kajian Rintis

Item soal selidik ini telah dibina sendiri oleh pengkaji mengikut kesesuaian persoalan kajian. Soalan tersebut telah ditadbirkan ke atas 10 orang pensyarah dan telah diubah suai mengikut laras bahasa dan kefahaman mereka terhadap instrumen yang telah digunakan. Manakala untuk nilai kebolehpercayaan pula, kaedah Alpha Cronbach telah digunakan dan nilai alpha 0.70 adalah nilai minimum untuk diterima. Walau bagaimanapun, bagi setiap item soalan yang dibina Alpha Cronbach adalah seperti dalam Jadual 3.

Jadual 3. Nilai Alpha Cronbach

Bil	Item Soalan	Alpha Cronbach
1	Tahap Pemahaman Pensyarah	0.862
2	Tahap Penerimaan Pensyarah	0.832

9. Dapatan Kajian dan Analisis

Bahagian ini mengemukakan data yang telah dianalisis berhubung dengan kajian pembinaan item soalan dengan menggunakan borang JSI dalam kalangan pensyarah kolej komuniti Wilayah Perak. Dapatan yang dikemukakan meliputi:-

- i. Profil Demografi Kajian
- ii. Analisis Kajian.

Davies dalam kajian Ahmad Rizal Madar (2008) meletakkan tahap rendah, sederhana dan tinggi berasaskan skala Likert 5 poin yang digunakan. Dalam kajian ini pengkaji meletakkan kepada 4 tahap, iaitu rendah, sederhana, sederhana tinggi dan tinggi sebagaimana pernah dilakukan oleh pengkaji Ahmad Rizal Madar (2008). Pententuan tahap tersebut berdasarkan nilai skor min sebagaimana ditunjukkan dalam Jadual 4.

Jadual 4. Penentuan tahap berdasarkan skor min

Julat Skor Min	Tafsiran Ukuran Tahap	Keberkesanan
1.00 - 2.39	Tidak Setuju	Rendah
2.40 - 3.79	Kurang Setuju	Sederhana
3.80 - 4.79	Setuju	Sederhana Tinggi
4.80 - 5.00	Sangat Setuju	Tinggi

9.1 Profil Demografi Kajian

Bahagian demografi ini dianalisis dengan menunjukkan responden 12.9% adalah lelaki dan 87.1% adalah perempuan. 87.1% responden berbangsa Melayu, 6.5% responden berbangsa Cina dan 6.5% responden berbangsa India. Manakala 32.3% responden daripada KKSS, 35.5% daripada KKCP dan 32.3% responden daripada KKPS. 9.7% responden berusia di antara 25-30 tahun, 51.6% responden berusia di antara 31-35 tahun, 16.1% responden berusia di antara 36-40 tahun, 9.7% responden berusia di antara 40-45 tahun dan 12.9% responden adalah berusia lebih 45 tahun. Kelayakan akademik responden 100% adalah pemegang ijazah. Seramai 6.5% responden telah berkhidmat di kolej komuniti selama 1-3 tahun, 25.8% responden berkhidmat 4-6 tahun, 29.0% responden berkhidmat 7-10 tahun dan 38.7% telah berkhidmat lebih 10 tahun. Sebanyak 12.9% responden pernah dan masih memegang jawatan pengurusan dalam lingkungan 1-3 tahun, 4-6 tahun masing-masing dan lebih 4 tahun manakala 61.3% tidak pernah memegang jawatan pengurusan. 9.7% responden mengajar selama 1-3 tahun, 12.9% responden mengajar 4-6 tahun dan 77.5% telah mengajar lebih dari 6 tahun. Rujuk Jadual 5.

Jadual 5. Demografi responden

ITEM		% KEKERAPAN
Jantina	Lelaki	12.9
	Perempuan	87.1
Bangsa	Melayu	87.1
	Cina	6.5
	India	6.5
Umur	25 – 30 Tahun	9.7
	31 – 35 Tahun	51.6
	36 – 40 Tahun	16.1
	41 – 45 Tahun	9.7
	Lebih 45 Tahun	12.9
Kolej Berkhidmat	KKSS	32.3
	KKCP	35.5
	KKPS	32.3
Tahap Akedamik	Ijazah	100.0
Tahun Berkhidmat Di Kolej Komuniti	1 – 3 Tahun	6.5
	4 – 6 Tahun	25.8
	7 – 10 Tahun	29.0
	Lebih 10 Tahun	38.7
Tahun Memegang Jawatan Pengurusan	1 – 3 Tahun	12.9
	4 – 6 Tahun	12.9
	Lebih 6 Tahun	12.9
	Tidak Pernah	61.3
Tahun Mengajar	1 – 3 Tahun	9.7
	4 – 6 Tahun	12.9
	Lebih 6 Tahun	77.5

9.2. Tahap Pemahaman Pensyarah Kolej Komuniti Terhadap Penggunaan Borang JSI

Jadual 6 di bawah adalah skor min bagi setiap item soal selidik dalam Bahagian C-Tahap Pemahaman Pensyarah Kolej Komuniti terhadap Penggunaan Borang JSI.

Jadual 6. Skor min keseluruhan tahap pemahaman

BIL	ITEM BAHAGIAN B – TAHAP PEMAHAMAN PENSYARAH	SKOR MIN
1	JSI adalah surat beranak bagi satu item soalan	4.26
2	JSI hanya digunakan sekali dalam satu tahun	3.81
3	JSI sangat penting dalam pembinaan item soalan	4.35
4	JSI dapat menentukan 9 domain MQA	3.90
5	JSI memadankan pemilihan kaedah pentaksiran (SAM) dalam mencapai 9 domain	3.87
6	JSI dapat menentukan aras kesukaran item soalan	4.16
7	JSI dapat menguji CLO (hasil pembelajaran setiap bab dalam PdP	4.10
8	JSI menyatakan jenis instrumen yang digunakan dengan jelas	3.90
9	Pembinaan item soalan dalam JSI perlu merujuk JSU	4.26
10	JSI dapat menghasilkan item soalan yang akur pada silibus yang ditetapkan	4.03
	SKOR MIN KESELURUHAN	4.06

Bagi item di bahagian ini menunjukkan skor min keseluruhan item adalah pada tahap sederhana tinggi iaitu pada poin 4.06. Ini menunjukkan bahawa tahap pemahaman pensyarah terhadap penggunaan borang JSI adalah memuaskan. Malah mereka tahu bahawa penggunaan borang JSI ini adalah kehendak MQA bagi memastikan bahawa item soalan yang dibina adalah mengikut standard dan memuaskan.

9.3 Tahap Penerimaan Pensyarah Kolej Komuniti Terhadap Penggunaan Borang JSI

Jadual 7 menunjukkan skor min tahap penerimaan pensyarah KK terhadap penggunaan borang JSI di kolej komuniti.

Item di bahagian B menunjukkan skor min keseluruhan item adalah pada tahap sederhana iaitu pada poin 3.56. Ini menunjukkan bahawa tahap penerimaan pensyarah terhadap penggunaan borang JSI adalah sederhana. Mereka masih ragu-ragu dalam menggunakan borang JSI ini sebagai jalan yang mudah untuk membina item soalan yang standard bagi pelajar di kolej komuniti.

Jadual 7. Skor min keseluruhan tahap penerimaan pensyarah kolej komuniti terhadap penggunaan borang JSI

BIL	BAHAGIAN C – TAHAP PENERIMAAN PENSYARAH	SKOR MIN
1	Penerangan berkaitan JSI adalah jelas dan mudah difahami	3.42
2	Pemantauan dibuat setiap kali pembinaan item dilaksanakan	3.32
3	Menggunakan JSI memudahkan saya membina item soalan	3.81
4	Saya lebih suka mengubal soalan daripada membina item soalan dengan JSI	3.58
5	Saya dapat membezakan item soalan dengan soalan peperiksaan	3.71
6	Saya dapat menentukan aras kesukaran bagi setiap item soalan yang saya bina	3.55
7	Saya dapat menentukan aras kesukaran bagi setiap item soalan yang dibina dengan JSI	3.55
8	Saya dapat menguji CLO dengan tepat apabila soalan dibina dengan JSI	3.77
9	Saya banyak menggunakan kertas membina item apabila menggunakan borang JSI	3.68
10	Saya dapat menerima kaedah menggunakan borang JSI dalam pembinaan item soalan	3.23
	SKOR MIN KESELURUHAN	3.56

10. Perbincangan

Dapatan kajian ini menunjukkan bahawa pensyarah mempunyai tahap pemahaman borang JSI yang sederhana tinggi manakala bagi tahap penerimaan penggunaan borang JSI berada pada tahap sederhana.

Bagi tahap pemahaman pensyarah terhadap penyediaan item soalan menggunakan borang JSI, menunjukkan skor min yang sederhana tinggi iaitu pada tahap 4.06. Secara keseluruhannya pensyarah memahami bahawa borang JSI adalah dokumen yang mencatatkan segala aspek keperluan item soalan yang perlu dibina seperti yang ditetapkan oleh pihak MQA. Ini dapat menjamin kualiti item soalan yang dibina oleh pensyarah modul tersebut. Dengan pemahaman pensyarah menggunakan JSI telah meletakkan satu standard kebolehppercayaan, keesahan dan keadilan kepada pelajar-pelajar. Ini adalah merupakan hasrat JPCK yang berusaha dalam mengadakan jerayawara di seluruh Malaysia termasuk Sabah dan Sarawak pada tahun sebelumnya.

Dengan merujuk kepada JSU yang dibina oleh SME dalam kalangan pensyarah kolej komuniti, pensyarah memahami untuk menghasilkan item soalan yang sesuai dari modul yang diajar.

Dengan menggunakan JSI, pensyarah dapat menentukan tahap kesukaran, jenis pentaksiran yang digunakan dan kaedah penilaian yang sesuai untuk menguji pelajar-pelajar tersebut. Secara tidak langsung mereka mengetahui topik yang perlu diuji sewaktu penilaian berterusan dan topik yang perlu diuji semasa penilaian akhir. Hasrat JPCK telah dizahirkan dalam Buku Garis Panduan Pentaksiran 2014, dan diguna pakai oleh semua pensyarah yang terlibat dalam penggubalan item soalan.

Manakala bagi tahap penerimaan pensyarah terhadap penyediaan item soalan menggunakan borang JSI, menunjukkan skor min yang sederhana iaitu pada tahap 3.56. Didapati bahawa pensyarah faham penggunaan borang JSI namun penerimaan mereka untuk membina item soalan masih lagi sederhana.

Penemuan kajian ini menyokong Siti Nurfariza dalam kajian Abd Wahid (2010) mengatakan bahawa kekurangan pengetahuan dan kepakaran di kalangan guru-guru terhadap teknik serta metodologi pembentuk ujian amat ketara. Ini dapat dilihat apabila pensyarah ditanya berkaitan pemantauan yang dibuat setiap kali pembinaan item dilaksanakan.

Laporan kajian Lembaga Peperiksaan Malaysia 1999 dalam kajian Ahmad Ali (2014) mendapati bahawa kebanyakan instrumen pentaksiran yang dihasilkan oleh guru-guru di peringkat sekolah masih lagi belum mencapai piawaian di peringkat kebangsaan. Ini dapat dilihat daripada soal selidik berkaitan dengan penerangan yang jelas dan JSI mudah difahami yang menunjukkan skor min yang agak rendah.

Penemuan kajian ini iaitu pensyarah lebih mudah menggubal soalan daripada membina item soalan dengan JSI turut menyokong penemuan Rosmawati, dalam kajian Rosni Zainuddin (2010), yang menjelaskan bahawa guru mungkin tidak mengikut prosedur yang betul apabila membina item ujian terutamanya proses merancang ujian bilik darjah masih kurang diamalkan oleh guru-guru sekolah.

Bagi menjawab soalan, saya dapat menerima kaedah menggunakan borang JSI dalam pembinaan item soalan yang mempunyai skor min terendah menyokong penemuan Abu Bakar dalam kajian Ana Hafiza (2012) menjelaskan lagi, bahawa sikap guru yang masih gemar menggunakan buku-buku soalan yang dikeluarkan oleh pihak pengeluar dan syarikat buku tempatan. Kajian yang dijalankan oleh Norhashimah dan Khadijah dalam Ahamad Ali (2014), mendapati guru-guru tidak mempunyai masa yang mencukupi untuk melaksanakan penilaian formatif kerana tumpuan pada persediaan dan pelaksanaan aktiviti di dalam bilik darjah.

11. Cadangan Penambahbaikan

Kajian ini merupakan satu tinjauan awal tentang pembinaan item soalan dengan menggunakan borang JSI dalam kalangan pensyarah di kolej komuniti Wilayah Perak. Kajian ini adalah dibatasi oleh batasan-batasan tertentu seperti alat kajian, skop kajian dan sampel kajian. Masih terdapat banyak aspek lagi yang perlu diperkemas dan pengkaji ingin memberikan beberapa cadangan seperti berikut :

- i. Kajian ini hanya melibatkan pensyarah daripada 3 buah kolej komuniti Wilayah Perak. Pengkaji-pengkaji lain boleh menggunakan sampel yang lebih besar.
- ii. Skop kajian ini hanya untuk melihat pemahaman dan penerimaan penggunaan borang JSI di kalangan pensyarah di kolej komuniti wilayah Perak. Adalah disyorkan kepada pengkaji lain untuk melihat hubung kait tahap jantina, dan faktor usia dalam pembinaan item.
- iii. Adalah dicadangkan agar kajian akan datang dibuat secara kuantitatif dan kualitatif supaya dapat meneroka maklumat cabaran dan masalah yang dihadapi oleh pensyarah ini untuk diaplikasikan kepada dunia pendidikan.
- iv. Kajian ini boleh dikaitkan dengan kaedah pengajaran dan pembelajaran supaya pensyarah dapat melihat keadaan sebenar di dunia pendidikan masa kini.

12. Kesimpulan

Secara keseluruhan, kajian pembinaan item soalan dengan menggunakan borang JSI di kalangan pensyarah di kolej komuniti Wilayah Perak ini dijalankan untuk mengenal pasti pemahaman dan penerimaan pensyarah dalam membina item soalan yang standard dan akur pada silibus serta dapat ditakdbirkan kepada pelajar. Ini juga adalah sejajar dengan kehendak MQA dalam membina modal insan yang holistik. Dapatan kajian ini melihat secara khusus beberapa faktor yang terlibat dalam pembinaan item soalan yang mengikut piawai. Analisis dapatan kajian menunjukkan jerayawara yang dilaksanakan oleh pihak JPKK telah mencapai ke sasaran yang ditetapkan namun sikap dan disiplin individu itu sahaja yang boleh menambah baik tahap pencapaian akademik pelajar. Dengan item soalan yang standard, akur pada silibus dan adil kepada pelajar maka permintaan kebolehpasaran terhadap pelajar akan lebih meningkat. Pelajar bukan sahaja mempunyai tahap kemahiran yang kompeten malah mempunyai akal yang cerdas dan mampu berfikir dalam membuat keputusan.

Rujukan

- Abd Wahid Bin Mukhari & Yuszaida Binti Yusof (2010). Tahap Kefahaman Kriteria Dan Masalah Guru Terhadap Penilaian Dan Pentaksiran Kerja Kursus Kemahiran Hidup (Kt) Di Daerah Segamat, Johor.
- A. E. Ashworth (1982). *Testing for Continuous Assessment: A Handbook for Teacher in School and College* (London: Evans, Yorkshire)
- Ahmad Ali Bin Seman & Wartu Binti Kimi (2014). Pentaksiran Berasaskan Sekolah: Satu Transformasi Pendidikan Dalam Pembangunan Modal Insan Di Malaysia. 148 © 2014 by Minda Masagi Press Bandung, Unsur Cianjur, and UPI Bandung, Indonesia. ISSN 2088-1290
- Ahmad Rizal Madar, Malyia Afzan Abd Aziz, Abdul Rasid Abd. Razzaq, Mohamad Zaid Mustafa & Dr. Yahya Buntat. (2008). Kemahiran Employability Bagi Memenuhi Keperluan Industri. 1,2,3,4 Fakulti Pendidikan Teknikal, Universiti Tun Hussein Onn Malaysia.
- Ana Hafizan Daud (2012). *Kepentingan Pentaksiran Dalam Aspek Pengujian Bilik Darjah*. Thesis Tidak Diterbitkan.
- Buku Garis Panduan Pentaksiran dan Penilaian*, JPKK. (2014).
- Crisp, G.T. (2010). Integrative assessment: reframing assessment practice for current and future learning. *Assessment and Evaluation in Higher Education* 37(1), 33–43.
- Elaine D.Pulakos (2005). *Selection Assessment Methods*. ©2005 SHRM Foundation. All rights reserved. Printed in the United States of America.
- Jamil Adimin (2008). *Pengetua Dan Guru Besar Sebagai Pemimpin Pentaksiran Di Sekolah. Ehwal Pendidikan*. Bil 17/2008.
- Kamus Dewan Edisi Keempat*. 2007.
- Khodori et al. (2006). Pentaksiran Berasaskan Sekolah – Cara Australia. *Utusan Malaysia Sisipan Khas Kementerian Pelajaran Malaysia*, 26 Oktober 2006.
- Lembaga Peperiksaan Kementerian Pelajaran Malaysia*. KPM, 2008.
- Malaysian Qualifications Agency (MQA)*. Roadshow MQA, 2008.

- Marina Ibrahim Mukhtar & Jamil Ahmad. (2013). Kesahan Dan Kebolehpercayaan Instrumen Penilaian Pelaksanaan Pentaksiran Kompetensi Persijilan Modular (PKPM). *Proceeding of the International Conference on Social Science Research, ICSSR 2013*. 4-5 June 2013, Penang, MALAYSIA. E-ISBN 978-967-11768-1-8. Organized by WorldConferences.net.
- Mat Rasid Ishak (2014). Kajian Keberkesanan Program Pentaksiran Kerja Amali Sains (PEKA): Satu Penilaian di Sekolah Rendah. *Jurnal Pendidikan Malaysia* 39(2) (2014): 83-93.
- Marzita Abdullah (2010) Pentaksiran `diinsankan` dan `dimesrakan` *laporan khas pendidikan*.
- McMillan, J. H. (2008). *Assessment Essentials for Standard-Based Education* (2nd edition). California: Corwin Press.
- Mohamad Fauzi Yunus (1996). *Pembinaan Soalan Dan Analisis Item*. Unit Kurikulum Jabatan Pendidikan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur.
- Mohamad Najib Abdul Ghafar.(1999) *Penyelidikan Pendidikan*. Skudai Johor Darul Ta'zim: Universiti Teknologi Malaysia.
- Mohamad Najib Abdul Ghafar. (2000). *Penyelidikan Pendidikan*. Skudai Johor Darul Ta'zim: Universiti Teknologi Malaysia.
- Nordin Tahir, (2010). *Jadual Penentuan Ujian (JPU)*. Institut Perguruan Kampus Ipoh *Pelita Bahasa*, Mac 2012.
- Rasidayanty Binti Saion (2014). *Persepsi Guru-Guru Kemahiran Hidup Bersepadu Terhadap Literasi Pentaksiran Dalam Pelaksanaan Pentaksiran Berasaskan Sekolah*. Thesis Ijazah Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional, Universiti Tun Hussien Onn Malaysia.
- Rosni Zamuddin Shah Bin Sidek & Siti Fatimah binti Mohamed Salleh (2010). *Kesediaan Guru Sekolah Menengah Di Daerah Kota Baharu Dalam Melaksanakan Sistem Penilaian Prestasi Pelajar Berasaskan Sekolah*.
- Rossen D, et. al. (2009). *Kesahan Dan Kebolehpercayaan Soal Selidik Gaya E-Pembelajaran (eLSE) versi 8.1 menggunakan Model Pengukuran Rasch*. *Journal of Quality Measurement and Analysis*, 5(2), 12-27.

Selecting Assessment Methods. UNSW Teaching Staff Gateway 2015-11-23.pdf.

Suah See Ling, Ong Saw Lan dan Shuki Osman (2012). *Pentaksiran Pembelajaran Pelajar: Amalan Guru-guru di Malaysia*.

Yab Tan Sri Dato' Hj Muhyiddin Bin Hj Mohd Yassin Timbalan Perdana Menteri Ucapan Di Majlis Perutusan Khas Kementerian Pelajaran Malaysia Pada 10 Januari 2012; Pukul 9.00 Pagi Bertempat Di Dewan Plenari, Pusat Konvensyen Antarabangsa Putrajaya (PICC).

Yusof Bin Boon & Mohd Musa Bin Shahrudin (2008). *Kepimpinan Guru Besar Dalam Pelaksanaan Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS) Di Sekolah Kebangsaan Daerah Kota Tinggi, Johor*.

KAJIAN JURANG KEMAHIRAN DALAM KALANGAN PENSYARAH KOLEJ KOMUNITI DENGAN MENGGUNAKAN CURRICULUM DEVELOPMENT BASED ON ABILITY STRUCTURE (CUDBAS)

Hisamudin Bin Mohd Tamim, Mohd Nasir Bin Kamaruddin dan Husna Binti Ibrahim
Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti, Putrajaya
hisamudin@mohe.gov.my, mnasir@mohe.gov.my, husnaibrahim@mohe.gov.my

Abstrak

Setiap pensyarah mempunyai kemahiran tersendiri. Kemahiran tersebut bergantung kepada ilmu yang diperolehi dan pengalaman yang dilalui. Sejauh mana kemahiran pensyarah tersebut dapat membantu menyampaikan kurikulum kolej komuniti dengan sempurna dan mencapai objektif yang ditetapkan. Setiap kolej komuniti menawarkan program pengajian/sijil yang sama dan berbeza. Kolej Komuniti yang menawarkan program yang sama terdiri daripada pensyarah–pensyarah bidang yang sama. Sehingga sekarang tiada alat pengukur atau kaedah yang digunakan untuk mengukur tahap kemahiran pensyarah–pensyarah tersebut berdasarkan kurikulum yang ada di kolej komuniti. Kepentingan mengenal pasti tahap kemahiran pensyarah–pensyarah di kolej komuniti adalah perlu bagi memastikan kurikulum sesuatu program dapat disampaikan dengan lebih sempurna. Pendekatan *Curriculum Development Based on Vocational Ability Structure* (CUDBAS) digunakan bagi mengenal pasti tahap kemahiran pensyarah menggunakan dan menyampaikan kurikulum tersebut kepada pelajar. Pendekatan CUDBAS juga dapat menentukan sejauh mana perbezaan atau jurang kompetensi pensyarah–pensyarah tersebut. Jurang kompetensi yang tinggi di antara pensyarah–pensyarah boleh mengakibatkan perbezaan dalam menghasilkan kualiti pelajar di kolej komuniti. Pembangunan pensyarah berkemahiran tinggi akan menambahkan penyampaian program TVET, melahirkan graduan yang berkualiti tinggi seterusnya meningkatkan kebolehpasaran. Pendekatan CUDBAS dapat membantu pengurusan Kolej Komuniti mengenal pasti tahap kelayakan pensyarah baharu untuk mengajar atau menyampaikan kurikulum program pengajian atau sijil tersebut. Kaedah penyelesaian untuk menutup jurang tersebut akan ditentukan berdasarkan hasil analisis dengan menggunakan pendekatan CUDBAS.

Kata kunci: Kurikulum, Kemahiran, CUDBAS

1. Pengenalan

CUDBAS adalah hasil dari singkatan *Curriculum Development Based On Ability Structure* yang diasaskan oleh Prof. Dr. Kazuo Mori dari Jepun pada tahun 1990. Di Malaysia, CUDBAS digunakan oleh syarikat-syarikat gergasi seperti Hitachi Electronics, Canon Electronics, Toshiba, Sanyo dan lain-lain. Pendekatan CUDBAS ini digunakan bagi tujuan mengenal pasti jurang kemahiran antara pekerja-pekerja dalam menghasilkan output sesuatu produk. Kesan pendekatan CUDBAS terhadap industri dapat diringkaskan menggunakan slogan *Right Person, Right Training & Right Time*. Teknik ini telah menarik pihak Jabatan Tenaga Manusia untuk mengetahui lebih lanjut fungsi CUDBAS terhadap tenaga mahir di Malaysia (www.ciaast.gov.my).

Pada tahun 2008, pihak Jabatan Tenaga Manusia (JTM) dan Jabatan Pembangunan Kemahiran (JPK) telah mengambil inisiatif dengan membuat lawatan ke *Japan International Cooperation Agency* (JICA). Tujuan lawatan ini adalah untuk berjumpa, berbincang dan mendapatkan penjelasan dari Prof. Dr. Kazuo Mori berkaitan kaedah pelaksanaan CUDBAS dengan lebih terperinci. Setelah mendapat penerangan dan penjelasan akhirnya pihak JTM dan JPK bersetuju untuk memperkenalkan CUDBAS di Malaysia. Pendekatan CUDBAS ini diperkenalkan kepada agensi kerajaan untuk meningkatkan kualiti Pendidikan dan Latihan Teknikal dan Vokasional (TVET) di Malaysia. Sebanyak 18 buah agensi kerajaan terlibat dalam program CUDBAS ini, antaranya adalah Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti (JPKK), Kementerian Pendidikan Tinggi. Unit Perancangan Ekonomi (EPU) telah memberi kelulusan menjalankan program ini dengan memberi peruntukan RM2 juta kepada Pusat Latihan Pengajar dan Kemahiran Lanjutan (CIAST) untuk memperkembangkan usaha menggunakan kaedah CUDBAS bagi membangunkan profil pengajar berkemahiran. Percubaan selama setahun telah menghasilkan dapatan yang positif, apabila jurang kemahiran antara pensyarah dapat diminimalkan.

Unit Pembangunan Kompetensi (UPK), JPKK telah mengambil inisiatif untuk menjalankan kajian ini bagi melihat hasil jurang kemahiran dengan menggunakan pendekatan CUDBAS terhadap pensyarah-pensyarah kolej komuniti. Kajian ini bertujuan menganalisis terlebih dahulu jurang kemahiran pensyarah-pensyarah di kolej komuniti dan menentukan kaedah yang tepat untuk menutup atau merapatkan jurang tersebut.

Beberapa proses asas atau peringkat (*stage*) perlu dikuasai oleh pensyarah dalam menggunakan kaedah CUDBAS. Peringkat pertama iaitu membangunkan Carta CUDBAS (*CUDBAS Chart*) perlu dikuasai sebelum membangunkan Senarai Semak Kebolehan (*Ability Checklist*) sebagai alat untuk kajian ini. Beberapa kumpulan kecil yang terdiri daripada 5 hingga 6 orang pensyarah pakar daripada kolej komuniti yang berbeza dan daripada pelbagai peringkat pengetahuan serta pengalaman dibentuk untuk memberikan input berkaitan kebolehan yang diperlukan oleh seseorang pensyarah program pengajian. Kebolehan tersebut perlu merangkumi

kemahiran (*skill*), pengetahuan (*knowledge*) dan sikap (*attitude*) dalam sesuatu profil pekerjaan. Senarai kebolehan yang telah dikenal pasti akan disusun mengikut keutamaan untuk menghasilkan Senarai Semak Kebolehan (*Ability Checklist*) dan digunakan sebagai alat untuk menentukan jurang kemahiran pensyarah kolej komuniti. CUDBAS adalah satu kaedah alternatif berkaitan *Developing A Curriculum* (DACUM) yang merupakan kaedah pembangunan kurikulum yang popular dan sering digunakan.

CUDBAS dan DACUM akan memberikan output yang sama iaitu profil kerja untuk pekerjaan tertentu. Perbezaan besar antara kedua-dua adalah dalam DACUM, kewajipan dan tugas-tugas dalam profil kerja ditulis mengikut proses kerja manakala dalam kaedah CUDBAS, tugas ditulis dan disusun mengikut keutamaan. Rasional menulis dan menyusun tugas mengikut keutamaan adalah bagi membolehkan perbandingan antara keupayaan kemahiran semasa seseorang dengan keperluan dalam pekerjaannya. Dengan itu, ia memudahkan institusi atau agensi merancang pembangunan kemahiran kakitangan dan latihan yang sesuai.

Mahadi Hassan (2006) menjelaskan kompetensi staf akademik di institusi pengajian tinggi difokuskan kepada tiga perkara asas iaitu pengajaran dan pembelajaran, penyelidikan dan penerbitan, dan melanjutkan pengajian dan perkhidmatan. Pensyarah sebagai pendidik dan pembimbing harus mampu melahirkan bakal graduan atau siswazah yang berkeupayaan dan berkualiti tinggi. Mereka perlu meneliti kemahiran, pengetahuan dan kepakaran yang ada pada diri mereka. Mereka juga perlu membuat refleksi sendiri untuk memastikan mereka memiliki keupayaan dalam mempertingkatkan keberkesanan pengajaran dan pembelajaran.

1. Pernyataan Masalah

Kurikulum yang diselaraskan oleh Bahagian Akademik dan Pendidikan Berterusan (BAPB), JPKK adalah bertujuan untuk memastikan sesuatu kurikulum program pengajian yang akan dibangunkan merupakan program yang sesuai dengan kelayakan dan kemahiran pensyarah. Namun demikian, tidak semua pensyarah memiliki kemahiran yang ditetapkan di dalam kurikulum program pengajian yang dibangunkan. Perbezaan kemahiran dalam kalangan pensyarah akan menjadikan jurang kemahiran tinggi antara pensyarah pakar dengan pensyarah kurang pakar. Jurang kemahiran yang tinggi akan memberi kesan yang negatif terhadap pelaksanaan proses pembelajaran dan pengajaran di kolej komuniti. Kemahiran pensyarah perlu selari dengan kurikulum supaya objektif kurikulum tersebut dapat dicapai dengan sebaiknya.

Pengambilan pensyarah baharu juga boleh menyebabkan jurang kemahiran di kolej komuniti melebihi sisihan piawai 1.0. Sisihan piawai kemahiran yang melebihi 1.0 adalah tidak digalakkan dan menyebabkan ilmu kemahiran yang dikongsikan kepada pelajar tidak konsisten dan tidak

selari dengan kurikulum program di kolej komuniti. Sehingga kini, tiada skala khas yang digunakan untuk mengukur setakat mana tahap kemahiran pensyarah baharu tersebut dalam menyampaikan kurikulum kepada pelajar.

Selain itu, kebanyakan kolej komuniti di Malaysia menawarkan program yang sama iaitu seperti Sijil Teknologi Pembuatan yang ditawarkan di Kolej Komuniti Kepala Batas, Kolej Komuniti Kuantan dan Kolej Komuniti Segamat. Kurikulum yang digunakan di setiap kolej komuniti tersebut adalah sama, namun demikian adakah kemahiran pensyarah yang dikongsi kepada pelajar selari di antara ketiga-tiga kolej komuniti tersebut. Jurang kemahiran dalam kalangan pensyarah ini menyebabkan kajian ini dilaksanakan supaya kemahiran yang akan disampaikan sama rata bagi semua kolej komuniti.

Bagi pensyarah yang telah mencapai tahap kemahiran (kompeten) sesuatu program pengajian, mereka perlu dikenal pasti supaya kebolehan (*ability*) atau pengalaman tersebut boleh dikongsi bersama pensyarah yang kurang kompeten merujuk kepada *ability* yang lemah. Proses ini akan dapat mengurangkan kebergantungan tenaga pengajar luar dan kewangan kolej komuniti jika pensyarah yang dikenalpasti ini dapat melaksanakan kursus dalaman di setiap kolej komuniti atau di peringkat zon.

3. Persoalan Kajian

Kajian ini dilaksanakan bagi menjawab persoalan berikut:

- i. Sejauh mana tahap jurang kemahiran pensyarah–pensyarah kolej komuniti di Malaysia.
- ii. Berapakah bilangan pensyarah Sistem Komputer dan Sokongan (SKS) yang mampu melakukan sepenuhnya kemahiran (kompeten) serta boleh mengajar orang lain.
- iii. Apakah kaedah yang digunakan untuk menutup jurang kemahiran pensyarah di Kolej komuniti?

4. Objektif Kajian

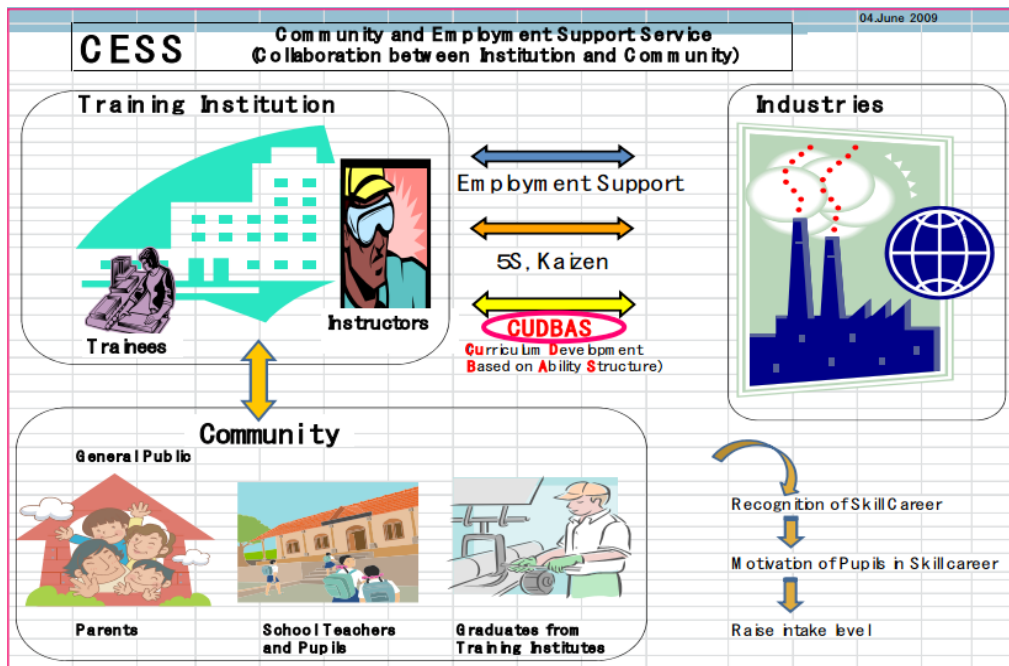
Objektif utama kajian yang dijalankan ini adalah untuk:

- i. Menganalisis sejauh mana jurang kompetensi dalam kalangan pensyarah kolej komuniti Malaysia.

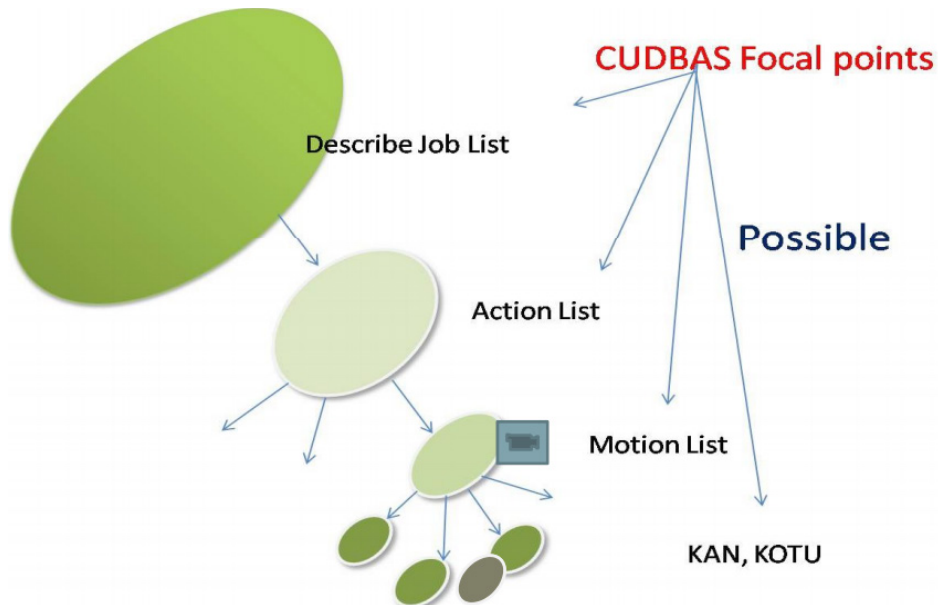
- i. Mengenal pasti bilangan pensyarah SKS yang mampu melakukan sepenuhnya kemahiran (kompeten) serta boleh menyampaikan pengetahuan dan kemahiran kepada pensyarah yang memerlukan latihan lanjutan.
- ii. Mengenal pasti kaedah yang digunakan untuk menutup jurang kemahiran pensyarah di kolej komuniti.

5. Kerangka Konsep Kajian

Kerangka konsep kajian pada Rajah 1.1 menunjukkan keputusan yang mungkin diperoleh apabila ia dilaksanakan sepenuhnya pada tahun 2016. Oleh itu proses kerja yang perlu dilaksanakan untuk memastikan jurang kemahiran ditangani dengan memberikan latihan yang betul pada masa yang tepat mengambil kira tiga perkara iaitu pengetahuan, kemahiran dan sikap.

Rajah 1.1. Konsep CUDBAS (Copyright © 2007 Lab. Of Skill/Technology Education. All Right Reserved. Tokyo)

Rajah 1.2. CUDBAS Focus Point (Copyright © 2007 Lab. Of Skill/Technology Education. All Right Reserved. Tokyo)

6. Kajian Literatur

Prof. Dr. Kazuo Mori pada tahun 1990 telah membangunkan satu kaedah menganalisa jurang kemahiran atau kebolehan untuk digunakan dalam bidang industri. Teknik ini digunakan untuk menentukan kemahiran pekerja dalam sektor industri. Kaedah ini terdiri daripada dua skop, iaitu tanggungjawab (*duty*) dan kebolehan (*ability*) dalam melaksanakan sesuatu pekerjaan. Setiap pekerja mempunyai kemahiran yang berbeza. Perbezaan kemahiran (jurang) ini akan memberi kesan atau hasil yang tidak optimum. Satu kaedah diperkenalkan bagi mengenal pasti kemahiran pekerja dan sekali gus merapatkan jurang kemahiran tersebut dengan memberi latihan, *on job training* dan *assist*. Kaedah ini berbeza dengan kaedah-kaedah yang sedia ada. Kaedah ini dapat menjimatkan masa dan kos dengan mengadaptasikan kepada pembelajaran dan pengajaran dalam bidang pendidikan vokasional, teknikal dan latihan. Kaedah ini dinamakan sebagai *Curriculum Development Based on Ability Structure* (CUDBAS). CUDBAS memberi perspektif yang lebih jelas berkenaan pengetahuan, kecekapan dan sikap penyarah dalam melakukan tugas. CUDBAS juga membantu organisasi mengenal pasti dan memperkemas proses kerja, mengurangkan kos latihan, dan meningkatkan kualiti kemahiran penyarah.

Menurut Harris et al. (1995, p. 206) tiga kategori (Pengetahuan, kemahiran dan sikap) perlu

diambil kira dalam kaedah *Competency Based Education & Training* (CBET). Kaedah ini juga merupakan pendekatan pengajaran yang berbeza dalam menyediakan latihan.

Pengajar akan mengetahui maklumat mengenai konsep dan kesediaan dalam merealisasikan latihan tersebut.

6.1 Prinsip DACUM

Teori pembangunan kurikulum (DACUM) merupakan kaedah yang berorientasikan sesuatu pekerjaan yang kursus seperti bidang kejuruteraan mekanikal. Pendekatan melalui DACUM mempunyai kelebihan kerana murid dinilai berdasarkan kompetensi atau keterampilan kerja yang dilakukan mengikut turutannya. Di akhir pengajaran sistem modul, murid akan dinilai dan diberikan sijil setelah mencapai tahap yang digariskan (Finch & Crunkilton, 1999).

DACUM merupakan pendekatan relatif dan inovatif kepada analisis pekerjaan. DACUM telah dibuktikan sebagai kaedah yang paling berkesan untuk sesuatu penentuan dibuat dengan penggunaan kos yang rendah, kompetensi atau *task* yang mesti ditunjukkan oleh pekerja untuk mendapatkan pekerjaan. Analisis DACUM boleh digunakan sebagai asas untuk :

- i. Pembangunan kurikulum
 - ii. Menilai keperluan latihan
 - iii. Rekod pencapaian pelajar
 - iv. Penilaian prestasi pekerja
 - v. Ujian perkembangan kompetensi dan
 - vi. Huraian pekerjaan
- (Robert E. Norton, 1997)

6.2 *Curriculum Development Based on Vocational Ability Structure* (CUDBAS)

CUDBAS berasal dan berkembang daripada pembangunan sumber manusia dalam bidang kerjaya yang diasaskan oleh Prof Dr. Kazuo Mori. Beliau mentakrifkan CUDBAS sebagai pembangunan kurikulum berdasarkan struktur kebolehan vokasional. CUDBAS menggambarkan kebolehan untuk bekerja dalam menyediakan Carta Struktur kebolehan dan mengatur keutamaan yang berkaitan dengan kebolehan orang kerja mengumpul maklumat skop kerja berdasarkan bidang dan kurikulum yang dibangunkan.

CUDBAS adalah susunan keutamaan berdasarkan kepentingan pekerjaan, kaedah berfikir atau konsep yang tidak jelas tentang kerja dalam melaksanakan struktur yang mudah untuk pemahaman. Oleh itu, CUDBAS merupakan satu langkah yang tepat dalam menentukan

kursus jangka pendek atau kursus jangka panjang yang lebih menekankan kepada kemahiran pensyarah. Selain itu, konsep CUDBAS juga boleh digunakan untuk penilaian pengambilan pekerja baharu, penilaian kenaikan pangkat, penilaian kecekapan organisasi dan lain-lain.

6.3 Kemahiran Vokasional

Kemahiran vokasional adalah kebolehan yang diperlukan untuk berjaya dalam sesuatu kerjaya. Bahagian-bahagian utama kebolehan ini iaitu kemahiran, pengetahuan dan sikap diperlukan dalam sesuatu pekerjaan untuk memastikan setiap kerjaya itu berjaya dan sesuatu kerja itu dilaksanakan dengan cekap. Hubungan kait kemahiran vokasional dan latihan adalah setiap orang mempunyai kebolehan tetapi tidak semua kebolehan yang ada berkaitan dengan pekerjaannya. Oleh itu, mengatur struktur kebolehan baharu yang diperlukan berkaitan dengan kerja dan menambah kebolehan baharu yang perlu dalam mana-mana pembelajaran. Manakala latihan diperlukan untuk memastikan kebolehan baharu ini dapat dimiliki bagi melaksanakan tugas dengan lebih cekap.

7. Metodologi Kajian

Metodologi penyelidikan merujuk Nasariah Mansor, Nafisah Mahmud & Faizah Ahmad (2002), merupakan suatu kajian yang berbentuk deskriptif dengan menggunakan kaedah tinjauan untuk mendapatkan maklumat. Pengumpulan maklumat melibatkan proses yang memerlukan tempoh masa yang agak panjang dan rumit. Oleh itu, kedua-dua kaedah ini diperlukan bagi memastikan data yang diperolehi relevan serta tepat bagi sesuatu penyelidikan. Sehubungan itu, tajuk ini akan membincangkan reka bentuk untuk kajian yang telah dijalankan, populasi dan sampel yang terlibat dalam kajian yang telah dijalankan, instrumen kajian yang telah digunakan dalam kajian, prosedur-prosedur dalam menjalankan kajian ini serta penganalisan data iaitu kaedah data dianalisis selepas pengumpulan dan kerja lapangan dijalankan.

7.1 Reka Bentuk Kajian

Reka bentuk sesuatu penyelidikan adalah teknik dan kaedah tertentu untuk memperoleh maklumat yang diperlukan untuk menyelesaikan masalah. Khususnya, reka bentuk sesuatu penyelidikan membincangkan kaedah untuk mencapai sesuatu objektif penyelidikan. Reka bentuk kajian merupakan keseluruhan rangka projek penyelidikan yang menyatakan corak jenis kajian yang hendak dilaksanakan, jenis maklumat yang perlu dikumpul, punca sumber maklumat boleh didapati dan kaedah maklumat boleh diperolehi. Reka bentuk kajian ini dibuat dengan mengumpulkan maklumat atau data-data menggunakan *ability checklist* yang telah dibangunkan sendiri oleh pensyarah dalam bidang berkaitan berdasarkan kelayakan akademik dan kurikulum.

7.2 Populasi Dan Persampelan

Dalam kajian ini, pensyarah program Sistem Komputer dan Sokongan telah dipilih untuk dijadikan sampel. Populasi kajian adalah pensyarah daripada 18 buah kolej komuniti yang mengajar program Sistem Komputer dan Sokongan dan sampel kajian juga adalah pensyarah kolej komuniti dalam bidang yang sama. Beberapa penulis memberi panduan bahawa saiz sampel yang minimum adalah seramai 30 orang (Mohd. Najib Abd. Ghafar, 1999). Walau bagaimanapun saiz sampel yang lebih besar adalah lebih baik kerana mengurangkan ralat pensampelan. Oleh kerana instrumen (*ability checklist*) yang diterima adalah sebanyak 69 daripada 11 buah kolej komuniti, maka sampel bagi kajian ini adalah 69 orang pensyarah yang dipilih secara rawak dalam bidang yang dinyatakan.

7.3 Instrumen Penyelidikan

Instrumen penyelidikan yang digunakan dalam penyelidikan ini ialah *ability checklist* yang ditadbirkan kepada 69 orang pensyarah bidang teknologi maklumat di 11 buah kolej komuniti. Sebanyak 69 set *ability checklist* diedarkan kepada responden. *Ability checklist* ini dibangunkan oleh pensyarah pakar dalam bidang berkaitan berdasarkan kurikulum program kolej komuniti. Satu *ability checklist* yang sama digunakan untuk semua pensyarah bagi memastikan keseragaman dan ketulusan dalam jawapan yang diberikan. Keseragaman bermaksud semua responden memberi jawapan yang sama, tetapi jawapan itu diletakkan di ruang yang sama bagi membolehkan pemprosesan data melalui komputer. Ketulusan bermaksud jawapan yang diberikan adalah berdasarkan kemahiran yang dimiliki. Soalan itu juga dikemukakan mengikut urutan yang sama (Ahmad Mahdzan Ayob, 2005).

7.4 Kaedah Analisis Data

Kaedah analisis data bermula dengan menyediakan carta kebolehan (*ability chart*) menggunakan aplikasi *CUDBAS* untuk mendapatkan maklumat-maklumat yang berkaitan dengan kajian yang dijalankan. Sebelum memulakan analisis, senarai kebolehan (*ability checklist*) skop kerja pensyarah akan diedarkan kepada semua pensyarah program Sistem Komputer dan Sokongan. Melalui *ability chart* ini skop kerja akan ditapis terlebih dahulu bagi memastikan hasil *ability* yang diperolehi adalah tepat dan bersesuaian dengan bidang.

Data-data yang diperolehi akan dikumpul dan dianalisis dalam *ability map* yang mengambil kira umur dan juga pengalaman kerja. Analisis tersebut bertujuan untuk menentukan jurang setiap pensyarah melalui penggunaan formula purata kebolehan (*average ability*) dan sisihan piawai (*standard deviations*). Keputusan analisis akan dapat menentukan kaedah latihan dan menghasilkan perancangan latihan. Pengukuran *ability checklist* ini menggunakan skala Likert satu (1) hingga lima (5) iaitu:

1	<i>Unable to do independent /Don't Know anything / No Knowledge</i>
2	<i>Able to do but still need help / Little knowledge</i>
3	<i>Able to do by their own / have knowledge / Reliable</i>
4	<i>Fairly capable / Know a lot / Can guide but not creative</i>
5	<i>Capable to do completely and can instruct other / Sufficient knowledge / can improve (can teach/develop/advice etc)</i>

7.5 Prosedur Kajian

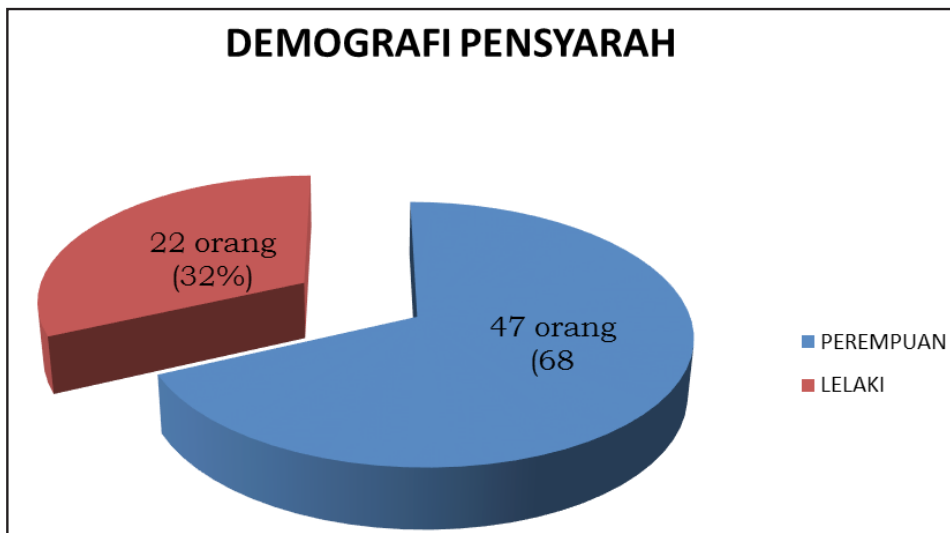
Prosedur kajian ialah langkah-langkah kajian yang perlu diambil oleh pengkaji untuk melaksanakan kajian dari awal hingga kajian berakhir. Ini termasuklah menyediakan cadangan penyelidikan, melaksanakan *ability checklist*, *ability map* dan menganalisis data serta menyediakan laporan akhir penyelidikan. Segala prosedurnya perlu diperjelaskan secara terperinci dan satu persatu. Untuk menjalankan kajian ini, prosedur-prosedur kajian adalah seperti berikut:

- i. Menyediakan kertas cadangan penyelidikan iaitu proposal.
- ii. Mengenal pasti masalah dan menyatakan objektif.
- iii. Mencadangkan kaedah kajian.
- iv. Menyediakan instrumen kajian (*ability checklist*).
- v. Memproses dan menganalisis data yang melibatkan pemprosesan maklumat daripada *ability checklist* yang diedarkan.
- vi. Menulis laporan akhir kajian.

8. Dapatan Kajian

Dapatan kajian ini memberi fokus terhadap huraian yang dibuat secara terperinci mengenai dapatan kajian. Data diperoleh melalui analisis *ability checklist* yang diedarkan kepada pensyarah yang terlibat. Seramai 69 orang pensyarah program Sistem Komputer dan Sokongan daripada 11 kolej komuniti terlibat dalam kajian ini. Data-data yang diperoleh dianalisis secara manual menggunakan kaedah CUDBAS.

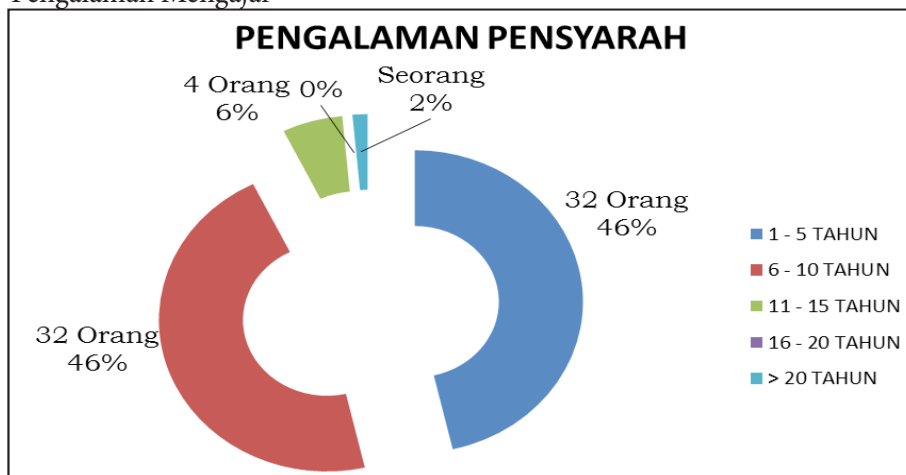
i.1 Profil Demografi Pensyarah

Carta 4.1. Jantina Pensyarah

Berdasarkan carta 4.1 di atas, didapati jumlah pensyarah wanita dalam program Sistem Komputer dan Sokongan lebih ramai berbanding pensyarah lelaki. Pensyarah wanita mewakili 68% manakala pensyarah lelaki hanya 32%.

i.2 Pengalaman Mengajar

Carta 4.2. Pengalaman mengajar

Carta 4.2 menunjukkan kebanyakan pensyarah mempunyai pengalaman mengajar antara setahun ke 5 tahun hingga ke 10 tahun iaitu 46% berbanding jumlah pensyarah yang mengajar melebihi 20 tahun iaitu 2%.

8.3 Ability Checklist Program Sistem Komputer dan Sokongan

Ability Checklist (senarai kebolehan) akan dikeluarkan oleh pensyarah berkaitan berdasarkan skop kerja yang dilaksanakan dan juga kurikulum yang digunakan terhadap program tersebut. *Ability checklist* ini diedarkan kepada pensyarah program Sistem Komputer dan Sokongan sebelum dan selepas proses latihan selesai. Ini bertujuan untuk memastikan kemahiran yang diberikan adalah kemahiran yang diperlukan oleh pensyarah tersebut. Terdapat 13 skop kerja (*duty*) yang berkaitan dengan program pengajian tetapi hanya 3 skop kerja yang mempunyai skor yang rendah iaitu pada *duty* nombor 4, 9 dan 13 seperti dalam Jadual 4.1.

Ability No	Importance	Ability	Evaluation Score				
4-1	A	CAN TROUBLESHOOT NETWORK EQUIPMENT	1	2	3	4	5
4-2	A	KNOW NETWORK TESTING EQUIPMENT	1	2	3	4	5
4-3	A	CAN INSTALL EQUIPEMENT RACK	1	2	3	4	5
4-4	A	CAN USED FIBER OPTIC HAND TOOLS	1	2	3	4	5
4-5	A	CAN IDENTIFY TYPES OF NETWORK EQUIPMENT	1	2	3	4	5
4-6	A	KNOW TYPES OF NETWORK EQUIPMENT	1	2	3	4	5
4-7	A	KNOW NETWORK EQUIPMENT FUNCTION	1	2	3	4	5
9-1	A	CAN CONFIGURE STATIC ROUTING	1	2	3	4	5
9-2	A	CAN SETUP ROUTING INFORMATION PROTOCOL (RIP)	1	2	3	4	5
9-3	A	CAN SETUP OPEN SHORTEST PATH FIRST (OSPF)	1	2	3	4	5
9-4	A	CAN SETUP BORDER GATEWAY PROTOCOL (BGP)	1	2	3	4	5
9-5	A	CAN SETUP ENHANCED INTERIOR GATEWAY ROUTING PRTOCOL (EIGRP)	1	2	3	4	5
9-6	B	KNOW ROUTING METHODS	1	2	3	4	5

Ability No	Importance	Ability	Evaluation Score				
13-1	A	CAN CONFIGURE WIRELESS EQUIPMENT	1	2	3	4	5
13-2	A	CAN IDENTIFY WIRELESS EQUIPMENT	1	2	3	4	5
13-3	A	CAN DESIGN WIRELESS LOCAL AREA NETWORK (WLAN)	1	2	3	4	5
13-4	A	CAN CONFIGURE WIRELESS SECURITY	1	2	3	4	5
13-5	A	CAN TROUBLESHOOT WIRELESS NETWORKS	1	2	3	4	5
13-6	B	CAN CONFIGURE MULTIPLE SERVICE SET IDENTIFIER (SSID)	1	2	3	4	5
13-7	B	CAN DIFFERENTIATE WIRELESS ANTENNAS	1	2	3	4	5
13-8	B	KNOW LOAD BALANCING CONCEPTS	1	2	3	4	5
13-9	C	CAN CONFIGURE WIRELESS ON MOBILE DEVICES	1	2	3	4	5

8.4 Peta Kebolehan (*Ability Map*) Program Pengajian Sistem Komputer dan Sokongan

1	Unable to do independent /Don't Know anything / No Knowledge
2	Able to do but still need help / Little knowledge
3	Able to do by their own / have knowledge / Reliable
4	Fairly capable / Know a lot / Can guide but not creative
5	Capable to do completely and can instruct other / Sufficient knowledge / can improve (can teach/develop/advice etc)

Ability map ini bertujuan untuk mengumpul semua maklumat kebolehan pensyarah program Sistem Komputer dan Sokongan mengikut aras kebolehan masing-masing. Selain itu, *ability checklist* digunakan untuk menentukan purata kebolehan dan sisihan piawai dengan pengukuran skala satu (1) hingga lima (5). Purata kebolehan membawa maksud purata kebolehan pensyarah dalam melaksanakan tugas-tugas yang diberikan manakala sisihan piawai pula menunjukkan perbezaan kebolehan dalam kalangan pensyarah kolej komuniti. Jika bacaan sisihan piawai melebihi satu (1) menunjukkan jurang kemahiran dalam kalangan pensyarah adalah besar dan berbeza. Jadual 4.2 dan 4.3 menunjukkan *ability map* program Sistem Komputer dan Sokongan.

Jadual 4.2. Ability Map bagi duty nombor 9 dan

Ability No	Importance	Ability	Mohd Rizal Bin Dollah	Norasyalza binti Abd Razak	Najdiah binti Aris	Raudhah Noora'arifiah binti Abu Bakar	Syilawati binti Zakarna	Siti Norsiah binti Ahmad
			37	29	33	33	36	30
			8	3	5	6	10	6
9-1	A	CAN CONFIGURE STATIC ROUTING	3	3	2	3	2	2
9-2	A	CAN SETUP ROUTING INFORMATION PROTOCOL (RIP)	3	2	3	3	2	1
9-3	A	CAN SETUP OPEN SHORTEST PATH FIRST (OSPF)	3	2	3	3	2	1
9-4	A	CAN SETUP BORDER GATEWAY PROTOCOL (BGP)	3	2	3	2	2	1
9-5	A	CAN SETUP ENHANCED INTERIOR GATEWAY ROUTING PROTOCOL (EIGRP)	3	2	4	3	2	1
9-6	B	KNOW ROUTING METHODS	3	2	3	2	2	4
13-1	A	CAN CONFIGURE WIRELESS EQUIPMENT	4	3	4	4	3	3
13-2	A	CAN IDENTIFY WIRELESS EQUIPMENT	4	3	3	3	3	3
13-3	A	CAN DESIGN WIRELESS LOCAL AREA NETWORK (WLAN)	4	3	3	3	3	3
13-4	A	CAN CONFIGURE WIRELESS SECURITY	4	3	3	3	1	1
13-5	A	CAN TROUBLESHOOT WIRELESS NETWORKS	4	4	3	3	1	1
13-6	B	CAN CONFIGURE MULTIPLE SERVICE SET IDENTIFIER (SSID)	4	3	3	3	1	1
13-7	B	CAN DIFFERENTIATE WIRELESS ANTENNAS	4	3	3	3	1	1
13-8	B	KNOW LOAD BALANCING CONCEPTS	4	2	2	2	1	1
13-9	C	CAN CONFIGURE WIRELESS ON MOBILE DEVICES	4	3	3	3	1	1

n 13 program Sistem Komputer dan Sokongan

Khairunnisa binti Hassan	Goh Eg Su	Wee Chiau Yen	Mohd Farid Ismail	Zurilawati binti Md. Zawawi	Nurul Huda binti Abdul Rashid	Nur Salehahi binti Saadon	Norzahirah	Norliana	Wan Fadhilah binti W. Abu Bakar	Noor Hayati	Average	Std. Deviation SD
29	33	37	35	33	36	32	32	36	32	35		
3	6	1	8	3	8	3	4	6	7	3		
1	3	1	3	3	2	3	4	1	2	1	2.17	1.17
1	3	1	2	5	2	4	4	1	4	1	2.67	1.51
1	2	1	2	3	2	4	1	1	4	1	2.17	1.47
1	2	1	2	3	2	4	1	1	1	1	1.67	1.21
1	3	1	2	2	2	4	1	1	4	1	2.17	1.47
1	3	1	2	3	2	4	3	1	3	1	2.33	1.21
2	3	4	3	3	2	3	5	3	2	4	3.17	1.17
2	3	4	3	4	2	3	5	3	2	4	3.17	1.17
2	3	4	3	3	2	3	5	2	2	4	3.00	1.26
1	3	3	3	3	2	3	5	2	1	4	2.83	1.47
1	3	3	3	3	2	4	5	1	1	4	2.83	1.72
1	3	1	3	4	2	3	5	1	1	4	2.67	1.63
1	1	3	2	3	2	4	4	1	1	2	2.33	1.37
1	1	1	2	2	1	3	1	1	1	3	1.67	1.03
1	1	2	3	2	2	3	5	2	1	4	2.83	1.47

Jadual 4.3. *Ability Map* untuk *Duty* no. 4

Ability No	Importance	Ability	Name	Mohd Farid Ismail
			Age	35
			Exp	8
4-1	A	CAN TROUBLESHOOT NETWORK EQUIPMENT		2
4-2	A	KNOW NETWORK TESTING EQUIPMENT		2
4-3	A	CAN INSTALL EQUIPEMENT RACK		2
4-4	A	CAN USED FIBER OPTIC HAND TOOLS		2
4-5	A	CAN IDENTIFY TYPES OF NETWORK EQUIPMENT		2
4-6	A	KNOW TYPES OF NETWORK EQUIPMENT		2
4-7	A	KNOW NETWORK EQUIPMENT FUNCTION		2

Program Sistem Komputer dan Sokongan

Nadia Zakaria	Hafizs Abdullah	Zuriana Zamberi	Abang Irwan	Mohd Asri Ngalm	Najmi Hawa	Norazia Abu Bakar	Zurilawati	Noorsafiah Sahak	Mohd Azrulnizam	Average	Std. Deviation SD
33	31	33	34	42	33	32	33	37	34		
3	5	3	5	5	4	4	3	3	5		
2	3	2	4	5	2	1	2	2	2	2.45	1.13
2	4	2	4	5	2	1	3	2	2	2.64	1.21
1	4	2	4	5	3	1	2	2	2	2.55	1.29
1	2	4	5	4	3	1	2	2	1	2.45	1.37
1	4	4	5	5	3	2	3	2	2	3.00	1.34
2	4	4	5	5	3	2	3	2	2	3.09	1.22
2	4	3	3	5	4	2	3	2	2	2.91	1.04

8.5 *Expected Level*

Expected level merupakan peringkat selepas semua pensyarah program Sistem Komputer dan Sokongan mengisi *ability checklist*. Pada peringkat ini pihak pengurusan akan membuat jangkaan sasaran kemahiran yang perlu ada dalam kalangan pensyarah kolej komuniti tanpa melihat kepada jumlah skor kemahiran pensyarah sedia ada. Penentuan jangkaan menggunakan skor 1–5 yang menunjukkan sasaran seperti berikut:

Skor penunjuk :

- i. Tidak boleh melakukan dengan sendiri/tidak tahu apa-apa/ tiada pengetahuan.
- ii. Boleh dilakukan tetapi masih memerlukan bantuan/sedikit pengetahuan.
- iii. Dapat melakukan dengan sendiri/mempunyai pengetahuan/ dipercayai.
- iv. Agak mampu/ Tahu banyak/ Boleh membimbing tetapi tidak kreatif.
- v. Mampu untuk melakukan sepenuhnya dan boleh mengajar orang lain/ pengetahuan yang mencukupi/ Boleh dipertingkatkan (boleh mengajar/ membangunkan/ nasihat dan lain-lain).

Jadual 4.4 merupakan jadual *Expected Level* pihak pengurusan yang terdapat dalam aplikasi CUDBAS.

Jadual 4.4. *Expected L*

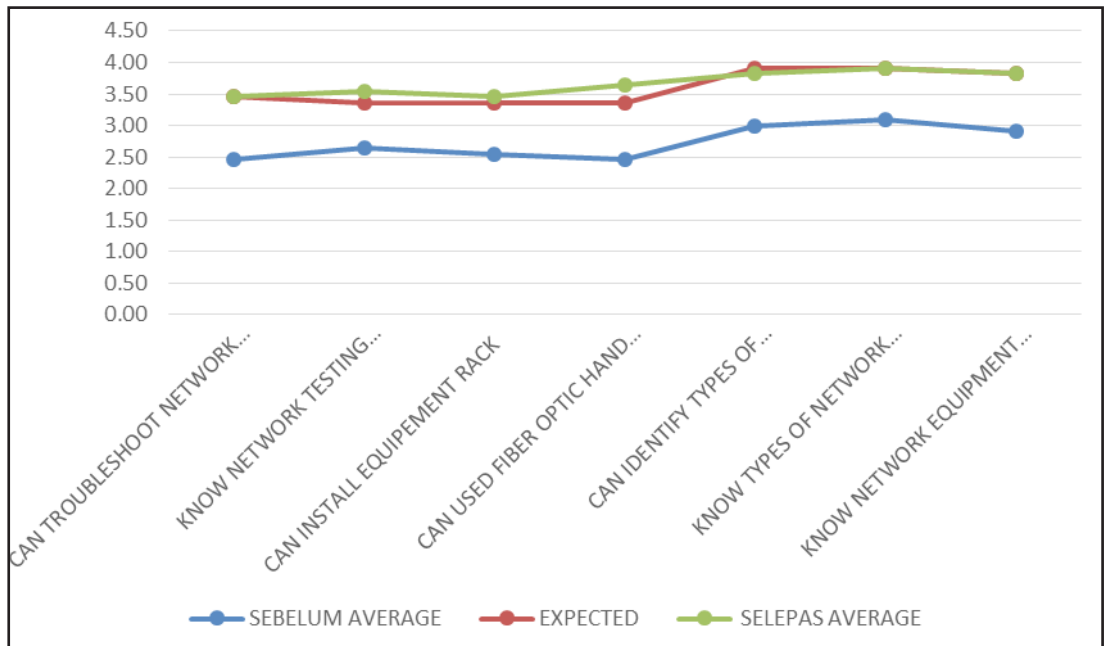
Ability No	Importance	Ability	Name	5	4	3	2	1	Mohd Farid Ismail	Nadia Zakaria	Hafizs Abdullah	Zuriana Zamberi	Abang Irwan	Mohd Asri Ngalm	Najmi Hawa	Norazia Abu Bakar	Zurilawati
									35	33	31	33	34	42	33	32	33
									8	3	5	3	5	4	4	3	
4-1	A	CAN TROUBLESHOOT NETWORK EQUIPMENT		2	1	8	0	0	2	2	3	2	4	5	2	1	2
4-2	A	KNOW NETWORK TESTING EQUIPMENT		3	1	7	0	0	2	2	4	2	4	5	2	1	3
4-3	A	CAN INSTALL EQUIPEMENT RACK		3	1	7	0	0	2	1	4	2	4	5	3	1	2
4-4	A	CAN USED FIBER OPTIC HAND TOOLS		3	1	7	0	0	2	1	2	4	5	4	3	1	2
4-5	A	CAN IDENTIFY TYPES OF NETWORK EQUIPMENT		4	2	5	0	0	2	1	4	4	5	5	3	2	3
4-6	A	KNOW TYPES OF NETWORK EQUIPMENT		4	2	5	0	0	2	2	4	4	5	5	3	2	3
4-7	A	KNOW NETWORK EQUIPMENT FUNCTION		3	3	5	0	0	2	2	4	3	3	5	4	2	3
9-1	A	CAN CONFIGURE STATIC ROUTING		1	2	3	0	0									
9-2	A	CAN SETUP ROUTING INFORMATION PROTOCOL (RIP)		3	1	3	0	0									
9-3	A	CAN SETUP OPEN SHORTEST PATH FIRST (OSPF)		1	2	3	0	0									
9-4	A	CAN SETUP BORDER GATEWAY PROTOCOL (BGP)		0	2	4	0	0									
9-5	A	CAN SETUP ENHANCED INTERIOR GATEWAY ROUTING PRTOCOL (EIGRP)		1	1	4	0	0									
9-6	B	KNOW ROUTING METHODS		1	4	1	0	0									
13-1	A	CAN CONFIGURE WIRELESS EQUIPMENT		3	6	2	0	0									
13-2	A	CAN IDENTIFY WIRELESS EQUIPMENT		1	8	2	0	0									
13-3	A	CAN DESIGN WIRELESS LOCAL AREA NETWORK (WLAN)		1	7	3	0	0									
13-4	A	CAN CONFIGURE WIRELESS SECURITY		0	7	4	0	0									
13-5	A	CAN TROUBLESHOOT WIRELESS NETWORKS		2	5	4	0	0									
13-6	B	CAN CONFIGURE MULTIPLE SERVICE SET IDENTIFIER (SSID)		0	6	5	0	0									
13-7	B	CAN DIFFERENTIATE WIRELESS ANTENNAS		1	4	6	0	0									
13-8	B	KNOW LOAD BALANCING CONCEPTS		0	1	10	0	0									
13-9	C	CAN CONFIGURE WIRELESS ON MOBILE DEVICES		0	5	6	0	0									

Level pihak pengurusan

Noorsafiah Sahak	Mohd Azrulnizam	Mohd Rizal	Siti Norsiah binti Ahmad	Zurilawati	Norzaherah	Wan Fadhlilah	noor hayati	Norsyaliza	Najdiah	Raudhah	Syilawati	Khairunnisa	Goh Eg Su	Wee Chiau Yen	Mohd Farid	Nurul Huda	Nur Salehah	Norliana	Average	Std. Deviation SD
37	34	37	30	33	32	32	35	29	33	33	36	29	33	37	35	36	32	36		
3	5	8	6	3	4	7	3	3	5	6	10	3	6	1	8	8	3	6		
2	2																		2.45	1.13
2	2																		2.64	1.21
2	2																		2.55	1.29
2	1																		2.45	1.37
2	2																		3.00	1.34
2	2																		3.09	1.22
2	2																		2.91	1.04
		3	2	3	4	2	1												2.50	1.05
		3	1	5	4	4	1												3.00	1.67
		3	1	3	1	4	1												2.17	1.33
		3	1	3	1	1	1												1.67	1.03
		3	1	2	1	4	1												2.00	1.26
		3	4	3	3	3	1												2.83	0.98
								3	4	4	3	2	3	4	3	2	3	3	3.09	0.70
								3	3	3	3	2	3	4	3	2	3	3	2.91	0.54
								3	3	3	3	2	3	4	3	2	3	2	2.82	0.60
								3	3	3	1	1	3	3	3	2	3	2	2.45	0.82
								4	3	3	1	1	3	3	3	2	4	1	2.55	1.13
								3	3	3	1	1	3	1	3	2	3	1	2.18	0.98
								3	3	3	1	1	1	3	2	2	4	1	2.18	1.08
								2	2	2	1	1	1	1	2	1	3	1	1.55	0.69
								3	3	3	1	1	1	2	3	2	3	2	2.18	0.87

8.6 Analisis Data Latihan

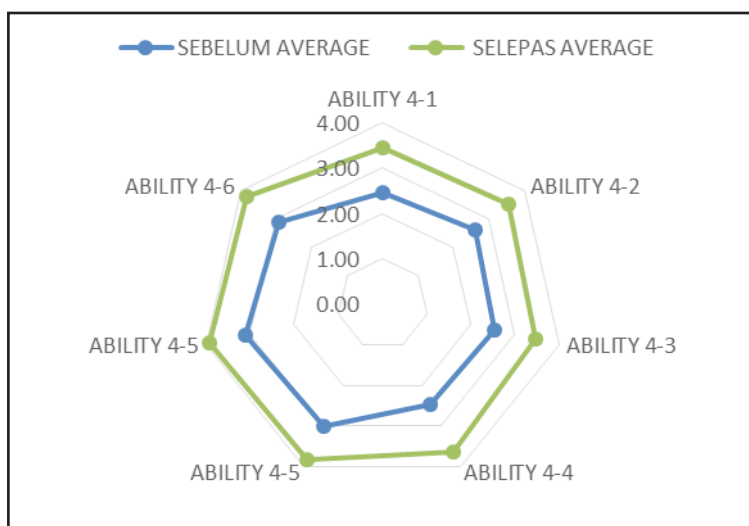
Carta 4.1 dan Jadual 4.6 menunjukkan perbandingan Purata Kebolehan (*ability average*) sebelum, jangkaan dan juga purata selepas latihan diberikan. Analisis melibatkan tiga perkara penting iaitu pengetahuan, kemahiran dan sikap.

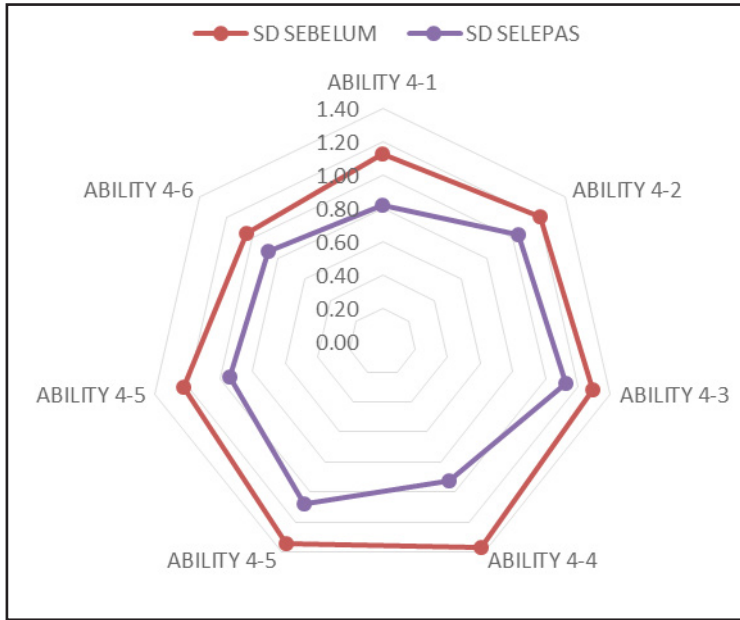
Carta 4.1. Purata sebelum, jangkaan dan selepas setiap pensyarah berbanding dengan jenis kebolehan (*ability*).

Jadual 4.6. Perbandingan purata sebelum, jangkaan dan selepas.

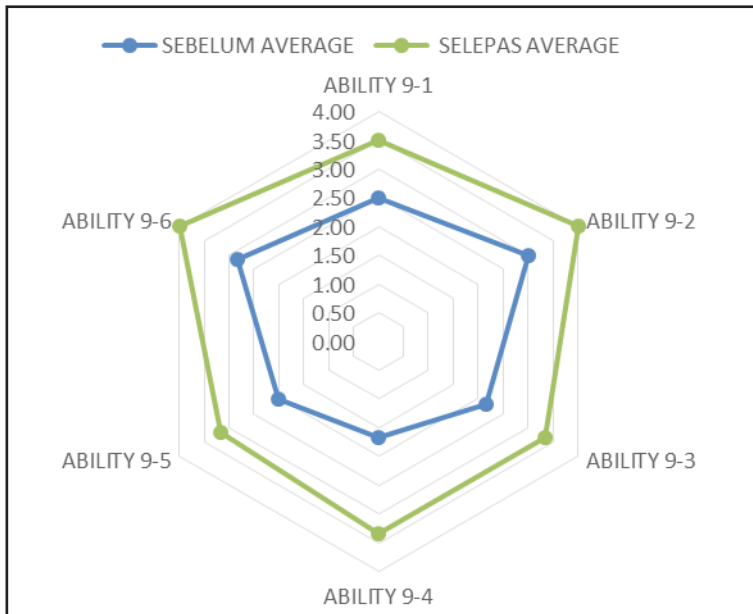
NO. ABILITY	ABILITY	SEBELUM		SELEPAS
		AVERAGE	EXPECTED	AVERAGE
4-1	CAN TROUBLESHOOT NETWORK EQUIPMENT	2.45	3.45	3.45
4-2	KNOW NETWORK TESTING EQUIPMENT	2.64	3.36	3.55
4-3	CAN INSTALL EQUIPEMENT RACK	2.55	3.36	3.45
4-4	CAN USED FIBER OPTIC HAND TOOLS	2.45	3.36	3.64
4-5	CAN IDENTIFY TYPES OF NETWORK EQUIPMENT	3.00	3.91	3.82
4-6	KNOW TYPES OF NETWORK EQUIPMENT	3.09	3.91	3.91
4-7	KNOW NETWORK EQUIPMENT FUNCTION	2.91	3.82	3.82

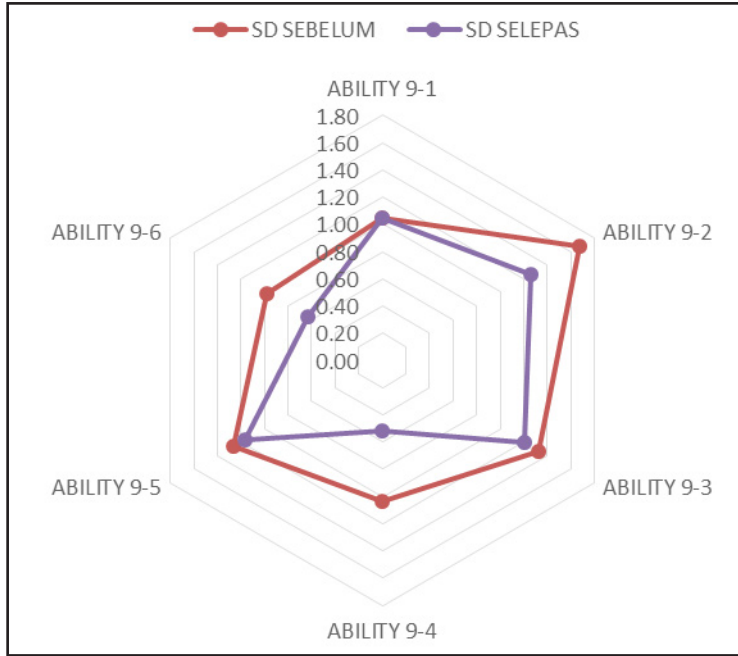
Carta 4.1. Perbandingan di antara purata kebolehan (*ability*) sebelum dan selepas bagi *duty* nombor 4.

Carta 4.2. Perbandingan sisihan piawai sebelum dan juga selepas *duty* nombor 4.

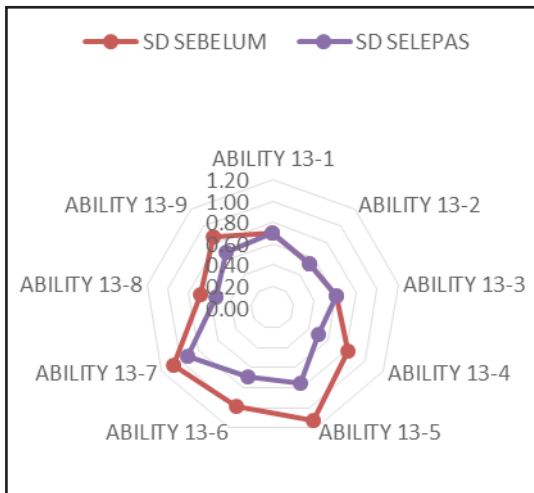

Carta 4.3. Perbandingan di antara purata kebolehan (*ability*) sebelum dan selepas bagi *duty* nombor 9.

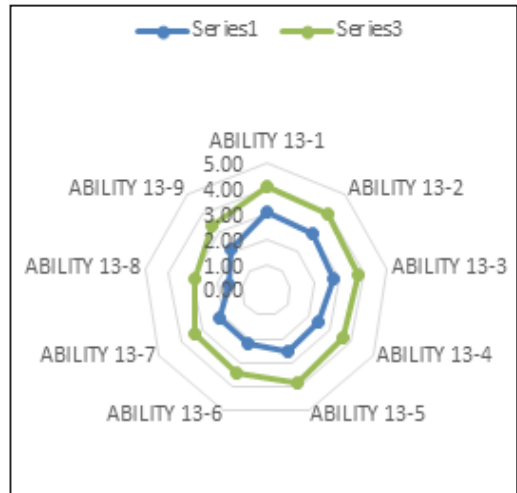

Carta 4.4. Perbandingan sisihan piawai sebelum dan juga selepas *duty* nombor 9.

Carta 4.5 dan 4.6 menunjukkan perbandingan sebelum dan selepas bagi purata serta sisihan piawai bagi *duty* nombor 13.

Carta 4.5

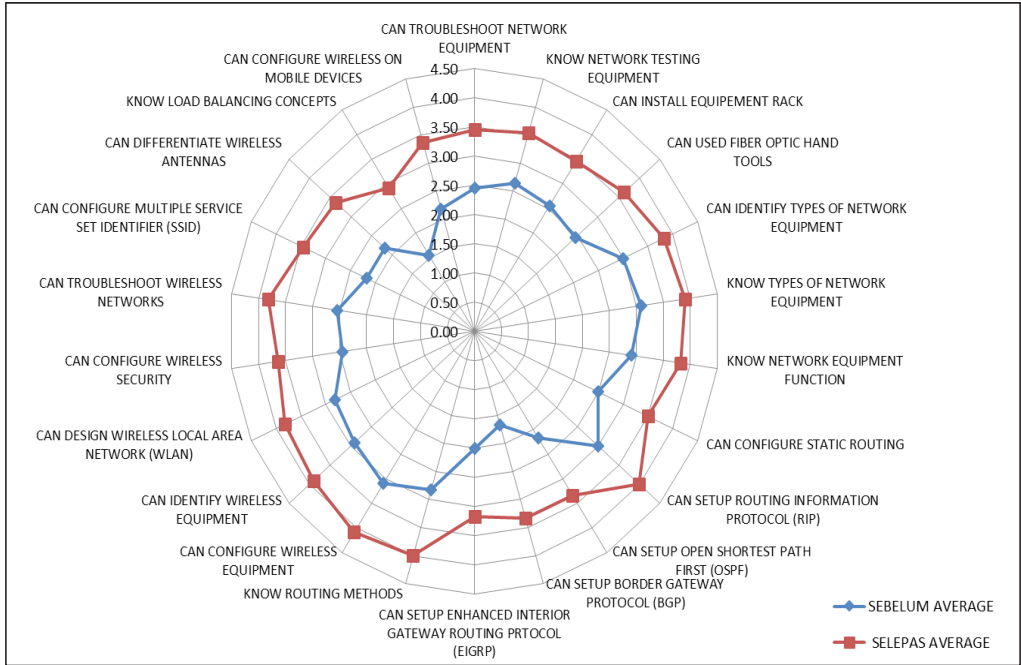
Carta 4.6

Jadual 4.7 menunjukkan kaedah yang digunakan untuk menutup jurang kemahiran pensyarah di kolej komuniti dengan menentukan latihan yang perlu bagi setiap pensyarah yang terlibat.

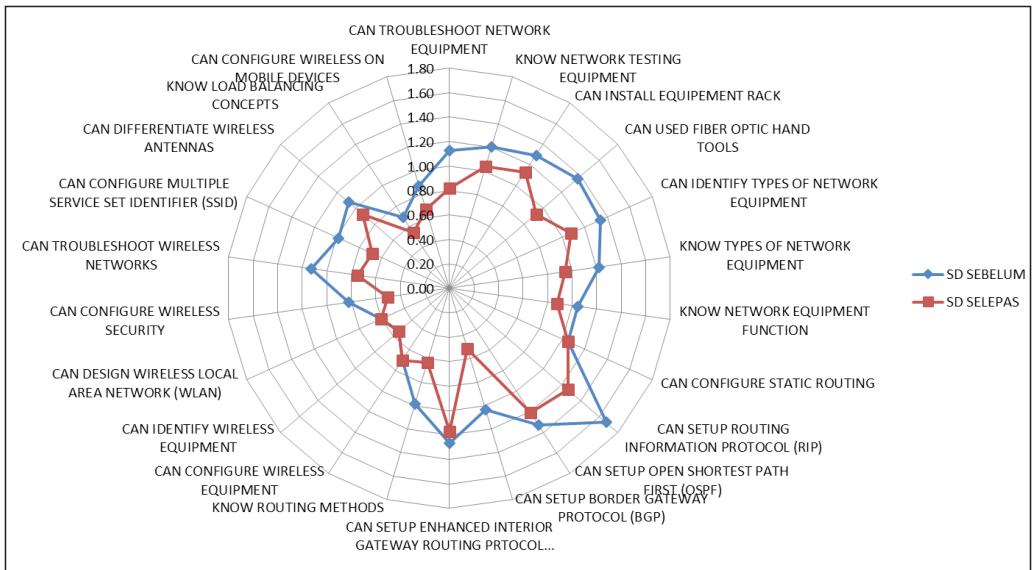
Jadual 4.7: Kaedah yang digunakan untuk menutup jurang kemahiran pensyarah di kolej komuniti

Ability No	Importance	5	4	3	2	1	OJT	OFF-JT	SJT	SD	Ability	Name															Average	Std. Deviation	SD			
												Age																				
												Exp																				
4-1	A	2	1	0	0	0	■				CAN TROUBLESHOOT NETWORK EQUIPMENT	2	2	3	2	4	5	2	1	2	2	2								2.45	1.13	
4-2	A	3	1	0	0	0	■				KNOW NETWORK TESTING EQUIPMENT	2	2	4	2	4	5	2	1	3	2	2									2.64	1.21
4-3	A	3	1	0	0	0	■				CAN INSTALL EQUIPMENT RACK	2	1	4	2	4	5	3	1	2	2	2									2.55	1.29
4-4	A	3	1	0	0	0	■				CAN USED FIBER OPTIC HAND TOOLS	2	1	2	4	5	4	3	1	2	2	1									2.45	1.37
4-5	A	4	2	0	0	0	■				CAN IDENTIFY TYPES OF NETWORK EQUIPMENT	2	1	4	4	5	5	3	2	3	2	2									3.00	1.34
4-6	A	4	2	0	0	0	■				KNOW TYPES OF NETWORK EQUIPMENT	2	2	4	4	5	5	3	2	3	2	2									3.09	1.22
4-7	A	3	3	0	0	0	■				KNOW NETWORK EQUIPMENT FUNCTION	2	2	4	3	3	5	4	2	3	2	2									2.91	1.04
9-1	A	1	2	3	0	0	■				CAN CONFIGURE STATIC ROUTING													3	2	3	4	2	1	2.60	1.14	
9-2	A	3	1	3	0	0	■				CAN SETUP ROUTING INFORMATION PROTOCOL (RIP)													3	1	5	4	4	1	3.40	1.52	
9-3	A	1	2	3	0	0	■				CAN SETUP OPEN SHORTEST PATH FIRST (OSPF)													3	1	3	1	4	1	2.40	1.34	
9-4	A	0	2	4	0	0	■				CAN SETUP BORDER GATEWAY PROTOCOL (BGP)													3	1	3	1	1	1	1.80	1.10	
9-5	A	1	1	4	0	0	■				CAN SETUP ENHANCED INTERIOR GATEWAY ROUTING PROTOCOL (EIGRP)													3	1	2	1	4	1	2.20	1.30	
9-6	B	1	4	1	0	0	■				KNOW ROUTING METHODS													3	4	3	3	3	1	2.60	0.89	
13-1	A	3	6	2	0	0	■				CAN CONFIGURE WIRELESS EQUIPMENT																			3.13	0.64	
13-2	A	1	8	2	0	0	■				CAN IDENTIFY WIRELESS EQUIPMENT																			2.88	0.35	
13-3	A	1	7	3	0	0	■				CAN DESIGN WIRELESS LOCAL AREA NETWORK (WLAN)																			2.75	0.46	
13-4	A	0	7	4	0	0	■				CAN CONFIGURE WIRELESS SECURITY																			2.75	0.46	
13-5	A	2	5	4	0	0	■				CAN TROUBLESHOOT WIRELESS NETWORKS																			2.88	0.99	
13-6	B	0	6	5	0	0	■				CAN CONFIGURE MULTIPLE SERVICE SET IDENTIFIER (SSID)																			2.63	0.74	
13-7	B	1	4	6	0	0	■				CAN DIFFERENTIATE WIRELESS ANTENNAS																			2.38	1.06	
13-8	B	0	1	10	0	0	■				KNOW LOAD BALANCING CONCEPTS																			1.75	0.71	
13-9	C	0	5	6	0	0	■				CAN CONFIGURE WIRELESS ON MOBILE DEVICES																			2.50	0.76	

Manakala bagi Carta 4.7 dan Carta 4.8 menunjukkan perbandingan keseluruhan purata *duty* 4, 9 dan 13. Terdapat perbezaan dan peningkatan terhadap tahap kebolehan pensyarah setelah menjalani latihan bagi semua *duty*.

Carta 4.7. Perbandingan purata sebelum dan selepas latihan

Carta 4.8. Perbandingan sisihan piawai sebelum dan selepas latihan.

9. Kesimpulan

Kajian ini adalah kaedah bagi mengenal pasti jurang kompetensi pensyarah kemahiran dengan kaedah yang sistematik supaya perancangan dan pelaksanaan latihan yang tepat dan berstruktur dikenal pasti dan dilaksanakan. CUDBAS adalah kaedah yang bersistematik serta kaedah analitikal yang boleh digunakan untuk menganalisis keperluan latihan, meningkatkan kerjaya dan boleh menentukan jenis kerja.

Pendekatan CUDBAS digunakan bagi mengenal pasti tahap kemahiran pensyarah, perbezaan jurang kompetensi pensyarah yang berpengalaman berbanding dengan pensyarah baharu dalam pengajaran dan pembelajaran yang melibatkan kemahiran. Jurang kompetensi yang tinggi di antara pensyarah-pensyarah boleh mengakibatkan perbezaan dalam menghasilkan kualiti pelajar.

Pendekatan CUDBAS dapat membantu pengurusan kolej komuniti mengenal pasti tahap kelayakan pensyarah baharu untuk mengajar atau menyampaikan kurikulum sesuatu program. Kaedah penyelesaian untuk menutup jurang tersebut akan ditentukan berdasarkan hasil analisis menggunakan pendekatan CUDBAS.

Hasil dapatan analisa boleh menentukan jenis kemahiran yang diperlukan oleh pensyarah. Di samping itu, dapatan dari keputusan data yang diperolehi boleh mengoptimalkan keperluan latihan dan menjimatkan peruntukan kewangan bagi melaksanakan latihan. CUDBAS juga dapat menentukan jenis latihan yang perlu dilakukan oleh pensyarah sama ada di peringkat kolej komuniti, di industri atau latihan dalaman dengan bantuan pensyarah yang lebih berpengalaman dan kompeten.

Pembangunan pensyarah berkemahiran tinggi akan menambah baik penyampaian program TVET, melahirkan graduan yang berkualiti tinggi seterusnya meningkatkan tahap kebolehpasaran.

Kaedah CUDBAS ini boleh diperluaskan lagi penggunaannya untuk pelbagai skop kerja di kolej komuniti. Ia boleh digunakan untuk meningkatkan prestasi kerja dalam melaksanakan urusan pentadbiran oleh Ketua Jabatan Kejuruteraan dan Kemahiran (KJKK), Ketua Jabatan Pembelajaran Sepanjang Hayat (KJPSH), Pegawai Pengambilan, Pegawai Peperiksaan, Ketua Program dan Ketua Unit.

Rujukan

- Ahmad Mahdzan Ayob. (2005). *Kaedah Penyelidikan Sosio Ekonomi*. Edisi Ketiga. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka. ISBN 983-62-8031-6.
- Harris, R. et al. (1995). *Competency-based Education and Training: between a rock and a whirlpool*. Melbourne (Macmillan Education Australia).
- Finch & Crunkilton. (1999). *Curriculum Development in Vocational and Technical Education. Planning, Content, and Implementation*. Fifth Edition. Virginia Polytechnic Institute and State University: Allyn and Bacon Publisher.
- Mahadi Bin Hassan. (2006). *Kajian Kompetensi Pensyarah di Dalam Pengajaran Dan Pembelajaran (P&P) : Satu Kajian di KUTKM*. Pusat Perkhidmatan Akademik. Kolej Universiti Teknikal Kebangsaan Malaysia.
- Mohd Majid Konting. (2005). *Kaedah Penyelidikan Pendidikan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd Najib Abdul Ghafar. (1999). *Penyelidikan Pendidikan*. Universiti Teknologi Malaysia.
- Nasariah Mansor, Nafisah Mahmud & Faizah Ahmad. (2002). *Aplikasi TM Dalam Pembelajaran Penulisan Ilmiah: Tinjauan Dari Aspek Kemahiran Dan Persepsi Pelajar*. Universiti Utara Malaysia.
- NCTVET. (2006). *Assessment in Competency Based Education. Prepared for the Organization of American State (OAS) Hemispheric Project on School Management and Education Certification For Training and Accreditation of Labor and Key Competencies in Secondary Education*. Jamaica. USA.
- Norton R. E. (1997). *Dacum Handbook*. Center on Education and Training for Employment. Ohio. College of Education: Ohio State University.
- “Vocational Ability” Dr. Kazuo Mori Laboratory of Skill Technology Education, Japan 2005.
- Pusat Latihan dan Kemahiran Lanjutan (2015). *Pengenalan CUDBAS*. Diakses daripada <http://www.ciastr.gov.my/v4/index.php>

PENILAIAN BERASASKAN HASIL (OBA): KEFAHAMAN DAN KESEDIAAN PENSYARAH KOLEJ KOMUNITI DI KELANTAN DALAM PELAKSANAAN PENILAIAN PELAJAR

Nurul Halissa Binti Hassan
Kolej Komuniti Jeli
halissa@kkkjeli.edu.my

Abstrak

Kajian ini dilakukan bagi mengkaji tahap kefahaman dan kesediaan pensyarah kolej komuniti di Kelantan terhadap Penilaian Berasaskan Hasil (*Outcome Based Assessment*, OBA) dalam proses penilaian pelajar. Sampel kajian dipilih secara rawak melibatkan 29 orang pensyarah daripada Kolej Komuniti Jeli, Kolej Komuniti Pasir Mas dan Kolej Komuniti Kok Lanas. Data-data dikumpul menggunakan instrumen soal selidik dan dianalisis menggunakan perisian *Statistical Package for the Social Science* (SPSS). Secara keseluruhan, hasil kajian menunjukkan tahap kefahaman pensyarah kolej komuniti di Kelantan terhadap OBA adalah tinggi dengan nilai min 3.88 berbanding tahap kesediaan mereka dengan nilai min 3.81. Di akhir kajian, penyelidik mengemukakan beberapa cadangan untuk diberi perhatian oleh pihak pengurusan, pensyarah, pelajar dan pihak berkepentingan yang lain mengenai isu yang dikaji.

Kata Kunci: *OBA, Penilaian pelajar*

1. Pengenalan

Visi Pendidikan di Malaysia adalah untuk memupuk dan membentuk graduan yang holistik, berciri keusahawanan dan seimbang, sejajar dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan. Visi ini merupakan asas kepada Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2015-2025 (Pendidikan Tinggi) atau PPPM(PT). Pelan ini telah dirangka berlandaskan lima (5) aspirasi iaitu akses, kualiti, ekuiti, perpaduan dan kecekapan. Bagi aspirasi kualiti, ia merangkumi tiga (3) aspek iaitu kualiti graduan, kualiti institusi dan kualiti keseluruhan sistem.

Dalam ucapan perutusan tahun baharu 2016 yang disampaikan oleh Ketua Pengarah Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti, YBhg. Dato' Amir bin Md Noor, beliau menegaskan kepentingan akreditasi untuk memastikan kualiti program pengajian di kolej komuniti menepati standard Agensi Kelayakan Malaysia (*Malaysian Qualifications Agency, MQA*). MQA bersama-sama dengan Kerangka Kelayakan Malaysia (*Malaysian Qualifications Framework, MQF*) telah menggariskan sembilan (9) bidang jaminan kualiti di Malaysia (lihat Rajah 1).

Bidang 1 Visi, Misi, Matlamat Pendidikan dan Hasil Pembelajaran	Bidang 2 Reka Bentuk dan Penyampaian Kurikulum	Bidang 3 Penilaian Pelajar
Bidang 4 Pemilihan dan Khidmat Sokongan Pelajar	Bidang 5 Staf Akademik	Bidang 6 Sumber Pendidikan
Bidang 7 Pemantauan dan Semakan Program	Bidang 8 Kepimpinan, Governan dan Pentadbiran	Bidang 9 Penambahbaikan Kualiti Berterusan

Rajah 1. Sembilan Bidang Jaminan Kualiti di Malaysia

Sumber: Agensi Kelayakan Malaysia (MQA, 2013)

Penilaian Pelajar (Bidang 3) merupakan satu aspek yang cukup penting kerana ia mampu mendorong pembelajaran sekiranya ia dirancang, dijalankan serta dilaporkan dengan sewajarnya. Ia penting untuk mengukur pencapaian hasil pembelajaran. Penilaian pelajar juga penting kerana ia merupakan asas penganugerahan kelayakan. Justeru, kaedah penilaian pelajar perlulah jelas, konsisten, berkesan dan dipercayai. Kaedah penilaian yang diguna pakai mestilah mampu memperlihatkan secara jelas, bukti pencapaian hasil pembelajaran (Agensi Kelayakan Malaysia, 2013).

Pelaksanaan OBA tidak boleh dipisahkan dengan konsep Pendidikan Berasaskan Hasil (*Outcome Based Education, OBE*). Selaras dengan perkembangan pendidikan kini yang memberi penekanan terhadap OBE, maka aktiviti pembelajaran dan penilaian haruslah seiring. Apabila aktiviti pembelajaran diperkaya dengan aktiviti praktikal dan pendedahan kepada situasi sebenar maka penilaian juga seharusnya tidak terhad kepada teori dan dalam dewan peperiksaan sahaja.

Kod Amalan Akreditasi Program (*Code of Practice for Programme Accreditation, COPPA*) dan Kod Amalan Audit Institusi (*Code of Practice for Institutional Audit, COPIA*) yang dikeluarkan oleh Agensi Kelayakan Malaysia, MQA (2013) menekankan tentang perlunya Pemberi Pengajian Tinggi (PPT) menyediakan proses penilaian yang baik.

Dalam pelaksanaan OBA, kaedah penilaian hendaklah dibina sejajar dengan pencapaian Hasil Pembelajaran (*Learning Outcomes, LO*). Menurut Abdul Wahab (2011), LO yang dirangka perlu berpandukan konsep SMART (*Specific, Measurable, Achievable, Realistic and Timely*). OBA melibatkan pemilihan tugas atau instrumen penilaian yang akan menyokong pelajar dalam kemajuan pembelajaran, dan akan mengesahkan pencapaian LO di akhir pembelajaran mereka (MQA, 2013).

2. Latar Belakang Masalah

Dalam usaha memartabatkan kolej komuniti sebagai sebuah institusi Pendidikan dan Latihan Teknikal dan Vokasional (TVET) yang disegani dan dihormati, tenaga pengajar diseru oleh Menteri Pendidikan agar meningkatkan kualiti pendidikan (Kementerian Pendidikan Tinggi, 2016).

Memandangkan penilaian merupakan aspek yang penting dalam proses pembelajaran dan pengajaran, kaedah penilaian atau penunjuk hasil pembelajaran yang digunakan perlulah dibina sejajar dengan amalan terkini.

Para pensyarah perlu berupaya menyediakan proses penilaian yang berkesan bagi memastikan graduan yang dihasilkan oleh kolej komuniti adalah berkualiti dan relevan dengan kehendak industri.

OBA adalah kaedah yang agak baharu untuk menilai proses pembelajaran pelajar. Menurut Maria (2006), isu kefahaman dalam kalangan pendidik berkaitan OBA adalah satu masalah yang perlu diberi perhatian. Hal ini berlaku disebabkan mereka tidak jelas dengan garis panduan yang disediakan, selain sumber rujukan yang terhad. Isu sikap terhadap perubahan dalam sistem pendidikan juga memainkan peranan penting kerana kebanyakan pendidik keliru dengan pelbagai program yang diperkenalkan dalam masa yang singkat.

Menurut Muhyiddin (2009), sistem pendidikan di Malaysia sentiasa melalui proses transformasi dan pembaharuan dari semasa ke semasa seiring dengan peredaran zaman. Menurutnyanya lagi, keupayaan untuk melakukan transformasi dan perubahan dalam sistem pendidikan, di samping mengekalkan matlamat asal untuk melahirkan insan yang baik, merupakan prasyarat utama kepada kejayaan rakyat.

Govender (2003) menyatakan bahawa pemahaman mengenai apa yang dimaksudkan dengan OBE adalah penting dalam menentukan kejayaan pelaksanaan OBA. Walau bagaimanapun, proses pemahaman dan pelaksanaan kedua-duanya menuntut masa dan usaha daripada pelbagai pihak terutamanya pihak pengurusan akademik, pensyarah dan semua pelajar untuk memastikan ia mampu direalisasikan dengan jayanya.

3. Penyataan Masalah

Prosedur penilaian yang berasaskan hasil memerlukan pensyarah berganjak dari kaedah penilaian tradisional yang banyak memberi tumpuan terhadap skop pengetahuan semata-mata. Cabaran pelaksanaan konsep OBA adalah untuk memastikan warga pendidik benar-benar memahami dan dapat mengaplikasikan pelbagai teknik penilaian seperti yang terkandung dalam garis panduan yang telah disediakan.

Segers (2003), menjelaskan keadaan yang kritikal di peringkat pendidikan tinggi. Kebanyakan pendidik tidak menerima latihan pedagogi yang sistematik dan sebahagian besar dari mereka telah meninggalkan zaman pendidikan tinggi sebelum sistem OBA diperkenalkan menyebabkan mereka tidak pernah didedahkan dengan bentuk penilaian ini.

Walaupun MQA telah membangunkan garis panduan berkaitan penilaian pelajar, persoalan berkaitan latihan yang mencukupi, susulan selepas latihan dan jaminan kualiti yang berkesan masih perlu diberi perhatian.

4. Persoalan Kajian

Dalam usaha untuk mendapatkan maklumat yang berkaitan, soalan-soalan kritikal seperti berikut akan membimbing objektif kajian dan keseluruhan proses penyelidikan :

- i. Adakah warga pendidik memahami pelaksanaan penilaian pelajar mengikut garis panduan MQA?
- ii. Adakah pendidik terlatih dalam pelaksanaan OBA?
- iii. Adakah pendidik boleh memilih kaedah, alat dan teknik yang sesuai untuk proses penilaian?
- iv. Adakah pendidik dapat mentadbir, menskor dan mentafsir keputusan pelajar?
- v. Adakah pendidik mampu merekod dan melaporkan perkembangan pelajar?
- vi. Adakah struktur penilaian berfungsi dan berkesan?

4. Objektif Kajian

Tujuan kajian ini dijalankan adalah untuk:

- i. Menilai tahap kefahaman pensyarah kolej komuniti di Kelantan mengenai pendekatan OBA dalam proses penilaian pelajar.
- ii. Mengkaji tahap kesediaan pensyarah kolej komuniti di Kelantan mengenai pendekatan OBA dalam proses penilaian pelajar.

5. Kepentingan Kajian

Kajian yang dilakukan diharap dapat memberi input dan membantu pihak pengurusan kolej komuniti dalam merancang pelan tindakan bagi mempertingkatkan kualiti penilaian sejajar dengan keperluan MQA dan seterusnya memastikan para pensyarah sentiasa peka dan responsif dengan tuntutan semasa.

6. Kajian Literatur

Penilaian Berasaskan Hasil (OBA) merupakan satu terminologi yang agak baharu dalam kalangan pensyarah kolej komuniti di Kelantan. Menurut Maria (2006), OBA adalah proses pengumpulan maklumat yang sah dan boleh dipercayai mengenai prestasi pelajar, yang dilakukan secara berterusan dengan berpandukan kriteria yang jelas, menggunakan pelbagai kaedah, teknik dan konteks, serta merekodkan penemuan dan melaporkan dengan memberi maklum balas yang positif dan bermotivasi kepada pelajar, ibu bapa dan pihak berkepentingan yang lain.

Pelaksanaan konsep OBA dalam penilaian pelajar telah mengundang pelbagai reaksi dan maklum balas daripada ramai pihak. Govender (2003) mendakwa warga pendidik umumnya mempunyai pemahaman yang cetek berkaitan proses penilaian dan kebanyakan dari mereka memerlukan panduan peringkat demi peringkat bagi tujuan ini. Mereka mengalami masalah kerana tidak pasti tentang bagaimana untuk melaksanakan proses penilaian. Menurutnyalah, keberkesanan penilaian bergantung kepada pendidik yang mempunyai kefahaman yang tinggi tentang penilaian dan dapat mengaplikasikan pelbagai teknik penilaian seperti yang terkandung dalam garis panduan.

Menurut Mohd Fadel (2012), perubahan daripada teknik pengajaran dan penilaian konvensional kepada satu sistem baharu bukanlah satu perkara yang mudah untuk dilakukan kerana kebanyakan pendidik telah selesa dengan kaedah sedia ada. Menurutnyalah, perubahan dari segi prinsip yang telah lama diguna pakai merupakan cabaran berskala besar yang harus

dihadapi. Antara cabarannya adalah untuk memastikan semua pendidik menerima, memahami dan mengguna pakai konsep baharu ini dengan hati yang terbuka.

Govender (2003) menyatakan bahawa sesetengah pendidik walau bagaimanapun gagal untuk memahami bahawa Penilaian Berasaskan Hasil adalah satu proses yang mesti dipatuhi untuk memastikan proses penilaian berjaya dan mudah difahami.

Walaupun pihak MQA telah membangunkan garis panduan, polisi dan dokumen berkaitan penilaian pelajar, persoalan mengenai latihan yang mencukupi, susulan selepas latihan dan struktur penilaian yang berfungsi dan berkualiti masih perlu diberi perhatian. Maria (2006) telah menyenaraikan cabaran dan isu dalam pelaksanaan OBA. Antaranya ialah warga pendidik tidak cukup terlatih untuk menggunakan pendekatan ini dalam proses penilaian pelajar. Menurutnya, kandungan latihan biasanya hanya menjurus kepada teori dan tidak menyentuh kemahiran yang akan digunakan di dalam kelas. Selain itu, tempoh latihan yang singkat turut memberi impak ke atas pelaksanaan OBA. Beliau juga telah membincangkan berkenaan program sokongan dan susulan yang tidak dilaksanakan untuk memastikan pendidik benar-benar mampu melaksanakan konsep OBA dalam penilaian pelajar. Mereka ditinggalkan dengan teori yang telah dipelajari dan tanggungjawab untuk memilih kaedah dan teknik yang sesuai untuk proses penilaian selain perlu mentadbir, menskor dan mentafsir keputusan pelajar berdasarkan garis panduan yang disediakan. Keseragaman dalam menterjemah dan memahami polisi juga merupakan satu lagi kebimbangan kerana menurut beliau, polisi yang dimanipulasi akan menyebabkan kekeliruan dalam kalangan pelajar dan memberi kesan yang buruk kepada penilaian formatif dan sumatif.

Parker (2002) menyatakan bahawa satu lagi cabaran yang perlu dihadapi ialah berkenaan pelepasan bajet untuk memastikan semua pendidik dilatih menjadi penilai yang kompetan. Proses memperkasa pendidik supaya mampu melaksanakan proses penilaian dengan berkualiti dan sejajar dengan amalan terkini adalah satu proses yang berterusan.

Pemahaman terhadap konsep OBA dan pelaksanaannya adalah dua perkara berbeza yang perlu dikuasai oleh semua pendidik. Bagi memastikan graduan yang dihasilkan oleh kolej komuniti adalah berkualiti dan relevan dengan kehendak industri, para pensyarah perlu berupaya menyediakan proses penilaian yang berkesan. Walaupun pelbagai cabaran dan isu berkaitan konsep ini telah diketengahkan, namun ia bukan sesuatu yang mustahil dicapai dan perlu dilakukan bagi memastikan graduan yang dihasilkan kelak mencapai tahap prestasi atau kecekapan yang ditetapkan.

7. Metodologi Kajian

Kajian ini adalah berbentuk kuantitatif yang bertujuan untuk mengkaji tahap kefahaman dan kesediaan pensyarah kolej komuniti di Kelantan dalam melaksanakan penilaian pelajar menggunakan pendekatan OBA. Data yang diperolehi dikategorikan sebagai jenis kuantitatif kerana analisis data adalah menggunakan kekerapan dan peratusan serta analisis skor min.

7.1 Populasi dan Sampel Kajian

Populasi kajian ini adalah terdiri daripada 36 pensyarah daripada tiga kolej komuniti di Kelantan iaitu Kolej Komuniti Jeli, Kolej Komuniti Pasir Mas dan Kolej Komuniti Kok Lanas. Kolej komuniti dalam negeri Kelantan dipilih sebagai populasi kajian kerana lokasinya yang berdekatan antara satu sama lain dan belum terdapat kajian seumpamanya dilakukan di sini sebelum ini. Kajian ini telah dilaksanakan pada awal semester Mac 2016. Penentuan saiz sampel dibuat berdasarkan Jadual Krejcie dan Morgan (1970). Menurut mereka, nilai minimum sampel bagi populasi $N=30$ ialah seramai 28 orang. Dalam kajian ini, penyelidik telah menggunakan seramai 29 orang responden. Walaupun ini adalah satu kumpulan yang agak kecil, penyelidik percaya bahawa maklumat yang sah dan mencukupi dapat dikumpulkan kerana kesemua responden terlibat dan terdedah secara langsung dengan isu-isu berkaitan penilaian. Pemilihan sampel dibuat dengan menggunakan kaedah persampelan rawak mudah kerana ia membolehkan semua pensyarah mendapat peluang yang sama untuk menjawab soalan kajian. Kenyataan ini turut disokong oleh Marinah (2013) yang menyatakan bahawa di dalam kaedah sampel rawak mudah, setiap orang mempunyai peluang untuk dipilih.

7.2 Instrumen Kajian

Borang soal selidik telah digunakan sebagai instrumen kajian kerana ia mudah ditadbir. Selain itu, data yang diperolehi mudah untuk diproses dan dianalisis. Soal selidik yang digunakan dalam kajian ini adalah berdasarkan dapatan dari kajian lepas yang pernah dilakukan oleh Hartyni (2012) dengan sedikit pengubahsuaian. Sebelum borang soal selidik diedarkan, satu kajian rintis telah dilaksanakan. Menurut Juhazren dan Madihah (2010), kajian rintis bertujuan menentukan kesahan dan kebolehpercayaan instrumen kajian. Kajian rintis telah dilaksanakan ke atas lima (5) orang pensyarah untuk menilai kebolehpercayaan item-item soalan. Hasil dapatan menunjukkan nilai kebolehpercayaan item-item soalan bagi kajian ini ialah 0.76. Menurut Sekaran (2006), nilai kebolehpercayaan antara 0.60 hingga 0.80 adalah diterima manakala nilai Alfa yang melebihi 0.80 adalah dianggap baik. Borang soal selidik yang telah dilakukan kajian rintis kemudiannya diedarkan kepada sampel kajian. Borang soal selidik yang digunakan dalam kajian ini mengandungi dua bahagian:

a. Bahagian A: Latar Belakang Responden

Bahagian ini memerlukan responden menjawab soalan berkaitan jantina, umur, kolej komuniti, gred jawatan dan tempoh berkhidmat dengan kolej komuniti Kementerian Pendidikan Tinggi.

a. Bahagian B: Objektif Kajian

Bahagian ini mengandungi sembilan (9) soalan berkenaan kefahaman pensyarah terhadap OBA dan lapan (8) soalan berkenaan kesediaan pensyarah kolej komuniti di Kelantan untuk melaksanakan pendekatan OBA dalam proses penilaian pelajar. Penyelidik telah menyediakan cadangan jawapan kepada soalan-soalan yang diberi berdasarkan skala Likert 5 mata (1= sangat tidak setuju, 2= tidak setuju, 3= tidak pasti, 4= setuju dan 5= sangat setuju).

b. Kaedah dan Analisis Data

Bahagian A borang soal selidik kajian ini menggunakan skala nominal dan skala sela untuk mengukur jawapan responden kerana soalnya lebih berbentuk umum. Data-data yang diperoleh dalam bahagian ini dianalisis dengan menggunakan kaedah statistik mudah iaitu menggunakan bentuk kekerapan dan peratusan.

Bahagian B pula digunakan untuk menjawab dua objektif kajian ini dan akan dianalisis menggunakan skor min. Bahagian ini akan dianalisis menggunakan perisian *Statistical Package for the Social Science* (SPSS). Skala interpretasi yang digunakan bagi skor min dalam kajian ini adalah berpandukan kepada Jadual 1.

Jadual 1. Penentuan tahap skor min

Skor Min	Tahap
1.00 – 2.33	Rendah
2.34 – 3.67	Sederhana
3.68 – 5.00	Tinggi

Sumber: Jawatankuasa Pembangunan Diri Pelajar UTM (1999/2000), dalam kajian Siti Razinah bt. Elias (2005). *Pelaksanaan Kurikulum Baru Sekolah Agama*.

8. Keputusan Kajian

Bahagian ini membincangkan tentang hasil analisis kajian yang diperolehi daripada borang soal selidik. Proses analisis data dan keputusan yang dibuat adalah berdasarkan skop kajian yang dirancang. Analisis ini dibahagikan kepada dua bahagian iaitu bahagian A dan bahagian B.

Bahagian A merupakan latar belakang responden dan bahagian B menjawab kepada objektif kajian.

8.1 Analisis Bahagian A : Latar Belakang Responden

Soalan 1: Jantina

Hasil analisis yang dilakukan mendapati seramai 24 orang (83%) pensyarah perempuan dan 5 orang (17%) pensyarah lelaki telah menjadi responden kajian ini.

Jadual 2. Bilangan responden mengikut jantina

Jantina	Bilangan	Peratus (%)
Perempuan	24	83
Lelaki	5	17
Jumlah	29	100

Soalan 2: Umur

Hasil analisis mendapati majoriti responden terdiri daripada lingkungan umur 31 – 35 tahun (38%).

Jadual 3. Bilangan responden mengikut umur

Umur	Bilangan	Peratus (%)
≤ 25	0	0
26-30	9	31
31-35	11	38
36-40	7	24
41-45	2	7
≥ 46	0	0
Jumlah	29	100

Soalan 3: Kolej Komuniti

Seramai 29 responden telah mengembalikan borang soal selidik. Majoriti responden ialah pensyarah daripada Kolej Komuniti Jeli iaitu seramai 17 orang.

Jadual 4. Bilangan responden mengikut kolej komuniti

Kolej Komuniti (KK)	Bilangan	Peratus (%)
KK Jeli	17	58.6
KK Pasir Mas	5	17.2
KK Kok Lanas	7	24.1
Jumlah	29	100.0

Soalan 4: Gred Jawatan

Jadual 5. Bilangan responden mengikut gred jawatan

Gred Jawatan	Bilangan	Peratus (%)
DH29	5	17.2
DH32	0	0.0
DH41	9	31.0
DH44	14	48.3
DH48	1	3.5
DH52	0	0.0
Jumlah	29	100.0

Gred jawatan merupakan salah satu faktor demografi yang dikaji. Hasil kajian menunjukkan majoriti responden merupakan pensyarah gred DH44 (48%) yang menjalankan tugas pembelajaran dan pengajaran.

Soalan 5: Tempoh Berkhidmat

Jadual 6 di atas menunjukkan majoriti responden berkhidmat di kolej komuniti antara 5 hingga 10 tahun iaitu seramai 18 orang atau (62%).

Jadual 6. Bilangan responden mengikut tempoh berkhidmat

Tempoh	Bilangan	Peratus (%)
< 5 tahun	7	24.1
5-10 tahun	18	62.1
> 10 tahun	4	13.8
Jumlah	29	100.0

8.2 Analisis Bahagian B

Data hasil kajian pada Bahagian B telah dianalisis untuk menentukan skor min berdasarkan skala yang telah dikelaskan dan dibincangkan dalam kaedah dan analisis data.

Tahap Kefahaman

Bahagian ini membincangkan dapatan item soal selidik bagi mencapai objektif pertama kajian. Hasil dari analisis yang dijalankan menunjukkan tahap kefahaman para pensyarah kolej komuniti di Kelantan terhadap OBA adalah tinggi.

Jadual 7. Nilai min tahap kefahaman pensyarah terhadap OBA dalam penilaian pelajar

Item	Soalan	Min	Tahap
1.	Saya tahu apa yang dimaksudkan dengan OBA.	3.59	Sederhana
2.	Saya memahami konsep pelaksanaan penilaian pelajar berasaskan OBA.	3.41	Sederhana
3.	Saya sedar bahawa saya perlu melaksanakan penilaian pelajar menggunakan pendekatan OBA.	4.00	Tinggi
4.	Saya memahami bahawa tujuan perubahan kaedah penilaian tradisional kepada pendekatan OBA adalah selaras dengan keperluan Kerangka Kelayakan Malaysia (MQF).	3.93	Tinggi
5.	Saya faham bahawa Hasil Pembelajaran (LO) adalah kriteria yang akan dinilai melalui pendekatan OBA.	4.00	Tinggi
6.	Saya sedar bahawa instrument dan tugas penilaian yang digunakan mestilah mampu memperlihatkan secara jelas bukti pencapaian LO pelajar.	4.07	Tinggi
7.	Saya memahami bahawa pendekatan OBA menekankan peranan pelajar yang aktif dalam pembelajaran.	4.03	Tinggi
8.	Saya memahami bahawa pendekatan OBA berjaya menghasilkan pelajar yang cemerlang dari segi pengetahuan, kemahiran teknikal dan generik.	4.03	Tinggi
9.	Saya sedar bahawa pendekatan OBA diaplikasikan dalam penilaian pelajar di kolej komuniti.	3.90	Tinggi
Keseluruhan		3.88	Tinggi

Berdasarkan Jadual 7 di atas, nilai skor min keseluruhan bagi soalan berkaitan kefahaman pensyarah terhadap OBA ialah 3.88. Berdasarkan penentuan tahap skor min dalam Jadual 1, hasil kajian menunjukkan tahap kefahaman pensyarah kolej komuniti di Kelantan terhadap pelaksanaan OBA dalam proses penilaian pelajar adalah tinggi. Walau bagaimanapun, item 1 dan 2 dalam soal selidik menunjukkan bahawa kefahaman responden berkenaan maksud dan konsep pelaksanaan OBA berada di tahap sederhana.

Tahap Kesediaan

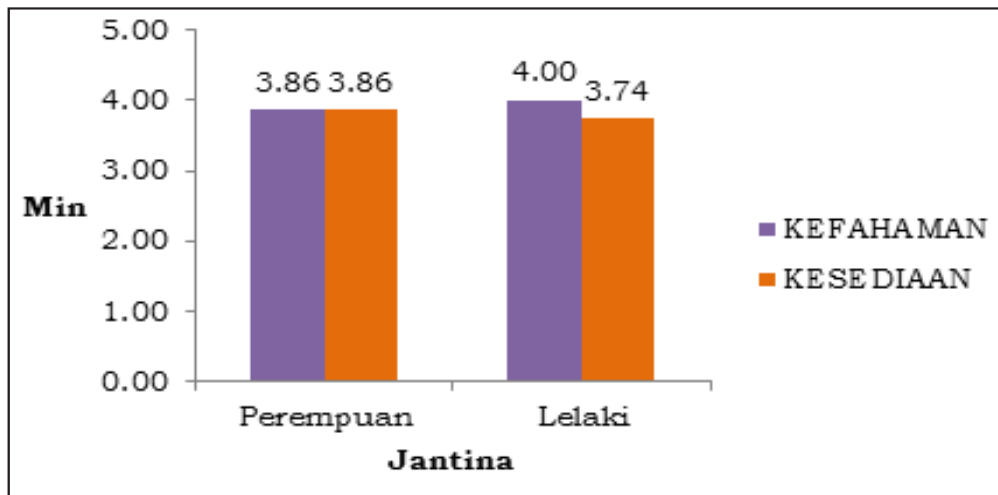
Jadual 8. Min tahap kesediaan pensyarah kolej komuniti di Kelantan terhadap pelaksanaan OBA dalam penilaian pelajar

Item	Soalan	Min	Tahap
1.	Saya bersedia menyertai kursus/ seminar/ kolokium atau yang berkaitan dengan pelaksanaan penilaian pelajar menggunakan pendekatan OBA.	4.48	Tinggi
2.	Saya mempunyai input yang cukup ke arah melaksanakan penilaian pelajar menggunakan pendekatan OBA.	3.59	Sederhana
3.	Pihak jabatan menggalakkan saya menggunakan pendekatan OBA di dalam penilaian pelajar.	3.79	Tinggi
4.	Infrastruktur bilik kuliah/ bengkel/ makmal dan keperluan peralatan asas PdP mencukupi dalam membantu pensyarah mengaplikasi pendekatan OBA.	3.38	Sederhana
5.	Saya bersedia menghadapi cabaran menggunakan pendekatan OBA di dalam penilaian PdP.	4.00	Tinggi
6.	Saya bersedia merancang kaedah penilaian yang jelas, konsisten, berkesan, dipercayai dan sejajar dengan amalan terkini.	4.07	Tinggi
7.	Saya telah melaksanakan pendekatan OBA dalam penilaian pelajar.	3.34	Sederhana
Keseluruhan		3.81	Tinggi

Berdasarkan Jadual 8 di atas, dapatan kajian menunjukkan tahap kesediaan pensyarah kolej komuniti di Kelantan untuk menggunakan pendekatan OBA dalam proses penilaian pelajar berada pada tahap yang tinggi dengan purata skor min 3.81.

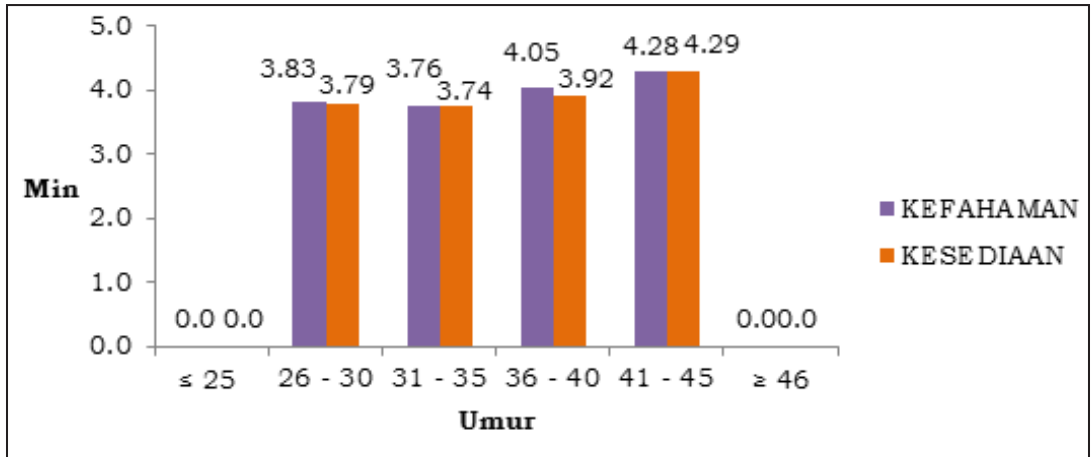
Namun begitu, merujuk kepada item 2, sebahagian responden menyatakan mereka tidak mempunyai input yang mencukupi ke arah pelaksanaan penilaian pelajar menggunakan pendekatan OBA. Justeru, pelbagai kaedah perlu dilakukan oleh pihak pengurusan untuk mengatasi isu ini contohnya menganjurkan kursus/ seminar/ kolokium yang berkenaan dengan OBA seperti dalam item 1 kerana kebanyakan responden bersetuju dengan pernyataan ini. Pernyataan dalam item 4 berkenaan kemudahan infrastruktur harus diberi perhatian. Kebanyakan responden berpendapat bahawa keperluan asas dan infrastruktur bilik kuliah/ bengkel/ makmal amat penting dalam pelaksanaan OBA. Pelaksanaan OBA memerlukan pensyarah untuk memilih kaedah, alat dan teknik yang berbeza untuk menilai hasil pembelajaran yang berbeza. Justeru, kemudahan infrastruktur turut memberi impak dalam pelaksanaan penilaian pelajar. Berdasarkan item 7 pula, analisis menunjukkan pelaksanaan OBA di ketiga-tiga kolej komuniti di Kelantan semasa kajian dijalankan berada pada tahap sederhana.

8.3 Analisis Keseluruhan

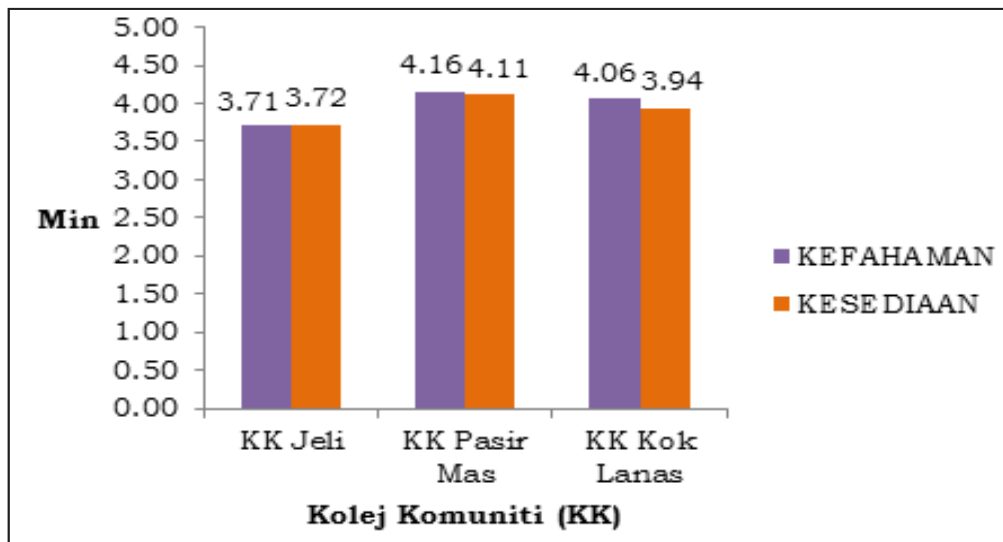
Rajah 2. Purata tahap kefahaman dan kesediaan pensyarah terhadap OBA mengikut jantina.

Berdasarkan Rajah 2 di atas, graf menunjukkan purata tahap kefahaman dan kesediaan pensyarah perempuan dan lelaki di kolej komuniti di Kelantan terhadap OBA adalah tinggi. Purata tahap kefahaman dan kesediaan responden perempuan adalah sekata iaitu 3.86, manakala bagi responden lelaki, walaupun purata tahap kefahaman mereka adalah lebih tinggi iaitu 4.00, namun mereka kurang bersedia untuk melaksanakan pendekatan ini dalam proses penilaian pelajar berbanding responden perempuan.

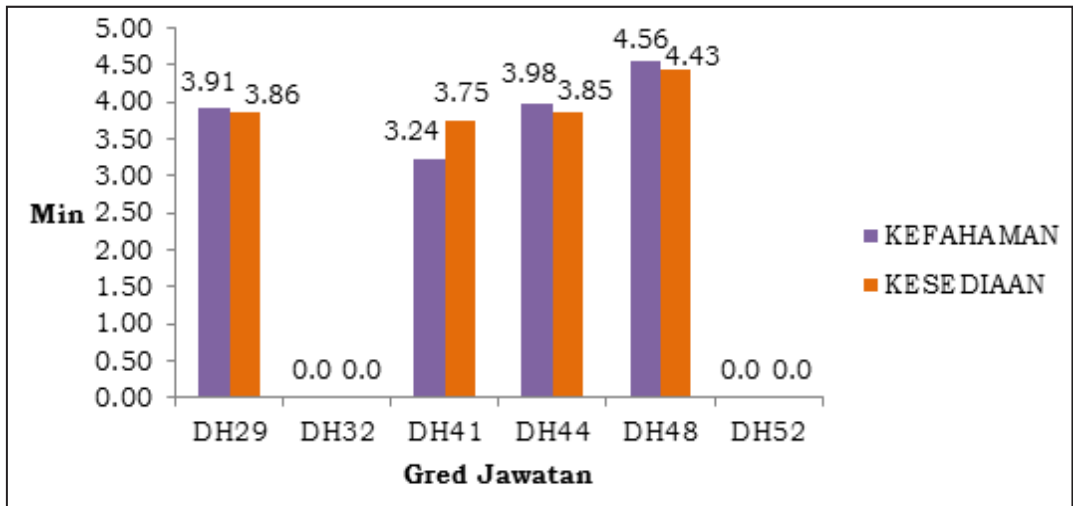
Rajah 3. Purata tahap kefahaman dan kesediaan pensyarah terhadap OBA mengikut umur.

Rajah 3 di atas menunjukkan pensyarah dalam kalangan umur 41-45 tahun mempunyai tahap kefahaman dan kesediaan yang paling tinggi terhadap pelaksanaan OBA, masing-masing 4.28 dan 4.29. Kesemua responden dalam had umur yang lain menunjukkan purata tahap kefahaman yang tinggi berbanding tahap kesediaan berkenaan konsep OBA.

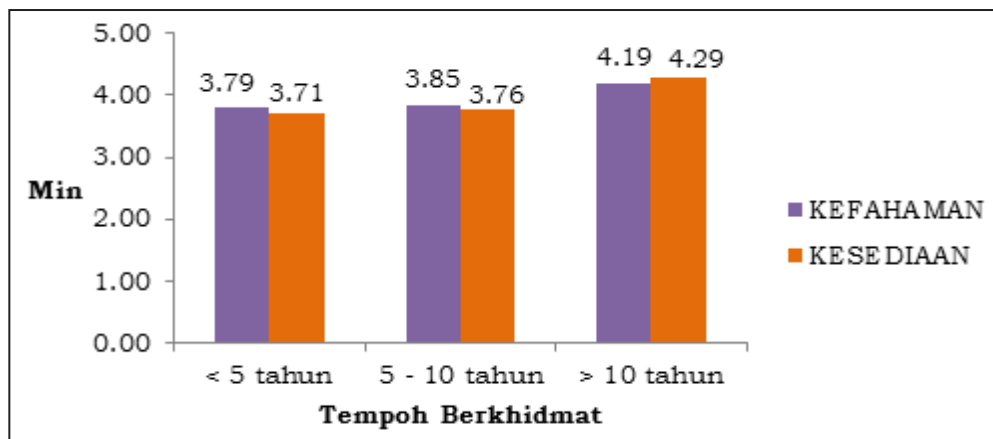
Rajah 4. Purata tahap kefahaman dan kesediaan pensyarah terhadap OBA mengikut kolej komuniti.

Rajah 4 menunjukkan purata tahap kefahaman dan kesediaan pensyarah dari ketiga-tiga kolej terhadap pelaksanaan OBA adalah tinggi. Responden dari Kolej Komuniti Pasir Mas menunjukkan tahap kefahaman yang paling tinggi iaitu 4.16 dan tahap kesediaan 4.11. Terdapat segelintir responden dari Kolej Komuniti Kok Lanas yang kurang bersedia untuk melaksanakan pendekatan OBA walaupun tahap kefahaman mereka adalah tinggi iaitu 4.06. Responden dari Kolej Komuniti Jeli pula menunjukkan purata tahap kefahaman dan kesediaan yang hampir sama iaitu 3.71 dan 3.72.

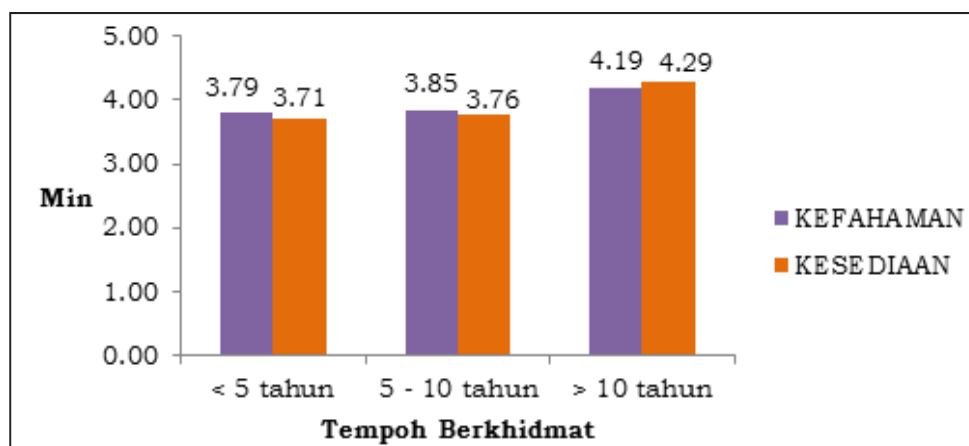
Rajah 5. Purata tahap kefahaman dan kesediaan pensyarah terhadap OBA mengikut gred jawatan.

Tahap kefahaman dan kesediaan terhadap OBA turut dipengaruhi oleh faktor gred jawatan. Responden dari gred DH48 menunjukkan tahap kefahaman dan kesediaan yang paling tinggi terhadap OBA, masing-masing 4.56 dan 4.43. Ini mungkin terjadi kerana pensyarah terbabit sering didedahkan dengan konsep OBA memandangkan penyandang gred DH48 ialah mereka yang terlibat secara langsung dengan pengurusan tertinggi kolej komuniti. Dapatan kajian menunjukkan purata tahap kefahaman responden dalam kalangan gred DH41 berada pada tahap sederhana iaitu 3.24. Namun begitu, mereka menunjukkan kesediaan yang tinggi untuk melaksanakan OBA dalam proses penilaian pelajar iaitu 3.75.

Rajah 5. Purata tahap kefahaman dan kesediaan pensyarah terhadap OBA mengikut grad jawatan.

Tahap kefahaman dan kesediaan terhadap OBA turut dipengaruhi oleh faktor grad jawatan. Responden dari grad DH48 menunjukkan tahap kefahaman dan kesediaan yang paling tinggi terhadap OBA, masing-masing 4.56 dan 4.43. Ini mungkin terjadi kerana pensyarah terbabit sering didedahkan dengan konsep OBA memandangkan penyandang grad DH48 ialah mereka yang terlibat secara langsung dengan pengurusan tertinggi kolej komuniti. Dapatan kajian menunjukkan purata tahap kefahaman responden dalam kalangan grad DH41 berada pada tahap sederhana iaitu 3.24. Namun begitu, mereka menunjukkan kesediaan yang tinggi untuk melaksanakan OBA dalam proses penilaian pelajar iaitu 3.75.

Rajah 6. Purata tahap kefahaman dan kesediaan pensyarah terhadap OBA mengikut tempoh berkhidmat.

Rajah 6 menunjukkan majoriti responden yang telah berkhidmat melebihi 10 tahun mempunyai tahap kefahaman dan kesediaan yang paling tinggi terhadap OBA iaitu 4.19 dan 4.29. Mereka merupakan golongan pendidik yang berpengalaman dan bersedia menerima pendekatan baharu dalam proses penilaian pelajar. Responden yang berkhidmat kurang dari 10 tahun pula menunjukkan tahap kefahaman yang lebih tinggi berbanding tahap kesediaan untuk melaksanakan konsep OBA.

9. Kesimpulan dan Cadangan

Kajian ini melaporkan dapatan dari segi kefahaman dan kesediaan pensyarah kolej komuniti di Kelantan mengenai pelaksanaan OBA dalam penilaian pelajar. Secara keseluruhan, tahap kefahaman pensyarah terhadap pelaksanaan OBA adalah lebih tinggi berbanding tahap kesediaan. Walau bagaimanapun, kajian ini adalah terbatas dan penyelidik membuat andaian bahawa semua responden memberi maklum balas dengan jujur dan rasional. Dapatan kajian menunjukkan kebanyakan responden telah memahami pendekatan pelaksanaan OBA tetapi kurang yakin untuk menggunakan konsep ini dalam proses penilaian pelajar. Jika dilihat dengan lebih dekat dan terperinci, hal ini mungkin menjelaskan cerita yang berbeza dan mendedahkan cabaran getir. Hakikat bahawa sesetengah pendidik bergelut dengan pelaksanaan OBA, proses, prosedur dan sistem, tidak boleh diabaikan. Isu kekurangan hala tuju, bimbingan, susulan, refleksi dan maklum balas daripada pihak berkepentingan boleh menyebabkan sistem dimanipulasi kerana kekeliruan dan kebimbangan warga pendidik.

Terdapat beberapa aspek yang perlu diberi perhatian supaya semua pensyarah benar-benar faham dan bersedia untuk melaksanakan OBA. Berikut merupakan cadangan penyelidik hasil daripada dapatan kajian:

- i. Pihak pentadbiran akademik kolej komuniti di Kelantan perlu terus memberi pendedahan dan galakan penuh kepada pensyarah untuk melaksanakan pendekatan OBA dalam penilaian pelajar.
- ii. Latihan berkenaan teknik-teknik penilaian berkonsepkan OBA perlu diberikan terutama kepada pensyarah baharu yang tiada pengetahuan berkenaan kaedah ini.
- iii. Aspek infrastruktur perlu ditambah baik bagi merancakkan pelaksanaan OBA.
- iv. Kajian terhadap kefahaman dan kesediaan pelajar berkenaan pelaksanaan OBA boleh dilaksanakan memandangkan pelajar turut menjadi agen penting dalam pelaksanaan pendekatan ini.

Kerjasama dan peranan dari semua pihak terutamanya pihak pengurusan, ketua jabatan, ketua program, pensyarah dan pelajar adalah penting untuk memastikan pelaksanaan OBA dalam penilaian pelajar mampu direalisasikan dengan jayanya. Diharapkan hasil kajian ini dapat memberi input kepada pihak berkepentingan dan tindakan sewajarnya dapat dilaksanakan

bagi memastikan graduan yang dihasilkan kelak adalah selaras dengan kehendak dan keperluan negara melalui sistem pendidikan kolej komuniti.

Rujukan

- Abdul Wahab Mohammad. (2011). *Penilaian Berdasarkan Hasil Pembelajaran*. Buku Panduan Amalan Pengajaran dan Pembelajaran Berkesan. Pusat Pembangunan Akademik UKM, 215-223.
- Agensi Kelayakan Malaysia. (2013). *Garis Panduan Amalan Baik: Penilaian Pelajar*. Diakses daripada <http://www.mqa.gov.my>
- Govender, S. (2003). *Evaluation of Outcomes Based Assessment in the Intermediate Phase*.
- Hartyni, M., Khatijah, I., Hasimah, S. (2012). Pembelajaran Berasaskan Hasil (OBE): Kefahaman dan Kesiediaan Pensyarah Politeknik Mukah Sarawak dalam Pelaksanaan Pengajaran dan Pembelajaran. *Diges Penyelidikan Bil.* 1/2012. 28-38.
- Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti. (2016, Januari). *Perutusan Tahun Baharu 2016 Ketua Pengarah JPkk*. Diakses daripada <http://www.jpkk.edu.my/jpkk/>
- Jawatankuasa Pembangunan Diri Pelajar UTM. (1999/2000), dalam kajian Siti Razinah bt. Elias (2005). *Pelaksanaan Kurikulum Baru Sekolah Agama*.
- Juhazren Junaidi dan Madidah Jailani. (2010). *Faktor-faktor yang Mempengaruhi Penggunaan E-Learning di Kalangan Pelajar Tahun Empat*, Fakulti Pendidikan, UTM.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2015). Ringkasan Eksekutif Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2015-2025 (Pendidikan Tinggi). Diakses daripada <http://www.moe.gov.my>
- Kementerian Pendidikan Tinggi. (2016, Januari). *Amanat Tahun Baharu 2016 YB Menteri Pendidikan Tinggi*. Diakses daripada <http://www.mohe.gov.my>
- Krejcie & Morgan. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities, Educational and Psychological Measurement*.
- Maria Poppy Dzegere. (2006). *Problems Experienced by Educators Regarding the Implementation of Outcomes-Based Assessment in the Senior Phase*.
- Marinah Yasin. (2013). *Persampelan Rawak Mudah dan Sistematis*.

- Mohd Fadel Alwi. (2012). *Pelaksanaan OBE dalam KKB: Satu Perkongsian Pengalaman daripada Kor SISPA UTHM*.
- Muhyiddin Yasin. (2009). *Majlis Persidangan Perkembangan Baru dalam Pendidikan 2010-2012*.
- Parker, W.C. (2002). *Education for Democracy: Contexts, Curricula, Assessment*. New York, USA: Longman.
- Segers, M. (2003). *Optimising New Modes of Assessment: In Search of Qualities and Standards*.
- Sekaran, U. (2006). *Research Methods for Business. A Skill Building Approach*. 4th Edition: John Wiley & Sons. Inc.

TAHAP LITERASI PENTAKSIRAN PENSYARAH KOLEJ KOMUNITI BANDAR DARULAMAN

Azfariza binti Azizi, Turina binti Tumeran, Haslina binti Hashim
Kolej Komuniti Bandar Darulaman
az208@yahoo.com, turinatumeran@yahoo.com, has_wan2003@yahoo.com

Abstrak

Dalam usaha memantapkan proses pengajaran dan pembelajaran berasaskan hasil, kualiti item pentaksiran menjadi satu elemen yang sangat penting untuk diberi perhatian. Literasi pentaksiran dalam kalangan pensyarah sangat perlu dititikberatkan bagi memastikan item yang dibina memenuhi ciri-ciri item yang berkualiti iaitu mempunyai kesahan dan kebolehppercayaan yang tinggi. Sehubungan itu, tujuan kajian ini adalah untuk mengukur tahap literasi pentaksiran pensyarah dalam pembinaan item penilaian akhir. Ia juga bertujuan untuk mengenal pasti sama ada terdapat hubungan di antara pengalaman mengajar dan faktor program dengan kemahiran membina item. Selain itu, kajian ini juga turut mengenal pasti sama ada terdapat hubungan di antara pengetahuan hasil pembelajaran kursus (CLO) dengan kemahiran membina item. Seramai 86 orang pensyarah telah dipilih secara rawak sebagai sampel kajian. Data dianalisis dengan menggunakan perisian IBM *Statistics Package for Social Science* (SPSS) versi 20.0 dalam bentuk skor min dan sisihan piawai serta korelasi. Dapatan kajian menunjukkan tahap literasi pentaksiran pensyarah Kolej Komuniti Bandar Darulaman (KKBD) mengenai pengetahuan CLO adalah tinggi dengan min skor 4.27 sisihan piawai, $SP=0.56$. Bagi tahap literasi pentaksiran pensyarah KKBD mengenai kemahiran membina item adalah tinggi dengan min skor 4.03 sisihan piawai, $SP=0.54$. Hasil kajian turut mendapati bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan tahap kemahiran membina item berdasarkan pengalaman mengajar. Kajian mendapati terdapat hubungan yang kuat di antara pengetahuan hasil pembelajaran kursus (CLO) dengan kemahiran membina item. Dapatan kajian ini mencadangkan agar pembangunan profesionalisme pentaksiran diadakan secara berterusan dari semasa ke semasa.

Kata kunci : Literasi pentaksiran, Pengalaman mengajar, Hasil pembelajaran kursus

1. Pengenalan

Kolej komuniti telah memainkan peranan yang amat penting dalam melahirkan graduan *Technical Vocational Education and Training (TVET)* yang berkemahiran sejak sedekad yang lalu. Pelbagai usaha telah dijalankan bagi memperbaiki, mengekal dan meningkatkan kemajuan supaya seiring dengan perkembangan dunia pada masa kini terutama dalam sistem pendidikan negara. Kepentingan kolej komuniti dapat dijelaskan dengan pertambahan pesat bilangan kolej komuniti sejak 2001 sehingga sekarang yang berjumlah 94 buah. Justeru, untuk menjadi sebuah institusi yang mempunyai kewibawaan dan kepercayaan, sistem pentaksiran yang sistematik amat penting agar dapat memperlihatkan kualiti pentaksirannya.

Pembelajaran berasaskan hasil yang telah diperkenalkan di kolej komuniti adalah salah satu pendekatan yang digunakan untuk memenuhi keperluan Kelayakan Kerangka Malaysia (MQF) melalui penstrukturan semula kurikulum, penilaian dan laporan dalam pendidikan. Hasil pembelajaran kursus lebih menitikberatkan terhadap persoalan apakah jangkaan yang perlu para pelajar capai dari segi pengetahuan, kefahaman atau kebolehan untuk membuat sesuatu ataupun kualiti yang perlu dibangunkan oleh pelajar sepanjang pengajian di kolej komuniti. *Outcome-Based Education (OBE)* ini merangkumi domain pengetahuan dan kemahiran praktikal dan merangkumi gabungan sembilan (9) domain kemahiran insaniah (KI).

Menurut Yasin, M., (2009), sistem pendidikan di Malaysia sentiasa melalui proses transformasi dan pembaharuan dari semasa ke semasa seiring dengan peredaran zaman. Menurutnya lagi keupayaan untuk melakukan transformasi dan pembaharuan dalam sistem pendidikan, di samping mengekalkan matlamat asal untuk melahirkan insan yang baik, merupakan prasyarat utama kepada kejayaan rakyat. Penerapan konsep pengajaran dan pembelajaran berasaskan hasil di seluruh institusi pengajian tinggi (terutama dalam bidang kejuruteraan) di Malaysia hari ini, dapat memberi peluang kepada pihak berwajib untuk memastikan graduan yang dihasilkan kelak adalah selaras dengan kehendak dan keperluan negara (Mohd Nor M. J., Zaharim A., 2007). Justeru itu, menjadi tanggungjawab pensyarah untuk membina pentaksiran yang tepat untuk menilai hasil pembelajaran pelajar serta dapat membantu proses pengajaran dan pembelajaran di dalam meningkatkan ilmu pengetahuan, kemahiran serta latihan dalam bidang literasi pentaksiran pendidikan.

Menurut Black dan William (1998), mengesahkan literasi pentaksiran merupakan kriteria penting ke arah menjayakan matlamat pendidikan berkualiti. Selaras dengan itu, kajian ini dijalankan bertujuan untuk :

1. Mengukur tahap literasi pentaksiran pensyarah Kolej Komuniti Bandar Darulaman.
2. Mengenal pasti sama ada terdapat perbezaan dari segi tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor pengalaman mengajar

3. Mengetahui pasti sama ada terdapat perbezaan dari segi tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor program.
4. Mengetahui pasti hubungan di antara pengetahuan CLO dengan kemahiran membina item.

Bagi tujuan objektif ke-2, pengkaji membuat hipotesis seperti berikut:

H_0 : Tidak terdapat perbezaan yang signifikan tahap kemahiran membina item berdasarkan pengalaman mengajar.

H_a : Terdapat perbezaan yang signifikan tahap kemahiran membina item berdasarkan pengalaman mengajar.

Bagi tujuan objektif ke-3, pengkaji membuat hipotesis seperti berikut:

H_0 : Tidak terdapat perbezaan yang signifikan tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor program.

H_a : Terdapat perbezaan yang signifikan tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor program.

Manakala bagi tujuan objektif ke-4, pengkaji membuat hipotesis seperti berikut:

H_0 : Tidak terdapat hubungan yang signifikan di antara pengetahuan CLO pensyarah dengan kemahiran membina item.

H_a : Terdapat hubungan yang signifikan di antara pengetahuan CLO pensyarah dengan kemahiran membina item.

1. Kajian Literatur

Literasi pentaksiran merujuk kepada pemahaman pendidik tentang prinsip-prinsip penilaian. Ia juga merujuk kepada kompetensi berasaskan pengetahuan dalam bidang pentaksiran (Schaefer, 1993; Stiggins, 1999; Mertler, 2005) yang merangkumi pengetahuan deklaratif (mengenai fakta, konsep, prinsip *-knowing what*) dan pengetahuan prosedural (aplikasi pengetahuan kepada amalan *knowing how*) (Chen Jiamu, 2001). Mohd Najib (2011) menyatakan pentaksiran adalah proses mengukur proses penilaian; proses yang sistematik yang melibatkan pengumpulan, penganalisisan dan penterjemahan keterangan tentang tahap

pencapaian pelajar terhadap objektif pengajaran.

Menurut Richard Stiggins (1991), pendidik yang mempunyai literasi pentaksiran bermaksud mereka tahu apa yang ditaksir, kenapa mereka menaksir, bagaimana mereka mentaksir, apakah masalah yang mungkin ada dengan pentaksiran dan bagaimanakah untuk mencegah dari berlaku. Mereka juga sedia maklum dengan akibat kelemahan dan ketidaktepatan pentaksiran (Stiggins, 1995).

Bagi mencapai maksud pentaksiran berasaskan hasil, literasi pentaksiran guru dilihat sebagai kunci utama yang menghubungkan di antara kualiti pentaksiran dan pencapaian pelajar (Mertler, 2005) dan guru perlu mempunyai tahap literasi pentaksiran yang mencukupi (Popham, 2006).

Di Barat, literasi pentaksiran telah mula dikaji sekitar tahun 1990an apabila polisi desentralisasi pentaksiran mengambil tempat dalam sistem pendidikan (Webb, 2002). Mandat mempertingkatkan peranan pentaksiran sekolah bagi mencemerlangkan prestasi ujian piawai mengakibatkan guru-guru dipertanggungjawabkan sepenuhnya atas kejayaan atau kegagalan pelajar (Mertler, 2005). Namun, di Malaysia masih kurang kajian yang dilakukan bagi mengkaji tahap literasi pentaksiran pengajar.

Rohaya Talib dan Mohd Najib Abd Ghafar (2008) dan Suzana Abd Mutalib dan Jamil Ahmad (2012) mendapati bahawa amalan pentaksiran dalam kalangan guru yang tidak kompeten akan membawa implikasi negatif, iaitu guru gagal memantau kemajuan pembelajaran akibat kurangnya pengetahuan, tidak dapat menghasilkan keputusan yang adil, perancangan pengajaran yang lemah dan tidak dapat mencungkil potensi sebenar pelajar, melaporkan prestasi murid dalam pelajaran secara tidak tepat kepada ibu bapa, mengakibatkan ketidakpercayaan dan keraguan dalam proses pentaksiran yang menyebabkan kualiti pentaksiran dipersoalkan oleh pelbagai pihak akibat akauntabiliti pentaksiran yang gagal dilaksanakan sepenuhnya

Menurut Chan Yuen Fook & Gurnam Kaur Sidhu (2012), pentaksiran yang berkualiti dalam sistem pendidikan dapat dijayakan sekiranya kekangan dalam aspek literasi pentaksiran iaitu kompetensi pengetahuan guru dalam bidang pentaksiran dapat ditangani dengan sewajarnya.

Pengalaman mengajar dapat dikatakan sebagai masa kerja yang dihayati oleh setiap guru. Goodwin (1999) mentakrifkan latihan guru dan pengalaman mengajar sebagai antara kelayakan asas yang utama dalam pengajaran berkesan. Dapatan kajian menyokong secara sederhana tetapi konsisten bahawa pengetahuan bidang pengajian dan pengetahuan tentang cara mengajar menjadi penentu utama dalam kualiti pengajaran (Greenwald et al. 1996; Ingersoll 2000; Ingersoll & Gruber 1996).

Cohen, Raudenbush dan Ball (2003) telah membuktikan secara statistik bahawa amalan pengajaran yang disertai dengan pengetahuan dan tindakan memberi pengaruh terhadap pembelajaran pelajar. Selain itu, faktor pengalaman mengajar merupakan pengetahuan yang dibentuk oleh interaksi antara faktor-faktor persekitaran kerja. Tempoh dan kekerapan melalui tugas pengajaran sama ada berjaya atau sebaliknya, sedikit demi sedikit membina pengetahuan dan kemahiran profesion yang diperlukan. Namun, Gist & Mitchell (1992) menyatakan guru-guru berpengalaman banyak bergantung kepada ingatan dan tafsiran terhadap pengalaman pengajaran terdahulu yang berkaitan.

Hasil pembelajaran bermaksud suatu kenyataan apa yang pelajar perlu tahu, faham dan dapat lakukan setelah selesai proses pembelajaran (Crespo et. al, 2010). Kepentingan untuk melaksanakan pentaksiran akhir juga adalah penting untuk menilai sama ada pelajar berjaya mencapai hasil pembelajaran dalam sesuatu unit pembelajaran. Keupayaan pensyarah untuk membangunkan pentaksiran yang dapat mengubah matlamat pembelajaran kepada aktiviti pentaksiran yang dapat memberi refleksi terhadap kefahaman dan pencapaian pelajar merupakan satu aspek untuk menjadi seorang pensyarah yang berkesan (Mertler and Campbell, 2005; Stiggins, 2002).

1. Metodologi Kajian

Reka bentuk kajian menentukan tata cara atau panduan kepada pengkaji untuk mengumpul dan mengolah data. Kajian ini dijalankan secara kuantitatif. Reka bentuk kajian yang dipilih ialah berbentuk tinjauan dengan menggunakan satu set soal selidik.

Populasi merujuk kepada kumpulan individu yang terdapat di dalam sesuatu tempat yang dikaji. Populasi kajian ini terdiri daripada 110 orang pensyarah Kolej Komuniti Bandar Darulaman. Dalam kajian ini, persampelan rawak berstrata digunakan. Dalam kajian ini juga, pengkaji menggunakan reka bentuk persampelan yang dikemukakan oleh Krejcie and Morgan (1970). Seramai 86 responden telah dipilih sebagai sampel kajian.

Dapatan kajian ini hanya dapat memberikan generalisasi terhadap populasi pensyarah di Kolej Komuniti Bandar Darulaman. Kajian ini hanya tertumpu di Kolej Komuniti Bandar Darulaman. Sampel pensyarah dipilih secara rawak dari lima program iaitu Sistem Komputer dan Sokongan, Pelukis Pelan Senibina, Pemasangan Elektrik, Servis Kenderaan Ringan dan Pengajian Am.

Instrumen kajian ini adalah menggunakan soal selidik berskala Likert 5-mata, Sangat setuju (5), Setuju (4), Tidak Pasti (3), Tidak Setuju (2) dan Sangat Tidak Setuju (1). Instrumen ini telah dibuat kajian rintis dengan nilai kebolehpercayaannya 0.92. Responden diberikan masa

untuk mengisi borang soal selidik tersebut secara manual (pen dan kertas). Soal selidik yang telah dijawab dikumpulkan serta disemak terlebih dahulu bagi memastikan responden mengikut arahan yang betul dan memberikan jawapan yang lengkap sebelum data dianalisis menggunakan perisian IBM *Statistics Package for Social Science* (SPSS) versi 20.0. SPSS digunakan untuk memasukkan data, penyimpanan dan menganalisis statistik deskriptif, Pallant (2013). Bagi menjawab objektif satu, dua dan tiga, skor min dan sisihan piawai akan digunakan. Interpretasi skor min seperti dalam Jadual 1 digunakan untuk menentukan tahap literasi pentaksiran responden. Sementara bagi menjawab objektif empat, skala tahap korelasi adalah mengikut Cohen (1988) sebagaimana yang dinyatakan oleh Pallant (2013) seperti dalam Jadual 2.

Jadual 1: Skor Min dan Interpretasinya (Tahap)

Skor Min	Interpretasi (tahap)
1.0 – 1.8	Sangat rendah
1.9 – 2.6	Rendah
2.7 – 3.4	Sederhana
3.5 – 4.2	Tinggi
4.3 – 5.0	Sangat tinggi

Sumber : BPPDP (2006): 29

Jadual 2 : Skala Tahap Korelasi

Kecil	$r = 0.10 - 0.29$
Sederhana	$r = 0.30 - 0.49$
Besar	$r = 0.50 - 1.0$

Sumber : Cohen (1988)

Jadual 3 : Statistik Deskriptif Demografi Responden

Demografi Responden		N
Jantina	Lelaki	35
	Perempuan	51
Program	Komputer dan Sokongan	13
	Pelukis Pelan Senibina	17
	Pemasangan Elektrik	22
	Kenderaan Ringan	18
	Pengajian Am	16
Pengalaman mengajar	9 tahun ke bawah	44
	10 tahun ke atas	42

Jadual 3 menunjukkan butiran demografi responden kajian yang melibatkan seramai 86 sampel. Daripada jumlah tersebut, seramai 35 responden lelaki dan 51 responden perempuan. Pecahan mengikut program menunjukkan 13 responden Sistem Komputer dan Sokongan, 17 responden Pelukis Pelan Senibina, 22 responden Pemasangan Elektrik, 18 responden Servis Kenderaan Ringan dan 16 responden Pengajian Am. Pecahan mengikut pengalaman mengajar pula menunjukkan 44 responden di bawah 9 tahun dan 42 melebihi 10 tahun.

4. Dapatan kajian

a. Tahap Literasi Pentaksiran

Bagi konstruk pengetahuan mengenai hasil pembelajaran kursus (CLO), hasil analisis adalah seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 4 di bawah.

Jadual 4 : Pengetahuan Mengenai CLO Pensyarah

Konstruk Pengetahuan mengenai CLO	Skor Min	Sisihan Piawai	N	Tahap skor
Item 1	4.34	0.70	86	Sangat tinggi
Item 2	4.33	0.60	86	Sangat tinggi
Item 3	4.43	0.60	86	Sangat tinggi
Item 4	4.33	0.66	86	Sangat tinggi
Item 5	4.00	0.78	86	Tinggi
Item 6	4.29	0.65	86	Tinggi
Item 7	4.20	0.75	86	Tinggi
Min	4.27	0.56	86	Tinggi

Berdasarkan Jadual 4, responden memberikan respon yang sangat tinggi bagi item 1 hingga 4 (min antara 4.33 hingga 4.43). Manakala item 5 hingga 7, responden memberikan skor yang lebih rendah iaitu pada tahap tinggi (min antara 4 hingga 4.20). Secara keseluruhannya, tahap pengetahuan CLO pensyarah adalah tinggi (min 4.27, SP = 0.56)

Bagi konstruk kemahiran membina item, hasil analisis adalah seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 5 di bawah.

Jadual 5 : Kemahiran Membina Item

Konstruk Kemahiran Membina Item	Skor Min	Sisihan Piawai	N	Tahap skor
Item 1	4.20	0.67	86	Tinggi
Item 2	4.02	0.87	86	Tinggi
Item 3	4.30	0.69	86	Sangat Tinggi
Item 4	4.27	0.69	86	Tinggi
Item 5	4.34	0.73	86	Sangat Tinggi
Item 6	4.28	0.68	86	Tinggi
Item 7	4.03	0.77	86	Tinggi
Item 8	3.92	0.74	86	Tinggi
Item 9	3.69	0.74	86	Tinggi
Item 10	4.10	0.72	86	Tinggi
Item 11	4.12	0.73	86	Tinggi
Item 12	4.03	0.79	86	Tinggi
Item 13	3.63	0.91	86	Tinggi
Item 14	3.58	0.90	86	Tinggi
Item 15	4.14	0.74	86	Tinggi
Item 16	3.94	0.77	86	Tinggi
Item 17	3.85	0.71	86	Tinggi
Item 18	3.91	0.71	86	Tinggi
Item 19	4.13	0.67	86	Tinggi
Min	4.03	0.54	86	Tinggi

Berdasarkan Jadual 5, responden memberikan respon yang sangat tinggi bagi item 3 dan 5 (min antara 4.30 hingga 4.34). Manakala item 1,2,4,6 hingga 19, responden memberikan skor yang lebih rendah iaitu pada tahap tinggi (min antara 3.63 hingga 4.28). Secara keseluruhannya, tahap kemahiran membina item pensyarah adalah tinggi (min 4.03, SP = 0.54)

a. Perbandingan Tahap Kemahiran Membina Item Berdasarkan Faktor Pengalaman Mengajar

Bagi menjawab objektif kedua, pengkaji mengemukakan hasil perbandingan tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor pengalaman mengajar dengan menggunakan ujian-T di mana terdapat 2 kategori tahun yang dinilai iaitu 1 – 9 tahun pengalaman dan 10 tahun ke atas. Hasil analisis adalah seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 6 di bawah.

Jadual 6 : Tahap Kemahiran Membina Item Berdasarkan Faktor Pengalaman Mengajar

Bil. Tahun mengajar	Bil.	Min	Sisihan Piawai	Nilai-t	Tahap Signifikan
9 tahun ke bawah	44	3.98	0.51	-0.78	0.43
10 tahun ke atas	42	4.07	0.58		

Berdasarkan Jadual 6 didapati nilai-t bagi perbandingan tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor pengalaman mengajar ialah $t=-0.78$ dan tahap signifikan $p=0.43$. Tahap signifikan ini lebih besar daripada $0.05(p>0.05)$. Oleh itu, hipotesis nul (H_0) diterima, di mana tidak terdapat perbezaan yang signifikan di antara kemahiran membina item berdasarkan faktor pengalaman mengajar.

Skor min tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor pengalaman mengajar 9 tahun ke bawah (min=3.98) adalah lebih kecil daripada 10 tahun ke atas (min=4.07). Ini bermakna tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor pengalaman mengajar adalah sama dengan tahap skor tinggi.

a. Perbandingan Tahap Kemahiran Membina Item Berdasarkan Faktor Program

Bagi objektif ketiga pengkaji mengemukakan hasil perbandingan tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor program dengan menggunakan ujian ANOVA Sehalu di mana terdapat 5 program yang di nilai iaitu Sistem Komputer dan Sokongan, Pelukis Pelan Senibina, Pemasangan Elektrik, Servis Kenderaan Ringan dan Pengajian Am. Hasil analisis adalah seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 7 di bawah.

Jadual 7 : Tahap Kemahiran Membina Item Berdasarkan Faktor Program

Konstruk	Program	Skor Min	Sisihan Piawai	N	Tahap Skor
K e m a h i r a n membina item	Komputer dan Sokongan	4.16	0.46	13	Tinggi
	Pelukis Pelan Senibina	4.06	0.46	17	Tinggi
	Pemasangan Elektrik	4.12	0.51	22	Tinggi
	Servis Kenderaan Ringan	3.87	0.60	18	Tinggi
	Pengajian Am	3.92	0.65	16	Tinggi
	Min	4.03	0.54	86	Tinggi

Jadual 7 adalah taburan min dan sisihan piawai tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor program. Semua responden memberi respon pada tahap skor tinggi (min antara 3.87 hingga 4.16). Secara keseluruhannya, tahap kemahiran membina item pensyarah berdasarkan program adalah tinggi (min 4.03, SP = 0.54). Oleh itu, hipotesis nul (H_0) diterima, di mana tidak terdapat perbezaan yang signifikan di antara kemahiran membina item berdasarkan faktor program.

a. Hubungan Di antara Pengetahuan CLO dengan Kemahiran Membina Item

Bagi bahagian ini pengkaji akan menjawab objektif keempat dengan mengemukakan hubungan di antara pengetahuan mengenai CLO dengan kemahiran membina item. Pengkaji menggunakan korelasi Pearson. Hasil analisis adalah seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 8 di bawah.

Jadual 8 : Hubungan Di antara Pengetahuan Mengenai CLO dengan Kemahiran Membina Item

Konstruk	Kemahiran membina item
Pengetahuan mengenai CLO	0.68**

Berdasarkan Jadual 8, di dapati kedua-dua variable tersebut mempunyai hubungan yang kuat, $r=0.68$, $n=86$, $P<.001$, dengan pengetahuan mengenai CLO mempunyai hubungan yang kuat dengan kemahiran membina item. Oleh itu, hipotesis nul (H_0) ini ditolak kerana terdapat hubungan yang signifikan di antara pengetahuan CLO dengan kemahiran membina item.

5. Perbincangan

Dapatan kajian menunjukkan tahap literasi pentaksiran pensyarah adalah pada tahap tinggi. Di mana min tahap pengetahuan CLO pensyarah adalah tinggi (min 4.27, SP = 0.56) dan tahap kemahiran membina item pensyarah juga adalah tinggi (min 4.03, SP = 0.54). Dapatan kajian ini di dapati tidak selari dengan dapatan Rohaya Talib dan Mohd Najib Abd Ghafar (2008) yang menyatakan tahap pengetahuan pentaksiran guru sekolah menengah di Malaysia berada di tahap sederhana dan rendah. Ini menunjukkan tahap literasi pentaksiran pensyarah Kolej Komuniti Bandar Darulaman lebih baik berbanding guru-guru sekolah menengah di Malaysia.

Bagi perbandingan tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor pengalaman mengajar nilai t yang diperolehi ialah -0.78 dan tahap signifikan $p=0.43$. Tahap signifikan ini lebih besar daripada 0.05 ($p>0.05$). Skor min tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor

pengalaman mengajar 9 tahun ke bawah ($\text{min}=3.98$) adalah lebih kecil daripada 10 tahun ke atas ($\text{min}=4.07$). Ini bermakna tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor pengalaman mengajar adalah sama bagi kedua-dua kategori dengan tahap skor tinggi. Secara keseluruhannya, tidak terdapat perbezaan yang signifikan di antara kemahiran membina item berdasarkan faktor pengalaman mengajar. Dapatan ini bercanggah dengan dapatan Plake *et al.*, (1993) iaitu pengalaman mengajar dan latihan mempengaruhi tahap literasi pentaksiran guru. Hal ini adalah kerana sebanyak 82.6% pensyarah KKBD pernah menghadiri kursus pembinaan item sama ada yang di luar kolej mahupun secara dalaman. Mereka telah didedahkan mengenai CLO dan kaedah dalam membina item yang mempunyai kesahan dan keadilan yang baik.

Bagi perbandingan tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor program pula, kelima-lima program berada pada tahap skor tinggi (min antara 3.87 hingga 4.16). Secara keseluruhannya, tahap kemahiran membina item pensyarah berdasarkan program adalah tinggi (min 4.03, $SP = 0.54$). Ini kerana ada sebilangan pensyarah yang terlibat dalam penyediaan dan pemurnian kurikulum serta terlibat di dalam bengkel pemilihan item, di mana pensyarah perlu memahami dan mematuhi sistem 9 point iaitu akur kurikulum, akur peluang, akur spesifikasi, tepat konstruk, tepat konteks, tepat bahasa, sesuai kesukaran, sesuai penting dan sesuai adil. (Panduan Ringkas Penulisan Item Pentaksiran Kolej Komuniti, 2014).

Dapatan kajian juga menunjukkan terdapat hubungan yang kuat di antara konstruk pengetahuan CLO dengan konstruk kemahiran membina item iaitu $r=.68$, $n=86$, $P<.001$. Ini menunjukkan kedua-dua konstruk saling memerlukan dalam melaksanakan pentaksiran yang baik. Semua pensyarah perlu memahami kedua-dua konstruk tersebut bagi menghasilkan satu literasi pentaksiran yang adil kepada pelajar.

6. Kesimpulan

Secara keseluruhannya, kajian ini telah dapat mengukur tahap literasi pentaksiran pensyarah di Kolej Komuniti Bandar Darulaman iaitu berada pada skor yang tinggi. Hasil kajian juga mendapati, tidak terdapat perbezaan yang signifikan di antara tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor pengalaman mengajar. Bagi tahap kemahiran membina item berdasarkan faktor program pula, tidak terdapat perbezaan yang signifikan. Namun kajian ini mendapati ada hubungan yang signifikan di antara pengetahuan CLO dengan kemahiran membina item.

Justeru kajian ini menunjukkan bahawa pensyarah KKBD mempunyai pengetahuan dan berkemahiran dalam membina item. Walaupun, hasil dapatan kajian ini menunjukkan skor yang tinggi, namun para pensyarah masih perlu diberi pendedahan tentang literasi pentaksiran dari semasa ke semasa dengan mengambilkira pensyarah-pensyarah yang baharu berkhidmat.

Pengkaji juga mencadangkan agar pembangunan profesionalisme pentaksiran diadakan secara berterusan seperti memberi pendedahan tentang konsep pentaksiran dalam pendidikan berasaskan hasil (OBE), pembinaan item serta membina skema pemarkahan dan rubrik yang baik.

Berdasarkan Buku Panduan Ringkas Penulisan Item Pentaksiran Kolej Komuniti edisi 2014, kaedah yang baik untuk membina item adalah dengan berpandukan kepada Matrik Tujuan Vs Kaedah, Jadual Spesifikasi Ujian (JSU) dan Jadual Spesifikasi Item (JSI). Kaedah ini bertujuan bagi memastikan item yang dihasilkan mempunyai kesahan, kebolehpercayaan dan mencakupi kurikulum yang digunakan. Matrik Tujuan Vs Kaedah merupakan panduan yang digunapakai bagi pentaksiran kolej komuniti di seluruh Malaysia. Pelbagai usaha yang telah dilakukan oleh pihak Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti dengan mengadakan beberapa siri bengkel *Train of Trainer* (ToT) pembinaan item serta pelantikan fasilitator bagi setiap program bagi menyediakan dokumen pentaksiran dan pemilihan item. Di harap proses peminan item dapat dihasilkan dengan lebih berkualiti pada masa akan datang.

Rujukan

- Bahagian Peperiksaan dan penilaian Jabatan Pengajian Kolej Komuniti. (2014). Panduan Ringkas Penulisan Item Pentaksiran Kolej Komuniti. JPKK
- Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan. (2006). *Laporan kajian penilaian graduan NPQH*. Putrajaya: Kementerian Pelajaran Malaysia.
- Black, P. dan William, D. (1998). *Inside the Black Box : Raising Standards Through Classroom Assessment*. Phi Delta Kappan. October, 139- 148.
- Cohen, J. (1988). *Statistical Power Analysis For The Behavioral Sciences*. Second Edition. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Cohen, D., Raudenbush, S., & Ball, D. (2003). *Resources, Intructions, And R e s e a r c h . Educational Evolution and Policy Analysis*, 25(2), 1-24.
- Chan, Y. F., & Gurnam Kaur Sidhu. (2012). *School Based Assessment Among ESL Teachers In Malaysian Secondary Schools. Journal of the Malaysian Education Dean's Council*, 9, pp. 1-18
- Chen Jiamu (2001). *The Great Importance of the Distinction Between Declarative and Procedural Knowledge. Analise Psicologica*. 4(21), 559-566.
- Crespo, R. M., Najjar, J., Derntl, M., Leony, D., Neumann, S., Oberhuemer, P., Totschnig, M., Simon, B., Gutierrez, I., & Delgado Kloos, C. (2010). *Aligning Assessment with Learning Outcomes in Outcome-based Education*. IEEE Education Engineering 2010, Madrid, Spain, pp. 1239-1246.
- Gist, M.E. & Mitchell, T.R. (1992). *Self-efficacy : A Theoretical Analysis of Its Determinants and Malleability*. *Academy of management Review*, 17(2), 183-211.
- Greenwald, R., Hedges, L., & Laine, R. (1996). *The Effect Of School Resource On Student Achievement*. *Review Of Educational Research*, 66(3), 361-396.
- Ingersoll, R.M. (2000). *Out of Field Teaching*. Eric Digest.
- Ingersoll, R.M. & Gruber, K. (1996). *Out of Field Teaching and Educational Equality*. Statistical Analysis Report. American Institute For Research in the Behavioral Sciences. National Center For Education Statistic. Washington D.C

- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610
- Mertler, C. A. (2005). *Measuring Teachers' Knowledge and Application of Classroom Assessment Concepts : Development of the Assessment Literacy Inventory*. Paper presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association. Apr 11-15, 2005. Montreal, Quebec, Canada.
- Mertler, C. A., & Campbell, C. S. (2005, April). *Measuring teachers' knowledge and application of classroom assessment concepts: Development of the Assessment Literacy Inventory*. Paper presented at the annual meeting of the American Educational Research Association, Montreal, Quebec, Canada.
- Mohd Najib Abd Ghafar (2011). *Pembinaan & Analisis Ujian Bilik Darjah* (2 ed. Vol. 371.26). Skudai: Penerbit UTM Press.
- Mohd Nor M.J. & Zaharim A. (2007), *Perbandingan Pendekatan Pendidikan Bersepadu dalam Pembelajaran Berasaskan Hasil (OBE) Dengan Model Pendidikan Islam*.
- Pallant, J (2013). *SPSS Survival Manual : A step by step guide to data analysis using IBM SPSS*. (5th Ed). Allen & Unwin : Australia.
- Plake, B. S. (1993). *Teacher Assessment Literacy : Teachers' Competencies in the Educational Assessment of Students*. *Mid-Western Educational Researcher*, 6(1), 21 - 27.
- Popham, W. J. (2006). *Mastering assessment: A self-service system for educators*. New York: Routledge.
- Rohaya Talib, & Mohd Najib Abd Ghafar. (2008). *Pembinaan dan pengesahan instrumen Bagi Mengukur Tahap Literasi Pentaksiran Guru Sekolah Menengah Di Malaysia. Kertas Kerja Dalam Seminar Penyelidikan Pendidikan Pasca Ijazah 2008, 25-27 November 2008*, Universiti Teknologi Malaysia.
- Schaefer, W. D. (1993). *Assessment Literacy For Teachers*. *Theory Into Practice*, 32(2), 118-126.
- Stiggins, R. J. (1991). *Relevant Classroom Assessment Training for Teachers*. *Educational Measurement : Issues and Practice*, 10(1), 7-12.
- Stiggins, R. J. (1995). *Assessment Literacy For The 21st Century*. *Phi Delta Kappan*, 77(3), 238-245.

Stiggins, R. J. (1999). *Are you Assessment Literate?* The High School Journal, 6(5),20-23.

Suzana Abd. Mutalib, & Jamil Ahmad. (2012). Penggunaan teknik pentaksiran formatif dalam subjek Bahasa Melayu Darjah Satu: Kajian kes. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 2(1), hh. 17-30.

Webb, N. L. (2002). *Assessment Literacy in a Standards-Based Education Setting*. Paper presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association. April 1-5,2002. New Orleans, Louisiana.

KAJIAN TINJAUAN AMALAN PENTAKSIRAN UNTUK PEMBELAJARAN DI KOLEJ KOMUNITI KUALA LANGAT

Marina Binti Mohamed Zahidi dan Nurul Ezza Binti Tumiran
Kolej Komuniti Kuala Langat, Selangor
marina_zahidi@yahoo.com, nurulezza27@gmail.com

Abstrak

Kajian ini dijalankan untuk mengenal pasti sejauh mana pensyarah Kolej Komuniti Kuala Langat (KKKL) mengamalkan ciri-ciri pentaksiran untuk pembelajaran. Empat ciri-ciri pentaksiran untuk pembelajaran yang dikaji adalah berkongsi objektif pembelajaran antara pensyarah dan pelajar; melakukan penyoalan lisan berkesan; memberi maklum balas berkesan; dan menggalakkan pentaksiran sendiri dan rakan sebaya. Kajian ini menggunakan kaedah penyelidikan tinjauan dengan menggunakan borang soal selidik. Seramai 66 orang pensyarah KKKL terlibat sebagai responden untuk kajian ini. Data dipersembahkan dalam bentuk frekuensi dan peratus. Dapatan kajian menunjukkan dua daripada empat ciri pentaksiran untuk pembelajaran kerap diamalkan oleh pensyarah iaitu berkongsi objektif dan penyoalan lisan. Memberikan maklum balas berkesan dan menggalakkan pentaksiran sendiri dan rakan sebaya kurang diamalkan oleh pensyarah KKKL. Kesimpulan dan cadangan untuk masa depan juga turut dibincangkan.

Kata kunci: Pentaksiran untuk pembelajaran, Objektif pembelajaran, Penyoalan lisan

1. Pengenalan

Pentaksiran adalah elemen yang sangat penting di dalam proses pengajaran dan pembelajaran. Pensyarah memainkan peranan penting dalam proses pentaksiran di kolej komuniti. Umumnya, pentaksiran hendaklah diamalkan untuk dua tujuan utama iaitu untuk memberi gred dan pelaporan untuk menentukan status pembelajaran atau dikenali sebagai pentaksiran terhadap pembelajaran dan untuk menggalakkan pembelajaran atau dikenali sebagai pentaksiran untuk pembelajaran (Black and William, 1998).

Di kolej komuniti, pentaksiran terhadap pembelajaran diukur menggunakan kaedah penilaian formatif dan sumatif yang merangkumi penilaian berterusan sebanyak 70% dan peperiksaan akhir sebanyak 30% (Mohd Azran & Siti Nurul Mahfuzah, 2015). Pentaksiran untuk pembelajaran pula lebih menitikberatkan kaedah penilaian formatif yang memberi penekanan kepada kesesuaian kaedah pengajaran dengan hasil pembelajaran modul serta menggalakkan

penilaian sendiri oleh pelajar. Ia dilaksanakan ketika proses pengajaran dan pembelajaran di dalam kelas sedang berlangsung. Menurut Marina dan Jamil (2014), penilaian untuk pembelajaran telah diamalkan dikalangan guru-guru teknikal dan vokasional terutama dalam proses penilaian kompetensi para pelajar.

Terdapat empat ciri utama pentaksiran untuk pembelajaran iaitu berkongsi objektif pembelajaran antara guru dan pelajar; penyolakan lisan yang kerap dan berkesan; memberikan maklum balas yang berkesan; dan menggalakkan pentaksiran sendiri dan pentaksiran oleh rakan sebaya (Black dan William, 1998).

Walau bagaimanapun, menurut Stiggins (2002), kebanyakan pengajar lebih menumpukan kepada pentaksiran terhadap pembelajaran berbanding pentaksiran untuk pembelajaran. Menurut analisis yang telah dilakukan kepada pensyarah yang mendapat peratus kurang dari 80% di dalam penilaian pensyarah oleh pelajar di KKKL sesi Julai 2015, salah satu item yang mendapat skor yang rendah (< 75%) adalah memberikan peluang kepada pelajar untuk terlibat secara aktif dalam pengajaran dan pembelajaran.

Dapatan kajian oleh Norhidayah (2005) juga menunjukkan bahawa strategi pengajaran berpusatkan guru lebih kerap digunakan oleh pensyarah-pensyarah di politeknik. Pengajaran seperti ini tidak menggalakkan pelajar untuk berfikir secara aktif (Rashidi dan Abdul Razak (1995). Selain itu, teknik pengajaran seperti ini tidak membantu mencapai matlamat kerajaan untuk melahirkan pelajar yang kritikal dan kreatif (Mok, 2000).

Selain itu, bagi memenuhi aspirasi negara untuk menghasilkan tenaga kerja berpengetahuan, terlatih dan berketerampilan menjelang 2020 (Kementerian Pengajian Tinggi Malaysia, 2007), kolej komuniti dilihat sebagai salah satu platform terbaik untuk memberikan latihan kemahiran dalam bidang teknikal dan vokasional dan seharusnya mampu untuk melahirkan graduan yang mempunyai kemahiran teknikal dan *soft-skills* (Zaidi Othman, 2015).

Tambahan pula menurut Ahmad (2011), kualiti, proses dan persekitaran pembelajaran yang diamalkan oleh institusi pengajian tinggi mempunyai hubung kait yang sangat rapat dengan kualiti graduan yang dihasilkan. Perkembangan teknologi dalam pendidikan juga memberi impak kepada kaedah pengajaran dan pembelajaran (Razali, Wahid dan Maizam, 2012). Pensyarah seharusnya peka dan mengambil inisiatif untuk mengamalkan teknik pengajaran dan juga pentaksiran yang berkesan kerana ia memberi impak besar kepada pelajar. Pentaksiran untuk pembelajaran juga sangat bermanfaat apabila digunakan dengan sepenuhnya. Menurut Isaacson (1999), maklumat yang diperolehi daripada pentaksiran untuk pembelajaran boleh digunakan untuk memantau pembelajaran pelajar, menilai keberkesanan pelbagai kaedah pengajaran guru dan sebagai panduan untuk membuat keputusan berkenaan pengajaran.

Menyedari kepentingan pentaksiran untuk pembelajaran, kajian ini dijalankan untuk melihat sejauh mana pentaksiran untuk pembelajaran diamalkan dalam kalangan pensyarah-pensyarah di KKKL.

2. Objektif

Tujuan kajian ini adalah untuk mengenal pasti sejauh mana pensyarah Kolej Komuniti Kuala Langat (KKKL) mengamalkan ciri-ciri pentaksiran untuk pembelajaran.

3. Soalan Kajian

Berpandukan kepada objektif yang dinyatakan di atas terdapat empat soalan kajian berdasarkan empat ciri utama pentaksiran untuk pembelajaran iaitu:

- i. Adakah pensyarah KKKL berkongsi objektif pembelajaran antara pensyarah dan pelajar?
- ii. Adakah pensyarah KKKL melakukan penyoalan lisan yang berkesan?
- iii. Adakah pensyarah KKKL memberi maklum balas yang berkesan?
- iv. Adakah pensyarah KKKL menggalakkan pentaksiran sendiri dan rakan sebaya?

4. Kajian Literatur

Kebelakangan ini pentaksiran untuk pembelajaran kian diberi perhatian (Suah, Ong & Syuki, 2016). Pentaksiran yang berkesan dapat membantu guru mengetahui tahap pembelajaran pelajar dan keberkesanan pengajaran guru. Ia juga merupakan sebahagian aktiviti penting dalam proses pengajaran dan pembelajaran (Shepard, 2000).

Pentaksiran untuk pembelajaran secara umumnya boleh ditakrifkan sebagai amalan yang menekankan pentaksiran secara formatif. Ia berhubung rapat antara hasil pembelajaran dan aktiviti pengajaran dan menggalakkan penglibatan pelajar dalam penilaian sendiri. Selain itu, proses maklum balas sama ada secara lisan atau bertulis antara pelajar dan pensyarah turut dilaksanakan ketika pengajaran dan pembelajaran (National Council for Curriculum Assessment (NCCA), 2006). Dengan ini, pensyarah akan dapat menilai pelajar dengan segera kerana pelajar akan menunjukkan pengetahuan dan kemahiran mereka semasa proses penilaian.

Menurut Black & William (1998), Assessment Reform Group (1999, 2001), Henry (2002), NCCA (2006) dan Kavanagh (2002) telah menyenaraikan empat ciri utama pentaksiran ini iaitu:

a) Berkongsi objektif pembelajaran antara guru dan pelajar

Berkongsi objektif pembelajaran bermaksud guru menerangkan kepada pelajar topik-topik yang akan dipelajari dan matlamat pembelajaran pada awal sesi pengajaran dan pembelajaran supaya pelajar lebih memahami tujuan pembelajaran (Stiggins, 2002). Kaedah ini bertujuan memberi gambaran menyeluruh kepada pelajar mengenai apa yang sepatutnya dipelajari oleh pelajar. Terdapat pelbagai strategi yang boleh digunakan seperti sesi sumbang saran dalam kumpulan dan menerangkan dengan menggunakan perkataan yang boleh difahami oleh pelajar (Mohamad Azhar & Shahri, 2007). Menurut Shepard (2000), apabila cara ini dilakukan barulah pensyarah dapat menggalakkan pentaksiran sendiri di mana pelajar dan pensyarah boleh berkongsi pemahaman yang dapat menghubungkan dengan pembelajaran.

b) Penyoalan lisan yang kerap dan berkesan

Menurut Association of Assessment Inspectors and Advisers (AAIA) (2002), penyoalan lisan digunakan untuk pelbagai tujuan antaranya mengenal pasti tahap pemahaman pelajar, mengukuhkan pembelajaran dan menjelaskan isi-isi penting. Herrick (1996) juga menyebut bahawa kaedah ini juga boleh digunakan untuk mendapatkan pengalaman sebenar pelajar semasa sesi pembelajaran. Ia menjadikan pembelajaran lebih berkesan apabila pelajar dapat memahami sendiri perkembangan pembelajaran.

Henry (2002) berpendapat bahawa pensyarah mestilah memberi tempoh masa yang sesuai kepada pelajar untuk menjawab soalan. Beliau juga menyatakan bahawa jika pelajar tidak diberikan masa yang cukup, pelajar akan menjawab soalan tanpa berfikir terlebih dahulu. Jawapan yang diberikan hanya sekadar untuk mengikut arahan menjawab soalan dari guru dan bukan mengesahkan apa yang difahami dan dipelajarinya.

Stiggins (2002) pula menyatakan bahawa antara strategi untuk memperkayakan lagi pembelajaran adalah dengan melibatkan pelajar secara aktif dalam komunikasi di antara pensyarah dan pelajar mengenai perkembangan pembelajaran dan penambahbaikan yang berlaku samada dalam pembelajaran mahupun pengajaran. Pensyarah mestilah memberi peluang dan menggalakkan pelajar bertanya soalan bagi menggalakkan pelajar berfikir secara kreatif, inovatif, logik dan juga kritis, mengenal pasti atau mengesahkan apa yang diketahuinya dan membuka peluang kepada pelajar memberi pendapat dan buah fikiran mereka. Hal ini dapat menggalakkan murid lebih aktif dalam proses pengajaran dan pembelajaran.

c) Memberikan maklum balas yang berkesan

Menurut Henry (2002), pelajar tidak mempedulikan komen atau maklum balas dari guru terhadap tugas yang telah diberikan. Mereka lebih bertumpu kepada markah atau gred yang

diperolehi.

Hal ini turut dipersetujui oleh Stiggins (2002) yang menjelaskan bahawa pentaksiran untuk pembelajaran menjadi lebih berkesan apabila guru menukarkan keputusan penilaian atau tugas kepada kekerapan maklum balas deskriptif untuk pelajar dan menyediakan untuk mereka penjelasan yang terperinci untuk menambah baik pelajaran. Sebaliknya, jika keputusan penilaian atau tugas diberikan sahaja tanpa memberi sebarang komen, ia langsung tidak membantu pelajar memahami apakah yang sepatutnya dilakukan untuk memperbaiki pembelajaran.

Menurut Tunku Badariah, Ainol Madziah, Mohd Burhan, Joharry, Nik Suryani, Zainurin dan Zainab (2014), pensyarah di universiti tempatan agak kerap memberikan gred atau markah untuk tugas pelajar berbanding menggalakkan komunikasi dengan pelajar mengenai apa yang difahami dan dipelajari oleh mereka. Dalam hal ini, pensyarah seharusnya memeriksa tugas dengan memberikan komen tertentu tanpa memberikan markah. Ini kerana pemberian markah hanya akan menghilangkan kesan komen yang diberikan oleh guru. Pelajar lebih memfokuskan kepada status pencapaian dan bukan menggalakkan penambahbaikan dalam pelajaran. Justeru, dalam pentaksiran untuk pembelajaran pensyarah seharusnya memberikan maklum balas secara terperinci untuk:

- i. Memberitahu pelajar apakah kelemahan yang dikesan dalam tugasannya.
- ii. Mengesahkan apa yang telah dijawab oleh pelajar sama ada betul atau salah dengan memberikan penjelasan secara terperinci apakah cara untuk memperbaikinya.
- iii. Menasihati pelajar apakah langkah yang diambil oleh pelajar bagi memperbaiki kelemahannya dan meningkatkan kefahamannya.

Hal ini turut disebut oleh Dewey (1996) dan Herrick (1996), kunci utama untuk menghasilkan pentaksiran yang berkesan ialah guru seharusnya menyediakan maklum balas sebenar kepada pelajar berkenaan pencapaian mereka dan guru juga perlu memberitahu potensi pelajar untuk terus maju ke peringkat yang baru dalam perkembangan dan pembangunan pembelajaran yang mereka hadapi. Menurut Jones (2005), pengajar diberi latihan dan sokongan untuk membolehkan mereka memberi maklum balas yang berkualiti kepada pelajar dan mengajar pelajar untuk menerima maklum balas secara positif dan menggunakan maklum balas tersebut untuk meningkatkan pencapaian mereka secara efektif.

- d) Menggalakkan pentaksiran sendiri dan pentaksiran rakan sebaya

Black & William (1998) menyatakan bahawa pelajar lebih berkebolehan mengenal pasti kelemahan tugas rakan-rakannya berbanding kelemahan tugas sendiri dan mereka lebih mudah bersoal jawab sesama mereka berbanding dengan guru mereka.

Dalam hal ini, pentaksiran rakan sebaya merupakan pelengkap kepada pentaksiran sendiri. Pentaksiran sendiri bermaksud pelajar menilai sendiri tugasannya dan pentaksiran rakan sebaya bermaksud tugas pelajar dinilai oleh rakannya. Kedua-dua pentaksiran ini membolehkan pelajar:

- i. Menguji kemahiran dan pengetahuan.
- ii. Lebih bertanggungjawab dan menggalakkan pelajar lebih responsif terhadap apa yang dipelajarinya.
- iii. Dimotivasikan oleh dirinya sendiri atau rakannya, ia merupakan salah satu ciri pentaksiran untuk pembelajaran.

Antara contoh pentaksiran sendiri dan rakan yang boleh diamalkan adalah memberi komen terhadap draf tugas sebelum dihantar kepada pensyarah, berbincang dan menyarankan pembaikan tertentu terhadap tugas yang dilakukan; dan membezakan hasil kerja atau tugas.

5. Skop dan Limitasi Kajian

Kajian ini dilakukan adalah untuk melihat sejauh mana pensyarah KKKL mengamalkan ciri-ciri pentaksiran untuk pembelajaran. Ciri-ciri pentaksiran yang dikaji adalah berkongsi objektif pembelajaran antara pensyarah dan pelajar; penyoalan lisan yang berkesan; memberi maklum balas yang berkesan; dan menggalakkan pentaksiran sendiri dan rakan sebaya.

Terdapat beberapa limitasi untuk kajian ini iaitu:

- i. Kajian ini hanya melibatkan pensyarah di KKKL, oleh yang demikian dapatan untuk kajian ini tidak boleh digeneralisasikan kepada populasi lain.
- ii. Kajian ini menggunakan kaedah soal selidik, oleh itu dapatan kajian bergantung sepenuhnya kepada maklum balas daripada responden.

6. Metodologi

6.1 Reka bentuk kajian

Kajian ini adalah dalam bentuk kuantitatif di mana penyelidik menggunakan kaedah penyelidikan tinjauan sepenuhnya.

6.2 Persampelan

Untuk penyelidikan ini, penyelidik menggunakan kaedah persampelan rawak. Ini kerana populasi kajian adalah melibatkan semua pensyarah di KKKL. Oleh yang demikian persampelan rawak memastikan setiap individu mempunyai peluang yang sama untuk digunakan sebagai responden bagi mewakili populasi kajian. Seramai 66 daripada 86 pensyarah terlibat sebagai responden untuk kajian ini.

6.3 Instrumen

Kajian ini menggunakan kaedah penyelidikan tinjauan sepenuhnya. Borang kaji selidik telah diedarkan terus kepada responden yang terlibat di dalam kajian ini. Borang kaji selidik yang digunakan adalah berdasarkan kajian terdahulu dari Mohamad Azhar dan Shahri (2007) yang bertajuk Amalan Pentaksiran untuk Pembelajaran di Sekolah Menengah. Kajian rintis telah dilakukan terlebih dahulu dan beberapa pengubahsuaian dilakukan untuk menambah baik borang kaji selidik untuk disesuaikan dengan kajian semasa berdasarkan komen daripada responden. Borang kaji selidik ini mempunyai dua bahagian utama iaitu Bahagian A: Demografi dan Bahagian B: Amalan Pentaksiran untuk Pembelajaran di KKKL. Bahagian B mengandungi 19 soalan dan ia terbahagi kepada empat bahagian mengikut empat ciri pentaksiran yang dinyatakan sebelum ini.

6.4 Analisis data.

Data dianalisis dengan menggunakan jadual taburan kekerapan untuk mengetahui frekuensi dan peratusan respon. Analisis untuk kajian ini menggunakan perisian *Statistical Package for the Social Sciences* (SPSS) versi 20.

7. Dapatan Kajian

Bahagian ini membentangkan dapatan mengenai sejauh mana pensyarah mengamalkan ciri-ciri pentaksiran untuk pembelajaran di dalam kelas. Jadual 1 menunjukkan amalan berkongsi objektif pembelajaran antara pensyarah dan pelajar adalah positif. Hasil dapatan menunjukkan semua pensyarah iaitu 100% ($n = 66$) memaklumkan hasil pembelajaran secara lisan sebelum memulakan pengajaran. Majoriti pensyarah juga iaitu sebanyak 93.9% ($n = 62$) memberitahu pelajar apa akan diajar sebelum memulakan pengajaran. Selain itu sebanyak 60.6% ($n = 40$) pensyarah memberitahu pelajar apakah hasil pembelajaran pada hari tersebut sebelum menyambung pengajaran.

Jadual 1: Berkongsi Objektif Pembelajaran antara Pensyarah dan Pelajar

		Tidak diamalkan	Diamalkan
Saya memaklumkan hasil pembelajaran secara lisan sebelum memulakan pengajaran.	%	0	100
	n	0	66
Saya memberitahu pelajar apa yang akan diajar sebelum memulakan pengajaran.	%	6.1	93.9
	n	4	62
Saya memberitahu pelajar apakah hasil pembelajaran pada hari tersebut sebelum menyambung pengajaran.	%	39.4	60.6
	n	26	40

Jadual 2 menunjukkan ciri penyoalan lisan yang kerap dan berkesan di kalangan pensyarah KKKL. Majoriti pensyarah mengamalkan ciri-ciri penyoalan lisan yang berkesan di mana kebanyakan item soalan mempunyai nilai peratusan yang tinggi. Sebanyak 100% (n = 66) pensyarah membuka peluang kepada pelajar untuk bertanya soalan lisan dan mengemukakan soalan lisan yang memerlukan jawapan yang ringkas. Item-item yang lain juga menerima nilai peratusan yang tinggi melebihi 80%.

Jadual 2: Penyoalan Lisan yang Kerap dan Berkesan

		Tidak diamalkan	Diamalkan
Saya membuka peluang kepada pelajar untuk bertanya soalan secara lisan.	%	0	100
	n	0	66
Semasa sedang mengajar, saya mengemukakan soalan lisan yang memerlukan pelajar menjawab secara ringkas.	%	0	100
	n	0	66
Semasa sedang mengajar saya mengemukakan soalan secara lisan kepada pelajar.	%	1.5	98.5
	n	1	65
Selepas soalan lisan dikemukakan, saya menunggu seketika sekiranya pelajar gagal menjawab dengan segera.	%	1.5	98.5
	n	1	65
Pada akhir waktu pengajaran, saya menggalakkan pelajar untuk bertanya soalan secara lisan.	%	1.5	98.5
	n	1	65

Semasa sedang mengajar, saya mengemukakan soalan lisan yang memerlukan pelajar membuat penjelasan dan huraian lanjut.	%	7.6	92.4
	n	5	61
Apabila seseorang pelajar gagal memberikan jawapan yang betul terhadap soalan lisan yang dikemukakan, saya segera beralih kepada soalan yang lebih mudah.	%	7.6	92.4
	n	5	61
Apabila seseorang pelajar gagal memberikan jawapan yang betul terhadap soalan lisan yang dikemukakan, saya segera beralih kepada pelajar lain untuk memberikan jawapan.	%	10.6	89.4
	n	7	59
Semasa sedang mengajar, saya menggalakkan pelajar untuk bertanya soalan	%	16.7	83.3
	n	11	55

Merujuk kepada Jadual 3 iaitu amalan pensyarah dalam memberi maklum balas yang berkesan, 98.5% (n = 65) memberitahu secara lisan apakah kesilapan yang telah dikesan melalui latihan dan memberikan markah terhadap latihan bertulis yang disiapkan oleh pelajar. Walau bagaimanapun hanya 45.5% (n = 30) pensyarah memberikan komen secara bertulis kepada pelajar tentang bagaimana untuk melakukan pembetulan terhadap latihan bertulis mereka. Selain itu hanya 40.9% (n = 27) pensyarah memberitahu pelajar secara individu bagaimanakah cara untuk membetulkan kesalahan mereka.

Jadual 3: Memberi Maklum balas yang Berkesan

		Tidak diamalkan	Diamalkan
Saya memberitahu secara lisan apakah kesilapan yang telah dikesan melalui latihan mereka	%	1.5	98.5
	n	1	65
Saya memberikan markah terhadap latihan bertulis yang disiapkan oleh pelajar	%	1.5	98.5
	n	1	65
Saya memberikan komen secara bertulis bagaimana untuk pelajar membetulkan latihan bertulis mereka	%	54.5	45.5
	n	36	30
Saya memberitahu pelajar secara individu bagaimanakah cara untuk membetulkan kesalahan-kesalahan yang dikesan melalui latihan mereka	%	59.1	40.9
	n	39	27

Jadual 4 menunjukkan amalan yang dilakukan oleh pensyarah untuk menggalakkan pentaksiran sendiri dan rakan sebaya. Hasil dapatan menunjukkan peratusan yang kurang bagi kesemua item. 66.7% (n = 44) pensyarah memberikan skema jawapan kepada pelajar supaya mereka dapat menilai jawapan mereka. Hanya 62.1% (n = 41) pensyarah meminta pelajar menyemak jawapan rakan mereka. Peratus terendah ialah sebanyak 15.1% (n = 10) di mana pensyarah meminta pandangan pelajar lain tentang jawapan yang diberikan oleh rakan mereka.

Jadual 4: Menggalakkan Pentaksiran Kendiri dan Rakan Sebaya

		Tidak diamalkan	Diamalkan
Saya memberikan skema jawapan kepada pelajar supaya menilai sendiri jawapan yang diberikan dalam latihan bertulis yang mereka siapkan	%	33.3	66.7
	n	22	44
Saya meminta pelajar memberikan latihan yang telah disiapkan kepada rakannya untuk disemak berdasarkan kriteria pemarkahan yang saya sediakan	%	37.9	62.1
	n	25	41
Saya meminta pandangan pelajar lain, adakah jawapan yang diberikan oleh pelajar itu betul atau salah	%	84.8	15.1
	n	56	10

8. Perbincangan

Hasil dapatan kajian mendapati bahawa pensyarah kerap mengamalkan dua daripada empat ciri utama pentaksiran untuk pembelajaran. Ini selari dengan Marina dan Jamil (2015), di mana mereka mendapati majoriti guru vokasional ada mengamalkan pentaksiran untuk pembelajaran. Dua ciri utama yang diamalkan adalah berkongsi objektif pembelajaran antara pensyarah dan pelajar dan penyoalan lisan yang kerap dan berkesan. Kajian terdahulu oleh Mohamad Azhar dan Shahri (2007), juga mendapat dapatan yang sama di mana guru di sekolah menengah juga kerap mengamalkan dua daripada empat ciri pentaksiran iaitu perkongsian objektif dan penyoalan lisan yang kerap dan berkesan.

Sebagaimana yang disarankan oleh NCCA (2016), berkongsi objektif pembelajaran antara pensyarah dan pelajar ada diamalkan di mana pensyarah mestilah memberikan gambaran atau penjelasan mengenai objektif pembelajaran supaya hasil pembelajaran dapat dicapai. Ini kerana tanpa perkongsian objektif pembelajaran pelajar hanya mengetahui topik-topik yang dipelajari tanpa mendapat gambaran sebenar apakah matlamat utama pembelajaran.

Kajian juga menunjukkan bahawa pelajar yang memahami apa yang mereka diminta untuk belajar dan bagaimana mereka mengenal pasti kejayaan adalah lebih cenderung untuk berjaya dari segi pembelajaran daripada mereka yang tidak (Young, 2005).

Hasil dapatan juga menunjukkan bahawa pensyarah KKKL kerap mengamalkan ciri kedua iaitu penyoalan lisan yang kerap dan berkesan. Ini adalah dapatan yang positif kerana pensyarah memberi peluang kepada pelajar untuk bertanyakan soalan tentang apa yang mereka tidak fahami. Di samping itu pensyarah juga menanyakan soalan kepada pelajar supaya pensyarah dapat mengetahui sama ada pelajar dapat mengikuti pembelajaran yang diajar dalam sesuatu sesi. Ini selari dengan AAIA (2002), bahawa penyoalan lisan dilakukan untuk mengenal pasti kefahaman pelajar, mengukuhkan pembelajaran dan menjelaskan isi-isi penting. Selain itu pensyarah juga perlu tahu teknik penyoalan yang betul dan berkesan. Dapatan kajian menunjukkan pensyarah KKKL tahu tentang teknik penyoalan yang berkesan seperti 98.5% menunggu seketika sekiranya pelajar mereka gagal menjawab dengan segera. Ini adalah penting kerana masa menunggu yang cukup mengelakkan pelajar memberikan jawapan tanpa berfikir (Henry, 2002).

Bagi ciri ketiga iaitu memberi maklum balas yang berkesan majoriti pensyarah didapati memberikan markah terhadap latihan bertulis yang disiapkan oleh pelajar. Walau bagaimanapun, untuk menggalakkan pentaksiran untuk pembelajaran, pensyarah tidak seharusnya memberikan markah terhadap latihan pelajar sebaliknya mereka hanya memberikan komen (Stiggins, 2002). Ini disokong oleh Tunku Badariah, et al. (2014), bahawa pensyarah seharusnya memeriksa tugas dan memberikan komen tanpa memberikan markah. Hal ini disebabkan pelajar akan lebih fokus kepada markah dan gred yang diperolehi berbanding komen untuk penambahbaikan. Menurut Jones (2005), prinsip utama pentaksiran untuk pembelajaran adalah maklum balas yang efektif dari pensyarah kepada pelajar tentang perkembangan mereka dan nilai maklum balas tersebut bergantung kepada kualiti maklum balas dan bagaimana pelajar menerima dan menggunakannya. Menurut hasil dapatan, pensyarah kurang memberikan komen secara bertulis tentang bagaimana pelajar boleh membetulkan latihan mereka dan mereka juga jarang melakukannya secara individu. Ini mungkin kerana kekangan masa dan juga jumlah pelajar yang ramai. Walau bagaimanapun, kualiti maklum balas perlu dititikberatkan oleh pensyarah terutama komen yang boleh membantu pelajar membetulkan kesilapan mereka dan meningkatkan potensi mereka.

Walaupun bagaimanapun ciri keempat iaitu menggalakkan pentaksiran sendiri dan rakan sebaya kurang diamalkan oleh pensyarah. Ini selari dengan dapatan Mohamad Azhar dan Shahri (2007), bahawa kajian mereka juga mendapati guru kurang menggalakkan pentaksiran sendiri dan rakan sebaya. Ini menunjukkan pensyarah kurang memberi penekanan dalam aspek ini walaupun menurut kajian terdahulu banyak kesan positif yang boleh diperolehi apabila mengamalkan penilaian sendiri dan rakan sebaya seperti meningkatkan mutu pembelajaran,

peningkatan kemahiran komunikasi dan emosi serta mengajar pelajar tentang nilai tanggungjawab (Hernandez, 2010).

Selain itu, Marina dan Jamil (2015), pentaksiran untuk pembelajaran sepatutnya menggalakkan penglibatan aktif pelajar di dalam pembelajaran mereka dan seharusnya pensyarah memainkan peranan dalam menjayakan amalan ini. Pentaksiran sendiri dan rakan dapat membantu meningkatkan kefahaman mereka kerana adanya rakan sebaya untuk mereka berbincang dengan selesa (Henry, 2002). Henry (2002) turut menyatakan bahawa penilaian rakan sebaya sebenarnya menjadi pelengkap kepada penilaian sendiri pelajar. Hal ini kerana pelajar lebih mudah mengesan kelemahan dan kebaikan dari tugas dan latihan yang dilakukan oleh rakannya. Selain itu Stiggins (2002) juga menekankan kepentingan untuk pensyarah membiasakan pelajar membandingkan prestasi mereka dengan satu set standard prestasi kualiti. Kaedah ini akan memberi motivasi kepada pelajar untuk meningkatkan pencapaian mereka.

Secara keseluruhannya, pensyarah di KKKL tidak sepenuhnya mengamalkan pentaksiran untuk pembelajaran. Terdapat beberapa ciri pentaksiran untuk pembelajaran yang kurang diamalkan seperti memberi maklum balas yang berkesan dan menggalakkan pentaksiran sendiri dan rakan sebaya.

9. Kesimpulan dan Cadangan

Berdasarkan dapatan kajian yang dijalankan, kebanyakan pensyarah di KKKL kerap mengamalkan dua daripada empat ciri pentaksiran untuk pembelajaran iaitu berkongsi objektif dan penyoalan lisan. Manakala, memberikan maklum balas berkesan dan menggalakkan pentaksiran sendiri dan rakan sebaya kurang diamalkan oleh pensyarah KKKL. Ini adalah permulaan yang baik kerana amalan pentaksiran untuk pembelajaran adalah penting dalam memastikan pensyarah sentiasa melibatkan pelajar dalam proses pengajaran dan pembelajaran. Tambahan pula, matlamat negara bagi menghasilkan tenaga kerja mahir dan berpotensi secara holistik menuntut kepada perubahan kaedah pentaksiran di peringkat institusi pengajian tinggi khususnya. Kaedah pentaksiran berasaskan gred tidak lagi dipandang sebagai pentaksiran utama di dalam pembelajaran. Seharusnya penekanan perlu diberikan supaya amalan pentaksiran untuk pembelajaran kerap diamalkan dan digunakan secara efektif.

Institusi pendidikan tinggi mengaplikasikan pentaksiran untuk pembelajaran bagi memastikan pembelajaran pelajar berkesan dan mencapai objektif sebagaimana aspirasi negara untuk melahirkan graduan berilmu dan memiliki nilai-nilai murni sebagai warganegara Malaysia. Selain itu, amalan pentaksiran untuk pembelajaran yang berkesan dapat membantu membaik pulih pengajaran pensyarah seterusnya menggalakkan pembelajaran pelajar. Ia juga membantu pelajar memahami sepenuhnya isi kandungan pelajaran yang disampaikan seterusnya mencapai objektif pengajaran yang ditetapkan dalam sukatan pelajaran.

Melalui dapatan kajian pensyarah kurang memberikan komen secara bertulis tentang bagaimana membetulkan latihan bertulis mereka. Justeru, pensyarah perlu meluangkan masa untuk memberikan komen secara bertulis supaya dapat membantu pelajar untuk memperbaiki latihan mereka. Selain itu, pensyarah juga dicadangkan untuk mencari peluang memberikan komen secara individu tentang bagaimana pelajar dapat membetulkan kesalahan mereka. Langkah ini dapat membantu pelajar yang kurang faham tentang kesalahan mereka dan cara-cara untuk membetulkan kesalahan mereka.

Selain itu, pensyarah perlu menggalakkan pentaksiran rakan sebaya di dalam proses pengajaran dan pembelajaran. Ini dapat dilakukan dengan meminta pandangan pelajar semasa sesi kelas berlangsung seperti membincangkan jawapan yang betul dengan pelajar dan meminta rakan pelajar untuk menyemak tugas rakan mereka.

Bagi kajian masa depan, dicadangkan supaya populasi kajian diperluaskan dengan melibatkan kolej komuniti lain untuk melihat amalan pentaksiran pembelajaran di kolej komuniti lain, contohnya seperti kolej komuniti lain di negeri Selangor. Selain itu, kajian juga boleh dilakukan dengan melibatkan pelajar sebagai responden. Ini membolehkan kita melihat isu pentaksiran untuk pembelajaran dari sudut pandangan pelajar.

Kajian yang lebih mendalam juga perlu dilakukan untuk melihat sekiranya faktor-faktor seperti pengalaman mengajar, jantina, latihan ikhtisas dan tahap pendidikan memainkan peranan dalam menentukan amalan pentaksiran untuk pembelajaran di kalangan pensyarah. Di samping itu, dicadangkan supaya reka bentuk kajian akan datang berbentuk campuran kuantitatif dan kualitatif. Penyelidik boleh melakukan kaedah temu bual dengan responden supaya maklum balas lebih mendalam dan tidak terhad serta kaedah pemerhatian di dalam kelas semasa proses pengajaran dan pembelajaran berlangsung.

Rujukan

Ahmad, H. (2011). Pelaksanaan *Outcomes Based Education (OBE)* Dalam Proses Pengajaran Dan Pembelajaran. Diperolehi daripada <http://usim.academia.edu.my>

Assessment Reform Group (ARG), *Assessment for learning*. Diperolehi pada 21 Mac 2016 daripada http://www.assessment_reform_group.org.uk/principles.html

Association of Assessment Inspectors and Advisers [AAIA]. (2002). *Secondary Assessment Practice: Self-evaluation and development material*. Diperolehi daripada <http://www.aaia.org.uk>

Black, P. & William, D. (1998). *Assessment and Classroom Learning*. *Assessment in Education*, 5(1), 7-73.

Hattie, J. (2008). *Visible Learning: A Synthesis of over 800 Meta-analyses Relating to Achievement*. New York: Routledge.

Henry, J. (2002). *Forget Marking Start Talking*. Diperolehi daripada <https://www.tes.com/article.aspx?storycode=366141>

Hernandez, R. (2010). *Assessment: Benefits and Challenges of Using Self and Peer Assessment*. UCD Teaching and Learning Resources.

Herrick, M. J. (1996). Assessment of Student Achievement and Learning, what would Dewey say? A recent Interview with John Dewey. *Journal of Vocational and Technical Education*, 13(1), 17-29.

Isacson, S. (1999). *Instructionally relevant writing assesment, Reading & Writing Quaterly*, 14, 29-48.

Jones, C.A. (2005). *Assessment for learning*. Learning and Skills Development Agency.

Kavanagh, D. (2002). *Assessment for Learning in Practice: Criteria for Observation*. Oxfordshire County Council Education Service.

Kementerian Pengajian Tinggi Malaysia. (2007). *Pelan Strategik Pendidikan Tinggi Negara*. Putrajaya : Kementerian Pengajian Tinggi Malaysia. (WoCTVET), 5 – 6 November 2014, hlmn 122-123.

Marina Ibrahim Mukhtar dan Jamil Ahmad. (2015). *Assessment for Learning : Practice in TVET*. 4th World Congress on Technical and Vocational Education and Training (WoCTVET), 5 – 6 November 2014, hlmn 122-123.

Marshall, B. (1998). *Emphasis on Teaching*. BYC Publishing, Inc. Dimuat turun pada 20 Februari, 2016 daripada <http://www.bygpub.com/eot/eot2.htm>

Marzano, R., Pickering, D., & Pollock, J. (2001). *Classroom Instruction That Works: Research-Based Strategies for Increasing Student Achievement*. Alexandria, VA: ASCD.

Mohamad Azhar Mat Ali & Shahri Jamaluddin. (2007). *Amalan Pentaksiran untuk Pembelajaran Di Sekolah Menengah*, ms. 21-22. Diperolehi daripada http://www.academia.edu/5283817/AMALAN_PENTAKSIRAN_UNTUK_PEMBELAJARAN_DI_SEKOLAH_MENENGAH

Mohd Azran Mohd Salleh & Siti Nurul Mahfuzah Mohamad. (2015). *Kerangka Pentaksiran dan penilaian Kolej Komuniti Bagi Mencapai Hasil Pelaksanaan OBE (Outcome Based Education)*. Digest Penyelidikan dan Penulisan Ilmiah Wilayah Melaka dan Negeri Sembilan, hlmn 1-4. Diperolehi daripada https://www.academia.edu/17817096/KERANGKA_PENTAKSIRAN_DAN_PENILAIAN_KOLEJ_KOMUNITI_BAGI_MENCAPAI_HASIL_PELAKSANAAN_OBE_OUTCOME_BASED_EDUCATION

Mok, S. S. (2000). *Pedagogi II: Perlaksanaan Pengajaran*. Shah Alam: Fajar Bakti.

National Council for Curriculum Assessment (NCCA). (2006). *Assessment for Learning*. Diperolehi pada 21 Mac 2016 daripada [www.ncca.ie/...Assessment/.../Assessment_for_Learning.../AFL - _Key_ principles](http://www.ncca.ie/...Assessment/.../Assessment_for_Learning.../AFL_-_Key_principles).

Nurfirdawati Muhammad Hanafi, et al. (2009). *Teori Pembelajaran dan Kaitannya dengan Pentaksiran: dari Perspektif Pendidikan Teknik dan Vokasional*. International Conference on Teaching and Learning in Higher Education 2009, 23 – 25 November 2009, hlmn 7-8, artikel online.

Noorhidayah Abdul Kassim. (2005). “*Amalan Penggunaan Pendekatan Pengajaran Oleh Pensyarah Jabatan Kejuruteraan Awam Di Politeknik*”. Tesis Sarjana Pendidikan. KUiTTHO.

Rashidi Azizan & Abdul Razak Habib. (1995). *Pengajaran dalam Bilik Darjah: Kaedah & Strategi*. Kajang: Masa Enterprise

Razali Hassan, Wahid Razzaly dan Maizam Alias. (2012). *Technical and Vocational Education (TVET) Teachers in Malaysia*. The international Conference “The Excellence in Teacher Education and Research Innovation. m/s 41-49. Dibentangkan pada 25-28 Disember 2012 di Bangkok, Thailand.

Robert, E.S. (2010). *Educational Psychology: Theory and Practice* (Eight Edition).227. Pearson Education.

Shepard, L.A., (2000). *The Role of Classroom Assessment in Teaching and Learning*. Los Angeles : University of California.

Spademan, L. (2002). *Assessment for Learning: The Lesson for Physical Education*. Baalpe the Bulletin, 38(3), Diperolehi pada 20 Februari, 2016, daripada <http://www.aber.ac.uk/~pedwww/assessmentforlearning.html>

Stiggins, R.J. (2002). *Assessment crisis: The absence of assessment for learning*. Phi Delta Kappan, 83 (10), 758-765.

Suah See Ling, Ong Saw Lan & Shuki Osman. (2016). *Pentaksiran Pembelajaran Pelajar: Amalan Guru-guru di Malaysia*. Diperolehi daripada <http://education.usm.my/images/docs/MEDC/VOL5/g%20pentaksiran%20pembelajaran%20pelajar.pdf>.

Tunku Badariah Tunku Ahmad, Ainol Madziah Zubairi, Mohd Burhan Ibrahim, Joharry Othman, Nik Suryani Abd Rahman Zainurin Abd Rahman & Zainab Mohd Nor. (2014). *Assessment for Learning Practices and Competency among Malaysia University Lecturers: A National Study*, 8(1), 14-31.

Young, E. (2005). *Assessment for learning: Embedding and extending*. AifL *Assessment is for Learning*. Diperolehi daripada http://www.educationscotland.gov.uk/images/Assessment%20for%20Learning%20version%202vp_tcm4-385008.pdf

Zaidi Othman. (2015). *Diploma Work Based Learning (WBL) Kolej Komuniti*. Diperolehi pada 6 April 2016 daripada https://www.academia.edu/8756012/Diploma_Work_Based_Learning_Kolej_Komuniti.

KAJIAN TERHADAP PERAKUAN AKREDITASI AGENSI KELAYAKAN MALAYSIA (MQA) BAGI PROGRAM SIJIL KOLEJ KOMUNITI

Siti Normazila Binti Abdul Aziz dan Nadia Binti Hairi
Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti, Putrajaya
normazila@mohe.gov.my, nadiahairi@mohe.gov.my

Abstrak

Setiap program yang ditawarkan oleh kolej komuniti mestilah memperoleh perakuan akreditasi daripada Agensi Kelayakan Malaysia (MQA). Perakuan akreditasi ini adalah penting bagi menjamin kualiti program yang dilaksanakan mematuhi Kerangka Kelayakan Malaysia (MQF). Objektif kajian ini adalah untuk mendapatkan pandangan warga kolej komuniti tentang kepentingan perakuan akreditasi. Perkara kedua adalah untuk melihat kesan daripada pelaksanaan perakuan akreditasi kepada kolej komuniti dari aspek pengurusan dan akademik. Kajian yang dijalankan ini merupakan satu kajian tinjauan yang menggunakan kaedah kuantitatif dan maklumat dikumpulkan menerusi borang kaji selidik. Data daripada borang kaji selidik dianalisis menggunakan statistik deskriptif menerusi taburan frekuensi, peratusan dan min. Secara amnya hasil dapatan analisis menunjukkan bahawa perakuan akreditasi adalah penting kepada staf kolej komuniti kerana ia membawa kepada peningkatan kerjasama dan moral dalam kalangan staf. Selain itu, perakuan akreditasi ini juga memberikan impak yang tinggi terhadap kualiti pengurusan di kolej komuniti dan kualiti akademik yang seiring dengan standard yang telah ditetapkan oleh MQA.

Kata kunci: Perakuan akreditasi, MQA, Kolej komuniti, Pengurusan, Akademik

1. Pendahuluan

Perakuan akreditasi merupakan satu perakuan rasmi bahawa sijil, diploma atau ijazah yang dianugerahkan kepada graduan mencapai standard kualiti dan kriteria yang ditetapkan oleh Agensi Kelayakan Malaysia (MQA). Setiap program pengajian tinggi yang ditawarkan di Malaysia disyaratkan mendapat perakuan akreditasi daripada MQA bertujuan untuk memastikan program yang ditawarkan mematuhi Kerangka Kelayakan Malaysia (MQF) melalui semakan aspek utama proses pengajaran dan pembelajaran di Pemberi Pengajian Tinggi (PPT). Proses akreditasi ini merujuk kepada dokumen jaminan kualiti terbitan MQA yang boleh diperolehi melalui laman sesawang www.mqa.gov.my/qad/bm/index.cfm. Antara dokumen jaminan kualiti yang dijadikan rujukan utama iaitu Kod Amalan Akreditasi Program (COPPA), Kod Amalan Audit Institusi (COPIA), Standard Program dan Garis Panduan

Amalan Baik (GGP).

Akreditasi MQA merupakan suatu proses berterusan yang melibatkan tiga peringkat penilaian iaitu:

- i. Akreditasi Sementara
Proses ini dilaksanakan sebelum sesuatu program dilaksanakan. Tujuan akreditasi sementara adalah untuk memastikan sama ada program itu memenuhi keperluan minimum bagi sembilan bidang penilaian sebelum layak ditawarkan oleh sesebuah PPT. Penilaian akan dilaksanakan oleh Panel Penilai MQA dan laporan penilaian akan dibawa kepada Jawatankuasa Akreditasi yang berkaitan untuk membuat keputusan. Laporan pelaksanaan Akreditasi Sementara ini menjadi salah satu keperluan bagi PPT untuk menawarkan program berkenaan.
- ii. Akreditasi Penuh
Proses ini dilaksanakan apabila kohort pertama pelajar berada di semester akhir pengajian. Proses ini dilaksanakan untuk memastikan MQF dan standard-standard pendidikan dipatuhi. Penilaian bagi Akreditasi Penuh dikendalikan oleh MQA melalui Panel Penilai yang akan menilai Maklumat Program dan Laporan Penilaian Kendiri yang dikemukakan oleh PPT. Panel Penilai juga akan membuat lawatan penilaian ke premis PPT. Tujuan lawatan ini adalah untuk mengesah dan memperakui segala maklumat yang dikemukakan oleh PPT.
- iii. Audit Pematuhan
Proses ini dilaksanakan sekurang-kurangnya sekali dalam tempoh lima tahun (bergantung kepada selagi mana program tersebut mengekalkan akreditasi).

Pendidikan di kolej komuniti bermula dengan penubuhan 12 buah kolej komuniti rintis pada tahun 2001. Pada peringkat awal penubuhan, kolej komuniti merupakan laluan alternatif yang memberi fokus kepada pendidikan dan latihan teknik dan vokasional (TVET) di samping pelaksanaan kursus pendek menerusi program pembelajaran sepanjang hayat. Sehingga tahun 2016, sebanyak 93 buah kolej komuniti telah beroperasi di seluruh negara.

Penjenamaan semula kolej komuniti merupakan program berimpak tinggi di bawah Rancangan Malaysia Ke-9 yang dilancarkan pada tahun 2006. Seterusnya pada tahun 2010, kolej komuniti memperkenalkan program Sijil Modular Kebangsaan (SMK). Tahun 2013 merupakan fasa Pemerksaan Kolej Komuniti yang mengandungi enam teras utama bagi memacu kemajuan kolej komuniti dengan memantap dan menambah baik kualiti penyampaian dan perkhidmatan. Kolej komuniti menjadi hub pendidikan yang luas kepada masyarakat. Pada 7 April 2015, Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2015-2025 (Pendidikan Tinggi)- PPPM(PT) telah

dilancarkan. Kolej komuniti memainkan peranan untuk merealisasikan 10 lonjakan yang terdapat dalam PPPM(PT).

Sebagai salah satu peneraju utama TVET, kolej komuniti menawarkan program sijil dan diploma. Jenis pengajian yang ditawarkan adalah Sijil Kolej Komuniti Berterusan - SKK(T), Sijil Kolej Komuniti Bermodular -SKK(M), Sijil Kolej Komuniti Kemahiran Khas - SKK(KK), Sijil Kolej Komuniti dengan Modul Persediaan - SKK(P), Sijil Modular Kebangsaan (SMK) dan program diploma secara *Work Based Learning* (WBL) dengan kerjasama rakan strategik industri. Bilangan program yang ditawarkan adalah seperti berikut :

- i. SKK(T) – 16 program
- ii. SKK(M) – 17 program
- iii. SKK(KK) – 5 program
- iv. SKK(P) – 9 program
- v. Diploma – 13 program

Kolej komuniti telah memulakan permohonan perakuan akreditasi pada tahun 2012. Pelaksanaan untuk mendapatkan akreditasi daripada pihak MQA menjadi lebih teratur dan terancang melalui pengurusan yang dilaksanakan oleh pihak Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti (JPKK) untuk memastikan tiada program di kolej komuniti yang tertinggal daripada mendapat akreditasi. Jaminan kualiti ini telah menjadi satu elemen penting di dalam proses penawaran program yang dijalankan untuk memastikan pelajar yang telah tamat pengajian di kolej komuniti memperoleh pengiktirafan bagi memudahkan mereka menyambung pengajian di institusi pengajian tinggi (IPT) atau bekerja di sektor awam.

Berdasarkan data Perakuan Akreditasi sehingga Februari 2016 yang disediakan oleh Unit Akreditasi, Bahagian Peperiksaan dan Penilaian, JPKK bermula tahun 2012 hingga Februari 2016, sebanyak 316 permohonan telah dikemukakan kepada pihak MQA bagi proses jaminan kualiti program Sijil dan Diploma yang ditawarkan di kolej komuniti. Daripada jumlah ini, sebanyak 227 permohonan yang terdiri daripada 33 program telah memperoleh Perakuan Akreditasi Penuh manakala 64 permohonan mendapat status Akreditasi Sementara dan 25 permohonan lagi masih di dalam proses penilaian.

2. Pernyataan Masalah

Dalam proses pelaksanaan Akreditasi, laporan lisan dimaklumkan kepada PPT semasa akhir lawatan. Seterusnya laporan bertulis akan dikemukakan kepada PPT berasaskan hasil penemuan semasa lawatan untuk memastikan penambahbaikan kualiti yang berterusan.

Laporan Penilaian Akreditasi merupakan satu huraian bersifat informatif yang memperakui

konteks dan menerima perbandingan tanpa had masa. Ia menghuraikan kekuatan dan perkara-perkara yang perlu diberi perhatian di samping mengemukakan cadangan untuk menambah baik kualiti PPT berkenaan.

Sekiranya pihak PPT tidak berjaya memperoleh akreditasi dan tidak berupaya untuk memenuhi syarat-syarat yang dikemukakan, pihak MQA akan menasihati pihak berkuasa berkenaan tindakan-tindakan yang perlu diambil. Bagi audit pematuhan bagi program yang telah diakredit, tarikh penamatan akreditasi akan dimasukkan dalam MQR sebagai makluman bahawa program itu tidak lagi diakredit.

Secara dasarnya, pihak MQA akan memproses permohonan Akreditasi Sementara yang lengkap daripada PPT dalam tempoh 3 bulan, 3 minggu. Permohonan akreditasi penuh pula akan diproses dalam tempoh 7 bulan sebelum diberi kelulusan Perakuan Akreditasi. Walau bagaimanapun, kelulusan perakuan akreditasi ini tertakluk kepada sama ada pihak PPT melaksanakan syarat-syarat dan cadangan penambahbaikan yang dikemukakan dalam Laporan Penilaian Akreditasi. Sekiranya syarat-syarat dan cadangan penambahbaikan tersebut tidak dilaksanakan, proses perakuan akreditasi akan mengambil masa lebih lama dan berkemungkinan tidak akan diberi kelulusan. Kegagalan memperoleh Perakuan Akreditasi akan memberi impak yang besar kepada PPT dan pelajar program berkenaan.

Sehingga Februari 2016, penyelidik telah menguruskan sebanyak 316 permohonan perakuan akreditasi sementara dan perakuan akreditasi penuh yang melibatkan 91 buah kolej komuniti. Sepanjang penyelidik menguruskan proses perakuan akreditasi, didapati bahawa terdapat permasalahan dalam kalangan staf kolej komuniti yang menunjukkan mereka kurang memahami tujuan permohonan Perakuan Akreditasi terutama dari segi proses pelaksanaan di kolej komuniti. Maklumat ini dikenal pasti melalui laporan-laporan penilaian akreditasi yang disediakan oleh Ahli Panel Penilai (APP) MQA kepada PPT bagi semua program yang membuat permohonan akreditasi penuh.

Daripada 316 permohonan, sebanyak 227 permohonan telah mendapat Perakuan Akreditasi Penuh. Walau bagaimanapun perakuan ini diberi dengan bersyarat oleh MQA. Ini adalah kerana pematuhan ke atas syarat Perakuan Akreditasi masih belum dipatuhi secara menyeluruh oleh kolej komuniti. Antara syarat perakuan akreditasi yang perlu dipatuhi adalah dari segi mekanisme pengukuran Hasil Pembelajaran Program (PLO), Hasil Pembelajaran Kursus (CLO), syarat kemasukan pelajar, sumber rujukan yang terkini, pendedahan Pembelajaran Berasaskan Hasil (OBE) kepada pensyarah dan sebagainya. Apabila masih terdapat syarat pematuhan dikemukakan oleh MQA, ini menunjukkan bahawa kesedaran warga kolej komuniti terhadap kepentingan perakuan akreditasi masih belum menyeluruh.

Penilaian dan cadangan penambahbaikan daripada pihak MQA menunjukkan perakuan akreditasi memberikan impak yang positif dari segi perubahan struktur kurikulum, proses kemasukan, penilaian, kemudahan (fasiliti) dan juga kompetensi semua staf di kolej komuniti. Oleh itu, proses jaminan kualiti dapat dilaksanakan secara berterusan kerana apabila program tersebut telah memperolehi Akreditasi Penuh, masih ada syarat pematuhan untuk mengekalkan akreditasi yang telah diperolehi. Proses ini akan membuatkan kolej komuniti sentiasa memastikan segala keperluan untuk mengekalkan akreditasi dipatuhi.

Sehubungan itu, kajian ini akan dijalankan untuk mendapatkan pandangan warga kolej komuniti tentang kepentingan perakuan akreditasi dan impaknya terhadap pelaksanaan program sijil di kolej komuniti.

3. Persoalan Kajian

Kajian ini dijalankan adalah untuk mendapatkan jawapan bagi persoalan berikut :

- i. Apakah pandangan pensyarah kolej komuniti terhadap kepentingan perakuan akreditasi?
- ii. Apakah kesan daripada pelaksanaan perakuan akreditasi kepada kualiti pengurusan di kolej komuniti?
- iii. Apakah kesan daripada pelaksanaan perakuan akreditasi kepada kualiti akademik di kolej komuniti?

4. Objektif Kajian

Secara khususnya, kajian ini memberi fokus kepada tiga objektif berikut:

- i. Mendapatkan maklum balas daripada pensyarah kolej komuniti tentang kepentingan perakuan akreditasi.
- ii. Mengkaji kesan pelaksanaan perakuan akreditasi kepada kualiti pengurusan di kolej komuniti.
- iii. Melihat kesan pelaksanaan perakuan akreditasi kepada kualiti akademik di kolej komuniti.

1. Kajian Literatur

MQA menjamin kualiti pengajian tinggi di Malaysia dengan menggunakan dua pendekatan utama. Pendekatan pertama adalah pengakreditan program dan kelayakan. Akreditasi program merupakan satu perlakuan penilaian yang dikendalikan oleh pihak keserakanan bertujuan untuk memastikan sama ada program ini mencapai tahap kualiti yang dihasratkan.

Pendekatan kedua pula adalah pengauditan institusi atau komponen institusi tersebut. Terdapat pelbagai bentuk audit institusi dan ia mungkin dilaksanakan secara komprehensif atau berdasarkan tema-tema tertentu. Ia juga boleh dalam bentuk audit prestasi akademik secara berkala ke atas sesebuah institusi pengajian tinggi, atau satu penilaian yang bertujuan untuk pengekal status akreditasi sesebuah program (Kod Amalan Akreditasi Program, 2010).

Proses akreditasi institusi memerlukan penilaian dalaman melibatkan staf pentadbiran dan akademik, pelajar, pemegang amanah dan lain-lain. Penilaian dalaman ini membolehkan institusi mempertimbangkan keberkesanannya dalam mencapai misi yang ditetapkan. Selain itu, ia dilihat sebagai satu usaha untuk meningkatkan kualiti program dan perkhidmatan yang ditawarkan. (*The Principles of Accreditation: Foundations for Quality Achievement*, 2012).

Christian (2011) menyatakan bahawa akreditasi merupakan satu pengiktirafan rasmi bahawa institusi berkenaan adalah berwibawa untuk melaksanakan tugas-tugas tertentu. Fungsi utama sistem akreditasi adalah untuk memastikan standard minimum dalam menyampaikan pendidikan teknik dan vokasional (VET). Hasil dan output saling berkait rapat dengan akreditasi. Kedua-duanya terdiri daripada penilaian luaran berdasarkan piawaian yang telah ditetapkan sebelum memperoleh pengiktirafan. Walau bagaimanapun pengukuran hasil dan output masih kurang diberi perhatian. Pengukuhan berorientasikan hasil masih menjadi satu isu untuk meningkatkan kualiti. Judith (2012) pula menyatakan bahawa akreditasi merupakan suatu proses kawal selia antara profesional dan akademik. Standard dan polisi dibangunkan untuk menilai institusi dan program dari segi peningkatan kualiti. Penilaian sendiri oleh institusi turut dilakukan bagi menilai kepatuhan pada standard yang ditetapkan sebelum status akreditasi dianugerahkan. Pematuhan standard dan polisi ini adalah sangat penting bagi menjamin kualiti program yang ditawarkan. Kualiti program yang diiktiraf sememangnya menjadi faktor utama yang mempengaruhi keputusan pelajar untuk memilih sesuatu program bagi menjamin kebolehpasaran dan masa depan pelajar setelah tamat pengajian (Yuzaini et.al, 2011).

Kajian oleh Nadia (2006) pula menyatakan bahawa proses akreditasi merupakan elemen utama dalam mengukuhkan sistem pendidikan pada semua peringkat. Hasil dapatan kajian beliau menunjukkan responden bersetuju bahawa proses akreditasi memberi impak kepada pengajaran dan pembelajaran secara langsung dan tidak langsung. Pembelajaran di dalam kelas mengalami kesan apabila ia meningkatkan tanggapan akademik kepada pelajar dan turut mempengaruhi kurikulum program. Selain itu, proses akreditasi juga memberi impak kepada sumber pendidikan seperti perpustakaan, akses teknologi dan bekalan manakala aspek perancangan jangka panjang dan belanjawan turut terlibat.

6. Metodologi Kajian

Kajian ini merupakan kajian tinjauan yang menggunakan kaedah kuantitatif kerana ia sesuai digunakan untuk mendapatkan maklum balas daripada responden berdasarkan demografi dalam tempoh yang singkat. Kajian ini menggunakan borang kaji selidik sebagai instrumen kajian untuk mengumpulkan maklumat daripada responden. Menurut Chua (2011), kajian tinjauan adalah salah satu kaedah penyelidikan bukan eksperimental yang paling kerap digunakan dalam pelbagai bidang terutamanya dalam bidang sains sosial. Ia biasanya digunakan bagi memperoleh maklum balas daripada responden berkenaan sesuatu isu. Bentuk kajian sebegini adalah popular kerana mempunyai ciri-ciri penggunaan yang menyeluruh, kaedah pengendalian yang mudah, tempoh mengumpul data yang cepat, penggunaan saiz sampel yang besar, maklumat yang telus dan keupayaan keputusan kajian digeneralisasikan.

6.1 Sampel Kajian

Responden terdiri daripada kumpulan pengurusan dan profesional dan staf sokongan di kolej komuniti dan dibataskan kepada kolej komuniti yang telah memperoleh status akreditasi penuh sekurang-kurangnya satu program. Berdasarkan reten perjawatan pada tahun 2015, jumlah staf di kolej komuniti adalah seramai 3956 orang. Daripada jumlah ini, populasi staf bagi kolej komuniti yang telah memperoleh status Akreditasi Penuh adalah seramai 1380 orang. Oleh itu, jumlah sampel yang ditetapkan adalah seramai 300 orang berdasarkan jadual Krejcie dan Morgan (1970).

6.2 Instrumen Kajian

Borang soal selidik disediakan dengan menggunakan item jenis pilihan mengikut susunan kesesuaian iaitu item jenis skala Likert. Item ini terbahagi kepada empat (4) bahagian iaitu:

- i. Bahagian A Latar belakang responden
- ii. Bahagian B Pandangan staf kolej komuniti terhadap kepentingan perakuan akreditasi
- ii. Bahagian C Impak perakuan akreditasi kepada kualiti pengurusan di kolej komuniti
- iv. Bahagian D Impak perakuan akreditasi kepada kualiti akademik di kolej komuniti

Borang kaji selidik diedarkan secara atas talian dan menerusi emel kepada responden. Penyelidik memberikan tempoh selama dua minggu kepada responden bagi melengkapkan borang kaji selidik tersebut.

Penyelidik menggunakan statistik deskriptif iaitu data daripada borang kaji selidik dianalisis menerusi taburan frekuensi. Analisis ini seterusnya dapat membantu dalam mengklasifikasikan profil responden seperti jantina, kategori jawatan dan tempoh pengalaman bekerja di kolej komuniti. Manakala pandangan pensyarah terhadap kepentingan dan impak akreditasi dianalisa menerusi peratusan dan min.

7. Dapatan Kajian

7.1 Kaedah Menganalisis Data

Penganalisan data adalah berdasarkan jawapan daripada semua responden yang melibatkan diri dalam soal selidik yang dikongsikan pautan laman sesawang dan emel. Instrumen yang digunakan adalah menggunakan skala Likert seperti dalam Jadual 1. Dapatan yang diperoleh dianalisis secara statistik deskriptif dengan menggunakan perisian *Statistical Packages for Social Sciences (SPSS) Version 18.0 for Windows*.

Jadual 1 : Respon mengikut skala Likert

Respon	Skor
Sangat Tidak Setuju	1
Tidak Setuju	2
Tidak Pasti	3
Setuju	4
Sangat Setuju	5

Selain itu, penyelidik telah menggunakan skala pemeringkatan skor min untuk menganalisis dapatan min mengikut statistik deskriptif (Mohd Majid, 2009). Berdasarkan julat skala tersebut, penyelidik telah melakukan pembahagian kepada tiga peringkat tahap iaitu tahap tinggi, tahap sederhana dan tahap rendah. Maka, julat di antara min telah dihitung dengan min yang tertinggi dibahagikan kepada tiga tahap seperti di Jadual 2.

Jadual 2 : Interpretasi skor min

Skor Min	Tahap
0.00 – 1.66	Rendah
1.67 – 3.33	Sederhana
3.34 – 5.00	Tinggi

Sumber: Mohd Majid Konting (2009). *Kaedah Penyelidikan Pendidikan*.

Secara keseluruhannya, jumlah maklum balas yang diperolehi bagi responden yang menyertai soal selidik ini adalah seramai 367 orang. Bilangan ini telah mencapai sasaran penyelidik disebabkan oleh skop yang ditetapkan adalah kolej komuniti yang telah mendapat Perakuan Akreditasi Penuh sahaja yang dipohon untuk menyertai soal selidik ini. Taburan responden adalah seperti dalam Jadual 3 :

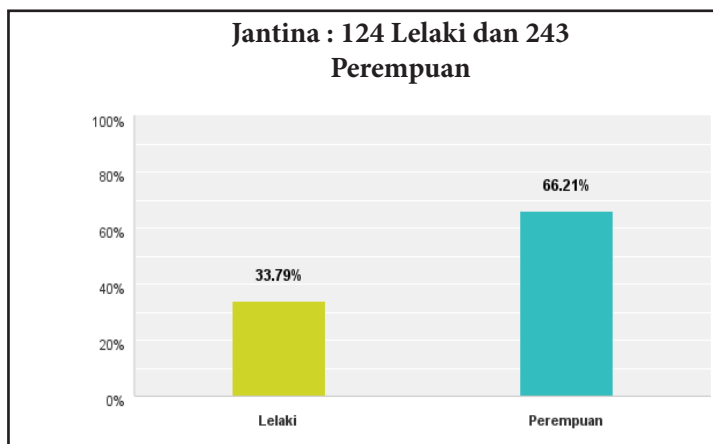
Jadual 3 : Taburan responden mengikut zon kolej komuniti

ZON	BIL KOLEJ	BIL. RESPONDEN
UTARA	13	127
TIMUR	9	55
SELATAN	16	92
TENGAH	6	56
SABAH & SARAWAK	4	37
JUMLAH		367

Responden adalah meliputi semua zon kolej komuniti di Malaysia yang terdiri daripada zon Utara, Selatan, Timur, Tengah dan Sabah & Sarawak. Borang kaji selidik diedarkan secara atas talian dan menerusi emel kepada responden. Penyelidik memberikan tempoh selama dua minggu kepada responden bagi melengkapkan borang kaji selidik tersebut.

7.2 Dapatan Data

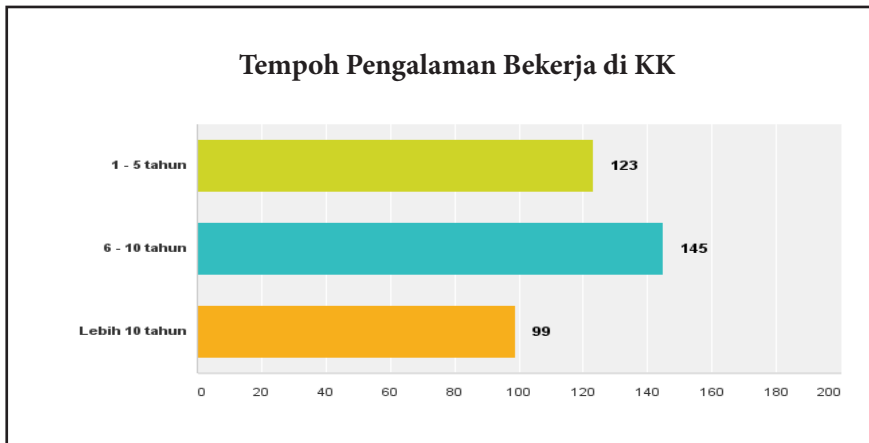
Bahagian A : Latar Belakang Responden

Rajah 1 : Statistik responden mengikut jantina

Rajah 2 : Statistik responden mengikut kategori jawatan

Rajah 3 : Statistik responden mengikut tempoh pengalaman bekerja di kolej komuniti

Rajah 1 hingga Rajah 3 menunjukkan maklumat umum warga PPT yang telah menyertai soal selidik ini yang dikategorikan kepada jantina, jawatan dan tempoh pengalaman pegawai di PPT yang mereka berkhidmat. Maklumat ini penting bagi memastikan kumpulan yang telah lama menguruskan jaminan kualiti di kolej komuniti terlibat secara langsung dengan soal selidik ini.

Responden daripada kumpulan Pengurusan dan Profesional merupakan penyumbang maklum balas yang terbesar dalam kajian impak yang dijalankan. Ini kerana, penjawatan di PPT menunjukkan bilangan kumpulan Perkhidmatan/Pentadbiran adalah kecil berbanding dengan bilangan kumpulan Pengurusan dan Profesional. Oleh demikian, 12.53% itu sudah memadai bagi pengkaji untuk mendapatkan kerjasama untuk menayakan soal selidik ini.

Selain itu Carta 3 juga menunjukkan tempoh perkhidmatan responden yang memberikan maklum balas dalam kajian ini. Data menunjukkan 145 orang pegawai yang menjadi responden telah berkhidmat selama enam (6) hingga sepuluh (10) tahun di kolej komuniti.

Jadual 4 : Hasil analisis bagi soalan di Bahagian B

Pernyataan	Bersetuju / Sangat Bersetuju	Min	Sisihan Piawai
Proses akreditasi memberi impak kepada moral staf.	82%	4.07	0.80
Penyertaan proses akreditasi memberi manfaat kepada staf di *PPT.	85%	4.16	0.79
Penyertaan dalam proses akreditasi membawa kepada peningkatan kerjasama dalam kalangan staf.	83%	4.12	0.79
Manfaat akreditasi boleh dilihat dalam jangka masa panjang.	86%	4.30	0.79
Penyertaan proses akreditasi membantu staf di PPT memahami visi, misi dan hasil pembelajaran program.	87%	4.19	0.78
Pihak MQA menyediakan panduan yang mencukupi dan sokongan susulan semasa lawatan penilaian.	72%	3.86	0.81
**PPP adalah berpengalaman dan mempunyai kelayakan untuk membuat penilaian ke atas PPT.	77%	3.97	0.81
PPT telah dilatih secukupnya untuk bersedia menghadapi lawatan penilaian.	65%	3.67	0.91
PPT diberi penilaian dengan adil.	73%	3.84	0.79
Cadangan penambahbaikan oleh PPP adalah telus.	75%	3.93	0.78

Berdasarkan analisis secara keseluruhannya, min di Jadual 4 menunjukkan bahawa perspektif staf kolej komuniti tentang kepentingan perakuan akreditasi berada pada tahap tinggi iaitu peratusan responden yang setuju dan sangat setuju dengan kesemua soalan yang diajukan

adalah tinggi iaitu melebihi 75%. Hasil kajian mendapati item manfaat akreditasi boleh dilihat dalam jangka masa panjang merupakan item tertinggi dalam komponen ini dengan min = 4.30 dan sisihan piawai = 0.79 pada tahap Tinggi. Manakala item PPT telah dilatih secukupnya untuk bersedia menghadapi lawatan penilaian merupakan item yang rendah dengan min = 3.67 dan sisihan piawai = 0.91 pada tahap Tinggi.

Pemerhatian penyelidik mendapati bahawa perakuan akreditasi merupakan satu proses jaminan kualiti yang sangat penting dan memberi manfaat kepada kolej komuniti.

Hasil analisis mendapati 82% bersetuju bahawa perakuan akreditasi ini memberi impak kepada moral dan manfaat kepada staf. Selain itu, kepentingan proses ini dapat dilihat apabila 87% bersetuju bahawa proses akreditasi membantu staf di kolej komuniti memahami visi, misi dan hasil pembelajaran program serta menyedari bahawa manfaat akreditasi ini boleh dilihat dalam jangka masa panjang. Ini adalah selari dengan tujuan perakuan akreditasi program di kolej komuniti iaitu untuk memastikan pelajar yang mengikuti program dapat meneruskan pengajian atau mendapat pengiktirafan industri kerana adanya jaminan kualiti program tersebut.

Berdasarkan kajian lepas Nadia (2006) juga menyokong dapatan kajian ini kerana kajian beliau menunjukkan lebih 80% daripada ketua pelajar yang mengikut kajiannya percaya bahawa penglibatan di dalam akreditasi menghasilkan peningkatan kualiti dalam komunikasi staf dan juga kerjasama berpasukan yang lebih baik.

Bahagian C : Kesan Perlaksanaan Perakuan Akreditasi kepada Kualiti Pengurusan Kolej Komuniti

Jadual 5 : Purata respon bagi soalan di Bahagian C

Pernyataan	Bersetuju / Sangat Bersetuju	Min	Sisihan Piawai
Proses akreditasi memberi impak kepada sumber pendidikan di *PPT.	85%	4.17	0.79
Proses akreditasi memberi manfaat dari aspek meningkatkan kualiti di PPT secara keseluruhan.	84%	4.19	0.80
Proses akreditasi membantu untuk menjelaskan kekuatan PPT.	85%	4.20	0.79
Proses akreditasi membawa kepada peningkatan dalam kepimpinan di PPT.	83%	4.12	0.82

Pernyataan	Bersetuju / Sangat Bersetuju	Min	Sisihan Piawai
Proses akreditasi membantu PPT mengenal pasti isu yang signifikan dengan standard Kerangka Kelayakan Malaysia (KKM).	83%	4.13	0.81
Akreditasi memberi manfaat kepada peningkatan kualiti PPT dalam jangka masa pendek dan jangka masa panjang.	85%	4.21	0.81

Jadual 5 menunjukkan bahawa proses perakuan akreditasi memberi kesan yang baik kepada kualiti pengurusan di kolej komuniti kerana melalui laporan yang informatif oleh MQA menghuraikan kekuatan dan perkara yang perlu diambil perhatian beserta cadangan penambahbaikan demi memastikan kualiti pengurusan di kolej komuniti dapat dipertingkatkan. Kualiti pengurusan adalah memainkan peranan penting dalam sesebuah organisasi.

Aanalisis mendapati item akreditasi memberi manfaat kepada peningkatan kualiti PPT dalam jangka masa pendek dan jangka masa panjang adalah item tertinggi dalam komponen ini dengan min = 4.21 dan sisihan piawai = 0.81 pada tahap Tinggi. Manakala proses akreditasi membawa kepada peningkatan dalam kepimpinan di PPT merupakan item terendah dengan min = 4.12 dan sisihan piawai = 0.82 juga masih pada tahap Tinggi. Hampir 85% responden bersetuju dengan pernyataan bahawa proses akreditasi memberi kesan kepada sumber pendidikan, peningkatan mutu pendidikan dan kepimpinan di kolej komuniti untuk jangka masa pendek dan jangka masa panjang. Secara langsung, penilaian ke atas institusi juga dapat membantu untuk menjelaskan kekuatan sesuatu institusi atau PPT.

Berdasarkan kajian lepas, Nadia (2006) juga mendapati lebih 2/3 daripada ketua pelajar yang menjalani kajian ini bersetuju bahawa penglibatan di dalam proses akreditasi telah membawa kepada perubahan dalam latihan profesional untuk tenaga pengajar, persekitaran yang kondusif untuk kelas dan juga pengurusan organisasi dan kepimpinan.

Christian (2011) menyatakan memohon akreditasi membantu organisasi meningkatkan kualiti dalaman mereka kerana mereka perlu mengambil tanggungjawab maklum balas yang dinyatakan semasa penilaian ke atas permohonan mereka. Kebanyakan permohonan perlu mengikut arahan pada peningkatan kerana hanya 8% daripada organisasi mendapat pensijilan tanpa sebarang syarat. Bagi organisasi yang tidak mempunyai sistem pengurusan kualiti di tempat sebelum mereka memohon akreditasi, struktur dan prosedur mereka telah bertambah baik berkemungkinan disebabkan oleh keperluan untuk melaksanakan sistem pengurusan kualiti untuk mendapatkan pengiktirafan.

Bahagian D : Kesan Perakuan Akreditasi Kepada Kualiti Akademik di Kolej Komuniti

Jadual 6 : Purata respon bagi soalan di Bahagian D

Pernyataan	Bersetuju / Sangat Bersetuju	Min	Sisihan Piawai
Proses akreditasi memberi impak kepada sumber pendidikan di *PPT.	84%	4.19	0.80
Penyertaan dalam proses akreditasi membawa kepada peningkatan dalam kualiti **PdP.	84%	4.20	0.81
Penyertaan dalam proses akreditasi membawa kepada peningkatan latihan pembangunan profesionalisme untuk pensyarah.	84%	4.15	0.78
Penyertaan dalam proses akreditasi membawa kepada peningkatan pencapaian akademik pelajar.	79%	4.08	0.82
Sumber pendidikan yang mencukupi dan terkini menyumbang kepada kualiti PdP.	84%	4.16	0.82

Kesan perakuan akreditasi kepada kualiti akademik di kolej komuniti adalah sangat ketara terutama sumber pendidikan dan peningkatan kualiti dalam pengajaran dan pembelajaran. Jadual 6 di atas menunjukkan min keseluruhan adalah melebihi 4.0 dan sisihan piawai = 0.8 yang membawa maksud lebih 80% responden beranggapan status akademik di kolej komuniti menjadi lebih berkualiti sama ada dari segi sumber pendidikan atau pembangunan profesionalisme untuk pensyarah dan secara tidak langsung pencapaian akademik pelajar juga akan meningkat. Sisihan piawai bagi setiap item juga adalah kecil menunjukkan taburan data adalah berhampiran antara satu sama lain.

Berdasarkan Nadia (2006), hasil kajiannya mendapati lebih 90% ketua pelajar di sekolah percaya bahawa penglibatan di dalam proses akreditasi telah meningkatkan kualiti pendidikan secara keseluruhan di sekolah mereka. Ini adalah kerana dalam permohonan perakuan akreditasi penekanan kepada struktur kurikulum, proses kemasukan pelajar, kaedah penilaian, fasiliti dan kompetensi semua staf di kolej komuniti sentiasa diberi penekanan beserta dengan cadangan penambahbaikan. Walaupun kolej komuniti telah menerima perakuan akreditasi, pematuhan kepada kualiti yang ditetapkan oleh MQA masih perlu dipatuhi sepanjang program tersebut mendapat perakuan.

Oleh itu, dapatan kajian perakuan akreditasi terhadap kualiti akademik telah menunjukkan impak pada tahap yang tinggi kerana ia menunjukkan responden bersetuju dengan pelaksanaan perakuan akreditasi di kolej komuniti memberikan faedah dan kebaikan dalam pelbagai aspek.

8. Kesimpulan

Secara amnya, kajian yang dijalankan telah mencapai objektif berdasarkan respon yang diberikan iaitu pengkaji dapat mengetahui bahawa perakuan akreditasi adalah penting kepada staf kolej komuniti kerana ia membawa kepada peningkatan kerjasama dan moral di kalangan staf. Selain itu, perakuan akreditasi ini juga memberikan maklum balas yang tinggi terhadap kualiti pengurusan di kolej dan kualiti akademik yang seiring dengan standard yang telah ditetapkan oleh MQA.

Berdasarkan maklum balas kajian terhadap perakuan akreditasi yang diterima, secara keseluruhannya dapat disimpulkan bahawa majoriti staf kolej komuniti bersetuju dengan kesemua persoalan kajian dan hanya kurang daripada 10% responden memberikan pendapat kurang bersetuju sama ada dari segi kepentingan, kualiti pengurusan dan kualiti akademik di kolej komuniti. Walau bagaimanapun, untuk jangka masa panjang pihak yang masih tidak bersetuju akan mendapati kelebihan dan manfaat perakuan akreditasi ini.

Berdasarkan Judith (2012) juga menyatakan bahawa akreditasi telah menjadi sebahagian daripada memelihara kepelbagaian institusi pengajian tinggi dan pelbagai jenis pengalaman pendidikan yang disediakan untuk pelajar, ia juga telah memainkan peranan dalam mengekalkan persaingan sihat di kalangan kolej dan universiti. Oleh yang demikian, penyelidik membuat kesimpulan bahawa proses perakuan akreditasi ini telah membawa kolej komuniti ke arah penambahbaikan mutu perkhidmatan yang boleh diberikan untuk meningkatkan imej kolej komuniti sama ada dari segi kualiti pengurusan dan kualiti akademik yang dijalankan.

9. Cadangan

Perakuan akreditasi bagi semua program sijil dan diploma sepenuh masa di kolej komuniti telah mula membuat permohonan pada tahun 2012. Oleh itu, pelbagai langkah penambahbaikan telah dilakukan demi memastikan program yang dijalankan mengikut standard kualiti yang digariskan oleh MQA. Kajian ini penting kepada Bahagian Peperiksaan dan Penilaian, JPJK sebagai maklum balas untuk mencapai matlamat sasaran pencapaian jabatan yang seiring dengan PPPM (PT). Antara lonjakan yang ingin dicapai adalah lonjakan 6: Pemantapan Tadbir Urus dan Lonjakan 4: Graduan TVET Berkualiti. Usaha berterusan dalam memastikan proses permohonan perakuan akreditasi menjadi lebih mantap dan terurus harus diteruskan dengan mengenal pasti kelemahan yang boleh diperbaiki dari masa ke semasa.

Cadangan kajian yang akan datang adalah kajian terhadap proses permohonan akreditasi di kolej komuniti memandangkan jangka masa untuk mendapat perakuan akreditasi bagi sesetengah program adalah sama dan ada juga yang berbeza. Ini berkemungkinan disebabkan oleh kelemahan dari segi kandungan dokumen yang dihantar, pengurusan di kolej komuniti atau jabatan, atau keadaan fizikal premis kolej komuniti yang berbeza.

Rujukan

- Assuring Quality in Vocational Education and Training. The Role of Accrediting VET Providers.* 2011. Luxembourg : Publications Office of the European Union.
- Christian F. Lettmayr. 2011. *Assuring Quality in Vocational Education and Training. The Role of Accrediting VET Providers.* Greece : The European Centre for the Development of Vocational Training (Cedefop).
- Chua, Y.P. (2011). *Kaedah dan statistik penyelidikan : Kaedah penyelidikan.* Edisi Kedua. Kuala Lumpur : McGraw-Hill (Malaysia) Sdn. Bhd.
- Judith S. Eaton. 2012. *Planning for Higher Education. The Future of Accreditation.* Volume 40, Number 3, Page 8-15, Apr – Jun 2012.
- Koleksi Informatif Terkini Kolej Komuniti (KITKK).* 2015. Putrajaya : Jabatan Pendidikan Kolej Komuniti.
- Kod Amalan Akreditasi Program.* 2010. Edisi Pertama. Selangor : Agensi Kelayakan Malaysia (MQA).
- Kod Amalan Audit Institusi.* 2009. Edisi Kedua. Selangor : Agensi Kelayakan Malaysia (MQA).
- Krejcie, R.V. dan Morgan, D.W. 1970. *Determining sampel size for research activities.* Educational and Psychological Measurement.
- Laporan Kajian Keberkesanan Standard Program Kepada Pihak Berkepentingan.* 2013. Selangor : Agensi Kelayakan Malaysia (MQA).
- Nadia Alam. 2006. *Results of the Regional Accreditation and the Quality of Education Survey, NEASC 2005.* USA : New England Association of Schools & Colleges, Inc.
- Mohd Majid Konting. 2009. *Kaedah penyelidikan pendidikan.* Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- M. Y. Yuzainee, A. R. Fadhilah dan B. Faridah. 2011. *Faktor yang Mempengaruhi Pelajar Dalam Memilih Universiti : Kajian Kes.* Proceeding 1st International Symposium On Conductive Learning Environment For Smart School. 134-147.

The Principles of Accreditation : Foundation fo Quality Enhancement. 2012. Fifth Edition. Georgia
: Southern Association of Colleges and Schools Commission on Colleges.

The Value of Accredited Certification. 2012. US: International Accreditation Forum.

KAJIAN PENERIMAAN PELAJAR SIJIL APLIKASI PERISIAN KOMPUTER TERHADAP RUBRIK PENILAIAN DALAM PROSES PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN : SATU KAJIAN KES

Zunainah Binti Abu
Kolej Komuniti Hulu Langat, Selangor
zunainah@kkhl.edu.my

Abstrak

Rubrik merupakan alatan atau panduan yang digunakan bagi menilai hasil kerja pelajar. Kajian literatur yang dijalankan menyatakan bahawa rubrik adalah alat penilaian yang menyenaraikan kriteria bagi sesuatu tugas, atau semua aspek yang perlu diambil kira bagi menggambarkan kualiti kerja, daripada tahap asas kepada cemerlang. Kajian ini dilaksanakan bertujuan untuk mengkaji tahap penerimaan rubrik penilaian sebagai alat penilaian dalam kalangan pelajar program Sijil Aplikasi Perisian Komputer dan mengetahui sama ada penerimaan penggunaan rubrik dalam kalangan pelajar memberi kesan yang signifikan terhadap peningkatan motivasi mereka. Ini kerana masih terdapat pensyarah dan pelajar yang tidak menggunakan rubrik sebagai rujukan penilaian mereka semasa proses pengajaran dan pembelajaran. Kajian ini menggunakan instrumen borang kaji selidik terhadap 86 orang pelajar Sijil Aplikasi Perisian Komputer di Kolej komuniti Hulu Langat untuk mendapatkan data. Borang soal selidik ini mengandungi dua bahagian soalan iaitu demografi responden, dan penerimaan dan peningkatan motivasi. Data-data yang diperolehi dianalisis secara deskriptif menggunakan perisian Statistical Package for Social Science 17 (SPSS 17) menggunakan kekerapan, peratus, min dan korelasi pearson-r. Secara keseluruhan instrumen kajian mempunyai nilai kebolehpercayaan (Cronbach Alpha) yang tinggi ($\alpha = 0.93$). Hasil analisis data menunjukkan penerimaan pelajar terhadap penggunaan rubrik sebagai alat untuk menilai hasil kerja mereka adalah tinggi. Motivasi yang ditunjukkan pelajar dengan penggunaan rubrik penilaian juga tinggi. Hasil analisis ujian *one-way ANOVA* juga menunjukkan terdapat hubungan yang signifikan antara penerimaan penggunaan rubrik penilaian dengan peningkatan motivasi pelajar.

Kata kunci : Rubrik, Penerimaan, Peningkatan motivasi

1. Pengenalan

Pendekatan yang memfokus kepada hasil dan pencapaian objektif yang dikenali sebagai Pembelajaran Berasaskan Hasil atau ringkasan lebih sinonim, OBE (*Outcome Based*

Education) telah menjadi amalan dalam proses pengajaran dan pembelajaran institusi pendidikan tinggi. OBE telah menetapkan ruang standard bagi semua bentuk penilaian terhadap pelajar. Melalui pelaksanaan pendekatan OBE, kualiti penyampaian pengajaran dan pembelajaran dapat dijamin selain mendorong pensyarah untuk membuat penilaian yang adil bagi mengukur pencapaian pelajar. Konsep OBE bermula dengan kaedah penyampaian, pentaksiran seterusnya peringkat penilaian terhadap hasil pembelajaran (Nurul Ain Sulaiman, 2012; Abidin, 2009). Dalam lain perkataan, kurikulum OBE menekankan tentang keupayaan pelajar melakukan sesuatu kerja atau tugas dan dinilai secara sistematik.

Penilaian merupakan sebahagian daripada proses pengajaran dan pembelajaran. Ia merangkumi proses mengumpul maklumat bagi membuat keputusan berkenaan dengan kemajuan, perkembangan, penguasaan dan pencapaian pelajar dalam pembelajaran. Akhbar Ibrahim dan Siti Zaliha Reduan (2002) menegaskan bahawa tujuan penilaian yang terpenting adalah membantu pelajar menguasai isi kandungan pelajaran, selain mengenal pasti titik kelemahan pelajar bagi tujuan penambahbaikan dan pengukuhan. Dalam proses penilaian ini, pelajar merupakan penilai terbaik terhadap tahap penguasaan pembelajaran mereka. Penilaian sendiri dalam kalangan pelajar membantu mereka membuat refleksi, pertimbangan dan penilaian bagi mengenal keupayaan sendiri dalam satu-satu tugas. Penilaian sendiri melibatkan beberapa langkah seperti memastikan tujuan penilaian, menentukan kriteria yang hendak dinilai dan memilih cara mendapatkan maklumat. Penilaian ini dilihat lebih berkesan melalui penggunaan rubrik.

Walaupun golongan pendidik cenderung untuk mentakrifkan perkataan rubrik dengan cara yang berbeza, Andrade, H. (2000) menegaskan bahawa rubrik adalah alat penilaian yang menyenaraikan kriteria bagi sesuatu tugas, atau semua aspek yang perlu diambil kira bagi menggambarkan kualiti kerja, daripada tahap asas kepada cemerlang. Rubrik merupakan satu panduan pemarkahan pelbagai guna untuk menilai hasil kerja dan persembahan pelajar. Rubrik berfungsi dalam cara yang berbeza untuk meningkatkan kualiti pembelajaran pelajar, dan mempunyai potensi yang besar khususnya bagi pelajar (Kenneth dan Ellen, 2007). Rubrik penilaian menyediakan panduan pada setiap aras yang diperlukan untuk menilai pelajar selain sebagai panduan yang membolehkan pelajar untuk menilai prestasi kebolehan mereka dalam satu-satu bidang kemahiran. Penggunaan rubrik dapat meningkatkan motivasi untuk pencapaian kepada matlamat sesuatu kerja atau tugas.

Motivasi merupakan sesuatu yang mendorong, menggerak dan mengarah tuju seseorang dalam tindakan-tindakan yang bakal dilakukannya ke arah mencapai matlamat dan keinginannya. Motivasi belajar dilihat menjadi daya penggerak kepada arah kegiatan pelajar berdasarkan matlamat akhir mereka. Matlamat ini turut terdorong oleh medium yang menyatakan matlamat akhir proses tersebut.

Kajian penyelidikan berkaitan motivasi manusia (Muhamad Suhaimi Taat dan Mohd Yusof Abdullah, 2014; Koeswara, 1995) menunjukkan bahawa ada masanya manusia bertingkah laku secara tidak rasional dan tingkah laku mereka dipengaruhi matlamat yang tidak disedari. Walau bagaimanapun, kebanyakan tingkah laku manusia diarahkan kepada matlamat dan sekurang-kurangnya rasional dari kaca mata orang yang berkenaan. Dalam konteks pengajaran dan pembelajaran, pelajar boleh dimotivasikan adalah dengan cara seseorang guru itu melaksanakan proses pengajaran yang berkesan (Muhamad Suhaimi Taat & Mohd Yusof Abdullah, 2014; Bye et al., 2007).

2. Pernyataan Masalah

Rubrik membolehkan sesuatu penilaian standard dan konsisten dilaksanakan berdasarkan kriteria tertentu, lebih mudah dan telus. Hal ini membolehkan pensyarah dan pelajar sama-sama menentukan tahap kriteria penilaian sesuatu hasil kerja dan memberikan landasan untuk penilaian diri, refleksi dan rakan sebaya. Selain itu, rubrik penilaian dapat membantu pensyarah menjimatkan masa dalam menilai dan memberi gred terhadap pencapaian pelajar. Terdapat ramai pakar yang percaya bahawa rubrik penilaian dapat memperbaiki hasil kerja pelajar seterusnya menambah baik proses pembelajaran. Sebagai pelajar, sekiranya rubrik penilaian diberikan kepada mereka lebih awal, pemahaman tentang kriteria penilaian hasil kerja membolehkan pelajar membuat persediaan yang cukup sebelum proses penilaian dilaksanakan.

Amalan penggunaan rubrik penilaian masih baru dalam sistem pengajaran dan pembelajaran di kolej komuniti. Walaupun rubrik dilihat memberikan impak positif dalam proses pembelajaran pelajar, namun amalan penggunaannya sebagai alat untuk menilai hasil kerja pelajar dilihat masih tidak menyeluruh. Sebilangan pensyarah masih membuat penilaian berdasarkan skema permorkahan sahaja termasuk penilaian tugas dan latihan amali. Terdapat juga pensyarah yang mengguna pakai kaedah *Classroom Assessment Technique* (CAT) yang masih tidak jelas bagi pelajar. Berlaku juga situasi apabila soalan atau tugas tidak difahami pelajar kerana tiada penerangan lanjut daripada pensyarah. Akibatnya, pelajar tidak jelas terhadap kehendak atau matlamat sesuatu tugas. Hal ini dikhuatiri memberi impak terhadap usaha membentuk pelajar yang berfikiran kritis dan kreatif kerana hanya menumpukan kepada satu corak penyelesaian terhadap satu-satu tugas. Motivasi untuk mendalami sesuatu pembelajaran turut terkesan sekiranya tiada hala tuju awal yang dapat ditetapkan.

Kajian ini cuba mengenal pasti perkaitan di antara penerimaan penggunaan rubrik penilaian dalam kalangan pelajar kolej komuniti dengan peningkatan motivasi mereka dalam pembelajaran.

3. **Persoalan Kajian**

- i. Adakah rubrik penilaian dapat diterima dalam kalangan pelajar?
- ii. Adakah penerimaan pelajar terhadap penggunaan rubrik bagi menilai hasil kerja atau tugas dapat meningkatkan motivasi mereka ke arah pencapaian yang lebih baik?

4. **Objektif Kajian**

Objektif kajian adalah seperti berikut:

- i. Mengetahui tahap penerimaan rubrik sebagai alat penilaian dalam kalangan pelajar.
- ii. Mengetahui hubungan antara penerimaan pelajar terhadap penggunaan rubrik bagi menilai hasil kerja atau tugas dengan peningkatan motivasi mereka ke arah pencapaian yang lebih baik.

5. **Kepentingan Kajian**

Penyelidik berharap melalui kajian yang dilakukan ini dapat meningkatkan mutu pengajaran dan pembelajaran di kolej komuniti dan penggunaan rubrik penilaian dapat diseragamkan dan diperluaskan penggunaannya oleh:

- i. Semua bentuk penilaian modul dalam program Aplikasi Perisian Komputer di kolej komuniti.
- ii. Semua program sepenuh masa di kolej komuniti.

6. **Kajian Literatur**

Rubrik telah digunakan secara meluas dalam pelbagai bidang di peringkat pengajian tinggi termasuk pendidikan, perubatan, kejururawatan, pengurusan dan teknologi makanan. Rubrik digunakan untuk mendapatkan maklum balas dan memberi gred terhadap hasil kerja pelajar seperti projek, persembahan, analisis, kemahiran lisan dan bertulis.

Andrade (2005) menegaskan bahawa rubrik boleh dijadikan bahan pengajaran serta bagi tujuan penilaian pelajar. Beberapa penyelidik seperti Powell (2001), Osana dan Seymour (2004), Andrade dan Du (2005) dan Schneider (2006), turut menyokong kenyataannya melalui kajian mereka bahawa rubrik merupakan sokongan terhadap proses pengajaran dan pembelajaran. Song (2006) mendapati maklum balas diagnostik yang dicapai melalui penggunaan rubrik dapat digunakan untuk mengenal pasti ruang penambahbaikan dalam pengajaran. Manakala Campbell (2005), Tunon dan Brydges (2006) menggunakan rubrik semata-mata untuk menilai hasil kerja pelajar.

Rubrik adalah penting kerana ia menjelaskan kepada pelajar sifat kerja mereka yang sepatutnya. Melalui rubrik, pelajar jelas dengan sasaran pembelajaran dan kriteria yang perlu ke arah pencapaian penilaian yang lebih baik. Atas sebab ini, rubrik membantu guru mengajar, membantu menyelaraskan arahan dan penilaian serta mendorong pelajar untuk mencapai sasaran pembelajaran mereka. Kajian terhadap maklum balas pelajar dalam kalangan siswa pengajian tinggi tentang penggunaan rubrik mendapati bahawa para pelajar menghargai rubrik kerana mereka lebih jelas terhadap sasaran kerja mereka, membolehkan mereka untuk mengawal selia kemajuan dan menjadikan gred atau penilaian terhadap mereka adalah telus dan adil. Kajian Bolton (2006) menegaskan bahawa rubrik membolehkan mereka melibatkan diri dalam proses penting, termasuk mengenal pasti isu kritikal dalam tugas. Oleh itu, mereka dapat mengurangkan ketidakpastian dan melakukan tugas yang lebih bermakna, menentukan jumlah usaha yang diperlukan untuk tugas, menilai persembahan mereka sendiri untuk mendapatkan maklum balas segera, menganggarkan gred mereka sebelum penyerahan tugas dan menumpukan usaha mereka supaya dapat meningkatkan prestasi tugas berikutnya.

Dapatan ini turut disokong dengan dapatan yang sama Andrade dan Du (2005). Dalam kajian mereka, rubrik digunakan untuk merancang pendekatan untuk tugas, menyemak kerja mereka dan mendapatkan maklum balas daripada orang lain. Selain itu, rubrik turut digunakan pelajar untuk membantu memfokuskan usaha, menghasilkan kerja yang berkualiti tinggi, mendapat gred yang lebih baik dan berasa kurang cemas tentang tugas. Persepsi pelajar terhadap pengredan berdasarkan rubrik adalah adil dan telus.

Terdapat bukti bagi tindak balas positif dan rintangan dengan penggunaan rubrik oleh tenaga pengajar kolej dan universiti. Tiga kajian melaporkan persepsi positif pengajar terhadap penggunaan rubrik sebagai panduan penilaian. Kajian Powell (2001) mendapati penilaian bagi kursus penerbitan filem dan televisyen merasakan bahawa rubrik menyediakan asas yang objektif untuk penilaian. Begitu juga Campbell (2005), yang melaporkan bahawa tenaga pengajar yang menggunakan sistem penilaian berasaskan rubrik ini membuatkan proses pemarkahan atau pemberian gred adalah lebih konsisten, dipercayai dan efisien. Penemuan yang sama oleh Reitmeier et. al. (2004) melaporkan bahawa penggunaan rubrik untuk penilaian pembentangan secara lisan memudahkan perubahan dalam prosedur penilaian dari pemerhatian subjektif kepada spesifik.

Parkes (2006) mendapati satu perbezaan ketara antara persepsi pelajar dan pengajar berkaitan penggunaan rubrik adalah terhadap tujuan penggunaan rubrik. Pelajar sering merujuk bahawa rubrik yang disediakan adalah untuk tujuan pembelajaran dan pencapaian, manakala pengajar hampir secara eksklusifnya melihat peranan rubrik sebagai wadah penilaian yang pantas, objektif dan tepat. Tanggapan terhadap penggunaan rubrik dalam kalangan tenaga pengajar mungkin menyumbang kepada keengganan mereka untuk menggunakan rubrik dengan lebih efektif. Mereka mungkin akan lebih terbuka untuk menerima penggunaan rubrik sekiranya

mereka memahami bahawa rubrik turut boleh digunakan untuk meningkatkan pengajaran dan pembelajaran selain untuk menilai pelajar.

Perkaitan antara rubrik dan pembelajaran telah diterokai oleh beberapa penyelidik, dengan hasil yang secara umumnya menunjukkan pencapaian yang lebih tinggi dan pembelajaran yang lebih mendalam oleh pelajar yang mempunyai rubrik untuk membimbing kerja mereka. Petkov dan Petkova (2006) dalam kajiannya menunjukkan bahawa min peratusan gred kumpulan yang mempunyai rubrik adalah jauh lebih tinggi daripada kumpulan pelajar tanpa rubrik. Pernyataan ini disokong oleh kajian Reitmeier et. al. (2004) melalui dapatan purata skor yang lebih tinggi dalam kalangan respondennya.

7. Metodologi Kajian

Kajian ini dijalankan terhadap pelajar-pelajar yang mengikuti pengajian dalam bidang Aplikasi Perisian Komputer. Menurut Azizi et. al. (2006) populasi merupakan unit atau subjek yang terlibat dalam kajian yang ingin dijalankan, manakala persampelan merupakan elemen yang mewakili sebahagian daripada populasi yang membolehkan pengkaji membuat kesimpulan tentang keseluruhan populasi. Lokasi kajian adalah di Kolej Komuniti Hulu Langat. Saiz sampel ditentukan berpandukan berpandukan jadual penentuan saiz sampel Krejcie dan Morgan (1970) dengan ralat 5% atau kebolehpercayaan kajian sebanyak 95% dan sampel akan dipilih secara rawak. Oleh itu, seramai 86 orang pelajar telah dipilih secara rawak untuk dijadikan responden kajian ini.

Instrumen kajian yang digunakan ialah soal selidik. Satu set soal selidik dibina untuk diedarkan kepada responden. Soal selidik ini dibentuk adalah berdasarkan faktor-faktor berikut:

- i. Memberi masa yang cukup kepada responden untuk menjawab soalan.
- ii. Mudah dijawab.
- iii. Menjimatkan masa dan tenaga penyelidik.

Set soal selidik mempunyai dua bahagian iaitu:

Bahagian A: Maklumat demografi responden.

Bahagian B: Penerimaan dan peningkatan motivasi.

Instrumen dalam kajian ini diukur berdasarkan kepada skala Likert di dalam Jadual 1. Manakala persoalan kajian juga berdasarkan kepada julat interpretasi skor min dan kaedah peratusan pada Jadual 2.

Jadual 1. Maklum balas responden mengikut skala Likert

Jawapan	Skor
Sangat tidak setuju	1
Tidak setuju	2
Tidak pasti	3
Setuju	4
Sangat setuju	5

Jadual 2. Tahap skor min

Skor min	Tahap
1.00 – 2.33	Rendah
2.34 – 3.67	Sederhana
3.68 – 5.00	Tinggi

8. Dapatan Kajian

Kajian rintis dilakukan untuk menilai kesahan dan kebolehpercayaan item yang digunakan. Dengan nilai Alpha Cronbach's yang diperolehi iaitu 0.93, item telah digunakan dalam kajian sebenar.

Bahagian pertama dalam soal selidik kajian ini ialah data demografi pelajar-pelajar bidang Aplikasi Perisian Komputer di Kolej komuniti Hulu Langat iaitu kelas dan jantina pelajar. Pengkaji menggunakan statistik diskriptif dalam menganalisa demografi data tersebut. Hasil dapatan data demografi kelas dan jantina adalah berbentuk kekerapan dan peratusan seperti yang terpapar dalam Jadual 3.

Jadual 3. Latar belakang pelajar mengikut jantina

Kelas	Lelaki	Perempuan	Jumlah
SAP1	10	5	15
SAP2	20	10	30
SAP3	17	6	23
SAP4	8	10	18
JUMLAH	55	31	86
PERATUS	64%	36%	100%

Bahagian kedua dalam soal selidik kajian ini ialah data penerimaan pelajar terhadap rubrik penilaian dan hubungannya dalam peningkatan motivasi pelajar. Ujian 'one way ANOVA' dilakukan bagi melihat sama ada terdapat hubungan yang signifikan antara penerimaan penggunaan rubrik penilaian dengan peningkatan motivasi pelajar.

Jadual 4. Jadual *One-Way ANOVA*

	df	Mean Square	F	p-value
<i>Between Groups</i>	22	.314	14.760	.000
<i>Within Groups</i>	64	.021		

Jadual 4 menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara penerimaan penggunaan rubrik penilaian dengan peningkatan motivasi pelajar [$F=(22,64)=14.760$, $p < .05$]

Garis panduan Guilford digunakan dalam menentukan kekuatan hubungan iaitu sangat lemah ($r < 0.20$), diikuti hubungan yang lemah ($r=0.20$ hingga 0.40), sederhana ($r=0.40$ hingga 0.70), kuat ($r=0.70$ hingga 0.90) dan sangat kuat ($r < 0.90$).

Jadual 5. Korelasi antara penerimaan penggunaan rubrik penilaian dengan peningkatan motivasi pelajar

		Penerimaan	Motivasi
Penerimaan	Pearson Correlation	1	.849**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	87	87
Motivasi	Pearson Correlation	.849**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	87	87

** . Signifikan pada aras keyakinan 0.01

Berdasarkan garis panduan Guilford, hubungan antara tahap penerimaan penggunaan rubrik penilaian dengan peningkatan motivasi pelajar adalah kuat [$r(87)=0.849$, $p > 0.01$].

Jadual 6 berikut menunjukkan skor min yang diperolehi bagi item yang menilai penerimaan pelajar terhadap rubrik penilaian.

Jadual 6. Nilai skor min dan sisihan piawai bagi penerimaan rubrik

No.	Item	Min	Sisihan piawai
1	Saya telah diterangkan mengenai fungsi rubrik.	3.62	.796
2	Saya telah diterangkan bagaimana memahami kehendak rubrik.	3.53	.874
3	Saya tahu membaca rubrik.	3.63	.779
4	Saya berupaya mentafsir rubrik.	3.39	.705
5	Saya faham kehendak sesuatu proses kerja melalui rubrik.	3.79	.667
6	Saya jelas terhadap perbezaan pencapaian setiap aras dalam rubrik.	3.33	.757
7	Saya berupaya menjelaskan rubrik kepada rakan yang lain.	3.48	.776
8	Saya jelas bagaimana hasil kerja saya dinilai.	3.47	.626
9	Saya berupaya menilai prestasi kerja saya.	3.85	.740
10	Pentaksiran proses kerja adalah jelas melalui rubrik.	3.77	.564
11	Rubrik memudahkan saya membuat sasaran pencapaian markah.	4.45	.678
12	Rubrik membantu saya menilai prestasi sendiri	4.41	.620
13	Penilaian menggunakan rubrik adalah lebih jelas	3.68	.470
14	Penilaian menggunakan rubrik adalah lebih baik berbanding penilaian menggunakan skema pemarkahan	4.03	.738

Jadual 6 menunjukkan pelajar mempunyai tahap penerimaan yang tinggi terhadap penggunaan rubrik bagi penilaian hasil kerja mereka. Ini jelas dibuktikan melalui nilai min bagi persoalan kajian yang dijalankan iaitu sebanyak 3.745 dengan sisihan piawai 0.69929.

Berdasarkan analisa deskriptif, didapati skala terendah bagi item 'Rubrik memudahkan saya membuat sasaran pencapaian markah.' adalah skala 3 (tidak pasti) dan tertinggi pula adalah skala 5 (sangat bersetuju). Nilai skor min bagi item ini adalah tertinggi iaitu 4.45. Pelajar dilihat lebih mudah untuk membuat penilaian prestasi mereka sendiri bagi sesuatu tugasan. Kenyataan ini disokong dengan nilai min kedua tertinggi iaitu 4.41 bagi item 'Rubrik membantu saya menilai prestasi sendiri'. Nilai min bagi item 'Saya berupaya menilai prestasi kerja saya' yang tinggi iaitu 3.85 turut menyokong bahawa pelajar mempunyai kawalan sendiri yang tinggi melalui penggunaan rubrik dalam penilaian.

Pelajar juga lebih memilih kepada penggunaan rubrik penilaian melalui item 'Penilaian menggunakan rubrik adalah lebih baik berbanding penilaian menggunakan skema

pemarkahan' dengan nilai min 4.03. Terdapat beberapa item yang berada pada nilai sederhana iaitu item 'Saya berupaya mentafsir rubrik', 'Saya faham kehendak sesuatu proses kerja melalui rubrik' dan 'Saya berupaya menjelaskan rubrik kepada rakan yang lain' pada nilai min 3.33, 3.48 dan 3.47. Secara keseluruhannya, pelajar telah faham dan menerima rubrik digunakan sebagai pengukur kepada penilaian hasil kerja mereka.

Jadual 7 menunjukkan tahap motivasi pelajar berada pada tahap yang tinggi kesan penerimaan mereka terhadap penggunaan rubrik penilaian. Ini jelas dibuktikan melalui nilai min sebanyak 4.1713 dengan sisihan piawai 0.4809. Hampir keseluruhan item soalan mempunyai skor min pada tahap tinggi kecuali bagi item 'Saya bebas untuk mencari jalan penyelesaian yang lebih mudah bagi sesuatu tugas' dengan min 3.62 iaitu pada tahap sederhana. Pelajar dilihat lebih yakin dan bersemangat dalam melaksanakan tugas mereka untuk mencapai markah penilaian yang lebih baik.

Jadual 7. Nilai skor min dan sisihan piawai bagi peningkatan kepada motivasi pelajar

No.	Item	Min	Sisihan piawai
1	Rubrik menjadikan sasaran pembelajaran lebih jelas	4.51	.503
2	Rubrik membantu saya fokus dalam kelas bagi topik yang akan dinilai	3.93	.255
3	Rubrik mendorong saya untuk lebih mempelajari tentang apa yang dinilai	3.93	.255
4	Rubrik membantu saya fokus semasa sesi pembelajaran	3.93	.255
5	Saya lebih bersemangat untuk mencapai markah penilaian yang lebih baik	4.47	.644
6	Saya lebih berkeyakinan untuk mencapai markah penilaian yang lebih baik	4.49	.608
7	Saya bebas untuk mencari jalan penyelesaian yang lebih mudah bagi sesuatu tugas	3.62	.719
8	Saya lebih berkeyakinan untuk mencapai markah penilaian yang lebih baik	4.49	.608

9sekali gus menyokong kepada dapatan bahawa rubrik memberi kesan yang signifikan terhadap peningkatan motivasi pelajar. Penggunaan rubrik seharusnya diperluaskan dalam semua penilaian dalam modul dan mata pelajaran di kolej komuniti.

Kesimpulan

Kajian ini menunjukkan bahawa pelajar-pelajar program Sijil Aplikasi Perisian Komputer di Kolej Komuniti Hulu Langat menerima penggunaan rubrik penilaian sebagai alat bagi menilai hasil kerja mereka. Pelajar juga didapati telah maklum tentang rubrik dan kefahaman mengenai cara penilaian menggunakannya telah ada. Pelajar berpendapat bahawa penilaian menggunakan rubrik adalah lebih baik berbanding penilaian menggunakan skema pemarkahan. Ini kerana penilaian menggunakan rubrik adalah lebih jelas, telus dan adil. Ia sekali gus menyokong kepada dapatan bahawa rubrik memberi kesan yang signifikan terhadap peningkatan motivasi pelajar. Penggunaan rubrik seharusnya diperluaskan dalam semua penilaian dalam modul dan mata pelajaran di kolej komuniti.

Rujukan

- Akhbar Ibrahim, & Siti Zaliha Reduan. (2002). *Penilaian prestasi berasaskan sekolah: Pelaksanaan dan kesediaan guru*. Persidangan Kebangsaan Penilaian Kemajuan Berasaskan Sekolah, USM Pulau Pinang.
- Andrade, H. (2000). Using rubriks to promote thinking and learning. *Educational Leadership*, 57 (5), 13–18.
- Andrade, H., and Y. Du. (2005). Student perspectives on rubrik-referenced assessment. *Practical Assessment, Research & Evaluation* 10(5), 1–11.
- Bolton, C.F. (2006). Rubriks and adult learners: Andragogy and assessment. *Assessment Update* 18(3), 5–6.
- Campbell, A. (2005). Application of ICT and rubriks to the assessment process where professional judgment is involved: the features of an e-marking tool. *Assessment & Evaluation in Higher Education* 30(5), 529–37.
- George, D., & Mallery, P. (2003). *SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference*. 11.0 update (4th ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Kenneth Wolf and Ellen Stevens. (2007). The Role of Rubriks in Advancing and Assessing Student Learning. *The Journal of Effective Teaching*. 7(1), 3-14.
- Muhamad Suhaimi Taat, & Mohd Yusof Abdullah. (2014). Impak Pengajaran Dan Bimbingan Guru Pendidikan Islam Terhadap Motivasi Dan Pembelajaran Terarah Kendiri Pelajar. *Jurnal Pemikir Pendidikan. Journal for Educational Thinkers*. 5, 1–17.
- Nurul Ain Sulaiman. (2012). Amalan Pensyarah Dalam Perlaksanaan Pendidikan Berasaskan Hasil (OBE) Di Universiti Tun Hussein Onn Malaysia, UTHM Johor.
- Osana, H. P., & Seymour, J. R. (2004). Critical thinking in preservice teachers: A rubrik for evaluating argumentation and statistical reasoning. *Educational Research and Evaluation*, 10, 473–498.
- Petkov, D., and O. Petkova. (2006). Development of Scoring Rubriks for IS Projects as an Assessment Tool. *Issues in Informing Science and Information Technology* 3, 499–510.

- Powell, T.A. (2001). *Improving assessment and evaluation methods in film and television production courses*. PhD diss., Capella University. UMI No. 3034481.
- Reitmeier, C.A., L.K. Svendsen, and D.A. Vrchota. (2004). Improving oral communication skills of students in food science courses. *Journal of Food Science Education* 3: 15–20.
- Schneider, J.F. (2006). Rubriks for teacher education in community college. *The Community College Enterprise* 12(1), 39–55.
- Song, K.H. (2006). A conceptual model of assessing teaching performance and intellectual development of teacher candidates: A pilot study in the US. *Teaching in Higher Education* 11 (2), 175–90.
- Tunon, J., and B. Brydges. (2006). A study on using rubriks and citation analysis to measure the quality of doctoral dissertation reference lists from traditional and nontraditional institutions. *Journal of Library Administration* 45(3–4): 459–81.

